

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KADIN HUKUKU KOMİSYONU **TÜBAKKOM**

IX. KİTAP

11. DÖNEM

02 Temmuz 2011 - 05 Mayıs 2013

YAYINA HAZIRLAYAN: Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonu

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KADIN HUKUKU KOMİSYONU

TÜBAKKOM

IX. KİTAP

11. DÖNEM

02 Temmuz 2011 - 05 Mayıs 2013

Yayına Hazırlayan
Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonu

Kuruluş : 5 Haziran 1999

Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 233

© Türkiye Barolar Birliği
Mayıs 2013, Ankara

Türkiye Barolar Birliği
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özok Sokağı No: 8
06520 Balgat - ANKARA
Tel: (312) 292 59 00 (pbx)
Faks: 312 286 55 65
www.barobirlik.org.tr
yayin@barobilik.org.tr

Baskı
Şen Matbaa
Özveren Sokağı 25/B
Demirtepe-Ankara
(0312. 229 64 54 - 230 54 50)

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HUKUKU KOMİSYONU**

TÜBAKKOM

IX. KİTAP

11. DÖNEM

02 Temmuz 2011 - 05 Mayıs 2013

İÇİNDEKİLER

Tübakkom 11. Dönem Yürütme Kurulu.....	7
Sunuş.....	9
Tübakkom Dönem Sözcüleri	15
TÜBAKKOM 11. Dönem Çalışma Raporu	19
Tübakkom 11.Dönem 1.Yürütme Kurulu Toplantı Kararları.....	21
Tübakkom 11.Dönem 2.Yürütme Kurulu Toplantı Kararları.....	39
Tübakkom 11.Dönem 3.Yürütme Kurulu Toplantısı (Çalıştay) Kararları.....	50
Tübakkom 11.Dönem 4.Yürütme Kurulu Toplantısı Kararları.....	56
Tübakkom 11.Dönem 1.Genel Üye Toplantısı, Bursa Toplantı Tutanakları	59
Sonuç Bildirgesi	72
Tübakkom 11.Dönem 2.Genel Üye Toplantısı, Zonguldak Toplantı Tutanakları..	74
Sonuç Bildirgesi.....	110
Tübakkom 11.Dönem 3.Genel Üye Toplantısı, Antalya Toplantı Tutanakları	113
Sonuç Bildirgesi.....	138
Tübakkom 1. Kadın Avukatlar Kurultayı ve Sonuç Bildirgesi	141
BASIN AÇIKLAMALARI	163
Tübakkom 23.09.2011 Tarihli Basın Açıklaması	165
25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü Basın Açıklaması	169
8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Basın Açıklaması	171

Tübakkom 12.10.2011 Tarihli Basın Açıklaması	173
Tübakkom 04.11.2011 Tarihli Basın Açıklaması	177
Tübakkom 13.12.2011 Tarihli Basın Açıklaması	178
25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü Basın Açıklaması	180
5 Aralık Kadının Seçme ve Seçilme Hakkına İlişkin Basın Açıklaması	182
11 Şubat 2013 Tarihli Basın Açıklaması	184
8 Mart Dünya Kadınlar Günü Basın Açıklaması	186
YAZIŞMALAR	189
TÜBAKKOM YÖNERGESİ	313
TÜBAKKOM ÇALIŞMALARINDAN GÖRÜNTÜLER	319

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)
11. DÖNEM YÜRÜTME KURULU

Aydın Barosu, 11. Dönem Sözcüsü

Hatay Barosu

Erzincan Barosu

Gaziantep Barosu

Aksaray Barosu

Çorum Barosu

Bursa Barosu

Ankara Barosu

İstanbul Barosu

İzmir Barosu

SUNUŞ

Dünyada kadın nüfusu ile erkek nüfusu eşit düzeyde olmasına rağmen kadın; insan olmasından kaynaklanan en temel haklarından dahi tam ve eşit şekilde faydalanamamaktadır.

Dünyada her üç kadından biri hayatının bir döneminde şiddete maruz kalmaktadır.

Her beş kadından biri cinsel tacize veya tecavüze uğramaktadır.

Yeryüzünde işlerin % 66'sı kadınlar tarafından görülmekte, malların ise % 99'u erkeklere ait bulunmaktadır.

Dünya genelinde mültecilerin %80'i kadındır.

Kadınların karar mekanizmalarına katılma; siyasette, iş dünyasında yer alma oranı düşüktür.

Kadına yönelik ayrımcı yasalar, kadını dezavantajlı grup haline getirmektedir.

Kadına dair daha pek çok küresel sorun ülkemizde de, giderek derinleşen toplumsal bir yara olarak varlığını sürdürmektedir. Ülkemizde de, çocuk gelinlerin, fuhuşa sürüklenen kadınların, kız çocuklarına cinsel istismar vakıalarının sayısı her geçen gün artmaktadır. Töre cinayetleri utanç verici yüzünü bizlere göstermeye devam etmektedir. Kürtaj tartışmaları ile kadının, bedeni üzerinde dahi söz sahibi olması engellenmektedir. Kadınlarımızın istihdam oranı düşmekte, çalışan kadınlarımız ise iş yerlerinde mobbing ile mücadele etmektedirler. Medya; toplumsal cinsiyetçi bakış açısı ile kadın kimliğini zedelemektedir.

Mevcut düzen; kadının toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde haklarını kazanmasına engel olmakta, en temel insan hakkı olan yaşam hakkını onun elinden almakta, şiddeti olağan hale getirmektedir. Başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve BM Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi uyarınca tanınmış en te-

mel hakları dahi koruyamayan bir hukuk sisteminde ise, pozitif ayrımcılık hükümlerinin uygulanmasını beklemek, gerçekçi görünmemektedir.

Kadının sırf cinsiyeti sebebiyle ötekileştirildiği, yalnızlaştırıldığı ve mağdur edildiği yerkürede hiç şüphesiz en büyük sorun da kadına yönelik şiddettir. 2011 yılının mayıs ayında imzalanan “Kadına Yönelik Şiddet ve Aile içi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)”; uluslararası arenada kadına karşı şiddet ve aile içi şiddet hususunda önemli bir adım olmuştur. İstanbul Sözleşmesi’nin imzalanmasının ardından da Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM), Barolar, sivil toplum örgütleri ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın ortak çaba ve çalışmaları ile 8 Mart 2012 tarihinde “6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun” kabul edilmiştir. Kadına karşı şiddetle mücadelede pek çok olumlu adımı içeren bu kanunun uygulanmasına dair 28532 sayılı Uygulama Yönetmeliği de, 18.01.2013 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak tarih, bize mevzuat düzenlemelerinin tek başına yeterli olamadığını göstermektedir. Toplumsal cinsiyet bakış açısının hakim olduğu bir düzende uygulamada yetersizlik olduğu sürece kadının kadın olmaktan dolayı yaşadığı sorunlar da devam edecektir. Örneğin; 6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun 08 Mart 2012 tarihinde kabul edilmiş; kanunun kabulünü izleyen nisan ayında ise kadına yönelik şiddet vakaları 2012 yılının en yüksek oranına ulaşmıştır. Kadınların yaşamına yazılı hukuk kurallarının değil de; toplumsal cinsiyet bakış açısı ile şekillenmiş geleneklerin yön vermesinin önüne geçilmesi için de öncelikle toplumsal cinsiyet, kadın-erkek eşitliği kavramlarının toplumda yerleşmesi, kurumların meslek içi eğitimlerle donanımlı hale gelmiş personelle hizmet vermesi, kurumlar arası işbirliğinin sağlanması önem arz etmektedir.

Yaşanan tüm bu sorunlar karşısında biz avukatların ve meslek örgütümüz Baroların; hak ve özgürlüklerin sağlanması ve

geliştirilerek korunmasındaki önemi büyüktür. Bu vesileyle 1920'li yıllarda ülkemizde ilk kadın avukat olarak mesleğini icra etmeye başlayan Sayın Av. Süreyya AĞAOĞLU'nun kadının çalışma yaşamı ve eğitimi açısından gösterdiği mücadeleyi minnetle anmak anlamlı olacaktır.

Mustafa Kemal ATATÜRK'ün önderliğinde, Cumhuriyet'in ilanı ile benimsenen temel ilkeler ile kadının, temel hak ve özgürlüklerine ilişkin kazanımları hızla artmıştır.

1980'li yıllarda ise ülkemizde ve Dünya'da yine kadın hukukçuların, kadın hakları alanındaki bireysel ve örgütsel çalışmaları, kadın hareketine ivme kazandırmıştır. Bu çalışmaların ülkemizde son 14 yıldır örgütlü bir şekilde artmasının temel adımı; Av. Nazan MOROĞLU başkanlığında İstanbul Barosu Kadın Hukuku Komisyonu'nun talebi ve İstanbul Barosu Başkanlığı'nca yapılan çağrı neticesinde Türkiye Barolar Birliği Kadın Komisyonları Ağı çalışmalarının başlamış olması; 1999 yılında ise TBB Yönetim Kurulu kararı ile TÜBAKKOM'un kuruluşu olmuştur.

TÜBAKKOM çatısı altında Baroların Kadın Hukuku Komisyonları;

Ulusal ve Uluslar arası mevzuatta kadının insan haklarına ilişkin düzenlemelerin yaşama geçirilmesi, eşit ve adil uygulanmasının sağlanması.

Evrensel hukuk ölçeğinde adalet ve eşitlik prensibine aykırı mevcut düzenlemeleri ve uygulamaları değiştirecek çözüm önerilerinin saptanması ve savunulması.

Kadınların haklarını öğrenmeleri ve kullanmalarını sağlamaya yönelik eğitim çalışmaları yapılması ve gönüllü danışmanlık hizmeti verilmesi.

Kadının insan hakları mücadelesine kamuoyu desteği sağlamak amacıyla TÜBAKKOM aracılığıyla baroların kadın hakları kurulları/ komisyonları ile ortak eylem planlarının oluşturulup, uygulamaya konulması.

Baroların kadın hukuku kurulları/ komisyonları arasında koordinasyon, işbirliği ve dayanışmanın sağlanması doğrultusunda yapılacak çalışmaların yapılması.

Mesleki anlamda kurumsal ve uygulamaya yönelik yayınlar yapılmasını amaçlamaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu'nun 02.07.2011 tarihinde yapılan Genel Kurul'unda TÜBAKKOM 11. Dönem Sözcüsü seçilmiş bulunan Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonu da o günden bu yana, bu misyonun yüklediği sorumluluğun bilinciyle çalışmalarını sürdürmüştür.

08 Mart 2012 Tarihinde, Tüm Kadın Avukatlara armağan olarak ve tüm meslektaşlarımıza kaynak teşkil etmesi amacı ile TÜBAKKOM ve TBB yayın kurulu ortak çalışması olarak Mart Sayısı; 08 Mart Dünya Kadınlar günü özel sayısı olarak yayınlanmıştır. Bu vesileyle; Av. Hidaye Kahyaoğulları'na "Baroların Kadın Hukuku Komisyonlarının "Kadın Hakları" Açısından rolü Tübakkom ve 1.Kadın Avukatlar Kurultayı" yazısı için, Av. Nazan Moroğlu'na "Kadının Kimlik Sorunu "Kadının Soyadı "" ve "Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi 6284 Sayılı Yasa ve İstanbul Sözleşmesi" yazısı için, Prof Dr. Nur Centel'e "5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Cinsel Saldırı Suçu Ve Cinsel Suçlar Değişiklik Tasarısının Değerlendirilmesi" yazısı için, Av. Aylin Moraloğlu'na "80'li yıllarda kadın hareketi ve kampanyalar" yazısı için, Av. Sabire Sanem Yılmaz- Av. Nazlı Aydoğan Kaplan'a "6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu Açısından Kadın" yazısı için, Ömer Uğur Gençcan'a "Anlaşmalı Boşanma Davalarında "anlaşma" aldatmacası" yazısı için, Av. Birgül Bilgin'e "Çalışma yaşamında kadın ve yasal düzenlemeler" yazısı için, Prof. Dr Ersan Şen-Av. Tuğçe Başarır'a "Ensest Mağdurlarından Birisi; "Kadın"" yazısı için, Prof. Dr Erdem Özkara- Yard. Dr. İ. Özgür Can'a "Kadına Yönelik Şiddetle İlgili Güncel Yasal Değişiklikler ve Adli Tıp", Av. Hale Akgün'e "Kuyu da derin ip de kısa ise" ve "Sisfosun Kayasını devralan kadınlarımız" yazısı için, Av. Eray Karınca'ya "Zehirli ağacın meyvesi" yazısı için, Av. Mustafa Şimşek'e "Uygulamada Mal Rejimi Davaları" yazısı

için, Av. Şükran Eroğlu'na "Tüketirken Tükenmeyelim!" yazısı için, Av. Afet Güken Köse'ye "İki Adım Bir İleri" yazısı için, Av. Aydeniz Alisbah Tuskan'a "08 Mart Dünya Kadınlar Günü ve Şiddet ve Adalete Erişim" ve "Toplumsal Cinsiyet Toplumda Kadına Biçilen Roller ve Çözümleri" yazısı için, Neşe Doğan Yüksel'e "Nereden çıktı aile Mahkemelerindeki bu uzmanlar" yazısı için, Av. Bahar Ünlüer Öztürk'e "Benim adım" yazısı için, Av. Nilüfer Ay'a Av. Nazan Moroğlu İle Röportajı için teşekkürlerimi sunarım.

"Hukuka, dünyaya ve yaşama dair sözümüz var" diyerek; bu inançla sözcülüğünü yaptığımız TÜBAKKOM 11. Dönem'e tüm meslektaşlarımızın katılımı, fikirleri, çalışmaları bundan böyle de bizlere rehberlik edecektir. Bu vesileyle, Büyük Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ü de saygı ve rahmetle anmak isterim. Çalışmalarımızdan hiç bir zaman desteğini esirgemeyen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın Av. Vedat Ahsen COŞAR'a, bu onurlu görevi sürdürürken hep yanımızda olan, çalışmalarımıza öncülük eden TBB Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Av. Asude ŞENOL'a sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

TÜBAKKOM
11. Dönem Sözcüsü
Av. Gökçen KAYA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HAKLARI HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)

TÜBAKKOM Dönem Sözcüleri

TÜBAKKOM DÖNEM SÖZCÜLERİ

1. DÖNEM 1999-2000

İstanbul Barosu

Av. Nazan MOROĞLU

2. DÖNEM 2000-2001

Ankara Barosu

Av. Şenal SARUHAN

3. DÖNEM 2001-2002

İzmir Barosu

Av. Ayşen ERDOĞAN

4. DÖNEM 2002-2003

Bursa Barosu

Av. Nilgün BERK

5. DÖNEM 2003-2004

Adana Barosu

Av. Ülcaz ŞAHİN

6. DÖNEM 2004-2005

Karabük Barosu

Av. Fazilet DEMİREZEN

7 ve 8 . DÖNEM 2005-2007

Antalya Barosu

Av. Selma GÖÇMEN

9. DÖNEM 2007-2009

Mersin Barosu

Av. Menekşe ÇATAK

Av. Harika LEVENT

10. DÖNEM 2009-2011

Hatay Barosu

Av. Hatice CAN

11. DÖNEM 2011-2013

Aydın Barosu

Av. Hidaye KAHYAOĞULLAR

Av. Gökçen KAYA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HAKLARI HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)

---

11. Dönem Çalışma Raporu

TÜBAKKOM
Türkiye Barolar Birliği
Kadın Hukuku Komisyonu
11. Dönem Çalışma Raporu

11. DÖNEM 1. YÜRÜTME KURULU / KUŞADASI AYDIN

10.09.2011 TARİHLİ TOPLANTI KARAR METNİ

İstanbul, Ankara, İzmir, Aksaray, Bursa, Aydın, Çorum, Erzinan, Gaziantep, Hatay Baroları Kadın Hukuku Komisyonları temsilcileri katılımı ile Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu ev sahipliğinde ve dönem sözcülüğü sıfatı ile yürütme kurulu toplantısı yapılmıştır.

TÜBAKKOM 11.Dönem sözcüsü Av.Hidaye KAHYAOĞULLARI, Aydın Barosu Başkan Yardımcısı ve Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu Koordinatörü Av. İlkin Barış POYRAZOĞLU'nu açılış konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet etmiştir.

Av. İlkin Barış POYRAZOĞLU açılış konuşmasında özetle; Dönem Sözcülüğü konusunda, katılımcı baroların kadın hukuku komisyonu temsilcilerine desteklerinden dolayı teşekkürlerini sunarak, son dönemlerde yazılı ve görsel medyada kadına yönelik şiddetin özellikle kadın cinayetlerinin hızla arttığını vurgulayarak bu durumun insanlık ayıbı olduğunu ve siyasetçilerin bu soruna parmak basması gerektiğini beyan etti. Siyasiler üzerinde kadınlar ve kadın alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarının komu oyunun baskı unsuru olarak faaliyetlerde bulunması gerektiğini belirtti.

AÇILIŞ KONUŞMASININ ARDINDAN GÜNDEM MADDELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNE GEÇİLDİ.

GÜNDEM MADDESİ 1-4320 Sayılı Kanun'a ilişkin değişiklik önerileri ile Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle dair "Avrupa Konseyi Sözleşmesi"nin değerlendirilmesi, iç hukuka aktarımına ilişkin öneri ve rapor tanzimi, "Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına dair Kanun tasarı taslağının" incelenerek tasarıya ilişkin değerlendirme ve önerilerin belirlenmesi rapor tanzimi

TÜBAKKOM
Türkiye Barolar Birliği
Kadın Hukuku Komisyonu

4320 SAYILI KANUN DEĞİŞİKLİĞİ TEKLİFİ
KADIN VE AİLE BİREYLERİNİN ŞİDDETEN
KORUNMASINA DAİR KANUN TASARI TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, kadın ve aile bireylerinin şiddetten korunması, ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE ORTADAN KALDIRILMASI amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi ALTINDA BULUNAN kadınların, çocukların, eşlerin, nişanlıların, yakın ilişki içinde yaşayanların, nişanlılık veya evlilik birliği ya da beraberliği herhangi bir sebeple sona ermiş olan bireylerin veya diğer aile bireylerinin VEYA YAKIN İLİŞKİ OLMAKSIZIN TERK TARAFLI ISRARLI TAKİP MAĞDURU OLAN KİŞİLERİN VE VARSA YAKINLARININ korunmasına ilişkin hükümleri kapsar.

Tanımlar

MADDE3- (1)Bu Kanunda yer alan;

- a) Bakanlık: KADIN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,
- b)Hâkim: Aile mahkemesi hâkimini,
- c) Koruyucu tedbir: Aile mahkemesi hâkimi veya gecikmesin-

de sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, bu Kanunun uygulanmasının söz konusu olduğu kişiler hakkında olayın kapsam ve özelliği dikkate alınarak, istem üzerine veya re'sen hükmedeceği tedbirleri,

ç)Mahkeme: Aile mahkemesini,

d) Şiddet: Bireyin, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal veya özel alanda meydana gelen CİNSİYETE DAYALI HER TÜRLÜ İNSAN HAKLARI İHLALİNİ VE KADINLARA YÖNELİK AYRIMCILIĞI fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı,

e) Şikâyet ve ihbar: Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan bireyin aile mahkemesine müracaat etmesini veya kendisinin ya da başka bir kişinin olayı Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluk kuvvetlerine yazılı, sözlü veya başka bir suretle bildirmesini, ifade eder.

f)toplumsal cinsiyet: toplum tarafından kadın ve erkeğe yüklenen ve sosyal olarak kurgulanan roller davranışlar ve eğilimleri ifade eder.

g)Kadın :18 Yaş Altı Kız Çocuklarını Da Kapsar.

Temel ilkeler

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Hizmetin sunulmasında insan haklarına dayalı, TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE DUYARLI adil, etkili ve süratli bir usûl izlenmesi,

b) Hakkında koruma tedbir kararı alınan kişilere, hizmet sunulmasının insan onuruna yaraşır şekilde yerine getirilmesi,

c) Hizmetin sunulması ve yürütülmesi sırasında kişiler ara-

sında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, CİNSEL YÖNELİM VE CİNSEL KİMLİK siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum YERİ ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılmaması,

ç) Koruyucu tedbir kararı verilmesi ve uygulanması sırasında hakkında koruma tedbiri verilen kişilerin durumları dikkate alınarak özel ihtimam gösterilmesi,

d) Bu Kanun kapsamında öngörülen tedbirlerin alınması ve uygulanması sırasında; kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler ile özel sektörün işbirliği içinde çalışması ve bu konuda toplumsal sorumluluğun paylaşılmasının sağlanması,

e) Bu Kanun kapsamında verilen hizmetin ülke çapında eşit ve dengeli sunulması, ilkeleri gözetilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu Tedbirler

Koruyucu tedbirler

MADDE 5- (1) Aile mahkemesi hâkimi, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, istem üzerine veya re'sen bu maddede belirtilen tedbirlerden bir ya da birkaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere hükmedebilir.

(2) Bu tedbirler;

a) Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişinin;

1. Korunan bireye karşı şiddete yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,

2. Müşterek konuttan uzaklaştırılması ile konutun 2 nci maddede belirtilen bireylere tahsisi,

3. Korunan bireylere yaklaşmaması,

4. Korunan bireyin konut, okul ya da işyerine yaklaşmaması,

5. Korunan bireyin eşyalarına zarar vermemesi,

6. Korunan bireyi iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,

7. Silah veya benzeri araçlarını kolluk kuvvetlerine, teslim etmesi, bu kişinin kamu görevlisi olması durumunda çalışma saatleri dışında silah veya benzeri araçlarını kurumuna teslim etmesi, (Düzenlemenin yetersiz olması sebebi ile aşağıdaki şekilde düzenleme yapılmıştır.)

“7.SİLAH VEYA BENZERİ ARAÇLARINI KOLLUK KUVVETLERİNE, BU KİŞİNİN KOMU GÖREVLİSİ VEYA GÖREVİ GEREĞİ SİLAH TAŞIMASI DURUMUNDA İSE KURUMUNA TESLİM ETMESİ”

8. Alkol, uyarıcı veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak korunan bireylere ya da bu bireylerin yaşamakta olduğu konuta, okula veya işyerine yaklaşmaması ve belirtilen maddeleri bu yerlerde kullanmaması, (5/8 CÜMLELERDEKİ ANLATIM BOZUKLUKLARI CÜMLEDE ANLAM KAYBINA YOL AÇMIŞTIR. BU NEDENLE ÖNERİMİZ;

“8. korunan bireylere yada bu bireylerin yaşamakta olduğu konuta veya iş yerine, alkol uyarıcı veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak yaklaşmaması ve belirtilen maddeleri bu yerlerde kullanmaması” şeklindedir.)

9. Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurmasının ve tedavisinin sağlanması,

b) Korunan bireyin;

1. Barınma yeri olmaması hâlinde, kendisine ve çocuklarına uygun barınma yeri sağlanması,

2. Geçici maddî yardım yapılmasının sağlanması,
3. Lehine tedbir nafakası bağlanması,
4. Kamu kurum ve kuruluşunda çalışması halinde, TALEP EDERSE iş yerinin ya da iş alanının değiştirilmesi,
5. Fizikî koruma altına alınması, gibi tedbirlerdir.

(3) İkinci fıkranın (b) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca barınma yeri sağlanmasına karar VERİLEN VEYA AYRI BİR ADRESTE İKAMET EDEN, bu kişilerin ve birlikte yaşadıkları kişilerin kimlikleri ve adresleri TÛM RESMÎ KAYITLARDA gizli tutulur. Bu halde kendisine yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca MADDÎ YARDIMA HÛKMEDİLİR.

a) Bütçe kanunlarıyla belirlenen miktarda günlük ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya benzeri herhangi kesinti yapılmaz.

b) Bu ödemeler, KADIN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesinde yer alan ödenekten karşılanır.

c) Bu Kanun uyarınca bağlanan nafakanın tahsiline başlanması ile geçici maddî yardım kesilir.

ç) Yapılan bu ödemeler, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişiden tahsil edilir.

d) Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak suretiyle alınan geçici maddî yardımlar, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(5) İkinci fıkranın (b) bendinin (3) numaralı alt bendi uyarınca şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan birey aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan

kişi ise, hâkim tarafından bu konuda korunan bireyin yaşam düzeyini göz önünde bulundurularak daha önce Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedilir. Tedbir nafakasına ilişkin kararın bir örneği, mahkeme tarafından re'sen ilgili icra müdürlüğüne gönderilir. Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin herhangi bir sosyal güvenlik kurumu ile bağlantısı olması durumunda, nafaka, korunan kişinin başvurusu aranmaksızın, ilgilinin maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından tahsil edilir.

(7) Hâkim, bu maddede öngörülen koruyucu tedbirler yanında 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda öngörülen koruyucu ve destekleyici tedbirler ile Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre velayet, vesayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında da karar vermeye yetkilidir.

(8) Bu madde uyarınca verilen koruyucu tedbirlerin süresi en fazla altı aydır.

(9) Tedbir kararları duruşma yapılmaksızın verilir. Ancak, hâkim zaruret gördüğü hâllerde TARAFLARI DİNLEYEBİLİR.

(10) Verilen koruyucu tedbir kararı mahkemece ivedikle Cumhuriyet başsavcılığına tevdi olunur. Cumhuriyet başsavcılığı derhal kolluk kuvvetleri marifeti ile kararın ilgililere tebliğini sağlar ve uygulanmasını takip eder. CUMHURİYET SAVCILIGINCA GEREKTİĞİNDE KORUYUCU TEDBİR KARARININ BAŞVURUDA BULUNAN TARAFINDAN KOLLUĞA GÖTÜRÜLMESİNE OLANAK TANINIR.

(11)ŞİDDET UYGULAYANIN VEYA ŞİDDET UYGULAMA RİSKİ OLAN KİŞİNİN REHABİLİTE EDİLMESİ.

(12) Bu madde hükümlerine göre uygulanacak tedbirlerin esas ve usulleri yönetmelikte gösterilir.

Acil koruyucu tedbir kararı verilmesi

MADDE 6- (1) Bu Kanunun 5 inci maddesinde düzenlenen tedbirler, Cumhuriyet başsavcılığının istemi veya korunan bire-

yin başvuruda bulunması üzerine, derhal duruşma yapılmaksızın ve şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aranmaksızın verilir.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde veya resmi çalışma saatleri dışında, Cumhuriyet savcısı tarafından da acil koruyucu tedbir kararı verilir. ŞİDDET UYGULAYAN VEYA UYGULAMA İHTİMALİ BULUNAN KİŞİ HAKKINDA Cumhuriyet savcısı, kararını sözlü olarak kolluğa bildirir ve sözlü emri en kısa sürede yazılı olarak da gönderir. Cumhuriyet savcısı, evrakı kararın alındığı tarihi takip eden ilk iş günü içinde hâkimin onayına sunar.

(3) Acil koruyucu tedbir kararı verilinceye kadar kolluk görevlileri, şiddete maruz kalan birey hakkında gerekli güvenlik tedbirlerini alır.

(4) Acil koruyucu tedbir kararı kolluk birimlerince ilgiliye derhal tebliğ edilir ve yerine getirilir.

(5) Acil korunma tedbiri kararı en fazla otuz günlük süre ile sınırlı olmak üzere verilir. Hâkim bu süre içinde denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğünde görevli denetim görevlilerinden kişiler hakkında sosyal araştırma raporu hazırlanmasını isteyebilir. Bu sürenin sonunda, hâkim toplanan delillere göre yeniden koruma tedbirine karar verir.

Fiziki koruma ve güvenlik tedbirleri

MADDE 7- (1) Korunan birey hakkında fiziki koruma tedbirine hükmedilmesi halinde, kolluk tarafından gerekli güvenlik tedbirleri alınır.

(2) Fiziki koruma tedbirlerinden hangisinin uygulanacağına ŞİDDETTEN KORUMA BÜROSUNCA YAPILAN, değerlendirme üzerine ve durumun özellikleri dikkate alınarak ŞİDDETTEN KORUMA BÜROSU SAVCISI tarafından karar verilir.

(3) Şiddet uygulayan bireyin bu madde uyarınca alınan tedbirlere uymaması halinde ilgili kişiler kolluk görevlilerince o

yerden uzaklaştırılabilir. Uzaklaştırma tedbirine uymayan kişiler yakalanarak bu durum Cumhuriyet Savcısına bildirilir ve hakkında gerekli yasal işlem yapılır.

(4) Bu madde hükmüne göre uygulanacak tedbirlerin esas ve usulleri yönetmelikte gösterilir.

Teknik yöntemlerle takip

MADDE 8- (1) Bu Kanun uyarınca verilen koruma tedbir kararlarının takibi, teknik araç ve yöntemler kullanılmak suretiyle de izlenebilir.

Koruyucu tedbir kararında bulunacak hususlar

MADDE 9- (1) Koruyucu tedbir kararında;

a) Hakkında tedbir kararı verilen kişilerin açık kimlik ve adres bilgilerine,

b) Tedbir veya tedbirlerin şekli ve süresine,

c) Geçici maddi yardım veya tedbir nafakası öngörülmüş ise, bunun süresi ve miktarına,

ç) Karara karşı kararı veren aile mahkemesine bu kararın kaldırılması veya değiştirilmesi için başvuruda bulunabileceği,

d) Hakkında tedbir kararı verilen kişinin kararın gereklerini yerine getirmemesi halinde gözaltına alınabileceği veya tutuklanabileceğine,

ilişkin hususlara yer verilir.

Tedbirin değiştirilmesi veya sona ermesi

MADDE 10- (1) Cumhuriyet savcısı veya ilgililer her zaman verilen tedbir kararının kaldırılmasını veya değiştirilmesini kararı veren hâkimden isteyebilir.

(2) Hâkim, talep üzerine veya resen tedbirleri bütünüyle veya kısmen kaldırabilir, değiştirebilir ya da kişiyi bunlardan bazısına uymaktan geçici olarak muaf tutabilir.

(3) Tedbirin uygulanması, kararda öngörülen sürenin dolması veya altı aylık sürenin bitmesiyle kendiliğinden sona erer.

Koruyucu tedbir kararlarının incelenmesi

MADDE 11- (1) Kararı veren hâkim, istem üzerine veya resen koruyucu tedbir kararlarının uygulanmasını denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğüne incelettirebilir. İnceleme sonunda hazırlanan raporda, uygulanan tedbirlerin ve sürelerin değiştirilmesine veya tedbirin sona erdirilmesine ilişkin önerilere de yer verilebilir.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 12- (1) Adlî ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları herhangi bir şekilde öğrendikleri şiddet eylemlerini Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa bildirmekle yükümlüdür.

Gizlilik kuralı

MADDE 13- (1) Bu Kanunun 5 inci maddesi uyarınca barınma yeri sağlanmasına karar verilen ve kimlikleri ile adresleri gizli tutulan kişilerle ilgili olarak alınan kararlar ve yürütülen işlemler gizlidir. Bu kapsamda görev alan bütün birimler gizliliğin sağlanmasına yönelik gerekli bütün tedbirleri almakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilat

Cumhuriyet savcılığı şiddetten koruma bürosu

MADDE 14- (1) Bu Kanunda öngörülen görevleri yerine getirmek üzere, Cumhuriyet başsavcılıklarında şiddetten koruma bürosu kurulur. Cumhuriyet başsavcısınca yeterli sayıda Cumhuriyet savcısı, bu büroda görevlendirilir.

BU BÜRODA AYRICA CUMHURİYET BAŞSAVCILINCA YETERLİ SAYIDA UZMAN PERSONEL GÖREVLENDİRİLİR.

Şiddetten koruma bürosunun görevleri

MADDE 15- (1) Büronun görevleri bu Kanun kapsamında;

a) Tedbir alınması gereken durumlarda, gecikmeksizin bu tedbirleri almak veya alınmasını sağlamak,

b) Aile mahkemesinden koruma tedbirleri alınması için talepte bulunmak,

c) Bu Kanunda düzenlenen suçlara ilişkin soruşturma iş ve işlemlerini yürütmek,

ç) Şiddet gören kişilerden yardıma, barınmaya veya benzeri diğer hizmetlere ihtiyacı olanlara ihtiyaç duydukları destek hizmetlerini sağlamak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde çalışmak,

d) Koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının tebliğini yapmak, yerine getirilmesini sağlamaktır.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde birinci fıkrada gösterilen görevler, bu büroda görevli olmayan Cumhuriyet savcılarını tarafından da yerine getirilebilir.

Kolluğun görevleri

MADDE 16- (1) Bu Kanunda öngörülen kolluk görevleri, KOLLUK İÇİNDE OLUŞTURULACAK ŞİDDETTEN KORUMA BİRİMİ TARAFINDAN BU ALANDA EĞİTİM ALMIŞ YETERLİ PERSONEL ARACILIĞI İLE YERİNE GETİRİLİR.

(2) Amaçlanan hizmetlerin yerine getirilebilmesi için eğitim almış yeterli sayıda kolluk görevlisi ilgili birimlerde görevlendirilir.

(3) Bu Kanun uyarınca kolluk tarafından alınacak korunma ve güvenlik tedbirleri, bu maddedeki işlemleri yürüten ilgili kolluk birimlerinin koordinasyonunda yerine getirilir.

Denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğü

MADDE 17 - (1) Denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğünün bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır:

a) Bu Kanun kapsamında korunan bireylere; hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek.

b) Bu Kanun kapsamında verilen kararlarla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesi için tarafları desteklemek, yardımcı olmak, gerektiğinde önerilerde bulunmak.

c) Alınan kararların uygulanması, uygulamanın sonuçları ve taraflar üzerindeki etkilerini izlemek.

ç) Korunan bireylerin karşılaştıkları psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde danışmanlık yapmak ve bu kişilere yardımcı olmak.

d) İstek halinde şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişiye psiko-sosyal danışmanlık yapmak.

e) Karar öncesinde hâkimin isteği üzerine; tarafların geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal ve ekonomik durumu, ruhsal ve psikolojik durumu, şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişinin karşı tarafa ve topluma karşı taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

f) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek.

g) Korunan bireylere 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ile 03/7/2005 tarihli ve 5402 tarihli Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri İle Koruma Kurulları Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli işlemleri yürütmek.

(2) Birinci fıkrada sayılan görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu kurum ve kuruluşları, aile ve çocuk mahkemelerinde görevli benzer görevlerde bulunan personel denetimli serbestlik görevlilerine yardımcı olurlar.

DÖRDÜNCÜBÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Görevlilerin eğitimi

MADDE 18- (1) Aile mahkemesi hâkimleri, Cumhuriyet savcıları, kolluk görevlileri, sosyal çalışma görevlileri ile denetimli serbestlik ve yardım merkezi müdürlüğünde görevli denetim görevlilerinin ve diğer ilgililerin görevlerine başlamadan önce veya görevleri süresince gerekli eğitimi almaları sağlanır.

Kurumlararası koordinasyon

MADDE 19- (1) Bu Kanun hükümlerinin yerine getirilmesinde kurumlararası koordinasyon; KADIN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler bu Kanunda öngörülen hizmetlere katkıda bulunmaya teşvik edilir.

Uygulamanın takibi

MADDE 20- (1) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması KADIN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının koordinasyonunda, Adalet, İçişleri, MİLLÎ EĞİTİM ve Sağlık bakanlıkları temsilcilerinden oluşan bir komisyon tarafından takip edilerek uygulamada ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınması sağlanır.

(2) Komisyonda görev alan kurum temsilcilerine 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak

kaydıyla fiilen görev yaptıkları her gün için (4000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir. Bu ödemelerde damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz. Bir yılda fiilen görev yapılan gün sayısının dördü aşması halinde, aşan günler için huzur hakkı ödenmez.

BEŞİNCİBÖLÜM

Ceza Hükümleri

Koruyucu tedbir kararlarına aykırı davranma

MADDE 21- (1) Bu Kanunun 5 inci maddesi uyarınca verilen koruyucu tedbir kararlarının gereklerini yerine getirmeyen şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan kişi fiili başka bir suç oluştursa bile, ALTI aydan ONİKİ aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır. HÜKÜM ERTELENEMEZ PARAYA ÇEVİRİLEMEZ HÜKMÜN AÇIKLANMASI GERİYE BIRAKILAMAZ.

(2) Cumhuriyet savcısı, koruyucu tedbir kararlarının gereklerini yerine getirmeyen kişinin tutuklanmasını ilgili ceza hâkiminden talep edebilir. Ceza mahkemesi hâkimi Ceza Muhakemesi Kanununun tutuklamaya ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tutuklamaya karar verebilir.

Mahkeme

MADDE 22- (1) Bu Kanun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenen asliye ceza mahkemelelerinde görülür.

(2) Bu Kanun uyarınca verilecek tutuklama kararları da birinci fıkrada belirtilen mahkemeler tarafından verilir.

(3) Bu davalar, acele işlerden sayılır ve adli tatilde de bakılır.

Gizliliğin ihlali

MADDE 23- (1) Bu Kanunun uygulanması nedeniyle öğrendikleri bilgi ve belgeleri açıklayan, yayınlayan veya her ne şekilde olursa olsun başkalarının bu bilgi ve belgeleri edinmesini kolaylaştıranlar 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 258 inci maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

Harç ve masraflardan muafiyet

MADDE 24- (1) Bu Kanun kapsamındaki başvurular ile verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden harç ve posta giderleri gibi masraflar alınmaz.

Sağlık giderleri

MADDE 25 (1) Bu Kanun uyarınca hakkında tedbir kararı verilen şiddet mağdurlarından sosyal güvencesi olmayanların sağlık giderleri Sağlık Bakanlığı tarafından karşılanır.

ALTINCIBÖLÜM

Son Hükümler

Yönetmelik

MADDE 26 - (1) Bu Kanun hükümlerine göre çıkarılması gereken yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde Adalet, İçişleri, MİLLİ EĞİTİM Sağlık, Aile ve KADIN Sosyal Politikalar bakanlıkları tarafından müştereken düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 27- (1) 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 28- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GÜNDEM MADDESİ 2- Anayasa, Medeni Yasa, Ceza Yasası'nda yapılması istenilen, TÜBAKKOM değişiklik önerilerinin gözden geçirilerek yasalaştırılma sürecine ilişkin faaliyetlerin belirlenmesi

Dönem sözcüsü: ikinci ve dördüncü maddeler birbiri ile örtüşmektedir.3Bu maddelerin birlikte değerlendirilmesini ve 3.maddeye geçilmesini öneriyorum, dedi. Gündem değişikliği oy birliği ile kabul edildi.

GÜNDEMİN 3. MADDESİ : Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığının kaldırılarak, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının kurulması ve KSGM'nin yapılandırılması konusunda, değerlendirme, öneri ve faaliyetlerin tespit edilmesi

09.09.2011 tarihli yürütme kurulunun 3. Bendine istinaden yürütme kurulu üyesi baroların öneri metni hazırlaması ve dönem sözcülüğüne 16.09.2011 tarihine kadar iletmelerine karar verildi.

Gündemin 5. Maddesi: 25 Kasım ve 5 Aralık tarihleri kapsamında yapılacak olan etkinliklerin belirlenmesi ve ortak basın açıklaması metninin hazırlanması önerilerin değerlendirilmesi

Aydın Barosu, 25 Kasım ile ilgili olarak ulusal basında da yer alacak kısa film yapılması önerildi.

8 Martta kısa film yayınlanabilmesi için teşvik amaçlı kısa film yarışması düzenlenmesi önerildi.

Hatay Barosu, TÜBAKKOM da alınan karar doğrultusunda cesaret sizden destek bizden logosunun yer aldığı her il kadın hakları destek telefon numaralarının bulunduğu broşür basılması önerisinde bulundu.

TÜBAKKOM un tanınması için çalışmalar yapılmasına karar verildi.

25 Kasım ile ilgili ortak bir basın açıklaması yapılmasına karar verildi.

Bu doğrultuda bakanlık yapmış ve yapmakta olan Kadından Sorumlu Bakanların ve kadın milletvekillerinin genel kurul toplantısına çağırılması ve Bursa Barosunun ev sahibi olacağı genel üye toplantısının 19 ve 20 Kasım 2011 tarihlerinde yapılmasına oy birliği ile karar verildi.

22, 23 Eylül de barolar birliği ve başkanlığına TÜBAKKOM dönem sözcülüğü ve yürütme kurulunun nezaket ziyareti yapmasına karar verildi.

Yürütme kurulu toplantısı yapılmamasına oy birliği ile karar verildi.

GÜNDEMİN 6. MADDESİ GÖRÜŞÜLMESİ: İzmir Barosunun “Kadın Avukatlar Kurultayı” yapılmasına ilişkin somut önerilerinin belirlenerek genel kurul gündemine sunulmak üzere hazır hale getirilmesi

İzmir Barosunun kurultay içeriği ve projesini hazırlaması ve diğer barolara bilgi vermesi hususunda İzmir Barosunun görev almasına ve dönem sözcülüğü ile projenin olgunlaştırılmasına karar verildi.

GÜNDEMİN 7.MADDESİNİN GÖRÜŞÜLMESİNE GEÇİLDİ: TÜBAKKOM’un 10.dönemini tamamlamış olması sebebi ile Tübakkom Kurucu üyelerine ve 10. Dönemde Tübakkom Dönem Sözcülüğünü üstlenen Bora Temsilcilerine yada Kadın Hukuku Komisyonu Başkanına ve Barolar Birliği Yönetim Kurulunda Tübakkom Koordinatörlüğünü üstlenen Koordinatör üyeye, plaket verilmesi önerisinin değerlendirilmesi

GÜNDEM 7. MADDE OY BİRLİĞİ İLE KARAR VERİLDİ.

GÜNDEM 2. MADDESİNİN GÖRÜŞÜLMESİNE GEÇİLDİ.

Anayasa ve Ceza Yasası ve kadına ilişkin tüm mevzuat alanında paket çalışması yapılması önerildi. Oybirliği ile kabul edildi.

TÜBAKKOM 11. DÖNEM 2. YÜRÜTME KURULU TOPLANTISI, Ankara

TÜBAKKOM 11. Dönem 2. Yürütme Kurulu toplantısı 24-25 Aralık 2012 tarihlerinde Ankara'da; Dönem Sözcüsü Aydın Barosu, Ankara, İzmir, Hatay, İstanbul, Bursa, Gaziantep Barolarının katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Dönem Sözcüsü Av. Hidaye Kahyaoğulları açılış konuşmasını yaptı.

Gündemin 1. Maddesi ile toplantı başladı. 7. No.lu değişiklik önerisi hakkında konuşmalara geçildi. 7. Madde ile ilgili İzmir Barosu söz aldı. "Kadın odaklı çalışmalar yapıyoruz. 7. No.lu öneri Çocuk Hakları Komisyonunun yapabileceği bir çalışmadır. Gündemden çıkarılsın."

Çorum Barosu söz aldı. "Kadın ve Çocuk Komisyonları aynı komisyonlardır. Bu nedenle 7. Madde gündemde kalabilir."

Aksaray Barosu söz aldı. "Çorum ve Bursa Barolarının görüşlerine katılıyoruz. 7. Madde ile ilgili çalışma yapılmalıdır."

Aydın Barosu ve İstanbul Barosu söz aldı. "TBB İHİRAP Projesi ve Çocuk Hakları Merkezi ile ortak çalışma yapılabilir."

Bursa Barosu söz aldı. "7. No.lu gündem maddesi ile ilgili oylama talep ediyoruz. Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna verileri gönderip Mecliste alt komisyon kurulmasını sağlayabiliriz."

Gündemin 7. No.lu maddesi oylamaya soruldu. Bursa Barosu'nun önerisi oylamaya sunuldu. 5'e karşı 6 oyla bu konuda TBB Çocuk Hakları Merkezi ile ortak çalışma yapılması kararlaştırıldı.

7. no.lu gündem maddesi ile ilgili Aydın, Aksaray, Bursa, Antep Barolarının ortak çalışma grubu kurmasına karar verildi.

Ankara Barosu Gelincik Projesi ile ilgili sunum önerisi getirdi. Gündem değişikliği önerisi iel gündeme alındı. Ankara Barosu'ndan Av. Meral ERDOĞAN konuşmasına başladı. "Gelincik Projesi kapsamında Ankara'da gerçekleştirilen seminer çalışmalarımız bulunmaktadır. Projeye katı sunan yurt içinden ve yurt dışından ortaklarımız vardır. Bu sunumu yapmamızın amacı tüm Barolardan projeye katkıda bulunmak istememizdir. Proje kapsamında yapılan seminerler sonunda yapılan sınavı başarı ile gerçekleştiren meslektaşlarımıza sertifika verilmektedir. Şu anda gönüllü sayımız 200'ü bulmuş bulunmaktadır. Projenin TÜBAKKOM çerçevesinde yürütülmesini talep ediyoruz. Baro başkanları düzeyinde Gelincik Merkezinin çalışmaları sürdürülüyor. Sanıyorum Ankarar Barosu kanalıyla Gelincik Merkezinin diğer Barolarda da çalışmaya başlayacağını ve katkı sunulacağını temenni ederim.

Gündemin 2. Maddesinin konuşulmasına geçildi. İzmir Barosu söz aldı. "Kuzey Ülkelerinde "toplumsal cinsiyet" kavramını içeren maddeler. Anayasanın bütünü üzerine bir TÜBAKKOM çalışması yapılmalı ve bir teklif hazırlanmalıdır. Aralık sonuna kadar kapsamlı bir Anayasa çalışması yapılmalıdır. Sadece kadın hakları alanında ve kadının iş hayatı çerçevesinde değil tüm anayasa konuları hakkında çalışma yapılmalıdır. Bir anayasa komisyonu kurulmalıdır.

İzmir Barosu söz aldı. "Anayasanın lafzına dikkat çekilmelidir. "Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı" kurallarına uygun olarak bir dil oluşturulmalıdır. Başta Avrupa Konseyi Sözleşme olmak üzere Uluslar arası çalışmalar baz alınarak akademisyen yardımı da alınarak Ayasa metni üzerine çalışmalıyız." Dedi.

Hatay Barosu söz aldı. "Siyasi Partiler, seçim ve iş hukuku Yasası ile ilgili daha önceki çalışmalarımız ışığında metin hazırlanarak anayasa önerimize eklenmelidir." Dedi.

İzmir Barosu tekrar söz aldı. "Anayasa Metni için TÜBAKKOM Yürütme Kurulu Üyesi barolar arasından bir ortak çalışma komisyonu kurulsun." dedi.

Dönem Sözcüsü Aydın Barosu söz aldı. "Öncelikle Av. Nazan Moroğlu'nun yapmış olduğu çalışmasındaki maddeler üzerinden bir Anayasa Çalışması yapalım." dedi.

Ankara Barosu söz aldı."Anayasa taslağının dilinin Uluslararası sözleşmeler uygun olması gerekmektedir. Av. Nazan Moroğlu'nun yapmış olduğu taslak metinde "Herkes" ya da "her vatandaş" yerine "her Türk" ibaresi kullanılmış. Bu nedenle tüm vatandaşları kapsayacak bir biçimde bir düzenleme yapılmalıdır." dedi.

Gündemin 2. Maddesi oylamaya sunuldu. Oybirliği ile her baronun Anayasa Çalışmalarını Dönem sözcüsü Aydın Barosu'na Şubat Ayına kadar göndermesine karar verildi. Toplantının yapıldığı bugün ise daha önceki çalışmalarımız doğrultusunda genel bir öneri metni hazırlayıp 31 Aralık 2011 tarihinde TBMM Adalet Komisyonu'na gönderilmesine karar verildi. Bu konuda Yürütme Üyesi Baroların görev almasına ve bu Barolarca çalışma yapılmasına karar verildi.

Mevcut 1982 Anayasası üzerinden madde madde görüşmeye geçildi.

Anayasa'nın 10. Maddesi okundu. TÜBAKKOM'un daha önce kararlaştırdığı madde üzerindeki çalışma aynen kabul edildi.

TÜBAKKOM ANAYASA DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ

1-Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

2-Hiçbir kişiye aileye, zümreye, veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

3-Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür ve kadınlar ile erkekler arasında fırsat eşitliği ve uygulamada fiilen eşitlik sağlanması amacına ulaşınca kadar % 50 kotada dahil ola-

rak bu yükümlülük kapsamında geçici ve özel önlemler içeren yasal düzenlemeler yapar. Bu tür düzenlemeler ayrımcılık olarak değerlendirilemez. 4- Çocuklar yaşlılar ve engelliler gibi özel surette korunmayı gerektiren kesimler için alınan tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. hareket etmek zorundadırlar.

Ankara Barosu söz aldı. "CEDAW Sözleşmesi'nin 4. maddesini okuyarak "olumlu ayrımcılık" evrensel bir ifadedir. Uluslararası sözleşmelere rehberimiz olmalıdır." Dedi.

İzmir Barosu söz aldı. "%50 gibi daha açık ve net ifadeler pratik sonuçlar verecektir. Cinsiyetler arası eşitlik ve cinsel yönelim ayrımcılığı ile ilgili olarak da inceleme yapmalıyız." dedi.

Ankara Barosu söz aldı. "10. Maddeye oran koyulmamalıdır. Tüm özel kanunlar anayasaya aykırı hale gelecektir. Hepsini ile ilgili davalar açılacaktır. Karşımıza hep CEDAW MAD. 4 çıkarılacaktır.

İzmir Barosu söz aldı. "10. Madde ile ilgili değişiklik önerimiz daha kazuistik olmalıdır. Bu nedenle ilgili metinde "Kadınlar ve erkekler hukuken ve fiilen eşit haklara sahiptir. Ayrıca toplumsal cinsiyet eşitliği ibaresi de maddeye eklenmesi gerekmektedir. Bu nedenle önerimiz şu şekildedir;

Mad. 10 : HERKES DİL, İRK, RENK, CİNSİYET , CİNSEL YÖNELİM, SİYASİ DÜŞÜNCE, FELSEFİ İNANÇ, DİN, MEZHEP VE BENZERİ SEBEPLERLE AYRIM GÖZETİLMEKSİZİN KANUN ÖNÜNDE EŞİTTİR. KADINLAR VE ERKEKLER HUKUKEN VE FİİLEN EŞİT HAKLARA SAHİPTİR. DEVLET BU EŞİTLİĞİN YAŞAMA GEÇMESİNİ SAĞLAMAKLA YÜKÜMLÜDÜR. BU MAKSATLA ALINACAK TEDBİRLER EŞİTLİK İLKESİNE AYKIRI OLARAK YORUMLANAMAZ.

Hatay Barosu önerisini sundu. "Cinsiyet" ibaresinin yanına "cinsel yönelim" ibaresi de eklenmelidir. "Olumlu Ayrımcılık" ibaresi de madde metnine ilave edilmelidir.

Mad. 10 : HERKES DİL, IRK, RENK, CİNSİYET , CİNSEL YÖNELİM, SİYASİ DÜŞÜNCE, FELSEFİ İNANÇ, DİN, MEZHEP VE BENZERİ SEBEPLERLE AYRIM GZÖETİLMEKSİZİN KANUN ÖNÜNDE EŞİTTİR. DEVLET BU EŞİTLİĞİN YAŞAMA GEÇMESİNİ SAĞLAMAKLA YÜKÜMLÜDÜR. KADINLAR VE ERKEKLER ARASINDA FİİLEN EŞİTLİK SAĞLANMASI AMACINA ULAŞINCAYA KADAR BU YÜKÜMLÜLÜK KAPSAMINDA ÖZEL ÖNLEMLER İÇEREN YASAL DÜZENLEMELER YAPAR. BU MAKSALA ALIANCAK TEDBİRLER EŞİTLİK İLKESİNE AYKIRI OALRAK YORUMLANAMAZ.

İstanbul Barosu söz aldı. "Anayasının 10. Maddesi aynen mevcut haliyle kalmalıdır." dedi.

Anayasanın 10. Maddesi değişiklik önerisinin oylamasına geçildi. Oyçokluğu ile İzmir Barosu'nun önerisi kabul edildi.

Anayasa'nın 67/2. Maddesi değişiklik önerilerinin görüşülmesine geçildi.

* **Yürürlükteki Anayasa'da :**

II. Seçme, seçilme ve siyasî faaliyette bulunma hakları

MADDE 67/ 2. fıkra : (Değişik: 23.7.1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

İstanbul Barosu madde ile ilgili değişiklik önerisini sundu.

Seçimler ve halk oylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, *her bir cinsin en az %30 oranında temsil ve katılımı fiilen sağlayacak şekilde özel önlemler alınarak*, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır."

67/2 maddesinin oylamsına geçildi. Oyçokluğu ile aşağıdaki metin kabul edildi.

... .. Esaslarına göre her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak şekilde özel önlemler alınarak... ..

Not: İstanbul Barosu muhalefet şerhi ile oyçokluğu ile.

Anayasa'nın 68 son fıkra hükmü değişiklik önerilerinin görüşülmesine geçildi.

III. Siyasî partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma

MADDE 68/ son fıkra

Siyasî partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça malî yardım yapar. Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabi olduğu esaslar kanunla düzenlenir.

İstanbul Barosu madde ile ilgili değişiklik önerisini sundu. Anayasa'nın «Siyasi Haklar ve Ödevler»e ilişkin Dördüncü Bölümü'nün «Siyasi partilerle ilgili hükümler» başlıklı Üçüncü Bölümü'ndeki 68. maddesinin son fıkrasının ilk cümlesine aşağıdaki ibare eklenmelidir:

“Siyasi partilere, devlet yeterli düzeyde, hakça ve cinsler arası fırsat eşitliğini sağlamayı gözeterek mali yardım yapar.”

Bursa Barosu söz aldı. “Mdde metninden ‘gözeterek’ ibaresi çıkarılıp ‘sağlıyarak’ ibaresi eklenmelidir, dedi.

*ANAYASA Mad. 68 son fıkra: “ Devlet, Siyasi partilere, yeterli düzeyde, hakça ve cinsler arası fırsat eşitliğini sağlayarak mali yardım yapar.”*Madde değişiklik önerisinin oylamasına geçildi. Metin oyçokluğu ile kabul edildi (İstanbul Barosu muhalefeti ile)

B. Siyasî partilerin uyacakları esaslar

MADDE 69/1.fıkra (Değişik: 23.7.1995-4121/7 md.) Siyasî partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmalarını demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.

İstanbul Barosu madde değişiklik önerisini sundu.

Anayasa'nın "Siyasi Haklar ve Ödevler" başlıklı Dördüncü Bölümü'nün "Siyasi Partilerin Uyacakları Esaslar" başlıklı 69. maddesinin 1. fıkrasına aşağıdaki şekilde 2. cümle eklenmelidir.

"Siyasi partilerin parti içi düzenlemeleri ve çalışmalarını demokrasi ilkelerine uygun olur. Siyasi parti teşkilatlarının tüm karar organları her bir cinsin en az %30 oranında temsil ve katılımını fiilen sağlayacak esaslara ve olumlu düzenlemelere göre oluşur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir."

Madde değişiklik önerisi aşağıdaki haliyle kabul edildi (İstanbul Barosu'nun muhalefet şerhi ile)

"Siyasi partilerin parti içi düzenlemeleri ve çalışmalarını demokrasi ilkelerine uygun olur. Siyasi parti teşkilatlarının tüm karar organları her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak esaslara ve olumlu düzenlemelere göre oluşur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir."

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

MADDE 70. - Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

İstanbul Barosu madde değişiklik önerisini sundu.

Anayasa'nın "Temel Haklar ve Ödevler" başlıklı İkinci Kısmı'nın "Siyasal Haklar ve Ödevler" başlıklı Dördüncü Bölümü'ndeki "Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı" başlıklı 70. maddenin ikinci fıkrasına aşağıdaki ikinci cümle eklenmelidir:

Madde 70. "Her Türk kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmez. *Göreve alınmada görevin gerektirdiği nitelikler saklı kalmak koşuluyla devlet cinsler arası eşitliği sağlamak üzere gereken her türlü özel önlemi alır."*

Anayasa değişiklik önerisi oyçokluğu ile kabul edildi. (İstanbul Barosu, Dönem Sözcüsü Aydın Barosu ve Gaziantep Barosu değişiklik önerisinin TÜBAKKOM çalışma alanı dışında olması nedeniyle muhalefet şerhi koydu.)

Madde 70. "Her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir."

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmez. Göreve alınmada görevin gerektirdiği nitelikler saklı kalmak koşuluyla devlet cinsler arası eşitliği sağlamak üzere gereken her türlü özel önlemi alır."

MADDE 95/f.2

İçtüzük hükümleri, siyasî parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. Siyasî parti grupları, en az yirmi

***İstanbul Barosu madde metni ile ilgili değişiklik önerilerini sundu.

Anayasa'nın "Cumhuriyetin Temel Organları" başlıklı Üçüncü Kısım'ının "Yasama" başlıklı 95. maddesinin 2. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmelidir:

"İç tüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının Meclis'in bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında **ve her bir cinsin en az %30 oranında temsili esasları çerçevesinde** katılmalarını sağlayacak yönde düzenlenir."

Any. 75., 95/f.2 ve 127/f.1'da mad. 67'de alınan karar doğrultusunda düzenlemeler yapılmasına karar verildi.

Mad. 41, mad, 48 vd., mad.55-66 arasındaki maddelerde de mevzuat çalışması yapılmasına karar verildi.

Gündemin 3. Maddesinin görüşülmesine geçildi.

İzmir Barosu soyadı ile ilgili değişiklik önerisini sundu.

TMK md. 173 :Boşanan Tarafların Kişisel Durumu:

Boşanma halinde taraflar evlenme ile kazandıkları kişisel durumunu korurlar. *Eşlerin soyada ilişkin değişiklik istemi; boşanma davasının görüldüğü mahkemece karara bağlanır. (italik cümlelerin eklenmesi ve diğer cümlelerin kanundan çıkarılması)*

Ankara Barosu gündemin 3. Maddesi ile ilgili önerilerini sundu. " Aie adı uluslar arası anlaşmalarda kullanılıyor. Aile ise evlilik sözleşmesi ile kuruluyor. Sözleşmenin tarafları birlikte kurulan aile adını tespit etme hakkına sahipler. CEDAW 16/1-g maddesi uyarınca aile adını eşler birlikte seçerler ve çocuk da evlenip aile kurarken kendi kuracağı ailenin adını da eşi ile birlikte seçer.

Uluslararası mevzuat taraması da yapılarak her Baro bu alanda çalışma yapılmasına, Kitap, kitapçık yayınlanmasına, Soyadı öyküleri toplanmasına, Bu sorunu daha görünür kılmak için kitap, kitapçık hazırlanmasına, Varolan sorunlar, öneriler, AİHM Kararları, Anayasa Mhk. Kararları, CEDAW'daki ölçütleri de ele hazırlayarak taslak hazırlanmasına oybirliği ile karar verildi.

İzmir Barosu soyadı konusunda diğer baroların da katkılarıyla hazırlayacağı taslak metni 19-20 Şubat tarihindeki yürütme Toplantısında gündeme alınmasına ve görüşülmesine, gündeme alınamazsa Mayıs ayındaki Genel Üyede toplantısında görüşülmesine karar verildi.

Gündemin 4. Maddesinin görüşülmesine geçildi.

Yürütme Üyesi tüm Baroların Danıştay 10. Dairesi'nde derdest olan davaya müdahale dilekçesi yazarak davaya katılmasına, gerekirse tüzük ve kanun konusunda mevzuat çalışmasının genel üye toplantısında oybirliği ile karar verildi.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne gönderilecek metinlerin içerikleri, değişiklik yapılmaksızın aynen kabul edildi.

Gündemin 5. Maddesinin görüşülmesine geçildi.

Kadın Kurultayı için hazırlanan anketin 1. Sorunun a) şıkkının 22-33 olarak değiştirilmesine, ayrıca stajyer avukatların da bu anket çalışmasına dahil edilmesine oybirliği ile karar verildi.

Dönem Sözcüsü Aydın Barosu tarafından tüm barolara Kurultay Anketinin ve Kurultaya ilişkin tüm çalışmaların mail yoluyla gönderilmesine karar verildi.

1 Ocak 2012 – 30 Ocak 2012 tarihleri arasında anket sonuçlarının toplanmasına ve 19 Şubat 2012 tarihine kadar da Ankara Barosu tarafından tavsiye edilen Uzman tarafından anket sonuçları değerlendirilerek rapor hazırlanmasına oy birliği ile karar verildi.

T.B.B. Yönetim Kurulu Üyesi TÜBAKKOM Koordinatörü Av. Asude ŞENOL söz aldı. "Her baro yol giderlerini kendi karşılasın. 50 oda ve doküman masraflarını Birlik Yönetim Kuruluna sunalım."

19 Şubat 2012 tarihinde Kadın Avukatlar Kurultayı önergesi gereğince kararlaştırılan tebliğlerin derlenmesi konusunda atölye çalışması yapılmasına karar verildi. Ayrıca Her konu başlığı ile ilgili gruplar oluşturulup her grubun kendi konusu hususunda bildirge hazırlaması için atölye çalışması yapılmasına oybirliği ile karar verildi.

Kurultay ile ilgili TÜBAKKOM'un da tanınabilirliği açısından, Kurultayın açılışına sanatçı daveti veya kısa film hazırlanması gibi basının dikkatini çekmeye yönelik bir etkinlik yapılması teklif edildi.

Gündemin 6. Maddesinin görüşülmesine geçildi.

“(10) Verilen koruyucu tedbir kararı mahkemece ivedikle Cumhuriyet başsavcılığına tevdi olunur. Cumhuriyet başsavcılığı derhal kolluk kuvvetleri marifeti ile kararın ilgililere tebliğini sağlar ve uygulanmasını takip eder. **CUMHURİYET SAVCILIĞINCA GEREKTİĞİNDE KORUYUCU TEDBİR KARARININ BAŞVURUDA BULUNAN TARAFINDAN KOLLUĞA GÖTÜRÜLMESİNE OLANAK TANINIR.**” Kırmızı ile yazılan taslak metin bölümünün Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın 4320 Sayılı taslak metnine eklenmesine oy birliği ile karar verildi.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın 4320 Sayılı taslak metnin 5/2. Maddesi şu şekilde düzenlenmesi kararlaştırıldı;

f.2: “Ancak, şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan birey ile korunan birey arasında dava varsa, koruyucu tedbirin bu davalarda verile hükmün kesinleşmesine kadar devam etmesi zorunludur.”

Kadın ve Aile Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın taslağının 6. Maddesi ç **bendine “gözümlenmesi alınabileceği veya tutuklanabileceği, hapis cezasıyla cezalandırılacağı ihtar edilir”** ibaresinin eklenmesine karar verildi.

Kadın ve Aile Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın taslağının 7. Maddesi başlığının **“İtiraz”** olarak değiştirilmesi gerektiği kararlaştırıldı.

TÜBAKKOM 17-18.03.2012 TARİHLİ ÇALIŞTAY

TOPLANTI KARARLARI

KATILIMCILAR:

Aydın Barosu, Hatay Barosu, İstanbul Barosu, Ankara Barosu, Adana Barosu, Zonguldak Barosu, Bursa Barosu, Aksaray Barosu, Eskişehir Barosu, Samsun Barosu, Muğla Barosu, İzmir Barosu, Konya Barosu, Isparta Barosu, Giresun Barosu, Çanakkale Barosu, Gaziantep Barosu, Çorum Barosu toplantıya katıldı. Erzincan Barosu'nun mazeret bildirdiği görüldü

KARAR 1 Anket sonuçlarının anketi hazırlayan Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Prof.Dr.Meral UYSAL tarafından değerlendirilmesi ve görüşünün alınması hususu oylamaya sunuldu. İzmir Barosu ve Ankara Barosu'nun da olacağı, uzman Meral UYSAL'ın da bulunacağı bir toplantının organize edilmesi oylamaya sunuldu. Ankara ve İzmir Barosu'nun bu toplantıyı organize ederek birlikte çalışmalarına oybirliği ile karar verildi.

10 Nisan 2012 tarihine kadar uzman görüşünün İzmir ve Ankara Baroları tarafından dönem sözcüsü Aydın Barosu'na iletilmesine karar verildi.

KARAR 2 Tübakkom Dönem Sözcülüğüne iletilen tebliğlerin sayılarının artırılması amacı ile değerlendirme ve görüşler alındı, Tebliğler ile ilgili tavsiyeler doğrultusunda aşağıdaki hususlar oylanarak, oybirliği ile karar verildi.

1-Mevcut tebliğlerin gerekirse, tüm baroların kadın hukuku komisyonlarının tadil etme hakkı saklı kalmak koşuluyla korunması,

2-10 Nisan 2012 tarihine kadar tüm barolara yeniden tebliğ sunulabilmeleri için süre verilmesi,

3-Tebliğ sunan baroların, tebliğlerini mail ortamında göndermelerine karar verildi.

KARAR 3: Dört tebliğ başlığı ile ilgili, TÜBAKKOM'un ana ilkeleri doğrultusunda dört alt komisyon oluşturularak, gerektiğinde tebliğ olarak sunulmak üzere yazılı metin hazırlanmasına karar verildi. Bu çalışma grupları tarafından hazırlanacak olan tebliğlere dair her gurubun bir sözcü seçmesine ve kurultayda oluşturulacak tebliğ derleme ve rapor hazırlama komisyonunda bulunmak üzere ikişer kişinin daha seçilmesine karar verildi.

KARAR 4: Dönem sözcülüğü tarafından, Kurultay yönergesi ve sonuç bildirgesi taslağı çalışması yapılmasına ve 20.04.2012 tarihli yürütme kurulunda taslakların değerlendirilmesine karar verildi.

KARAR 5: Kurultay programının taslak metninin dönem sözcüsü tarafından hazırlanmasına ve taslak metnin 20.04.2012 tarihinde (kurultaydan bir gün önce) Yürütme toplantısı görüşülmesine karar verildi.

KARAR 6: Divanda yer alan üyeler ile delegelerin aynı ya da farklı kişiler olabileceği ancak divanda yer alan delegenin oy kullanma hakkının bulunamayacağına karar verildi.

KARAR 7: Kurultay'da, her tebliğin hazırlayan kişi ya da komisyon tarafından sunumunun yapılmasına ve sunumun ardından, divan tarafından oylamaya sunulmasına kararlaştırıldı.

KARAR 8: Kurultay'da, Tübakkom Kurucusu Av.Nazan Moroğlu'na, ve daha önce dönem sözcülüğünü üstlenen Dönem Sözcülerine ve aynı zamanda Tübakkom Koordinatörlüğünü üstlenmiş TBB Yönetim Kurulu üyelerine, kurultay başlangıcında plaket verilmesi ve bu plaket ile ilgili dizaynın TBB Başkanlığına iletilerek, plaketlerin yapımının sağlanması ve dönem sözcüleri ile koordinatörlere davetiye gönderilmesi kararlaştırıldı.

KARAR 9:TÜBAKKOM tarafından da sonuç bildirgesinin hazırlanması amacıyla dört ana başlıkta alt çalışma gruplarının oluşturulmasına karar verildi. Alt Çalışma Grupları aşağıdaki şekilde belirlendi;

1.Çalışma Grubunda; (Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Hukuk Eğitiminde Cinsiyetçi Ögeler)

Tebliğın sunumunu yapmak üzere; Hatay Barosu (Av. Hatice Can)

Kurultay 1.Çalışma Grubu Raporunu Hazırlamak ve Sunmak Üzere: Eskişehir Barosu'ndan Av.Pınar ÇELİK ve Aydın Barosu Av.Esen Duran görevlendirildi.

2. Çalışma Grubunda; (Çalışma Yaşamında Cinsiyetler Arası Eşitlik ve Kadın Avukatlara Etkileri

Ücretli kadın avukatlar iş hayatında annelik, evlilik ve ücret hakkına yönelik müdahaleler, çalışma hayatında kadın avukata yönelik ayrımcı uygulamalar ve benzeri

Kadın avukatlara adliye personelinin bakış açısının cinsiyet eşitliği temelinde irdelenmesi)

Tebliğın sunumunu yapmak üzere; İzmir Barosundan Birgül DEĞİRMENCİ

Kurultay 2.Çalışma Grubu Raporunu Hazırlamak ve Sunmak Üzere Ankara Barosundan Av.Serap KALE ÖCAL ve İzmir Barosu'ndan Av.Birgül Değirmenci görev aldı.

3.Çalışma Grubunda;(Ülkemizde Ve Dünyada Barolardaki Kadın Örgütlenme Modelleri Ve Kadınların Temsiliyeti:

*Meslek örgütlerinde cinsiyete duyarlı bütçeleme, *Kota, pozitif ayrımcılık,)

Tebliğın sunumunu yapmak üzere; İzmir Barosu Şenay TAVUZ

Kurultay 3.Çalışma Grubu Raporunu Hazırlamak ve Sunmak Üzere Adana Barosu Av.Ülkü Tolunay Ekiz ve Aydın Barosu Av.Gül Sözen görev aldı.

4.Çalışma Grubunda;(Kadının İnsan Hakları Ve Uluslararası Sözleşmelerin Analizi. *CEDAW, Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Güvenlik Konseyi Sözleşmesi)

Tebliğin sunumunu yapmak üzere Bursa Barosu Nevin CAN-BAZ

Kurultay 4.Çalışma Grubu Raporunu Hazırlamak ve Sunmak Üzere Ankara Barosu Ayşegül GÜNGÖR ve Bursa Barosu Nevin Canbaz görev aldı.

KARAR 10: Divanın, daha önce alınan kararlar doğrultusunda bir başkan, iki başkan yardımcısı 2 yazman üyeden oluşmasında tekrar mutabık kalındı. Divan üyelerinin seçimi açısından Tübakkom yürütme kurulu tarafından divan üyeleri öneri listesi hazırlanmasına karar verildi. Divanda yazman olarak yer alacak üyelere yardımcı olmak üzere klavye kullanımında TBB'den personel görevlendirilmesi konusunda talepte bulunulmasına karar verildi.

KARAR 11-Dönem Sözcüsü; Kurultay'dan bir gün önce Yürütme toplantısı yapılmasını önerdi. Yürütme üyesi baroların görüşüne sunuldu. Oybirliği ile öneri kabul edildi.

KARAR 12- Kurultay Yürütümüne ilişkin oluşturulacak program için, görüş alındı, programın esaslı unsurları aşağıdaki şekilde karara bağlandı.

-Kurultayda İstikal Marşı ve Saygı duruşuna davet ve konuşmacıları davet etmek üzere; sunucu personelin TBB'den talep edilmesine karar verildi.

-Dönem Sözcüsü Hidaye KAHYAOĞULLARI'nı daveti ile başlamasına; Dönem sözcüsünün konuşması sırasında TÜBAKKOM ile ilgili slayt gösterisinin yapılmasına,

-Tübakkom Koordinatörü olarak Av.Asude ŞENOL'un da konuşma yapmak üzere davet edilmesine

- TBB Başkanı Av. V. Ahsen COŞAR'ı açılış konuşmasını yapmak üzere davet edilmesine,

-Tübakkom kurucu üyesine, TBB Koordinatörlerine ve dönem sözcülerine plaket verilmesine

- Samsun Barosu'ndan Av.Belgin Bilgin 'in şiiir dinletisi için davet edilmesine

- Bale gösterisi yapılması için Ankara Barosunun, Ankarada bulunan konservatuar üyeleri ile görüşme yapmasına karar verildi.

- Divan oluşumu için tavsiye edilen isimlerin dönem sözcülüğünce, oylamaya sunulmasına karar verildi.

- Divanın gündeme ek olarak gündem önerilerinin olup olmadığını sorarak Kurultay'ın yürütümünü devam ettirmesine karar verildi.

KARAR 12: Kurultay programı ayrıntılarının Yürütme toplantısında hazırlanmasına, taslak planın dönem sözcülüğünce oluşturulmasına karar verildi.

KARAR 13: 2.Kurultay tarihinin 11.dönem sonu genel kurulunda görüşülmesine ve yönergenin kurulda onaylanmasına karar verildi.

KARAR 14:Delegelere Kurultay sırasında ayrı bir oturma düzeni belirlenmesine ve delegeler için, diğer katılımcılardan farklı olacak şekilde ve renkte yaka kartı hazırlanmasına karar verildi.

KARAR 15:Aydın Barosu, sunulamayacak bireysel tebliğler için yürütme kurulunun insiyatif kullanabileceği görüşünü oylamaya sundu. Kabul edildi.

KARAR 16 :İlk gün tebliğlerin sunumunun yapılmasına, dört ana tebliğ başlığı ile ilgili çalışma grubu oluşturulmasına, çalışma gruplarının raporlarını hazırlamasına, raporların ikinci gün sunumunun yapılmasına karar verildi.

KARAR 17:Ve yine İkinci gün raporların tek bir sonuç bildirgesi haline dönüştürülmesine ve sonuç bildirgesi hazırlanmasına (tespit edilen delegeler ve çalışmaya katılacak olan delegeler ile yapılacaktır).Bu sebeple TBB Başkanlığından çalışma grupları için 4 ayrı salon tahsis edilmesinin istenmesine, Rapor sonuçlarının sunumundan sonra, sonuç bildirgesi hazırlama süresinin

kurultay katılımcıları açısından serbest zaman olarak belirlenmesine karar verildi.

KARAR 18: Çalışma raporları ve Sonuç Bildirgesi ile ilgili Tü-
bakkom temel ilke ve amaçları açısından öneriler belirlendi;

Hazırlanacak rapor ve bildirinin eril dilden arındırılması,

Toplumsal cinsiyet eşitliğine vurgu yapılması,

Her türlü ayrımcılıktan arındırılmış ifade kullanılması,

Kadına ve insana ilişkin şiddetin kınanarak insan haklarına aykırı olduğuna vurgu yapılması,

Uluslararası sözleşmelerdeki (CEDAW, Avrupa Konseyi Sözleşmesi v.s.) temel ilkelerin yönergeye eklenmesi

Havana Prensipleri'nin de göz önünde bulundurulması

11.DÖNEM 4. YÜRÜTME KURULU
02.03.2013 TARİHLİ TOPLANTI TUTANAĞI

KATILIMCI BAROLAR;

Aydın Barosu, Hatay Barosu, Aksaray Barosu, Gaziantep Barosu, Ankara Barosu, İzmir Barosu, Bursa Barosu, İstanbul Barosu, Çorum Barosu

1) Katılımcı Baroların yoklaması yapılarak Gündemin 1. Maddesine geçildi.

28532 Sayılı Yönetmeliğin 13. Maddesi görüşmeye açıldı. Yönetmeliğin bu maddesinin serbest çalışan kadın için uygulanmasının mümkün olmadığını tespiti yapıldı. Bu düzenlemenin İş Kanununda değişiklik yapılması şeklinde ya da kadına İşkur Kanununda yapılacak değişiklikle çözüm bulunabileceği değerlendirildi.

28532 Sayılı Yönetmeliğin 3. Maddesi görüşmeye açıldı. 28532 Sayılı Yönetmeliğin Tanımlar başlıklı 3. Maddesi içerisinde "Mülki Amir" tanımı yer almamaktadır. Bu maddede bu tanıma da yer verilmesi gerektiği hususunda görüş birliğine varıldı.

28532 Sayılı Yönetmeliğin 14. Maddesi görüşmeye açıldı. Madenin 2. fıkrasındaki "Müracaatı üzerine" ibaresine "Re'sen" ifadesinin eklenmesi ve maddeye 3. Bir fıkra eklenerek kadının gizlilik talebi varsa nüfusta adres bilgilerinin değiştirilmemesi yönünde düzenleme yapılması gerekliliğine karar verildi.

28532 Sayılı Yönetmeliğin 34. Maddesi görüşmeye açıldı. Zorlama hapsi kararına itiraz edilmesi 6284 Sayılı Kanunda düzenlenmediği için yönetmelik ve kanun arasında önemli bir çelişki olduğu tespit edildi. Zorlama hapsi kararına karşı itiraz hakkının Yönetmelikte düzenlenmesi yasaya aykırılık teşkil ettiğinden ilgili hükmün iptali için Barolar tarafından y.d. talepli olarak Danıştay'a iptal davası açılması gerektiğine karar verildi.

28532 Sayılı Yönetmeliğin 32/4. Maddesi görüşmeye açıldı. Bu fıkradaki “gizlilik” ile ilgili hükmün uygulanabilirliğinin sağlanabilmesi için bir genelge düzenlenmesi için Adalet Bakanlığı’ndan talepte bulunulmasının yerinde olacağı sonucuna ulaşıldı.

28532 Sayılı Yönetmeliğin 32/6. Maddesi görüşmeye açıldı. Tedbir kararının sona ermesini takip eden onbeşinci günün sonunda korunan KİŞİNİN KİMLİK BİLGİLERİ İLE İLGİLİ GİZLİLİK ŞERHİNİN MERNİS veri tabanından silinmesi ile ilgili düzenlemenin “mahkemenin kararı ile kaldırılması” şeklinde değiştirilmesi gerektiği görüşüldü. Bu konunun da yine açılacak iptal davası kapsamında dava konusu yapılmasına karar verildi.

28532 Sayılı Yönetmeliğin 39. Maddesi görüşmeye açıldı. Bu hükmün 6284 Sayılı Yasa ile uyumlu hale getirilmesine karar verildi.

28532 Sayılı Yönetmeliğin 3. Maddesi (i) fıkrası görüşmeye açıldı. Maddedeki “konukevi” tanımının kadına karşı şiddetin önlenmesi amacına aykırı düşmesi, bu anlamda yanlış bir ifade olması nedeniyle “sığınma evi” tanımı ile değiştirilmesi gerektiği görüşüldü. Bu hususun da Danıştay’a yapılacak iptal istemli başvuru içine eklenmesine karar verildi.

Emniyet Gn. Md.’ne ve Genelkurmay Başkanlığı’na yazı yazılarak şiddet uygulayan kişinin silahının tedbir süresince alınmaması ile ilgili görüşlerimizin sunulmasına ve bu konunun genelge ile düzenlenmesinin talep edilmesine karar verildi.

Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygulanarak koruma tedbirleri ile ilgili Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde, şiddet uygulayan kişinin sicilinin tutularak daha önce hakkında verilen tedbir kararlarının mahkemeler, ŞÖNİM ve kolluk kuvvetleri tarafından görülmesinin sağlanması konusunda Bakanlığa yazı yazılmasına karar verildi.

Koruma kararı bulunmasına rağmen kadının şiddete uğraması halinde idare aleyhine maddi ve manevi tazminat talepli davaların açılması görüşüldü.

2) Kadın Konuk Evlerinin açılması ve işletilmesi hakkında yönetmelik hükümlerinin incelenmesine geçildi.

Yönetmeliğin 11/3. Ve 12/4. Maddelerinde konukevine giriş ve çıkışlar ŞÖNİM'e bağlanmıştır. ŞÖNİM olmayan illerde söz konusu prosedürün nasıl işleyeceği konusunun Bakanlığa sorulması konusu kabule edildi.

Yönetmeliğin 13/1. C. Bendinin 2. Cümlesindeki "ve" ibaresinin "veya" olarak değiştirilmesi gerektiğine karar verildi.

"6284 Sy. Kanun, Uygulama Yönetmeliği, Konukevleri Yönetmeliği ve KOZA'ların kurulması ve işleyişi ile ilgili eğitim çalışması yapılması için T.B.B. ile yazışma yapılmasına karar verildi.

Kozalar bünyesinde görev alacak hukuk personelinin Barolardan sağlanması ve bu görevlendirmeler için ayrı bir bütçe oluşturulması için T.B.B. ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında bir protokol düzenlenmesi gerektiği hususu tespit edilmiş olup bu konuda T.B.B. ile temas kurulmasına karar verildi.

Toplantının 1. Günü oturumu bu aşamada sona erdi.

3) Toplantının 2. Gün oturumuna başlandı.

Gündemin basın etik kurallarının oluşturulması ile ilgili maddesine geçildi.

İlgili metin oluşturularak metni her Baronun kendi ilindeki yerel basını ile paylaşmasına karar verildi.

Toplantı, Karar Defteri'nin imzalanması ile son buldu.

TÜBAKKOM
Türkiye Barolar Birliği
Kadın Hukuku Komisyonu

11. DÖNEM 1. GENEL ÜYE TOPLANTISI
KARAR TUTANAğI

KATILIMCILAR

1. Bursa Barosu
2. Aydın Barosu
3. Kırklareli Barosu
4. Konya Barosu
5. Zonguldak Barosu
6. İstanbul Barosu
7. İzmir Barosu
8. Niğde Barosu
9. Ankara Barosu
10. Yalova Barosu
11. Çorum Barosu
12. Balıkesir Barosu
13. Adana Barosu
14. Aksaray Barosu
15. Antalya Barosu
16. Bartın Barosu
17. Burdur Barosu
18. Çanakkale Barosu
19. Denizli Barosu
20. Edirne Barosu
21. Eskişehir Barosu
22. Gaziantep Barosu

23. Giresun Barosu
24. Hatay Barosu
25. Isparta Barosu
26. Kayseri Barsu
27. Kocaeli Barosu
28. Mardin Barosu
29. Mersin Barosu
30. Muğla Barosu
31. Nevşehir Barosu
32. Sakarya Barosu
33. Samsun Barosu
34. Tekirdağ Barosu
35. Tokat Barosu

Toplantıya başlandı. Dönem sözcüsü Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı Av, Hidaye KAHYAOĞULLARI konuşma yaptı. Ev sahibi Bursa Barosu Başkanı Av.Zekeriya BİRKAN açılış konuşması yaptı.

Divan Kurulu yapılan oylama sonucu seçildi. Divan Kuruluna İstanbul Barosu Kadın Hakları Komisyonu Nilüfer AY, Bursa Barosu adına Av.Canan ŞENER, TBB Yönetim Kurulu Üyesi ve TÜBAKKOM Koordinatörü Av.Asude ŞENOL, Samsun Barosu Kadın Hukuk Komisyonu Üyesi Birgül BİLGİN seçildiler. Yerlerine alındı. Toplantıya başlandı.

Gündem maddelerine geçilmeden katılımcılara gündem önerileri olup olmadığı soruldu. Yeni gündem önerisinde bulunan olmadı.

GÜNDEMİN 1. MADDESİ

4320 SAYILI KANUN DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN TÜBAKKOM TASARI METNİNİN OYLAMAYA SUNULMASI

Gündemin 1. maddesi olan 4320 sayılı Kanun Değişikliğine ilişkin toplantıya katılan tüm baroların yazılı olarak değişiklik önerilerini sunması ve toplanan bu öneriler doğrultusunda 1. maddenin oylanmasına karar verildi.

Bu gerekçeyle gündemin 2. maddesine geçildi.

GÜNDEMİN 2. MADDESİ

AİLE KONUTU ŞERHİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER VE KARARA BAĞLANMASI

Bursa Barosu söz aldı.

Söz alan Av.Nevin CANBAZ Danıştay 10. Dairesinin 2010/11873 esas sayılı kararını açıklayarak ayrıntılı bilgi verdi.

Ankara Barosu söz aldı.

Danıştay kararını değerlendirdi. Genelgenin geri çekilmesi için Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ve Danıştay 10. daire üyeleri ile görüşülmesinin uygun olacağını önerdi.

Aydın barosu söz aldı.

Genelgenin henüz yürürlükten kalkmadığını, Aydın Tapu Sicil müdürlüğü ile görüşüldüğünü, web sitesinde genelge olmadığı halde alınan talimat gereğince tapu memurlarının mahkeme kararı olmaksızın aile konutu şerhi mümkün olmadığını tespit edildi.

Adana Barosu söz aldı.

Tüzük deki düzenlemenin halen devam ettiği, genelgenin iptal edilmesi nedeniyle tüzükteki hükmün yürürlükte olduğu göz önünde bulundurularak uygulamadaki sorunun bu şekilde çözülmesini önerdi.

Aydın Barosu söz aldı.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüne yazılı başvuru yapılarak uygulamanın ne şekilde yapıldığı konusunda ayrıntılı bilgi is-

tenmesinin uygun olacağı, gelen cevap üzerine çözüm önerisinin bulunabileceği önerildi.

Giresun Barosu söz aldı.

Mahkemeye başvuru yapıldığı aşamada geçici hukuki koruma yolu gibi bir tedbir kararı ile dava aşamasında kötü niyetli karşı tarafın taşınmazı satıp devretmesini engelleyici yasal düzenlemenin yapılması gerektiği, mahkeme kararı ile bu yolun işletilmesi doğru olacağı önerildi.

Eskişehir Barosu söz aldı.

Aydın Barosunun görüşü gibi Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile yazışma yapılmak gerektiğini zira her mahkemenin ayrı uygulama yapabildiğini açıkladı.

Bursa Barosu söz aldı.

Genelgenin iptali için dava açılmasında yarar olduğunu önerildi.

Ankara Barosu söz aldı.

TÜBAKKOM ve Türkiye Barolar Birliği olarak genelgenin geri çekilmesi için görüşmeler yapıp, Danıştay 10 Dairesi üyeleri ile görüşüp çözüm bulmanın uygun olacağı zira bu yolun hızlı sonucu ulaşabileceği önerildi.

Kırklareli Barosu söz aldı.

Şerh koymak idari bir işlemdir. Ankara Barosunun görüşü doğrultusunda çalışma yapılmasını önerdi.

Tokat Barosu söz aldı.

Medeni Kanuna bir hüküm getirilerek evin satışında eşin rızasının alınmasına ilişkin hüküm getirilmesini önerdi.

Edirne Barosu söz aldı

Medeni Kanun bir bütün olarak yorumladığımızda şerh konulmasına ilişkin eşin rızasının alınmasına dair hüküm konulmamış olması ile aile konutu şerhi konulması için tek taraflı müracaatın yeterli olduğu anlamı çıkmaktadır. Bu nedenle Kanuna aykırı uygulamanın tüzük ve genelge ile gerçekleştirilmesi mümkün olmadığı, uygulamada buna dikkat edilmesi gerektiği önerildi.

İzmir Barosu söz aldı.

İşin önemine ve aciliyetine binaen Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ve Danıştay üyeleri ile görüşülmesi gerektiği ve değişiklik önergesi hazırlanarak sorulmasının yararlı olacağı önerisinde bulundu. MK ile Tapu Sicil tüzüğü arasında şerh konusunda değişiklik , mevzuat çalışması konusunda çalışma yapılması

Aydın Barosu söz aldı.

Komisyon Başkanı tüm baroların görüş ve önerileri değerlendirildiğinde

Ana başlıklar şöyledir.

Tapu Kadastro Genel Müdürlükleri, Danıştay 10. Daire üyeleri ile bireysel görüşmek ve hukuksal yollara başvurarak genelgenin geri çekilmesini sağlamak.

Öneriler

-Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile yazışma yapmak. Uygulamanın nasıl yapıldığı konusunda ayrıntılı bilgi istenmeli ve gelecek cevaba göre karşılıklı yazışmalar yapılması

- Aile konulu şerhine ilişkin Mevzuat çalışması yapılmasının bir sonraki toplantının gündemine alınması

-Danıştay 10 Dairesinin 2010/11873 sayılı kararının incelenmesi

-Danıştay'a müdahale dilekçesi verilmesi

-Kadın ve Aile Sosyal Politikalar Bakanlığına gelinen son durum ve genelgenin geri çekilmesi ile ilgili görüşme yapılması

- Genelgenin geri çekilmesi için dava açmak

Bu çalışmaların aynı anda yapılması konusunda öneriler oybirliği ile kabul edildi.

GÜNDEMİN 3. MADDESİ

KADIN AVUKATLAR KURULTAYI'NIN TEKNİK YÜRÜTÜMÜNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER VE KARARA BĞLANMASI

Gündemin bu maddesi ile ilgili olarak İzmir barosu Kadın Hakları Komisyonu üyesi Av. Birgül DEĞİRMENCİ sunum yapmak üzere söz aldı. Sunumu yaptı.

Arkasından Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu üyesi Alper DERELİOĞLU Kurultay ile ilgili sunum yaptı.

Gaziantep Barosu söz aldı.

Ek 3 de yer alan Kurultay dokümanı ekinde yer alan anket sorularına 2 soru daha eklenmesi önerisinde bulundu.

İzmir Barosu söz aldı.

Tebliğlerin barolar adına hazırlanıp gönderilmesi önerisinde bulundu. Tebliğ hazırlanırken baroların bu tebliğleri atölye çalışması şeklinde yapmasının uygun olacağı yine bu çalışmalara uzman ve akademiysen kişilerin katılmasının yararlı olacağı önerilerinde bulundular.

Aydın Barosu söz aldı.

Tebliğlerin yapılması ve toparlanmasının 2012 yılı ocak ayı sonuna kadar yapılmasının mümkün olup olmadığı konusunda oylama yapılması önerisinde bulundu.

Kocaeli Barosu söz aldı.

Bu sürenin yeterli olmadığını ancak bu süre içerisinde anket çalışmasının tamamlanabileceğini söyledi.

Ankara Barosu söz aldı.

Yapılan anket çalışmasının içeriğinin geliştirilmesi, düzenlenmesi konusunda hocalardan görüş alınması, buna göre belirlenecek yeni anket içeriğine göre çalışmaların yapılması önerildi.

Muğla Barosu söz aldı.

Anket çalışmaları ve tebliğlerin 2012 Ocak sonuna kadar yetişmesinin mümkün olmadığını, bu nedenle 21 - 22 Nisan 2012 tarihinde yapılacak olan Kurultay çalışmasının da ertelenmesinin uygun olacağı önerisinde bulundu.

Adana Barosu söz aldı.

Çalışmaların bir an önce başlanması gerektiğini ve sürelerin yeterli olduğunu söyleyip oylamaya geçilmesini önerdi.

Ankara Barosu söz aldı.

Kadın çalışmaları yüksek lisans programlarında verilen kadın araştırmalarında yöntem dersi veren üniversite öğretim üyelerinden anketin geliştirilmesi konusunda yardım alınıp son halini TÜBAKKOM yönetimine önümüzdeki haftaya iletebiliriz şeklinde öneride bulundu.

İstanbul Barosu söz aldı.

Anket çalışmasını baroların web sitelerinden yapılması ve Kadın Hakları merkezinde kurultay düzenlenerek tebliğlerin hazırlanmasının mümkün olduğunu önerdi.

Dönem Sözcüsü Aydın Barosu söz aldı.

Ankara Barosunun önerisi doğrultusunda anket içeriğinin 1 Aralık 2011 tarihinde dönem sözcüsü Aydın Barosu Kadın

Hakları Komisyonuna gönderilmesine, bunun dışında 30 Ocak 2012 tarihi itibarıyla tebliğlerin bildirilecek ortak mail grubuna yada dönem sözcülerine iletilmesi önerildi. (İstanbul barosunun önerisi v.b. öneriler) Önerilen tarihler oybirliği ile kabul edildi.

25 kişiden oluşacak olan komisyona TÜBAKKOM Yürütme Kurul üyeleri temsilcileri ile Adana, Mersin, Konya, Samsun, Yalova Kocaeli Zonguldak, Edirne, Isparta, Eskişehir, Muğla, Balıkesir, Mardin, Giresun, Çanakkale barolarının temsilcilerinin katılımı ile komisyon oluşturuldu.

18-19 Şubat 2012 tarihinde Ankara 'da tebliğlerin değerlendirildiği Tebliğ Derleme Komisyon çalışmasının yapılmasına karar verildi. Bu çalışmaya barolar tarafından tavsiye edilecek uzman kişilerin 31 Ocak 2012 tarihten kadar Aydın Barosu Kadın hakları Komisyonuna bildirilmesi ve bu kişiler arasından belirlenecek uzmanların 18-19 Şubat 2012 tarihinde yapılacak toplantıya katılımının sağlanması oylamaya sunuldu. Oybirliği ile kabul edildi.

Kurultay dokümanlarının 18-19 Mart 2012 tarihe kadar tamamlanması, 21 -22 Nisan 2012 tarihinde de kurultayın gerçekleştirilmesi oybirliği ile karar verildi

Kurultay materyallerine ilişkin önerilerin “ logo, afiş, broşür, v.b.” 2012 Ocak sonuna kadar Aydın Barosu Kadın hakları komisyonuna iletilmesine oybirliği ile karar verildi.

Kurultayın taslak bütçesinin TBB' nin sunulmasına oybirliği ile karar verildi.

Kurultayın taslak bütçesinin tamamının TBB'nin karşılamaması halinde bu konunun toplantıya her temsilcinin kendi barosunun yönetim kuruluna karar alınmak üzere sunulması ve barolardan çıkacak karara göre bütçenin oluşturulmasına karar verildi. Ancak oylamaya sunulmadı.

GÜNDEMİN 4. MADDESİ

EVLİ KADININ YANLIZCA İLK SOYADININ (KENDİ - DOĞUM SOYADI) KULLANABİLMESİ HAKKINDA YAPILACAK FAALİYETLERİN BELİRLENMESİ VE KARARA BAĞLANMASI

İzmir Barosu Kadın Hukuku Komisyonu üyesi Av. Ayten ÜNAL evli kadının yalnızca ilk soyadını kullanabilmesi hakkında açıklamalarda bulundu.

İzmir Barosunun son önerisi üzerinden tartışmaya geçildi.

TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü Aydın Barosu önerisi :

İzmir Barosunun yasa değişiklik önerisinin barolara ulaştırılması ve baroların yasa değişiklik önerisi ile ilgili çalışmalar yaparak gelecek yürütme kurulu toplantısında görüşüp tartışılmasına oybirliği ile karar verildi.

Genel üye toplantısına katılan tüm genel üye barolarının mevzuat çalışmalarını yaparak 10.12.2011 tarihine kadar TÜBAKKOM dönem sözcüsü Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonuna gönderilmesi ve yürütme toplantısında görüşülüp son halinin verilmesine oybirliği ile karar verildi.

İzmir Barosunun çalışmaları doğrultusunda soyadı kampanyaları yapılması konusunda oylamaya geçildi. Oybirliği ile karar verildi.

GÜNDEMİN 5. MADDESİ

AVRUPA (İSTANBUL) KONSEY SÖZLEŞMESİNİN TBMM' DE KABULÜNE İLİŞKİN FAALİYETLERİN BELİRLENMESİ VE KARARA BAĞLANMASI

Dönem sözcüsü Aydın Barosu söz aldı. Konsey sözleşmesinin şuan meclisin gündeminde olduğu açıklandı. Konsey sözleşmesinin mecliste onaylanmaması halinde tekrar gündeme alınmasına oybirliği ile karar verildi

GÜNDEMİN 6. MADDESİ

TÜBAKKOM'UN 10. DÖNEMİNİ TAMAMLAMIŞ OLMASI SEBEBİYLE TÜBAKKOM KURUCU ÜYELERİNE VE 10. DÖNEMDE TÜBAKKOM DÖNEM SÖZCÜLÜĞÜNÜ ÜSTLENEN BARO TEMSİLCİLERİNE YA DA KADIN HUKUKU KOİSYONU BAŞKANINA VE BAROLAR BİRİLGİ YÖNETİM KURULUNDA TÜBAKKOM KOORDİNATÖRLÜĞÜNÜ ÜSTLENEN KORDİNATÖR ÜYEYE PLAKET VERİLMESİ ÖNERİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KARARA BAĞLANMASI

Gündem maddesi gereği TÜBAKKOM'un 10. Dönemini tamamlamış olması sebebiyle TBB'de plaket töreni yapılması konusunda oybirliği ile karar verildi.

Gündemin 1. maddesi

4320 SAYILI KANUN DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN TÜBAKKOM TASARI METNİNİN OYLAMAYA SUNULMASI

Gündemin 1. maddesi olduğu halde sabahki oturumda toplantıya katılan temsilcilerin yazılı görüşlerinin alınmasından sonra tasarının oylanmasına geçilmesine karar verildiğinden gündeme alındı.

Mevcut taslak üzerinden oylamaya geçildi. Oyçokluğu ile kabul edildi.

4320 sayılı kanun değişikliği hakkında barolardan gelen değişiklik önerileri yazılı olarak alındı.

4320 sayılı kanun değişikliği teklifi veren barolar :

Adana Barosu, Muğla Barosu, Balıkesir Barosu, Mersin Barosu, Ankara Barosu, Samsun Barosu, Çorum Barosu, yazılı değişiklik teklifi önerileri alındı. Hazırlanmış olan 4320 sayılı kanun değişikliği teklifine ek olarak yazılmasına karar verildi.

GÜNDEMİN 7. MADDESİN

ANAYASA ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN YÖNTEM VE TEKNİKLERİN BELİRLENMESİ TÜBAKKOM ANAYASA ÇALIŞMALARININ GÖZDEN GEÇİRİLMESİ ANAYASAYA İLİŞKİN ÜLKE GÜNDEMİNE BAĞLI OLARAK ANAYASA ÇALIŞMASINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER VE KARARA BAĞLANMASI

Anayasada eşitlik ve kadın ile ilgili düzenlemelerin gözden geçirilerek mevzuat çalışması yapılması bir sonraki yürütme toplantısının gündemine alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Dönem sözcüsü Aydın Hukuku Komisyonunun önerisi ile bir dahaki yürütme toplantısının Ankara’da ve 27.11.2011 tarihinde TBB de yapılacak olan yönetim kurulu toplantısının akabinde yapılacak olan bir sonraki TBB Yönetim Kurulu toplantısı ile aynı tarihte yapılmasına karar verildi.10 - 11 Aralık 2011 tarihlerinde yapılmasının mümkün olduğu kararlaştırıldı.

2. Genel üye toplantısının 26-27 Mayıs 2012 tarihinde Zonguldak Barosunun ev sahipliğinde yapılmasına karar verildi.

GÜNDEMİN 8. MADDESİ

25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE GÜNÜ ETKİNLİKLERİ VE BASIN AÇIKLAMASININ HAZIRLANMASI KARARA BAĞLANMASI

25 Kasım Kadına Karşı Şiddetle mücadele günü etkinlikleri kapsamında Aydın Barosu Kadın Hukuk Komisyonu tarafından hazırlanan basın açıklaması Av. Alper Derelioğlu tarafından okundu.

Dönem Sözcüsü Av. Hidayet Kahyaoğulları söz alarak basın açıklamasına katkı yapmak amacıyla katılımcı baroların yazılı önerilerini sunmalarını önerdi. 22 Kasım 2011 tarihine kadar yazılı önerilerin dönem sözcüsüne gönderilmesine karar verildi.

Muğla Barosu söz aldı.

Bizde 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle mücadele günü okunmak ve Basınla paylaşmak üzere basın açıklaması hazırlamıştık. Bu basın açıklamasını size mail olarak gönderelim. Bu metnin de dikkate alınması önerdi.

Dönem sözcüsü Aydın Barosu söz aldı.

Ortak bir basın açıklaması hazırlanarak bu basın açıklamasının Tübakkom basın açıklaması olarak tüm barolarda okunmasına karar verildi.

Antalya Barosu 25 Kasım etkinlikleri ile ilgili olarak hazırlanan mektubun tüm milletvekillerine gönderilmesini önerdi.

22 Kasım 2011 tarihine kadar Antalya Barosunun önerisi olan milletvekillerine gönderilecek mektup içeriği ile ilgili olarak önerilerin toplanmasına ve yine ortak bir mektup içeriği oluşturulmasına karar verildi.

Hatay Barosu söz aldı.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin'e ulaşarak ve 4320 sayılı yasada değişiklik yapılmasına dair kanunun halen yürürlüğe girmemiş olması ile ilgili görüşülmesini önerdi.

Dönem Sözcüsü Aydın Barosu söz aldı.

Milletvekillerine ve Bakanlara gönderilecek mektup içeriğinde önce somut durumun tespiti yapılarak, Bakanlığın (Kadın kelimesinin ilave edilerek) adının değiştirilmesi, 4320 sayılı yasada değişiklik yapılmasına dair taleplerimiz, Avrupa Konseyi sözleşmesinin onaylanmasının sağlanması konularının özellikle vurgulanması önerisinde bulundu.

Ankara Barosu söz aldı.

Gönderilecek metin yanında imzalamış oldukları uluslararası sözleşme metinlerinin de gönderilmesinin uygun olacağını

çünkü imzaladıkları sözleşmelerde kadına yönelik pek çok taahhütlerin olmasına rağmen hiçbir girişimde bulunulmadığı ve çözüm önerisinin getirilmediği önerisinde bulundu.

GÜNDEMİN 9. MADDESİ

KADIN VE AİLEDEN SORUMLU DEVLET BAKANLIĞI'NIN KALDIRILARAK, AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞININ KURULMASI VE KSGM'NİN YAPILANDIRILMASI KONUSUNDA RAPORUN DÜZENLENMESİ VE AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NIN ÇALIŞMALARININ VE PROTOKOLLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KARARA BAĞLANMASI

Gündemin bu maddesi ile ilgili olarak katılımcı tüm baroların tespitlerinin yer aldığı yazılı önerilerini hazırlayarak rapor şeklinde dönem sözcüsü Aydın Barosu Kadın Hukuk Komisyonuna gönderilmesine karar verildi.

Muğla Barosu söz aldı.

Çalışmalarımız sırasında basından temsilcilerin olmasını yararlı olacağını ve basında sürekli olarak olumsuz haberlere yer verildiğini bu haberler yanında olumlu haberlerin de yer alması gerektiğini önerdi.

GÜNDEM 10. MADDE DİLEK VE TEMENNİLER

Hatay Barosu söz aldı. Medyadaki programları takip ederek şiddete özendirici ve sebep oluşturuşu şiddeti haklı gösterici programları gösterimin uyarılması için RTÜK ve Programların yayın yönetmenlerine yazı gönderilmesinin uygun olacağını önerdi.

Bursa Barosu söz aldı.

Kadına yönelik şiddetli ilgili mahkeme kararlarında cezaların üst haddenden verilmesi yönünden kamuoyu çalışması yapılmasının uygun olacağını önerdi.

TÜBAKKOM 11. DÖNEM 1. GENEL ÜYE TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRGESİ

Bizler TÜBAKKOM üyesi Baroların Kadın Hukuku Komisyonu temsilcileri olarak, 11.Dönem 1.Genel Üye Toplantısında alınan kararlara ilişkin aşağıdaki hususları kamuoyu ile paylaşma gereği duyuyoruz;

1-Kadına Yönelik her türlü şiddetin önlenmesi için 4320 sayılı Ailenin Korunmasına dair Kanun kapsamının genişletilmesi ve değiştirilmesi gerektiği kanaatindeyiz. Bu bağlamda 4320 Sayılı Kanun'un değiştirilmesine ilişkin mevzuat çalışmalarımızı tamamladık. Mevcut Tasarının "4320 SAYILI YASADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR, KADIN VE AİLE BİREYLERİNİN ŞİDDETTEN KORUNMASINA DAİR KANUN" olarak değiştirilmesini öneriyoruz.

2- Şiddet Mağduru kadının güvencelerinden biri olan aile konutu şerhine ilişkin " beyana dayalı şerh düşme işleminin terk edilerek, mahkeme kararı aranması yönündeki " uygulamaları yerinde bulmadığımızı ve bu husustaki işlemlerin iptali için konunun takipçisi olacağımızı bildiririz.

3-Evli kadının yalnızca "doğum soyadını" kullanabilmesi için kapsamlı mevzuat çalışmaları yapılması gerektiğini ve bu hususta toplumsal duyarlılık için kamuoyuna açık kampanya çalışmalarının başlatılması ve yürütülmesi gerektiğinde hem fikir olduğumuzu beyan etmek isteriz.

4- Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin onaylanmasına ilişkin T.B.M.M çalışmalarının ivedilikle neticelendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

5-Temel hak ve özgürlüklerin güvencesi olan Anayasa'da değişiklik önerilerine ilişkin yapılacak çalışmalarda "kadın hakları" hususu üzerinde titizlikle durulması gerektiğini ve mevzuat çalışmalarının özellikle biz kadın hukukçular tarafından elbirliği

ile hazırlanmasının kadın hakları bağlamında olumlu neticeler vereceğinde hemfikir olunmuştur.

6-Kadına yönelik Şiddetle Mücadele Günü ile ilgili tüm milletvekillerini kadına yönelik şiddet hakkında duyarlılığa davet etme kararı alınmıştır.

7-Aile ve sosyal Politikalar Bakanlığının kurulması ve KSGM'nin yapılandırılmasına ilişkin TÜBAKKOM Raporunun Milletvekillerine ve Aile Sosyal Politikalar Bakanlığına sunulması kararları alınmıştır.

8-Her alanda eşit ve görünür olmak, yaşamımızda ve meslek örgütlerimizdeki ataerkil anlayışa karşı farkındalığımızı arttırmak, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden mesleki yapılanmadaki yerimizi sorgulamak ve söylemimizi "toplumsal cinsiyet eşitliği" temelinde oluşturmak için; TÜBAKKOM çalışmaları arasında Kadın Avukatlar Kurultayı yapılmasına karar verilmiştir.

Kadının temel hak ve özgürlüklerinin savunulmasının ve yaşamın her alanındaki uygulamalarının takipçisi olacağımızı kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Av. Hidaye Kahyaoğulları
Tübakkom 11. Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu Bşk.

**11. DÖNEM 2. GENEL ÜYE TOPLANTISI / ZONGULDAK,
26-27.05.2012**

TOPLANTI KARARLARI

TBB yönetim Kurulu üyesi Av. Asude Şenol, Aksaray Barosu, Amasya Barosu, Ankara Barosu, Aydın Barosu, Balıkesir Barosu, Bartın Barosu, Burdur Barosu, bursa Barosu, Çorum Barosu, Denizli Barosu, Edirne barosu, Eskişehir Barosu, Gaziantep Barosu, Hatay barosu, Isparta Barosu, İzmir Barosu, Kırıkkale Barosu, Kocaeli Barosu, Muğla Barosu, Niğde Barosu, Samsun Barosu, Sinop Barosu, Sivas Barosu, Yalova Barosu, Zonguldak Barosu, Yozgat Barosunun katılımı ile toplantıya başlandı.

Toplantı Zonguldak Baro Başkanı Av.İbrahim Kerem Erten açılış konuşması ile başladı.

Divan seçimleri için dönem sözcüsü önerilen baroların isimlerini divan üyeliğine teklif olarak sundu. Divana Aydın Barosu, Bursa Barosu, Zonguldak Barosu ve Gaziantep Barosu temsilcileri seçildi.

Gündem değişikliği ile gündeme yeni madde eklenmesine ilişkin talep ve görüşler soruldu.

Eskişehir Barosu : söz alarak Fethiye davasının sonuçlarının Tübakkom tarafından değerlendirilmesinin gündeme alınmasını önerdi.

Ankara Barosu : söz alarak 22.05.2012 tarihinde Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan Birinci Kadın Avukatlar Kurultayı anket çalışması ile ilgili haberin değerlendirilmesinin gündeme alınması önerisinde bulundu.

Divanın açıklaması ile Önerilen hususların dilek ve temenniler kısmında yer almasına karar verildi.

GÜNDEM MADDESİ 1

6284 Sayılı **Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun**'un değerlendirilerek, uygulamasına ilişkin tespitlerin değerlendirilmesi (KHK Temsilcilerinin tedbir kararlarını paylaşması)

Gündemin ilk maddesi olan 6284 sayılı kanunun değerlendirilmesine geçildi.

Aksaray Barosu : söz aldı. Uygulamada eski kanun dönemine nazaran daha hızlı, etkin ve faydalı tedbir ve önlemler alındığını belirtti.

Ankara Barosu: söz aldı; Şiddet mağduru kadının Cumhuriyet Savcılığından tedbir kararı alamaması ve korunma tedbirlerinin ilk elden uygulanamaması bir eksiklik dedi.

İzmir Barosu söz aldı; İtiraz hakkı getirildi.İtiraz hakkının kullanma süresi bitmemişken zorlama hapsine karar verilmesi konusunda kararsızlık yaşanmaktadır.

Bursa Barosu söz aldı; müvekkilimin burnunu kıran koca konusunda, C.Savcısı her türlü tedbiri aldı Aile Mahkemesine de bildirdi.

İzmir Barosu:Tedbire aykırı davranan kişiler için cezaların uygulanması hususunda sıkıntı yaşanıyor Tedbir hükmüne aykırı davranılması halinde tedbir hükmünün ilgiliye tebliğ edilmedi gerekçesiyle ceza uygulamasının yapılması hakkaniyete aykırı olacaktır. İtiraz süresi geçmeden tedbirin hemen uygulanması halinde de sıkıntı yaşanacaktır. Ayrıca fuhuşa zorlanan kadın başvuru yaptı; 1 yıl uzaklaştırma kararı verildi.

Eskişehir Barosu söz aldı; Müvekkil 6 yıl önce eşinden boşanmış , eski eşi halen birlikte olalım demektedir.kadını tehdit etmektedir. Hakim okula, konuta yaklaşmama, telefonla arama yasağı tedbiri vermiştir. Çocukla kişisel ilişki konusunda görüşmeme tedbiri vermemiştir. Ayrıca kadına bütçeden nafaka verilmemiştir.

Kocaeli Barosu söz aldı; Bakanlık tarafından Koordinasyon Merkezi kurulmalıdır. Aksi takdirde tedbir kararı birçok yetkili makamdan alınabiliyor. Hem merkezden hem ilçeden tedbir istenmiş olabilir .Uyaptan sadece merkez görünüyor . Aynı olaya ilişkin kolluk, savcılık tedbir talep edebilir.

Hatta Aile Mahkemelerinde şahıs başvuru yapabilir. Aynı konuda 3 tedbir kararı alınabilir. Tedbir kararına itiraz durumu da uygulama açısından sıkıntı yaratıyor. Bir de “ Zorlama Hapsi” yerine (Ucu açık bir kavram) “ Disiplin Hapsi” olarak uygulama yapılmalıdır. Çocuklar da bazen aile içinde şiddet uygulayabiliyor. Çocuk hakkında tedbir kararı verildiğinde 15 yaşından küçük olması halinde, tedbire aykırı davranıldığında Aile Mahkemesi mi yetkili olacak, usul gereği Çocuk Mahkemesi mi bakacak ?

4320 sayılı kanunun kalkmasından sonra savcılar kanun kalktığı için tedbirler de kalkmış olur demektedir.

Tedbir kararına itiraz ile ilgili tebliği ve tefhimi başlatmak için Teb. K. 35'e göre tebliğ yapılabilir.

Samsun Barosu söz aldı; Samsunda evden uzaklaştırma konusunda hakimler cimri davranıyor, 2 haftalık itiraz süresi uzun.

Dönem Sözcüsü:Mülki Amirler'e başvuru örneği yaşamış olan var mıdır ?

İzmir Barosu:İzmir’de Konak Kaymakamlığı barınma sorunu ile ilgili mağdurlar, sığınma evine yerleştirilip geçici maddi yardımda bulunulmuştur. Sığınma ve geçici maddi yardım konusunda mülki amirliklere başvurulup, diğer taleplerimizi Mahkemedan istemeyi düşünüyoruz.

Eskişehir Barosu söz aldı; “Barınma Evi” ifadesi yerine “Sığınma Evi” kavramı geçmelidir. Barınma evi her yerde yok.

Muğla Barosu 17 ve 18 md. konusunda; nafaka ile ilgili ödenek oluşturulmamış. Bakanlık bünyesinde nafaka ile ilgili bütçe oluşturulmalıdır. Geçici maddi yardımda bir zaman sınırlaması

olmalıdır. Aksi taktirde nafaka alamayacak mıdır? Nafaka hususunda geçici maddi yardımda olduğu gibi devletin faile yönelmesi uygulaması sağlıklı olacaktır.

Hatay Barosu söz aldı; Konuk evi istekle gidilen yerdir . Sığınma evi zorunlu, şiddetten kaçanların barındıkları yerdir. Mülki amir koruma tedbiri halen sosyal hizmetler üzerinden barınma konusunda tedbir kararı veriyor.

Dönem Sözcüsü (Aydın Barosu) söz aldı; Bakanlık yolu denenmelidir. Nafakaların tahsili hususunda 6183 sayılı kanuna ek madde eklenebilir.

Gaziantep Barosu söz aldı; İllerde mülki amirliklerle görüşülüp karşılıklı olarak neler yapılabileceği görüşülürse sağlıklı olacaktır.

Denizli Barosu söz aldı; Nafakaların tahsili hususunda, nafaka tahsiline kadar geçici maddi yardım yapılmalıdır. Geçici yardım Nafaka dosyasına yatırılmalıdır. Sığınma evi yoksa sığınma evi açılana kadar barınma yerine tedbir hükümlerine yer verilmelidir.

İzmir Barosu söz aldı; Genel Kurul yerine yürütmede karar alınması çok demokratik ve katılımcı olmayacağını düşünüyorum. Farklı olmayan üzerinde anlaştığımız konularla ilgili kararları genel üyede almak daha demokratik olacaktır. Asıl kararların genel üyede alınması gerektiği kurumsal işleyiş açısından da genel üyede alınmasının uygun olacağı yönünden görüş beyan etti.

Divanın önerisi: Bakanlık veya Barolar birliğine gönderilerek sonuç bildirgesini yürütme kurulu toplantısında metne dönüştürülüp Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına da gönderilmesini sağlayalım önerisinde bulundu. Divan'ın önerisi; oy çokluğu ile kabul edildi.

Bursa Barosu; İçişleri Bakanlığının çalışması vardı. Mülki amirlere yönelikti. Çalışmada mülki amirlerin tedbir taleplerini değerlendirmemeleri halinde tazminat olarak kendilerine rücu

edilebileceğini İçişleri Bakanlığı Müfettişleri açıklama yaptı. Bu tedbir talebini de mülki amirliklerinden talep edelim dedi.

Ankara Barosu söz aldı; 15 Md.2/d ve e bentleri ile ilgili olarak; muayenenin mutlaka tıp doktorlarınca verilmesi gerekir. Şiddeti önleme ve izleme bürolarınca bu raporların kullanılması doğru olacak mı ya da şiddeti önleme ve izleme bürolarında tıp doktorları olacak mıdır ? Psikolojik durum üzerindeki etkileri ile ilgili raporları tıp doktorunun değerlendirmesi uygun olacaktır.

Bursa Barosu söz aldı; İstanbul Sözleşmesine veri olarak sunulmak üzere bu raporlar hazırlanacak dedi. Tedbir kararına gerekçe olmayacaktır, dedi. Bu kanunla ilgili sonuç bildirgesi başlıklarını oluşturmak üzere görüşler alındı.

Kanun ve uygulamasıyla ilgili ve sonuç bildirgesinde yer alacak başlıklarla ilgili yazılı önerilere geçildi;

6284 SAYILI YASANIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ANKARA BAROSUNUN GÖRÜŞLERİ :

1) Yasada Cumhuriyet Savcılıklarının talep ve tedbir kararı verecek merciler arasında yer almamasını düzenlemedeki eksiklik olarak görmekteyiz.

Kolluk birimlerinin yetkili görüldüğü bir konuda Cumhuriyet Savcılığının yetkili olmaması düşünülemez. Suç teşkil eden bir fiilde Cumhuriyet Savcılarının da tedbir kararı verebilmesi gereklidir. Uygulamadaki hızlılığı ve etkinliği sağlayabilmek açısından bu konuda düzenleme yapılması gerekmektedir.

2) Ceza Kanunu'nda yer almadığı için suç olarak tanımlanmayan ve ceza tayin edilmeyen ancak 6284 Sayılı Kanunda yetkilendirilen makamlar tarafından şiddet olarak kabul edilmesi nedeniyle tedbir kararı alınan kişiler için uygulanacak zorlama hapsi bir kanunsuz ceza olabilir. Bu nedenle en azından keyfiyet Ceza Kanunu'nda düzenlenmelidir.

Bağlantılı olarak Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı hakkında Kanunda da düzenlenmeli ve/veya atıfta bulunulmalıdır.

Hükmedilen tedbirin hukuki sonuçları tanımlanmamıştır. Zorlama hapsine karşı başvurulacak kanun yolu da düzenlenmelidir.

3) 6284 Sayılı Kanun 15/2-d ve e bentleri ile ilgili olarak; mahkemelerde bilirkişilik olarak kabul edilebilecek ve ruhsal-bedenel muayeneyi gerekli kılan her türlü muayene ve işlemin sadece tıp doktorları tarafından gerçekleştirileceği 1219 Sayılı Kanunun 13. Maddesi gereğidir. Bu sebeple bu madde hükmü açıkça ilgili düzenlemeye aykırıdır.

6284 SAYILI YASANIN UYGULANMASINA İLİŞKİN KIRIKKALE BAROSUNUN GÖRÜŞLERİ :

1) Kadınların çeşitli kurumlara yapmış oldukları başvurularda kurumların uzlaşma yoluna giderek kadını tekrar eşinin yanına gönderen uygulamalardan vazgeçilmeli. Özellikle kolluk birimlerine, uzlaşma ve arabuluculuk önerme yasağı getirmeli.

2) 6284 Sayılı Yasanın 11. Maddesinde kolluk görevlileri için öngörülen “ çocuk ve kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim alma” şartı mülki idareler için de getirilmeli ve uygulanabilir olması için eğitim çalışmaları yapılarak hem emniyette hem de valilik/kaymakamlıkta özel birimler oluşturulmalı.

3) İlgili Kanunun geçici 1. Maddesinde şiddet önleme ve izleme merkezlerinin sadece pilot şehirlerde dahi 2 yıl içinde kurulması öngörülmüştür. Bu süre Türkiye genelindeki yapılanma için ne kadardır? Pilot şehirler neye göre belirlenecektir? Kanunun işlevselliği yönünden en önemli birim olan bu merkezlerin kuruluşunun gecikmesi halinde yasada yer alan düzenlemeler büyük ölçüde anlamsızlaşacaktır.

6284 SAYILI YASA HAKKINDA EDİRNE BAROSUNUN GÖRÜŞLERİ :

6284 Sayılı Yasa 5/c maddesi “hakim tarafından” korunan kişilere, bu kişilerin buldukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmama yönünde önleyici karar verilir hükmü bulunmaktadır.

Tedbir kararı, aynı kanununun 10. Maddesine göre Cumhuriyet Savcılığı, kolluk ile Bakanlığın İl ve İlçe Müdürlüklerine bildirilir. İlgili kurum ve kuruluşlara bildirim düzenlenmemiş. Tedbir kararı alınan kadının işyeri, çocuğunun okuluna bildirilmediğinden Okul Müdürleri çocuğu babaya teslim edebilir ya da görüşme talebine cevap verebilir. Okula yaklaşmama hayata geçemeyebilir ve çocuk kaçırılması vb. olaylar engellenemez.

Ayrıca bu bildirimle 6284 Sayılı Yasanın 8/6 maddesine göre kimlik, adres bilgisi vb bilgilerin gizliliği sağlanabilir ve gizlilik kararına muhalif davrananlara da ceza verilir.(Tebliğ yada bildirimle karar verilirse)

6284 SAYILI YASA HAKKINDA GAZİANTEP BAROSUNUN ÖNERİLERİ :

6284 Sayılı Kanuna yönelik öneri kapsamında;

Israrlı takip konusunda yaşanan mağduriyetler, defalarca suç duyurusunda bulunulmasına rağmen öldürme vakıalarının meydana gelmesi konusunda kesin ve ivedilikli çözümler getirilebilmesi açısından gerekli düzenlemelere yönelik çalışmaların yapılmasını talep ediyorum.

6284 SAYILI YASA HAKKINDA SİNOP BAROSUNUN ÖNERİLERİ :

1) 6284 Sayılı Yasa gereği yapılması gereken tefhim ve tebligat ile ilgili anlaşılır ve açık bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Zira şiddet uygulayan eş, olayın akabinde bulunamaz ise örneğin; itiraz süresinin başlaması açısından ve tebligat yapılmadan tazyik hapsinin uygulanamayacağı görüşü ile karşılaşabileceğimizden bu konuda düzenleme yapılması gerekmektedir. Örneğin; işin aciliyetine binaen üç gün içinde tefhim ve tebligat yapılamaz ise şiddet uygulayanın mernis adresi kapısına yapıştırılarak vb tebligat yapılmış sayılabileceği kabul edilebilir.

2) İtiraz süresi en fazla bir hafta olmalı, zira tedbir kararları zaten aciliyet gerektiren durumlarda alınıp, bunun uzun bir süreye yayılması mağduriyete neden olacaktır.

3) Disiplin cezasının usulü ile ilgili net bir düzenleme yapılmalı, tebligat ve itiraz süresinin geçip geçmediği şartlarının aranıp aranmadığı açıkça hüküm altına alınmalıdır.

6284 SAYILI YASA HAKKINDA SAMSUN BAROSUNUN ÖNERİLERİ :

Tedbir kararına itiraz süresinin 2 hafta olmasının sorun yaratması(kesinleşme ve uymayanlara ceza uygulanması açısından). Bu nedenle sürenin kısaltılması.

Nafaka konusunda somut önlemlerin devlet tarafından alınarak bu konuda fon kurulması.

Yasanın 5/1-c maddesinde; kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde yapılması ibaresinin kaldırılması gerekir. Çünkü uygulamada karışıklığa sebebiyet vermektedir.

6284 SAYILI KANUNUN EKSİKLİKLERİ VE UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLARA İLİŞKİN ÇIKARILACAK YÖNETMELİK HÜKÜMLERİNE İLİŞKİN ESKİŞEHİR BAROSUNUN ÖNERİLERİ :

1) Kanunun 1. Maddesinde geçen “tek taraflı ısrarlı takip mağduru” ifadesi muğlak olup bu ifadenin çıkarılacak olan yönetmelikte açıklanması gerekmektedir.

2) Kanunun 2/ g maddesinde; kanunda şiddet olarak tanımlanan davranışları dolaylı olarak uygulayan kişi ilgili g bendindeki şiddet uygulayan tanımı içine sokulmamıştır. Şiddet uygulayan tanımında buna yer verilmemiş olması, şiddet uygulayan kapsamına şiddet uygulayanı azmettiren kişinin girip girmeyeceği konusunda belirsizlik doğurmaktadır. Yönetmelikte bu hususun açıklanarak, şiddet uygulayan azmettiren kişinin de şiddet uygulayanın tanımına dahi edilmesi ve bu şekilde şiddet mağdurunun azmettirenine karşı da korunmasının sağlanması gerektiği düşüncesindeyiz.

3) Kanununun 3. Maddesinde geçen “barınma yerinin” niteliği, sığınma evi olup olmadığı açıklanmamıştır. Yönetmelikte, “ barınma yeri ve imkanının” “sığınma evi” olarak açıklanması gerektiği kanaatindeyiz.

4) Kanununun 3/ç bendinde “ hayati tehlikesinin bulunması halinde, ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması” hükmü düzenlenmiş ancak koruma yöntemi maddede açıklanmamıştır. Bu hususun yönetmelikte açıklanması gerekmektedir.

5) Kanununun 3/ d madde hükmü ile kreş imkanının sınırlandırılmasının uygun olmadığı kanaatindeyiz. Sınırlamadaki tek ölçütün asgari ücretle çalışılıp çalışılmadığı üzerine olması gerektiğini ve asgari ücretle çalışanlar için bu hizmetin süreyle sınırlandırılmaması gerekmektedir.

6) Kanununun 4/b maddesindeki tedbirin yalnızca kişinin evli olması durumuna hasredilmesi yeterli olmayıp, imam nikahlı veya birlikte yaşayanların bu tedbir kararından yararlandırılmaması kanunun amacı ile örtüşmemiştir.

7) Kanununun 8/2 maddesinin 2. Cümlesinde “şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin devam edeceğinin anlaşıldığı hallerde” dediği halde maddede geçen kişi veya makamların talebi ile bu tedbirlerin kaldırılacağına karar verileceğinin söylenmesi çelişkilidir. Şiddet tehlikesinin devam etmesi halinde tedbirin kaldırılması hukuk mantığı açısından kabul edilemez. Burada geçen “kaldırmanın” ne suretle gerçekleşeceği veya başka tedbirlere hükmedilmesi gerektiği hallerde, daha önce verilen tedbirlerin kaldırılması gerektiğine ilişkin yönetmelikte açıklama yapılmalıdır. Yine maddede talepte bulunacakların tahdidi olarak sayılmış olması ve Savcılık Makamının burada yer almaması olmasına ilişkin eksikliğin de giderilmesi gerekmektedir.

8) Kanununun 8/3 maddesi yorumlandığında önleyici tedbir kararı için delil ve belge aranabileceği gibi bir sonuç çıkmaktadır. Önleyici tedbir kararları bakımından “delil ve belge aran-

mayacağı” hususunun yönetmelikte açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

9) Kanununun 8/7 madde hükmündeki talebin doğrudan kolluğa yapılıp yapılmayacağı ve kolluğun bunu ne şekilde yapabileceği hususu yönetmelikte düzenlenmelidir.

10) Kanununun 10/4 maddesinde geçen “ barınma imkanı” ile kastedilenin ne olduğu ve sığınma evi hususuna açıklık getirilmesi gerekmektedir.

11) Yine Kanununun 1076 maddesinde geçen “ Bakanlığın denetim ve gözetimi altında bulunan yerlere” ilişkin tanımlama yapılmamış olup, yönetmelikle bu hususa açıklık getirilmelidir.

12) Kanununun 15/4 madde hükmünde geçen “ zorunlu hallerin” açıklanması gerektiği kanısındayız.

13) Yasa metninde “şiddete uğrayan ve uğrama tehlikesi bulunan ve çeşitli kurumlara başvuran kadınlara” “UZLAŞTIRMA ve ARABULUCULUK” önerilmeyeceğine dair hususun yasada açıkça yer almaması ciddi bir eksikliklerdir.

14) Yasanın 14 maddesinde şiddet izleme ve önleme merkezlerinin çalışma usul ve esaslarının yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. Belirtilen bu merkezlerle Bakanlığın diğer birimleri arasında koordinasyonun nasıl sağlanacağı konusu açıklıkla dile getirilmelidir.

15) Kanununun geçici maddesine göre; öncelikle pilot illerde kurulacak olan şiddet izleme ve önleme bürolarının kadro sayısının 362 olması yeterli değildir. Kanun tasarısında kadro sayısı 5577 iken 362’ye indirilmiş olması bütçe kısıtlılığını göstermektedir. Ayrıca pilot uygulaması için 2 yıl gibi uzun bir sürenin öngörülmesi, uygulamaya tam olarak geçişin uzun yıllar alacağını da göstermektedir. Bu durum kanunun uygulanabilirliği açısından sıkıntı yaratacaktır.

16) Kanunda “toplumsal cinsiyet” kavramına yer verilmemiş olmasını eleştirmekle birlikte, LBGT bireylere yönelik bir açıklık

ğın bulunmaması ve bunun hakimın yorumuna bırakılmış olmasının ciddi sıkıntılar yaratacağı kanısındayız.

GÜNDEM MADDESİ 2

Sığınma Evleri, Şiddet İzleme ve Önleme Merkezlerinin Kurulması vb. ilişkin Yönetmelik değerlendirmeleri

Dönem Sözcüsü (Aydın Barosu) söz aldı; Mülki Amirliklerde bir koordinasyon birimi olmalıdır. Kadının doğrudan başvurabileceği bir birim oluşturulmalıdır. Teknik takiple ilgili; md 12 uyarınca hazırlanacak yönetmelik mağduru koruyucu tedbirleri tam olarak almakla birlikte failin temel hak ve özgürlüklerini zedeler nitelikte olmamalıdır.

Hatay Barosu söz aldı; Teknik takip, Hakim kararı ile alınıyor. Tedbir niteliğinde verilecek bir karardır. İnsan hakları açısından adil olmalıdır. Ceza yargılamasının infaz kuralları içerisinde yer alabilecek bir karar niteliğinde olduğundan uygulaması zor olacaktır, dedi.

Dönem Sözcüsü Aydın Barosu söz aldı; Teknik takiple ilgili, izleme, delil kayıtlarının elde edilmesine ilişkin bir yasa maddesi hazırlanabilir, insanın özel hayatını ihlal edecek nitelikte olmayan çalışmaların yönetmelikte düzenlenmesi gerekir.

Kocaeli Barosu söz aldı; Elektronik kelepçe uygulaması deneysel serbestlik kuralları içinde uygulanabilir, dedi.

Şiddet önleme ve izleme Büroları ile ilgili olarak görüşler;

Dönem sözcüsü Aydın Barosu söz aldı; Barolar Birliğine bu husustaki görüşlerimizi yazılı olarak sunduk. Barolar Birliği de bu görüşleri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına gönderecektir, diyerek Aydın Barosu ilgili görüşlerini sundu.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 26.04.2012 tarihli yazısı

KONU : “Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ve Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler hakkında görüş ve önerilerimiz hk.

Açıklamalar:

Kanun Madde 3 uyarınca; Mülki Amir Tarafından verilecek olan koruyucu tedbir kararlarının sağlık bir şekilde tesis edilebilmesi için, ilgili mülki amirlikler bünyesinde şiddet önleme ve izleme birimlerinin fonksiyonuna benzer birimlerin kurulması gerekmektedir. Yalnızca mülki amirce görevlendirilecek bir ve birkaç personelin tedbir kararı vermede yeterli olmayacağı uygulamada sorunlara sebebiyet vereceği dikkate alınarak işçileri bakanlığı ile yapılacak olan görüşmeler neticesinde işleyiş için tedbir kararlarının tesisini sağlayacak birimlerin kurulması ile ilgili yönetmeliğin hazırlanması zorunludur.

Kanun Madde 12 uyarınca hazırlanacak yönetmelikte Benimsenecek olan teknik takip yöntemlerinin kişinin temel hak ve özgürlüklerine aykırı olmayacak şekilde ve mağdur için gerekli önlemlerin tam olarak alınabildiği, diğer mevzuat ile uyumlu bir sistemle yürütülmesi zorunludur.

Şiddet Önleme ve İzleme merkezleri hakkında;

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kuruluşu ile ilgili olarak kanunda mevcut madde bazında fiziksel olarak nerede ve ne şekilde kurulacağına ve herhangi bir kurum ve kuruluş bünyesinde bulunup bulunmayacağına dair herhangi bir düzenlemenin bulunmaması göz önünde bulundurularak ilgili merkezlerin mağdur kadınların ihtiyaçlarına cevap verecek sayıda, yeterli personel ve fiziki şartları haiz olarak kurulması ve yaygın, kolay ulaşılabilir olması gerekmektedir.

Yine Kanun Madde 22 ve Geçici Madde 1 uyarınca, işbirliği içinde bulunulacak olan bakanlıklar ile koordineli çalışmanın sağlanması için, mağdur kadınların ilk müracaat birimleri olarak başvurduğu Milli Eğitim Müdürlükleri, Mülki Amirlikler, Emniyet, Karakol, Hastane ve diğer sağlık birimlerinde, Muhtarlık, Adliye vb..gibi kurumlarda şiddet önleme ve izleme merkezleri gibi faaliyet gösterecek yardımcı alt birimlerin kurulması kanunun amacına hizmet edecektir.

1-Kanun uyarınca psikolog ve pedegog gibi uzman personelin, pozitif ayrımcılık ilkesi göz önünde bulundurularak, merkezin alanında uzman “kadın” personellerden oluşturulması

2- Yine görev alacak personel arasında avukat bulunmadığından Baroların Kadın Hukuku Komisyonları ile ve Adli Yardım kurulları ile koordineli çalışmayı sağlar protokollerin tanzimi ve hayata geçirilmesi mağdur başvurucunun hukuksal müracaat yollarına başvurmasına en hızlı olanağı sağlayacaktır.

3-7/24 saat çalışma usulünün tam olarak işlerlik kazandırılabilmesi için “görevlinin bulunduğu nöbet sisteminden” ziyade alanında uzman tüm personelin mevcut olduğu bir sistemin benimsenmesi mağdur kadının taleplerini karşılar nitelikte olacaktır.

Bu öneri karşısında mevcut personel kadrosunun azlığı ihtiyaçlara cevap vermeyebileceğinden kanunda revize çalışmaları yapılmalıdır.

4- Kanun madde 15/1-a ‘ya göre oluşturulan arşiv ve verilerin gerektiğinde kişilik haklarına aykırılık teşkil etmeyecek şekilde ilgili kurum ve kuruluşların paylaşımına sunulması önemlidir.

5-Kanun Madde 15/1-c bendi uyarınca yapılacak olan başvurularda Bürokratik işlem ve engeller olmamalı, taleple süreç başlamalı ve tüm hizmetler aynı çatı altından koordine edilerek kurumlar arası işbirliği benimsenmelidir.

6-Kanun Madde 15/1-e uyarınca Sivil toplum kuruluşları ile ortak projeler yürütülerek çözüm ortaklığı sistemi benimsenmelidir.

7-Kanun Madde 15/2-a uyarınca merkezin rehberlik etmesi ve meslek edinme kurslarına katılmasını yönelik faaliyetlerde ilgili kurum ve kuruluşlar ile protokol düzenlenmesi, bu protokollerde mağdur kadının istihdamda öncelikli olmasının sağlanması gerekmektedir.

8-Kanun Madde 15/2-c tedbir kararlarının neticelerini izleme konusunda elde edilen verilerin gerektiğinde kişilik haklarına aykırılık teşkil etmeyecek şekilde ilgili kurum ve kuruluşların paylaşımına sunulması önemlidir

9-Kanun Madde 15/3-c-1 maddesi gereğince şiddet uygulayan hakkında uygulanacak rehabilitasyon işlemlerinde, rehabilite birimlerinin genel sağlık birimlerinden farklı olarak kurulması bu rehabilite merkezlerinin, gerekli ve ilgili personel ile fonksiyon kazandırılması gerekmektedir.

10- Kanun Maddesi 15/3-c-4 maddesi gereğince şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik hizmetler “zorunlu haller” dışında farklı birimlerde sunulur, ibaresinin kişisel insiyatife bırakılmaması için denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve zorunlu haller olan olağanüstü durumların açıkça sayılmak (belirtilmek) sureti ile ilgili merkez yetkililerine tebliği gerekmektedir.

11- Kanun Madde 15/1-ç maddesi uyarınca hazırlanacak programlar arasında, Şiddetin önlenmesi ile ilgili, tespit amaçlı ev ziyaretleri, anket çalışmaları, eğitim çalışmaları, evlere mektup, broşür gönderimi gibi çalışmalar organize edilmelidir.

Av. Hidaye Kahyaoğulları
Tübakkom Dönem Sözcüsü

İzmir Barosu söz aldı; Adli yardımdan ayrı bir bütçe hazırlanmalı diye düşünmüştük. Uygulamada, adli yardım yönetmeliğine ek madde eklenebilir. Çünkü mağdur kadınlarla ilgili avukat talep edildiğinde bütçede yer almadığı gerekçesiyle reddediliyor. Ayrıca 15 md. 1-e maddesindeki STK' larla ilgili birimler arasında belediyelerin kadın danışma merkezleri ve barolar yoktur bunlarda yer almalı.

Eskişehir Barosu söz aldı; Kanunun 15 md 1-e maddesindeki kapsamda, Barolarla yapılacak protokolle avukatların gönüllük anlamında çalışmalarından öte kadın sorununa duyarlı avukatların istihdam edilmesini düşünüyoruz.

Bursa Barosu söz aldı; Adli Yardım yönetmeliğinde yapılacak değişiklikle mağdurun ilgili kurumlara yönlendirilip belge getirmesini istemekten vazgeçilmelidir. Mağdurun başka başka şehirde olması halinde şehirler arası koordine sağlanması açısından mağdurdan evrak istenmemelidir. Adli Yardım Yönetmeliğindeki değişiklikle bilgi ve belge toplama zorunluluğu kaldırılmalıdır.

Konukevleri hakkında yönetmelik taslağı ile ilgili görüşlere geçildi.

Sinop Barosu yazılı öneri sundu:4. MADDE: "Büyükşehir Belediyeleri ile nüfusu 50.000' geçen belediyeler tanımını 50.000' geçmese de merkez ilçe belediyeleri" tanımının eklenmesini öneriyoruz. Zira, her ne kadar Sinop ili 50.000 nüfusunu geçmese de özellikle ilçelerini de nazara aldığımızda Kadın Sığınma Evine fazlası ile ihtiyaç duyulan bir ildir. Her il merkez ilçe belediyesinde Kadın Sığınma Evi zorunluluğı getirilmelidir.

Hatay Barosu söz aldı; İsmi uygun değil. Adı "Sığınma Evi" olsun isminde değişiklik olması gerektiğı önerisini sundu.

Yönetmeliğın isminin "Sığınma Evleri Hakkında Taslak" olarak değiştirilmesi oybirliğı ile kabul edildi.

Ankara Barosu söz aldı; Büyükşehir Belediyesi, Nüfus 50.000'i aşan Belediyeler, ayrıca nüfusu 50.000'i aşmasa bile illerin merkez ilçe belediyelerinde sığınma evi açmak zorundadır, dedi.

İzmir Barosu söz aldı; *Yörenin ihtiyaçları , sosyo kültürel yapısına göre uygun görülecek il ve ilçelerde cümlesi çıkarılmalıdır. Sığınma Evi bir ihtiyaçtır, açılmak zorundadır "Açar" yerine "Açmak Zorundadır" ibaresi getirilecektir. Görüşü oybirliği ile kabul edildi.*

Hatay Barosu söz aldı; 6. maddedeki İl özel idareleri de "açar" yerine madde 4. kapsamına alınıp "açmak zorundadır" şeklinde değiştirilmelidir. dedi. Oybirliği ile kabul edildi.

Edirne Barosu ve Hatay Barosu söz aldı; 6. Madde 2/c fıkrasına "Cinsel suçlar" ibaresi de eklensin dedi. Oybirliği ile kabul edildi.

İzmir Barosu söz aldı; Yasanın 3/i madde bendi "Müdahale Planı" değil "Destek Planı" olarak değiştirilmelidir. Kadının yaşamına müdahale olarak değil destek olarak algılanması amacıyla ibare kullanılmalıdır. 6284 deki şiddet izleme ve önleme bürolarındaki destek planı ile de eşgüdümlü olup literatür birliği sağlanır dedi.

Md.8 Konukevlerinin fiziki şartları;

Edirne Barosu söz aldı; 4-c maddesindeki "bebekli" olmasa bile çocuklu anneler için oda bulunur denilmeli dedi. *Seçimlik hak yerine çocuğu olan her başvurucu mağdura ayrı oda verilir olarak değiştirilmelidir .Öneri Oybirliği ile kabul edildi.*

Aydın Barosu söz aldı; 8/2 maddesindeki fıkraya ek olarak, *Sığınma evinin kiralanması halinde protokolle " o yerin sığınma evi olduğunun" gizli kalması konusunda kiralayarlardan taahhüt alınmalıdır. Sığınma evlerinin adreslerinin gizliliği açısından önemlidir dedi.Öneri oybirliği ile kabul edildi.*

Denizli Barosu söz aldı; maddede geçen "Özürlü" ifadesi "Engelliler" olarak değiştirilmelidir.

İzmir Barosu söz aldı; *Ortak alanlar özürhükümlerinin erişilebilirliğine uygun olmalıdır, dedi. Ayrıca sığınma evlerinde cihazların ve odaların tutanakla teslimi maddesi çıkartılmalıdır dedi.Öneri oybirliği ile kabul edildi.*

Edirne Barosu söz aldı; Son fıkra ile ilgili maddeye “kullanılabilirliğine ve erişilebilirliğine uygun olarak” ibaresi eklensin dedi.

Edirne barosunun görüşü oybirliği ile kabul edildi.

Gaziantep Barosu söz aldı; 9. Madde ile ilgili olarak Denetim konusunda, Barolar ve STK’lar da denetime yetkili olabilmeli dedi.

Aydın Barosu söz aldı; Bu durum gizlilik kuralını ihlal edilebilir. O sebeple STK’ların da buraya denetim yapması gizliliği ihlal edebilir. Gerekirse koordinasyon ve Denetleme komisyonunda barodan veya STK’dan birer üye bulunabilir. Gerektiğinde hukuki destek sağlanabilir dedi. Ayrıca “ haber verilerek” yerine “habersizce” gidilmelidir.

Ankara Barosu söz aldı; Baro ve avukatların denetim mekanizmasında olmasının uygun olmayacağını düşünüyoruz dedi.

Aydın Barosu söz aldı; Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulunda bir avukat olması denetim mekanizmasını üstlenmekten daha etkili olacaktır. Ayrıca şikayetleri alarak şikayet mekanizmasını işletmek denetlemekten daha etkili olacaktır diye düşünüyorum dedi.

İzmir Barosu söz aldı; İnsan Hakları Kurullarından bir veya birkaç üyenin Denetim ve Koordinasyon kurulunda denetim mekanizması içinde yer almalıdır.

Bu konu görüşe sunulmasın, Barolar tekrar bu konuda görüş bildirsın denildi.

11 madde hakkında;

Samsun Barosu söz aldı; Kimlik kaydı olmayan kadınlar olabiliyor. Bunlara öncelik tanınmalıdır, dedi.

12 madde hakkında;

Aydın Barosu söz aldı; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına Aydın Barosunun bu hususta bildirmiş olduğu görüşleri beyan etti. Taahhütname almanın kanundaki maddelerle uyummadığı da bildirilmiştir.

Bursa Barosu söz aldı; Taahhütname alma madde metninden çıkartılsın.

Aydın Barosunun görüş ve önerisi oybirliği ile kabul edildi.

12 / 7 madde hakkında;

Alkol ve bağımlılığı ile ilgili Aydın Barosu görüş bildirdi. Tedaviye başlanmış olması koşuluyla bu maddelerin uygulama zorunluluğu kalkmış olacaktır. Ayrıca "Ruh sağlığı bozuk olmadığına" dair rapor istenmiş olması tasarının amacına uygun düşmez. Sürekli tıbbi bakım isteyen bir hastalığı olduğunda mağdur faydalanamayacak mıdır? (Örneğin: diyaliz hastası gibi)

12 madde 7-b fıkrası tamamen çıkartılsın görüşü oybirliği ile kabul edildi.

GÜNDEM MADDESİ 3 AVUKATLIK YASA TASLAĞI VE DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER

Dönem Sözcüsü Aydın Barosu: Biz yazılı olarak baromuza önerilerimizi sunmuştuk, bu yazılı metin üzerinden değerlendirme yapılınsın ek öneriler bu değerlendirme ve önerilere eklenebilir dedi. Önerilerimiz şu şekildedir;

A-Baro ve Barolar Birliği Organlarında %50 KOTA uygulanması

Anayasanın madde 10 (Tübakkom önerisi aşağıdaki gibidir. Bu bağlamda anayasa ile yasalar arasındaki paralellik açısından önemlidir.).

Anayasanın 10. Maddesi değişiklik önerisinin oylamasına geçildi. Oyçokluğu ile "Mad. 10 : HERKES DİL, IRK, RENK, CİNSİYET , CİNSEL YÖNELİM, SİYASİ DÜŞÜNCE, FELSEFİ İNANÇ, DİN, MEZHEP VE BENZERİ SEBEPLERLE AYRIM GÖZETİLMEKSİZİN KANUN ÖNÜNDE EŞİTTİR. KADINLAR VE ERKEKLER HUKUKEN VE FİİLEN EŞİT HAKLARA SAHIPTİR. DEVLET BU EŞİTLİĞİN YAŞAMA GEÇMESİNİ SAĞLAMAKLA YÜKÜMLÜDÜR. BU MAKSATLA ALINACAK TEBDİRLER EŞİTLİK İLKESİNE AYKIRI OLARAK YORUMLANAMAZ önerisi kabul edildi.

BARONUN KURULMASI, ORGANLARININ GÖREVDEN UZAKLAŞTIRILMASI VE GÖREVLERİNE SON VERİLMESİ

Madde 77 -

Görevli avukatın seçeceği ve başkanlığını yapacağı dört kişilik kurucu kurul en geç altı ay içinde yeni baronun kuruluşunu tamamlar ve Türkiye Barolar Birliğine bildirir. Baro yönetim kurulunun yedekleri ile birlikte istifa etmesi halinde baroyu üç ay içinde seçime götürmek kaydıyla aynı kurul oluşturulur.

Madde metninde yer alan tüm organlarda temsil açısından pozitif ayrımcılık çerçevesinde kadın avukatlar lehine; "her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak şekilde özel önlemler alınarak" ibaresi eklenerek %50 kota uygulaması benimsenmelidir.

İKİNCİ BÖLÜM

BAROLARIN ORGANLARI

ORGANLAR

Madde 79 - Baroların organları şunlardır:

1. Baro genel kurulu,
2. Baro yönetim kurulu,
3. Baro başkanlığı,

4. Baro başkanlık divanı,
5. Baro disiplin kurulu,
6. Baro denetleme kurulu.

Madde metninde ve devamı maddelerde (81, 85, 89, 98, 103, 108) yer alan tüm organlarda temsil açısından pozitif ayrımcılık çerçevesinde kadın avukatlar lehine her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak şekilde özel önlemler alınarak ibaresi eklenerek %50 kota uygulaması benimsenmelidir.

İKİNCİ BÖLÜM

BİRLİĞİN ORGANLARI

ORGANLAR

Madde 113 - Türkiye Barolar Birliğinin organları şunlardır:

1. Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu,
2. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu,
3. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı,
4. Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı,
5. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu,
6. Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu.

Madde metninde ve devamı maddelerde (114, 118, 124, 129) yer alan tüm organlarda temsil açısından pozitif ayrımcılık çerçevesinde kadın avukatlar lehine her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak şekilde özel önlemler alınarak ibaresi eklenerek %50 kota uygulaması benimsenmelidir.

Kota ile ilgili başka öneri gelmedi. Aydın Barosunun kota ile ilgili maddelere ilişkin görüş ve önerileri oybirliği ile kabul edildi. Eşbaşkanlık konusunda görüş sunulmadı.

ADLİ YARDIM BÜROSU

Adli Yardım 176. madde için Ankara Barosu söz aldı; Adli yardım bürolarında şiddet mağduru kadın ve çocukların acil ihtiyaç duyduğu hukuki yardımların verilmesinde mağdurun maddi durumuna bakılmaz şeklinde görüş önerdi. oybirliği ile kabul edildi.

Md. 177 hakkında İzmir Barosu; Aydın Barosunun görüşüne ek olarak kurulacak merkez, kurul ve komisyonlara ayrı bir bütçe sağlanmalıdır fikri eklenebilir. Oybirliği ile kabul edildi.

Md. 178 hakkında Aydın Barosu görüşü oybirliği ile kabul edildi.

Md. 179 hakkında Aydın Barosu görüşündeki “ya da atanacak meslektaşlarımız tarafından belgeler derlenmelidir” ibaresi çıkartılarak oylamaya sunuldu.

Her baro bu Avukatlık Yasa tasarısı hakkında çalışma yaparak kendi barosuna sursun şeklinde önerildi. Aydın Barosunca oylanmaya sunuldu. Oybirliği ile kabul edildi.

Madde 179 bağlamında yalnızca “Sadece delil ve belge aranmaz” şeklindeki görüşü benimseme kararı oybirliği ile alındı.

GÜNDEM MADDESİ 4

ANAYASA DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER

Ankara’da yapılan 2. Yürütme Kurulu toplantısında bu konuda yapılan çalışma ve alınan kararlar tekrar gözden geçirildi.

Çalışmalar Şu şekildedir;

İzmir Barosu söz aldı. “Kuzey Ülkelerinde “toplumsal cinsiyet” kavramını içeren çalışmalar yapılmıştır. Anayasanın bütünü üzerine bir TÜBAKKOM çalışması yapılmalı ve bir teklif hazırlanmalıdır. Aralık sonuna kadar kapsamlı bir Anayasa çalışması yapılmalıdır. Sadece kadın hakları alanında ve kadının iş hayatı çerçevesinde değil tüm anayasa konuları hakkında çalışma yapılmalıdır. Bir anayasa komisyonu kurulmalıdır.

“Anayasanın lafzına dikkat çekilmelidir. “Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı” kurallarına uygun olarak bir dil oluşturulmalıdır. Başta Avrupa Konseyi Sözleşme olmak üzere Uluslar arası çalışmalar baz alınarak akademisyen yardımı da alınarak Anayasa metni üzerine çalışmalıyız.”

Aydın Barosu(Dönem sözcüsü) söz aldı. Bursadaki 1.Genel Üye toplantısında bu yönde karar alındı bu sebeple kadına yönelik ve eşitlik ile ilgili maddelerde çalışma yapmalıyız.

Hatay Barosu söz aldı. “Siyasi Partiler, seçim ve İş hukuku Yasası ile ilgili daha önceki çalışmalarımız ışığında metin hazırlanarak anayasa önerimize eklenmelidir.”

İzmir Barosu tekrar söz aldı. “Anayasa Metni için TÜBAKKOM Yürütme Kurulu Üyesi barolar arasından bir ortak çalışma komisyonu kurulsun.”

Ankara Barosu söz aldı.“Anayasa taslağının dilinin Uluslararası sözleşmeler uygun olması gerekmektedir. Av. Nazan Moroğlu’nun yapmış olduğu taslak metinde “Herkes” ya da “her vatandaş” yerine “her Türk” ibaresi kullanılmış. Bu nedenle tüm vatandaşları kapsayacak bir biçimde bir düzenleme yapılmalıdır.”

İstanbul Barosu: Kullanılan “Türk” ibaresi anayasadaki mevcut halidir. Kadın hakları ile ilgili alanda çalışma yapılması gerektiğini düşündüğümüzden bu hususta görüş bildirmiyoruz, dedi.

Gündemin 2. Maddesi oylamaya sunuldu. Oybirliği ile her baronun Anayasa Çalışmalarını Dönem sözcüsü Aydın Barosu’na Şubat Ayına kadar göndermesine karar verildi. Toplantının yapıldığı bugün ise daha önceki çalışmalarımız doğrultusunda genel bir öneri metni hazırlayıp 31 Aralık 2011 tarihinde TBMM Adalet Komisyonu’na gönderilmesine karar verildi. Bu konuda Yürütme Üyesi Baroların görev almasına ve bu barolarca çalışma yapılmasına karar verildi.

Mevcut 1982 Anayasası üzerinden madde madde görüşmeye geçildi.

Anayasa'nın 10. Maddesi okundu. TÜBAKKOM'un daha önce kararlaştırdığı madde üzerindeki çalışma aynen kabul edildi.

10.MADDE ANAYASA DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ

1-Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

2-Hiçbir kişiye aileye, zümreye, veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

3-Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür ve kadınlar ile erkekler arasında fırsat eşitliği ve uygulamada fiilen eşitlik sağlanması amacına ulaşmaya kadar % 50 kotada dahil olarak bu yükümlülük kapsamında geçici ve özel önlemler içeren yasal düzenlemeler yapar. Bu tür düzenlemeler ayrımcılık olarak değerlendirilemez. 4- Çocuklar yaşlılar ve engelliler gibi özel surette korunmayı gerektiren kesimler için alınan tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. hareket etmek zorundadırlar.

Ankara Barosu söz aldı. CEDAW Sözleşmesi'nin 4. maddesini okuyarak "olumlu ayrımcılık" evrensel bir ifadedir. Uluslararası sözleşmelere rehberimiz olmalıdır.

İzmir Barosu söz aldı. "%50 gibi daha açık ve net ifadeler pratik sonuçlar verecektir. Cinsiyetler arası eşitlik ve cinsel yönelim ayrımcılığı ile ilgili olarak da inceleme yapmalıyız."

Ankara Barosu söz aldı. "10. Maddeye oran koyulmamalıdır. Tüm özel kanunlar anayasaya aykırı hale gelecektir. Hepsini ile ilgili davalar açılacaktır. Karşımıza hep CEDAW MAD. 4 çıkarılacaktır.

İzmir Barosu söz aldı. "10. Madde ile ilgili değişiklik önerimiz daha kazuistik olmalıdır. Bu nedenle ilgili metinde "Kadınlar ve erkekler hukuken ve fiilen eşit haklara sahiptir. Ayrıca toplumsal cinsiyet eşitliği ibaresi de maddeye eklenmesi gerekmektedir. Bu nedenle önerimiz şu şekildedir;

mad. 10 : herkes dil, ırk, renk, cinsiyet , *cinsel yönelim*, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. *kadınlar ve erkekler hukuken ve fiilen eşit haklara sahiptir.* devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

Hatay Barosu önerisini sundu. "Cinsiyet" ibaresinin yanına "cinsel yönelim" ibaresi de eklenmelidir. "Olumlu Ayrımcılık" ibaresi de madde metnine ilave edilmelidir. Ayrıca "*kadınlar ve erkekler arasında fiilen eşitlik sağlanması amacıyla ulaşıncaya kadar bu yükümlülük kapsamında özel önlemler içeren yasal düzenlemeler yapar.*" İbaresinin eklenmesini istiyoruz.

İstanbul Barosu söz aldı. "Anayasasının 10. Maddesi aynen mevcut haliyle kalmalıdır."

Anayasanın 10. Maddesi değişiklik önerisinin oylamasına geçildi. Oyçokluğu ile İzmir Barosu'nun "Mad. 10 : HERKES DİL, IRK, RENK, CİNSİYET , *CİNSEL YÖNELİM*, SİYASİ DÜŞÜNCE, FELSEFİ İNANÇ, DİN, MEZHEP VE BENZERİ SEBEPLERLE AYRIM GÖZETİLMEKSİZİN KANUN ÖNÜNDE EŞİTTİR. *KADINLAR VE ERKEKLER HUKUKEN VE FİİLEN EŞİT HAKLARA SAHİPTİR.* DEVLET BU EŞİTLİĞİN YAŞAMA GEÇMESİNİ SAĞLAMAKLA YÜKÜMLÜDÜR. BU MAKSATLA ALINACAK TEDBİRLER EŞİTLİK İLKESİNE AYKIRI OLARAK YORUMLANAMAZ önerisi kabul edildi.

Anayasa'nın 67/2. Maddesi değişiklik önerilerinin görüşülmesine geçildi.

* Yürürlükteki Anayasa'da :

II. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları

MADDE 67/ 2. fıkra : (Değişik: 23.7.1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

İstanbul Barosu madde ile ilgili değişiklik önerisini "Seçimler ve halk oylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, *her bir cinsin en az %30 oranında temsil ve katılımı fiilen sağlayacak şekilde özel önlemler alınarak, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır.*"

MADDE 67/ 2. fıkra : (Değişik: 23.7.1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, *her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak şekilde özel önlemler alınarak yargı yönetim ve denetimi altında yapılır.* Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

İstanbul Barosu muhalefet şerhi ile oyçokluğu ile kabul edildi.

Anayasa'nın 68 son fıkra hükmü değişiklik önerilerinin görüşülmesine geçildi.

III. Siyasi partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma

MADDE 68/ son fıkra

Siyasi partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça malî yardım yapar. Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabi olduğu esaslar kanunla düzenlenir.

İstanbul Barosu madde ile ilgili değişiklik önerisini sundu. Anayasa'nın "Siyasi Haklar ve Ödevler"e ilişkin Dördüncü Bölümü'nün "Siyasi partilerle ilgili hükümler" başlıklı Üçüncü

Bölümü'ndeki 68. maddesinin son fıkrasının ilk cümlesine aşağıdaki ibare eklenmelidir:

“Siyasi partilere, devlet yeterli düzeyde, hakça ve cinsler arası fırsat eşitliğini sağlamayı gözeterek mali yardım yapar.”

Bursa Barosu söz aldı. “Madde metninden ‘gözeterek’ ibaresi çıkarılıp sağlıyarak” ibaresi eklenmelidir.

ANAYASA Mad. 68 son fıkra: “ Devlet, Siyasi partilere, yeterli düzeyde, hakça ve cinsler arası fırsat eşitliğini sağlayarak mali yardım yapar.”

Madde değişiklik önerisi oylamasına geçildi. İstanbul Barosu muhalefeti ile Metin oyçokluğu ile kabul edildi.

* Yürürlükteki Anayasa'da :

B. Siyasî partilerin uyacakları esaslar

MADDE 69/1.fıkra (Değişik: 23.7.1995-4121/7 md.) Siyasî partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.

İstanbul Barosu madde değişiklik önerisini sundu.

Anayasa'nın “Siyasi Haklar ve Ödevler” başlıklı Dördüncü Bölümü'nün “Siyasi Partilerin Uyacakları Esaslar” başlıklı 69. maddesinin 1. fıkrasına aşağıdaki şekilde 2. cümle eklenmelidir.

“Siyasi partilerin parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Siyasi parti teşkilatlarının tüm karar organları her bir cinsin en az %30 oranında temsil ve katılımı fiilen sağlayacak esaslara ve olumlu düzenlemelere göre oluşur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.”

Madde değişiklik önerisi, İstanbul Barosu'nun muhalefet şerhi ile aşağıdaki haliyle düzenlenmesine karar verildi. Anayasa Madde 69/1 Fıkra *“Siyasi partilerin parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Siyasi parti teşkilatlarının tüm karar organları her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak*

esaslara ve olumlu düzenlemelere göre oluşur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir."

* Yürürlükteki Anayasa'da :

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

MADDE 70. - Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

İstanbul Barosu madde değişikliği önerisini sundu.

Anayasa'nın "Temel Haklar ve Ödevler" başlıklı İkinci Kısmı'nın "Siyasal Haklar ve Ödevler" başlıklı Dördüncü Bölümü'ndeki "Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı" başlıklı 70. maddenin ikinci fıkrasına aşağıdaki ikinci cümle eklenmelidir:

Madde 70. "Her Türk kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmez. *Göreve alınmada görevin gerektirdiği nitelikler saklı kalmak koşuluyla devlet cinsleri arası eşitliği sağlamak üzere gereken her türlü özel önlem alınır."*

Ankara Barosu söz aldı. Uluslararası sözleşmelerde hiçbir zaman ırk kelimesi yer almaz Anayasa vatandaş yasasıdır.

İstanbul Barosu: Türk kelimesi üzerinde bir değişiklik yapılması TübaKKOM'un çalışma alanında yer almadığından mevcut hali ile korunsun.

Bursa Barosu: Türk ibaresi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak algılanmalıdır.

Madde 70. "Her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

İzmir Barosu söz aldı. Değişiklik teklifi “hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmez devlet bu koşulu gözetirken cinsler arasında eşitliği sağlayacak her türlü özel önlemi alır”

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmez. Göreve alınmada görevin gerektirdiği nitelikler saklı kalmak koşuluyla devlet cinsler arası eşitliği sağlamak üzere gereken her türlü özel önlemi alır.”

. İstanbul Barosu, Dönem Sözcüsü Aydın Barosu ve Gaziantep Barosu değişiklik önerisinin TÜBAKKOM çalışma alanı dışında olması nedeniyle muhalefet şerhi Anayasa değişikliği önerisi oyçokluğu ile kabul edildi.

Madde 70. “Her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmez. Göreve alınmada görevin gerektirdiği nitelikler saklı kalmak koşuluyla devlet cinsler arası eşitliği sağlamak üzere gereken her türlü özel önlemi alır.”

* Yürürlükteki Anayasa’da :

MADDE 75. - (Değişik: 17.5.1987 - 3361/2 md; 23.7.1995 - 4121/8 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen beşyüzelli milletvekilinden oluşur.

İstanbul Barosu söz aldı. Önerimiz şu şekildedir. Anayasa’nın «Cumhuriyetin Temel Organları» başlıklı Üçüncü Kısmı’nın «Yasama» başlıklı Birinci Bölümü’ndeki «TBMM’nin Kuruluşu» başlıklı 75. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmelidir:

“Türkiye Büyük Millet Meclisi, *her bir cinsin en az %30 oranında temsil ve katılım esaslarına uygun olarak* genel oyla seçilen beş yüz elli milletvekilinden oluşur.

Dönem sözcüsü: Bu maddede önceki kararlara binaen benzer düzenlemeler yapılmasını öneriyorum dedi.

İstanbul barosunun muhalefeti ile oy çokluğu ile, 75 madde."Türkiye Büyük Millet Meclisi, *her bir cinsin eşit temsil ve katılımı esaslarına uygun olarak* genel oyla seçilen beş yüz elli milletvekilinden oluşur şeklinde metnin düzenlenmesine karar verildi.

* Yürürlükteki Anayasa'da :

MADDE 95/f.2

İçtüzük hükümleri, siyasî parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. Siyasî parti grupları, en az yirmi üyeden meydana gelir.

***İstanbul Barosu madde metni ile ilgili değişiklik önerilerini sundu.

Anayasa'nın "Cumhuriyetin Temel Organları" başlıklı Üçüncü Kısım'ının "Yasama" başlıklı 95. maddesinin 2. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmelidir:

"İç tüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının Meclis'in bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında ve *her bir cinsin en az %30 oranında temsili esasları çerçevesinde* katılmalarını sağlayacak yönde düzenlenir."

Dönem sözcüsü : 67.maddedeki düzenlemeler çerçevesinde karar alınmasını önerdi.

"İç tüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının Meclis'in bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında ve *her bir cinsin eşit temsil ve katılımı esasları çerçevesinde* katılmalarını sağlayacak yönde düzenlenir." İstanbul barosunun muhalefeti ve oyçokluğu ile karar verildi.

* Yürürlükteki Anayasa'da :

MADDE 127/ f.1

Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla be-

lirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

ÖNERİ

Anayasa'nın "Cumhuriyetin Temel Organları" başlıklı Üçüncü Kısım'ının "Yürütme" başlıklı İkinci Bölümü'ndeki "Mahalli İdareler" başlıklı 127. maddesinin 1. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmelidir:

"Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kuruluş esasları kanunla belirlenen ve karar organları, kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilerek *her bir cinsin en az %30 oranında temsil ve katılımçılık esaslarına uygun olarak* oluşturulan kamu tüzel kişileridir."

Dönem sözcüsü:67.madde doğrultusunda düzenleme yapılmalıdır.

Madde 127 /1 "Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kuruluş esasları kanunla belirlenen ve karar organları, kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilerek *her bir cinsin eşit temsil ve katılımı ile* oluşturulan kamu tüzel kişileridir." İstanbul barosunun muhalefeti ile oy çokluğu ile kabul edildi.

İzmir Barosu söz aldı. 31 Aralık 2011 tarihine kadar sunulacak maddeler bu şekilde olup Mad. 41, mad, 48 vd., mad.55-66 arasındaki maddelerde de mevzuat çalışması yapılması için öneride bulundu.

Dönem sözcüsü oylamaya sundu.

Oybirliği ile her bir baronun yazılı metin oluşturmasına ve bir sonraki yürütme toplantısında bu maddelerin düzenlenmesine karar verildi.

Muğla Barosu söz aldı; Anayasanın ilk 3 Maddesinin aynen korunması hususunu öneriyorum dedi.

Sinop ve Yalova Barosu söz aldı; Mevzuat çalışması yapıp Barolar Birliğine sunulm.

Divan Önerisi: Barolar Birliğinin yapacağı çalışmalarda istenmesi halinde ya da gereğin halinde sunulması görüşü, Oylamaya sunuldu. Oy çokluğu ile kabul edildi.

Anayasa çalışmaları arasında yer alan Kotaya ilişkin taleplerle ilgili olarak, yürütme toplantısında alınan kararlardaki kotaya ilişkin talepler oybirliği ile kabul edildi.

Konukevi yönetmeliğinin 2.gün değerlendirilmesine karar verildi.

Dilek ve temennilere geçildi;

Aydın Barosu Dönem sözcüsü sıfatıyla Kadın Avukatlar Kurultayı Anket sonuçları ile ilgili açıklama yaptı.

Dönem Sözcüsü Aydın Barosu kadın avukatlar kurultayındaki anket sonuçlarının Kurultay kitapçığında yer alıp almaması hususundaki görüşleri istedi.

Bursa Barosu söz aldı; Emeğimiz vardır. Kitapçıkta yer alması gerekir. Anket sonuçları bir gerçektir. Ancak yanlış yorumlanmakta, yanlış okunmakta ve yanlış tavırlar gösterilmektedir. Anket 3000 kişi arasında yapılmıştır. Hem ilerde yapılacak olan çalışmalarda veri teşkil edilecektir. Cinsel şiddet gören kadın aciz değildir, ona bu fiili yapan kişi acizdir.

Aydın Barosu söz aldı; Veriler ve grafiklerin yayınlaması ancak yine de bu verilerin alanında uzman akademisyen tarafından değerlendirildikten sonra yayınlanmasının uygun olacağı görüşündeyim dedi.

Anket sonuçları 1. Kadın Avukatlar Kurultayı kitapçığında "yer al-sın mı yer almasın mı?" görüşü oylamaya sunuldu. Barolar Birliğine sorulsun yetkin kişilerce hazırlanmış ise bir akademisyen tarafından görüş alınıp bu metinle birlikte Barolar Birliği de yayınlanması görüşünde ise akademisyen çalışmasıyla birlikte yayınlansın görüşü kabul edildi.

Fethiye Davası ile ilgili görüşler için;

Eskişehir Barosu söz aldı; ESKİŞEHİR BAROSUNUN DİLEK VE TEMENNİLER KISMINDA, FETHİYE DAVASI OLARAK BİLENEN DAVADA BÖLGE BAROLARININ, SANIK VEKİLİ MUĞLA BARO BAŞKANINA DESTEKLERİNİ İÇERİR AÇIKLAMASINI GERİ ÇEKMELERİNE İLİŞKİN TEMENNİLERİNİ İÇERİR DİVANA SUNMUŞ OLDUĞU METİN :

TÜBAKKOM olarak müdahillik talebinde bulunduğumuz ve kamuoyunda Fethiye Davası olarak bilinen davada, Muğla Baro Başkanının yargılama sırasında mağdura ve kadın avukatlara karşı olumsuz tutumu kabul edilemez niteliktedir. Bu tutuma rağmen görevi, insan haklarını gözetmek ve işlerlik kazandırmak olan baroların ve TBB'nin Muğla Baro Başkanını destekleyen açıklamalarını geri çekmeleri için TÜBAKKOM olarak çağrı yapılmasını talep ediyoruz.

İzmir Barosu söz aldı; Fethiye davasına yeteri kadar refleks göstermedik. Kadın Komisyonları yeterince destek gösteremedi. Gerekirse imza kampanyası yapalım dedi.

Muğla Barosu söz aldı; avukat dava alırken serbesttir savunma mesleğini yaparken avukat kendi tercih hakkını kullanmıştır. Baro Başkanımız kadın haklarına sahip çıkan, demokratik bir kişiliktir kişilik haklarına tecavüz edilmiştir olay siyasetleştirilmektedir. Baro Başkanın kişiliği hedef alınmaktadır.

Hatay Barosu söz aldı; Tübakkom Üzmez ve Fethiye davasında davalara müdahil olarak katılma talebinde Tübakkom olarak bulunuldu. Tübakkom da ve diğer kadın derneklerinin katılma istekleri kabul edilmedi. Muğla Barosu Başkanı insan haklarına saygılı demokrat bir kişi iddiasındadır . Bu davayı almamalıydı.

Eskişehir Barosu söz aldı; Tübakkom olarak bu davaya müdahil olma konusunda ısrarcı olalım. Ayrıca birçok baronun Muğla Baro Başkanına destek olacağına ilişkin destek yazısı ve açıklamasını geri çekmesini talep ediyoruz.

Dönem Sözcüsü Aydın Barosu: Bu konuda şu anda aramızda Asude Hanım bulunmuyor kendisinin de görüş ve önerilerinin alınmasının uygun olacağı görüşümdedir dedi.

Kurultay aşamasında başlatılan İmza kampanyası için (Kotayla ilgili) bir aylık sürede, imzaların dönem sözcülüğüne gönderilmesi kararlaştırıldı.

Genel Üye Toplantısının (Antalya'da) yapılacak olan Eylül ayında yapılması kararlaştırıldı.

Kurultayda, Yürütme Kurulunun Van ilini ziyaret etme hususunda karar alınmıştı. Çadır kentleri ziyaret, Baro Başkanı, Baronun kadın hakları komisyonu, gerekirse Hakim, savcı ziyareti gibi hususlarda Van'a yapılacak olan ziyaretin ne zaman yapılacağı hususunda görüşler alındı. Haziran ayı içinde olması yönünde görüşler beyan edildi.

Dönem sözcüsünün Van Barosu ve ilgili kadın hakları Komisyonu ile yapacağı görüşme sonrasında tarihin kesin olarak belirlenmesi kararlaştırıldı.

27 Mayıs 2012 Pazar 2.Gün

Konukevleri ile ilgili yönetmelik çalışmasına devam edildi.

Bursa Barosu söz aldı; 12 madde 7-b fıkrasını çıkartmıştık. Ancak 13. maddenin ilgili fıkrası bu durumda hükümsüz kalacaktır, dedi.

Denizli Barosu söz aldı; 29. maddedeki şartların ağırlaştırılması halinde sorun olmayacaktır.

Ankara ve Edirne Barosu söz aldı; 13-d deki "gözlemlenen" yerine daha tıbbi ve realist olması açısından "tespit edilen" diye değiştirilsin dedi.

Ankara Barosu; 13-c maddesi kiralanacak evin önceden hazır edilmesi, konukevinin yakınında değil bünyesinde, sığınma evi özellikleri taşır nitelikte ve ihtiyaç duyduğunda değil önceden hazır olması şeklinde düzenlenmesi gerekir dedi.

Ankara Barosu Md. 14 ile ilgili; söz aldı; Altı ay yerine “ihtiyaç süresince” diye değiştirilmelidir.

Bursa Barosu söz aldı; “kadınların güçlenme süresinin yanına” “can güvenliği” ibaresini eklemek gerekir, dedi.

Aydın Barosu söz aldı; madde taslağında değerlendirme kurulunun tespiti ve il müdürlüğünün talebi ile mülki amirden istenir demektedir . Bu maddedeki talep hakkı kadına da sağlanmalıdır.

Bursa Barosu Madde 15 ile ilgili; söz aldı; “kadının durumu” kriteri tabiri ile her kadın için ayrı bir saat değil, herkes için geçerli olacak aynı saat belirlenmelidir. Güvenlik için giriş-çıkış saati olması faydalı olacaktır. Ancak bu saat orada kalanların fazla mesai, ek ders gibi dışarda kalmasını gerektirir durumlar da dikkate alınarak çok erken bir saat olmamalı. Aksi durumda sığınma evinde bulunanların düzeni için bir risk teşkil edecektir.

İzmir Barosu söz aldı; Başbakanın kürtaj ve sezaryanla ilgili açıklamasına ilişkin basın açıklaması yapılması yönünde Divan kuruluna yazılı metin sunarak sonuç bildirgesinde yer almasını önerdi. Öneri *taslak olarak oybirliği ile kabul* edildi, sonuç bildirginde yer almasına, ancak dönem sözcüğülünce düzenlenerek taslak metninin metne dönüştürülmesine karar verildi .

BAŞBAKANIN KÜRTAJ VE SEZERYANLA DOĞUM İLE İLGİLİ AÇIKLAMALARINA İLİŞKİN TÜBAKKOM OLARAK GÖRÜŞ VE AÇIKLAMALARIMIZA SONUÇ BİLDİRGESİNDE YER VERİLMESİNE İLİŞKİN İZMİR BAROSUNUN YAZILI TALEP METNİ:

26-27 Mayıs 2012 tarihli TÜBAKKOM Genel Üye Toplantısı Sonuç Bildirgesinde yer alması talebimizdir.

“Başbakan Tayyip Erdoğan’ın “kürtaj ve sezeryanla” ilgili olarak yapmış olduğu “her kürtaj cinayettir. Her kürtaj Uludere’dir” açıklaması kadınların kendi bedeniyle ilgili en temel hakkı olan “çocuk doğurma/ doğurmama” hakkına ağır bir müdahaledir.

Kürtajın yasal olmadığı dönemlerde kadınların tıbbi olmayan yöntemlerle çocuk düşürmeye çalışırken öldükleri ya da sakat kaldıkları gerçeğini görmezden gelmektir. Ayrıca yasalarda tanımlanan “KÜRTAJ HAKKININ” CEDAW Sözleşmesi ile son olarak kabul edilen ve onaylanan İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’ne” aykırı olarak Kürtaj hakkının kaldırılmasına yönelik bir tehlikeyi işaret etmektedir.

Çocuk Hakları Sözleşmesini kendisine referans aldığını açıklayan sayın Başbakanın kadınlara Yönelik Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına yönelik Uluslararası tüm sözleşmeleri ihlal eden açıklamalarını kınıyor,

TÜBAKKOM olarak kadının insan haklarının ihlaline yönelik tüm uygulamalara karşı sessiz kalmayacağımızı bildiririz”

Bursa Barosu söz aldı; Kadının doğum kontrol hakkının elinden alınmayacağı açıklamada yer almalı. Bu açıklamanın bir sonrası kadının doğum kontrol hakkının elinden alınacağı riskini taşımaktadır.Kadının kendi bedeni üzerindeki haklarına yapılan müdahale ve açıklama kadın ve insan haklarına aykırıdır.

Eskişehir Barosu söz aldı; Bölge Barolarının imzaladığı destek açıklaması metninin geri çekilmesine ilişkin Tübakkom eliyle TBB’ne ve imzası olan bölge barolarına yazı yazılmasını talep ediyoruz, dedi.

İzmir Barosu söz aldı; Pasif kalmamak lazım. Eskişehir Barosunun görüşüne katılıyoruz. Tübakkom’un yok sayılmasını kabul edemeyiz. Tübakkom’a sorulmadan açıklama yapılması Tübakkom’un varlığı açısından kötü olmuştur. Destek yazılarının geri çekilmesi olmasa bile bu durumdan rahatsız olduğumuzu dile getirelim, dedi.

Kırıkkale Barosu söz aldı; Muğla Baro Başkanının bu davayı almasından ziyade Bölge Barolarının ve imza atan baroların kendi komisyonlarına ve Tübakkom’un görüşüne başvurmaksızın destek metni hazırlayıp imzalaması rahatsızlık vericidir, dedi.

Sinop Barosu söz aldı; Mağduru zedelemeyecek şekilde savunma yapılmalıdır. Avukatların savunma hakkı kutsaldır. Savunma, mesleğinden dolayı bir şey yapamayız ama mağdurun kişilik haklarını zedeleyecek savunma ve delil argümanlarının kullanılmamasına ilişkin düzenleme yapılmalı, dedi.

İzmir Barosu söz aldı; Taraf olmak ya da kınama, talimat verme gibi bir karar almaktan ziyade cesur olup rahatsızlığımızı dile getirdiğimizi, bu davada hassas olduğumuzu Barolar Birliğine bildirelim, dedi.

Ankara Barosu söz aldı; bu konuda açık olarak karar alınacaksa hangi hususta karar alınacağı, hangi hususta oylama yapılacağı kesinleştirilsin. Savunma hakkının kutsal olduğu tartışmasıdır. Bir meslektaşımızın görevini ne şekilde icra edeceğine karar vermek bizim yetkimiz ve görevimiz dışındadır. Bu konuda bir oylama yapılmasına karşıyız, oylama yapılması durumunda da oy kullanmayacağız.

Edirne Barosu yazılı öneri sundu: TÜBAKKOM; Üzmez ve Fethiye davasında mağdurun yanında olma iradesini müdahale dilekçesi ile göstermiştir. Bundan sonra da kadınlara karşı şiddet ve ayrımcılık içeren ilgili davalarda ve tüm platformlarda taraf olarak yer alacaktır.

şeklinde bir açıklamaya sonuç bildirgesinde yer verelim dedi.

Edirne barosunun görüşünün sonuç bildirgesinde yer almasına karar verildi.

Divanın ev sahibi baroya ve katılımcı barolara teşekkürü ile toplantıya ve oturuma son verildi.

TÜBAKKOM 11. DÖNEM
2. GENEL ÜYE TOPLANTISI
SONUÇ BİLDİRGESİ

TBB yönetim Kurulu üyesi TÜBAKKOM Koordinatörü Av. Asude Şenol, TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü Aydın Barosu ve Aksaray Barosu, Amasya Barosu, Ankara Barosu, , Balıkesir Barosu, Bartın Barosu, Burdur Barosu, Bursa Barosu, Çorum Barosu, Denizli Barosu, Edirne Barosu, Eskişehir Barosu, Gaziantep Barosu, Hatay barosu, Isparta Barosu, İzmir Barosu, Kırkkale Barosu, Kocaeli Barosu, Muğla Barosu, Niğde Barosu, Samsun Barosu, Sinop Barosu, Sivas Barosu, Yalova Barosu, Zonguldak Barosu, Yozgat Barosunun katılımı ile gerçekleştirilen **TÜBAKKOM 11.Dönem 2.Genel Üye Toplantısında katılımcı baroların oyçokluğu ve oybirliği ile almış olduğu kararlara atfen aşağıda yer alan hususları önemle kamuoyu ile paylaşmak isteriz;**

8 Mart 2012 tarihinde kabul edilen 6284 Sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte uygulamada özellikle itiraz süresinin uzunluğu, kararın tebliği hususu, mülki amirlik uygulamaları ve kolluğun vermiş olduğu tedbir kararlarının onaylanması aşamasında aksaklıkların yaşandığı “yasanın, mağdur kadını korumada eksik kaldığı” tespit edilmiştir.

Yine yukarıda sayısı verilen “**kadına karşı şiddetin önlenmesi yasası**”nın uygulanmasında “Teknik Yöntemlerle Takip, Sığınma Evi Ve Şiddet Önleme Ve İzleme Merkezlerinin Kuruluşu Ve İşleyişi Hakkındaki **Yönetmeliklerin sivil toplum kuruluşlarının tespitleri de dikkate alınarak eksiksiz olarak düzenlenmesi ve ivedilikle uygulamaya geçilmesi** gerekmektedir.

Mevcut Anayasa'nın 10 Maddesi başta olmak üzere temsiliyete ilişkin devamı maddelerde toplumsal cinsiyet eşitliği baz alınarak, pozitif ayrımcılık ilkesi çerçevesinde kadın lehine “% 50 cinsiyet kotası” benimsenmelidir.

Son zamanlarda TBB tarafından taslağı hazırlanmış olan Avukatlık Yasası'nın ilgili maddelerinde yer alan **TBB ve Baroların organlarında kadın avukatların temsiliyeti açısından kadın avukat lehine “%50 cinsiyet kotası”** uygulamasının benimsenmesinin önemini vurgulamak isteriz. Bu bağlamda Avukatlık kanununda yer alması istenilen cinsiyet kotası uygulaması ile ilgi olarak TÜBAKKOM Tarafından başlatılan **imza kampanyasına** destek vermeye tüm **meslektaşlarımızı davet ediyoruz.**

TÜBAKKOM; Üzmez ve Fethiye davasında mağdurun yanında olma iradesini müdahale dilekçeleri ile göstermiştir. Bundan sonrasında da TÜBAKKOM kadınlara karşı **şiddet ve ayrımcılık içeren ilgili davalarda ve tüm platformlarda mağdur kadının yanında taraf olarak yer alacaktır.**

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın “kürtaj ve sezaryenle” ilgili olarak yapmış olduğu “her kürtaj cinayettir. Her kürtaj Uludere'dir” açıklaması kadınların kendi bedeniyle ilgili en temel hakkı olan “çocuk doğurma/doğurmama” hakkına ağır bir müdahaledir ve Kürtajın yasal olmadığı dönemlerde kadınların tıbbi olmayan yöntemlerle çocuk düşürmeye çalışırken öldükleri ya da sakat kaldıkları gerçeğini görmezden gelmektir. Ayrıca yasalarda tanımlanan “KÜRTAJ HAKKI”nın CEDAW Sözleşmesi ile son olarak kabul edilen ve onaylanan İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne” aykırı olarak kaldırılmasına yönelik bir tehlikeyi işaret etmektedir.

Çocuk Hakları Sözleşmesini kendisine referans aldığını açıklayan Sayın Başbakan'ın **kadınlara** Yönelik Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına yönelik Uluslararası tüm sözleşmeleri de referans alması gerektiğini ancak bu noktada yapmış olduğu açıklamalarını talihsiz bulduğumuzu ve yine kadının “birey” olduğu gerçeğinin göz ardı edildiğini vurgulamak isteriz.

TÜBAKKOM

TÜBAKKOM olarak, Kadının temel hak ve özgürlüklerinden taviz verilemeyeceğini ve bu alandaki çalışma sürdüreceğimizi bir kez daha kamuoyuna bildirmek isteriz.

Av.Hidaye KAHYAOĞULLARI
Tübakkom 11.Dönem Sözcüsü

Aydın Barosu
Kadın Hakları Komisyonu Başkanı

TÜBAKKOM
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HUKUKU KOMİSYONU

11. DÖNEM 3. GENEL ÜYE TOPLANTISI

26-27 Ocak 2013, ANTALYA BAROSU

Antalya Baro Başkanlığını Temsilen Av. Güler YILMAZ BİROL açılış konuşmasını yaptı. Divan seçimine geçildi. Divan üyeleri olarak Başkan Aydın Barosundan Av. Gökçen KAYA, Antalya Barosunu temsilen Av. Devrim KARADENİZ, Ankara Barosunu temsilen Av. Tülay ÇELİKÜREK, Giresun Barosunu temsilen Av. Ünzile YÜKSEL yerlerine geçtiler. Divan gündeme ilişkin değişiklik önerileri alındı. Antalya ve Van barolarının önerileri görüşüldü;

Antalya ve Van Baroları gündem önerisi olarak Av. Müjde TOZBEY ERDEN'e verilen ödülün geri alınmasına ilişkin görüşme yapılmasını sundu. Antalya Barosundan Av. Zeliha ŞEN-GÖZ söz aldı. Antalya Barosu Uğur MUMCU ödülü sürecinde gelişen olayları anlattı. Edirne Barosu Kadın hakları komisyonu Başkanı söz aldı. Bursa Barosundan Av. Sibel hanım söz aldı. Adana Barosu Av. Türkan EŞLİ söz aldı. Edirne Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı tekrar söz aldı. Oylamaya geçildi. Oy çokluğu ile (22) kabul edildi.

Gündemin 1. Maddesine geçildi; 6284 Sayılı Ailenin korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a ve uygulanmasına ilişkin değerlendirilmeler.

Gazi Antep Barosunun bu konu hakkındaki görüşlerini yazılı olarak bildirdiği görüldü. Bursa Barosu adına Av. Nevin hanım söz aldı. KOZA'da (eski ŞÖNİM) bir avukatın kadrolu olarak bulunması, Şiddet mağduru kadının bildirilmesinde eksik kalınması sebebiyle baroların etkinliği arttırılmalı. Emniyet Müdürlüğünde bilgi ağının kurulması için Barolar Yönetimlerine Kadın

hakları komisyonları bilgi aktarımı yapılmalı. KOZA ve Adli yardım kurulu arasında ki bilgi aktarımı yapılmalı.

Ankara Barosu adına Av. Tülay hanım söz aldı. Önerilerini sundu. KOZA'nın bütün illerde faaliyete geçmesi için Ankara Barosu adına görüşmelerde bulunacaklarını söyledi. Bursa barosundan Nevin hanım söz aldı. 6284'e eklenecek bir maddeyle KOZA'da görev alacak avukatlar için Baro Adli yardım Kurulundan talepte bulunabilir ve fon ayrılabilir.

İzmir Barosundan Şenay TAVUS söz aldı. Zorlama hapsi cezası İzmir'de uygulanmadığını ve kimlik bilgilerinin gizlemeye ilişkin sistemlerin ve taleplerin kabul edilmediği ve yürümediğini bildirdiler.

Adana Barosundan Av. Türkan EŞLİ söz aldı. KOZA'nın her ilde kurulması gerektiğini ya da KOZA'nın olmadığı durumlarda başka bir çözüm yolunun bulunması gerekir dedi.

Adana ili 6747 Kadın koruma verilerek Türkiye'de 1.'ci olmuştur. Adana KOZA'nın avukata ihtiyacı olduğunu söyledi.

Samsun Barosu Av. Birgül BİLGİN söz aldı. Samsun KOZA'nın kurulmasının ardından Valilik tarafından Avukat görevlendirilmiştir. KOZA'da kuruldan gönüllü avukat istemiştir.

Bursa Barosu adına Av. Burçak hanım söz aldı. Fiziki şartlarda, özellikle Emniyette, eksiklik bulunuyor. Yeni bir şiddet ortamının doğması önlenemeyebilir. Kolluk kuvvetlerinin eğitimi konusunda öneride bulundu.

Aksaray Barosu adına Av. Yasemin hanım söz aldı. Emniyet, Sosyal hizmetler ve diğer kurumlar ortaklaşa Çınar Projesi başlattı. Hep birlikte 6284 sayılı yasanın hakkında bilgilendirme çalışmaları yapıldı. Adli yardım konusunda ayrıntılı araştırma yapılmadığı için adli yardım düzgün işlemiyor,dedi.

Divana 11.30'da ara verildi.

11.52'de divan toplantıyı açtı.

Giresun Barosundan Av. Ünzile YÜKSEL söz aldı. 6284 Sayılı Kanun'un erkeğin tedbir taleplerinde kadın aleyhine neticeler doğurabiliyor. Bu nedenle Kadın fail ise bir bilgi ağının varlığı önem teşkil ediyor.

Van Barosundan Av. Müjde TOZBEY ERDEM söz aldı. Tecavüz mağduru kadının kürtaj sorunu ile ilgili/hamileliğin 10 haftayı geçirmesi halinde çözülüyor. Savcılık ve ilgili birimlerinin bu konuda direnci geldi. Herkes (doktor, savcılık, kolluk güçleri) kürtaj konusunda direnç gösterdiler. Sorun STK desteği ve medya'da konu olması sayesinde çözülebildi.

Eskişehir Barosundan Av. Pınar ÇELİK ARPACI söz aldı. KOZA'nın toplantılarında kimsenin kendilerini dikkate almadığı sorununu dile getirdi. Şiddet mağduru kadınların Sosyo-ekonomik durumunun araştırılması rtravmaya uğrayan şiddet mağduru kadınlara yaptırıldığını dile getirdi. Adli yardım kurulu sorunu çözümüyor. Bu sorunun çözümü için ek yasal düzenlemelere ihtiyaç olduğunu belirtti. Kolluk kuvvetlerinin ilgisizliğinin sorunlara yol açabileceğini dile getirdi. 6284 sayılı yasanın uygulanmasıyla ilgili kadına şiddet konusunda eğitilmiş polislerden oluşan Kadın Şube'nin kurulmasını önerdi. Kolluk kuvvetlerine de kadın bakış açısına sahip olunması için sertifika programlı eğitim verilmesini önerdi.

İstanbul Barosundan Av. Nilüfer AY söz aldı. İstanbul Valiliği tarafından Kadına yönelik şiddetle ilgili çalışmalar yapıldığını dile getirdi. Avukatlara kadın bakış açısının kazandırılması için eğitim verildiğini fakat bunun da yeterli olmadığını söyledi. İstanbul barosunda avukatlara mağdur kadına hukuki yardımın nasıl sağlanacağı ve kadın bakış açısının geliştirilmesi konusunda eğitim çalışmaları verilmektedir. Bu eğitimden geçmeyen Avukatlara Adli Yardım Kurulunda görev verilmiyor. Uygulama olarak öncelikle kadının korunması için gerekli işlemler yapıldıktan sonra usule ilişkin diğer hususların tamamlandığını böylece zamandan kazanıldığını söyledi.

Aydın Barosundan Av. Gökçen KAYA(moderatör)

KOZA'ların kurulmasının hızlandırılmasını gerektiğini bilgi sınıflandırma ve tanımlama ve arşiv sisteminin kurulması gerektiğini, ayrı bir fon oluşturularak avukat görevlendirilmesi sağlanması ve avukatların sertifikalı eğitimlerinin sağlanması gerektiğini ayrıca CMK, Adli yardım ve 6284 sayılı yasaya uygun olarak revize edilmesi gerektiğini dile getirdi.

İkinci Gündem konusu olan "Aile konutu uygulamalarında yaşanan sorunlar" başlıklı gündemin görüşülmesine geçildi.

Kocaeli Barosu adına Av. ... söz aldı. KOZA ile ilgili mevzuatın uygulanması ile ilgili yaşadıkları sorunları dile getirdi. kadınların kimliklerinin gizlenmesi, çocukların eğitimi konusunda pratik anlamda sıkıntıları dile getirdi. Gönüllü avukatların emeğinin karşılığı için fon oluşturulması gerektiğini dile getirdi.

Bursa Barosundan Av. ... söz aldı. Aile konutlarıyla ilgili sorunlarını dile getirdi.

Adana Barosundan Av. Ayşen Erdoğan söz aldı. Erkeklerin kendilerini muvazaa'lı olarak borçlu göstererek, tapu kaydıyla tedbir olsa bile tazminatın icra yoluyla satışını yaptırabileceğini dile getirdi.

Aksaray Barosundan Av. Yasemin Özdemir söz aldı. Tapuya gelen aile konutu şerhi konulması yazılarında icrada satışın yapılmaması şeklinde bir ifade ile müzekkere gönderilmesini sağladıklarını belirtti.

Van Barosundan Av. Müjde TOZBEY ERDEN söz aldı. Kat mülkiyetine geçilmemiş yerlerde mahkemenen keşif »tespit talep edilip buna göre işlem yapılması istenebilir.

Aydın Barosundan Av. Hidaye KAHYAOGULLARI söz aldı. Geçen seneki çalışmalara göre eskiden taleple Tapu müdürlüğünde işlem yapılabilirdi. Ancak Danıştay aile konutu şerhinin beyanla yapılamayacağına ilişkin yürütmeyi durdurma kararı verildiğini, ancak Danıştayın davanın reddine karar vererek , yürütmeyi durdurma kararını kaldırdığını belirtti. Bu yüzden

Tapu kadastro Genel Müdürlüğüne bu konuda bir genelge olup olmadığı yönünde Tübakkom tarafından sunulacak öneri ile bakanlıkta sorulmasını önerdi.

İzmir Barosundan Av. Şenay TAVUS söz aldı. Nüfus müdürlüğünde adres bildirim zorunluluğun olması nedeniyle uygulamada zorluklar yaşandığını belirtti. Aile konutu şerhi dışında bu tür sorunlar da bulunmaktadır.

Sinop Barosundan Av. Sema KARADAYIOGLU söz aldı. Sinop ilinde tek taraflı beyanla aile konutu şerhi konulabiliyor. Ancak ihtiyati haczin ihtiyati tedbirin önüne geçmemesi gerektiği yönünde yasal düzenlemelerin yapılmasını gerektiğini belirtti.

Yozgat Barosundan Av. Elif TUFAN söz aldı. Yozgat Tapu Müdürlüğü tarafından aile konutu şerhi işlenmesi için geçmiş vergi borcunun, deprem sigortasının vs. gibi masrafların ödenmesini talep ettiklerini, buna ilişkin olarak muafiyet sağlanması yönünde yasa hükmü çıkarılmalıdır.

Erzurum Barosundan Tuğba hanım söz aldı. Genelgenin tapuya gitmediğini için uygulamanın yapılamadığını belirtti.

Adana Barosundan Av. Türkan EŞLİ söz aldı. Bu hususta yeni bir genelge düzenlenmesi gerektiğini belirtti.

Antalya Barosu adına Av. Meryem ARPAÇ söz aldı. Antalya'da yabancı evliliklerin çok fazla olduğunu ve bu yüzden yabancı kadınlarında şiddet mağduru olduğunu dile getirdi. Yabancı kadınların taleplerinin yabancı oldukları için Tapu Müdürlükleri tarafından reddedildiği, sorunun ancak mahkeme kararı ile gönderilen müzakereler yoluyla çözüldüğünü dile getirdi.

Antalya Barosundan Av. Özlem DEMİROK UÇAL söz aldı. Genelgenin gönderiliş sebebinin Tapu müdürlüğünün uygulamada yaşadığı tereddütleri gidermek olduğunu belirtti. Dava reddedildiğine göre yeni genelgenin sorunsuz şekilde çıkarılabileceğini dile getirdi.,

Adana Barosundan Av. ... söz aldı. En önemli sorunun aile konutu şerhi olduğunu dile getirdi. Bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını gerektiğini belirtti.

Aydın Barosu Av. Gökçen KAYA söz aldı. Tübakkom olarak Tapu Kadastro Md'e yazı yazılmasını ve bu uygulamalarla ilgili duyarlı davranılması gerektiği uyarısı yapılmalıdır, dedi.

Aydın Barosundan Av. Hidaye KAHYAĞÖLLERİ söz aldı. Doğrudan tapu müdürlüğüne yazı yazılarak böyle bir genelge olup olmadığını Tübakkom tarafından sormalıdır ve cevaba göre elimizde belge olmalıdır dedi.

Adana Barosundan Av. ... söz aldı. Tapu müdürlüğü masraf istiyorsa bu geciktirmek içindir. Yasal bir dayanağı yoktur dedi.

3. Gündem maddesine geçildi.

Divan Başkanı: Yönetelikte aydınlatılmış rıza ibaresinin yer alması olumludur. Medyada şiddete ilişkin kamu spotlarının yer alması da olumludur.

Toplantı salonundakilere değerlendirme olup olmadığı soruldu.

Ankara barosu söz aldı. Av. Tülay hanım ilişkin sorun yaşadığını belirtti.

İzmir Barosundan Av. Şenay ... söz aldı "Yönetmeliğin 4. Maddesindeki işyerinin değiştirilmesine hakimler karar veriyor. Uygulamada sorunlar çıkıyor. Devlet memurları için problem olmadığını ancak özel sektördeki küçük işletmelerde bunun uygulanmasının mümkün olmadığını, mağdur ettiğini biliyoruz. Bunun için iş akdinin tazminat ödenerek feshi yoluna gidilmesi gerekir. Bu anlamda mağdur kadınlar için İş Kanununda yapılacak değişikliğin Tübakkom tarafından meclise öneri götürülmesi gerekir. Oysa boşanma ya da şiddet nedeniyle işinden ayrılmak zorunda kalan kadınlarla ilgili bir düzenleme yok. Önerim şu. İş kanunundaki maddeye dayanarak şiddet mağduru kadınların haklı sebeple fesih hakkı düzenlenmeli. Mahkemeler aracılığı

ile de bu iş kanununu maddesini zorlayabiliriz. Ayrıca zorlama hapsi ile ilgili bazı mahkemeler bir aylık üç aylık hapisler veriyorlar bu karar kesinleşinceye kadar zaten tedbirin süresi bitiyor. Şimdilik bu kadar”

Antalya barosundan Av. Zeliha Şengöz söz aldı. Emniyetle yaptığımız eğitimlerde karşımıza çıkan bir sorun var. Şiddet gösteren erkeklerde silah olsa bile polislerin bu silahları görmezlikten geldiklerini çünkü karakollarda bu silahları saklayacak yerleri olmadıklarını söyledi.

Aksaray Barosundan Av.Kübra Aksarayda bir sığınmaevi yok. Bir misafir hane var. Şönim de yok. Her ilde ŞÖnim kurulması için çalışma yapılabilir.

Bursa barosundan av. Nevin hanım. Şönimle ilgili taslakta yer alan 11. Maddenin 6284 yönetmeliğinde de yer alması gerektiğini belirtti. Aynı taslaktaki 11. Maddenin ç bendinde yer alan “haberli” ibaresinin kaldırılması gereklidir.

İstanbul barosundan Av... “yönetmelikte her ilde şönim var gibi. Şönim kurulmamış yerlerde kurulana kadar başka bir kurumun faaliyette bulunması ve bunun kurulmasına ilişkin yönetmeliğe hüküm konulmalıdır” dedi.

Av. Gökçen Kaya. “Sekizinci madde üçüncü fıkrada üç numaralı bölümün sonunda eğer korunan kişiye bir barınma sağlanıyorsa kişiye verilecek para yarı oranında şeklindeki hükmün çıkarılması gerekir”

Bursa Barosu Av. Nevin Cambaz, “6284 sayılı yasa kapsamında kendisine avukat tayin edilen kişiler için yönetmelik 43. Madde gereği nafaka tahsis edildiği zaman adli yardım kesintisi yapılmamalıdır”

Av. Gökçen Kaya “Sorun hep aynı yere geliyor. Adli yardım yönetmeliği, 6284 ve cmk arasında koordinasyonsuzluk var”

Aksaray Barosu ..Av. Yasemin “Yargıtayın şöyle bir kararı varmış eğer ödeyecek durumda olsaydı kendisi öderdi. Sonra bu düzeltildi.

Malatya Barosu Av. Saliha “.bize gönüllü olarak destek verilmesi teklifi geldi koza’dan. Henüz bir karar almadık Bu maddeye barolardan destek olursak güzel olur”

Adana Barosu Av. Türkan Eşli”Biz baro çalışanları ve komisyonları olarak hala aynı durumdayız. Adli yardım paraları zamanında ödenmiyor. Fon olarak tbb’nin elinde sınırlı bir fon var. 6284 çıkarken bütün baro başkanları aynı yorumu yaptılar. Nasıl çocuk mağdurlar için yapılıyorsa kadın mağdurlar için de aynı sistem işletilmeli. Bu iş yorucu ve uzun bir iş. Özellikle uzun zaman kadın komisyonunda çalışan arkadaşlar yoruluyorlar. Şönim tarafından avukat görevlendirilmesi için bastırılmalı adli yardım buna hiç karıştırılmamalı. Bu iş artık baroların sırtından alınmalı.”

Av. Tülin “Ankarada birebir yaşadığımız bir sıkıntı var. Gencilik projesi kapsamında 40 arkadaşımıza eğitim verildi ve o arkadaşlar görevli. Fakat ankara Şönim bir türlü bu arkadaşların görevlendirilmesi konusunda protokol imzalamaya yanaşmıyorlar. Bu nedenle şönimde görevli avukatların geri çekilmesi düşünülüyor. Zaten yönetmelik taslağına göre şönimin kendi avukatı olmalı. Bu avukatların kadına yönelik şiddet konusunda uzmanlaşması gerekiyor ve bunun için bastırmamız gerekiyor.” dedi.

Antalya barosu Av. Halime Şahin. “Ben Alanyada çalışıyorum. Alanyada bir sığınma evi var. Şönimin yalnızca büyük şehirlerde değil Alanya gibi büyük yerleşim yerlerinde de kurulmalı ya da sığınma evi olan her yerde kurulmalı. Bütün kadın komisyonlarında mahkemelerde müdahillik talep ediliyor ve çoğunlukla reddediliyor. Yönetmeliğe göre bakanlığın müdahale talep edeceği yazıyor. Baroların da müdahilliği düzenlenmeliydi.

... Barosu. Av. ...“Biz bu işi gönüllü yaptığımız için bu işi her zaman bizden bekliyorlar. Bunun mutlaka

kanunlarda yeri olmalı. Bütçeden pay ayrılmalı. Bunun için zorlamalıyız. Gönüllülük zor yorucu. Bu yüzden bizim emeğimiz sömürülüyor.” Dedi.

Aydın Barosu Av. Hidaye Kahyaoğulları. “Sığınma evinin bulunduğu ilçelerde de şönim kurulmasına sıcak bakmıyorum. Çünkü sığınmaevi gizlidir fakat bu uygulanırsa gizlilik ilkesine gölge düşer. Mutlaka hukuksal işlerin yargı ayağında barolarda bir işbirliğinin olması ve bu işbirliğinin ücretli hale getirilmesi ve hukuksal görevi gerçekleştirecek avukatların sertifikalandırılması gerektiğini düşünüyorum.”

Av. Gökçen “Burada daha çok duygusal yaklaşım olmalı. Önce hukuki yönlendirme yapılmalı. Bunun için ayrı fon oluşturulmalı. Avukatların sertifikalı olması gerekir.” Dedi.

Mersin Barosu Av. Seher Yalçınkaya Çetin. “Şönimlerde ilk psikolog karşılıyor dediniz ama en büyük eksik bu. Mersinde şönimde bir psikolog yok. Psikolojik olarak travma yaşamış bir insana yardım konusunda çok büyük sıkıntı yaşıyoruz. Mersinde sığınma evinde kalan şiddete uğramış bir doktor kadına yardım etmem mümkün olmadı. Psikolojik olarak fazlasıyla yıpranmış olduğu için hukuki anlamda ona yardım olamadım. Bizim de yıpranmamamız için psikolojik desteğin sağlanması gerekiyor. Biz mersin barosu olarak savcılık ve hakimlerle şunu görüştük. Asıl sonuca giden şiddet faillerinin öfke kontrollerinin sağlanması. Eve döndüklerinde aynı davranışları tekrar sergilememeleri. Bizim hukuki desteğimizin başarıya ulaşması için psikolojik destek şart”, dedi.

Divan Başkanı. Av. Gökçen Kaya “Hukuki desteğe başlamadan önce psikolojik raporun beklenerek gecikmeye sebep verilmemesi” dedi.

Adana barosu Av “Biz baro olarak şiddet mağduru kadına nasıl yaklaşmamız gerektiğine yönelik bir eğitim düzenlemeyi planlıyoruz. Mağdurlarda zaman mefhumu olmadığı için onlara dokunmamalıyız. Öncelikle bizim iletişim tekniklerine ilişkin bir eğitim almalıyız. Bu eğitimle önce biz karşılaşmalıyız mağdurları”

Malatya barosu Av Zeliha Gültekin “arkadaşımıza katılıyorum. Böyle bir eğitim istediğimiz zaman baromuz para yok di-

yor. Tbb'den bu yönde bir destek bekliyoruz. Öncelikle bizim eğitilmemiz lazım."

Divan Başkanı. "Sonuç bildirgesinde -sertifika programlarına tbb'den destek isteği eklenebilir"

İzmir barosu Av. Şenay Tavus "Biz izmir'den eğitimci bulalım gibi bütçede kısıtlamalara gitmek zorunda kalıyoruz. Şöyle bir ihtiyaç doğuyor. Biz baroda toplumsal cinsiyet eşitliği, adli tıp, cinsel saldırı gibi konularda ortak bir eğitim yapılabilir. İzmirde hakim ve savcılar çok duyarsız. Farkındalık çalışması yapmak gerekiyor ve büyük düşünmek zorundayız. Belki ortak bir çalıştay örgütlenebilir. Kadın konukevi geçti biliyorsunuz. Bunlar birarada düşünülmesi gereken yasa ve yönetmelikler. Şönimler uygulamaya geçtikten sonra sığınmaevleri başvuru alamıyor. Önce şönime gitmek gerekecek. Oysa sığınmaevleri içiyasal başvuru şart değil. İkinci ciddi sıkıntı. Kamu kurumlarının misafirhanelerindekadınları gönderiyorlar. Böylece devlet sığınmaevlerini görmezden geliyor. Oralada gerekli eleman yok, güvenlik görevlileri yok"

Çankırı Barosu Av. "Bizde sığınmaevi ya da şönim yok. Kadınlar huzurevinde kalıyor. Fakat kocaları huzurevini basıyor. Kadınları korumak için bakanlığa elektronik kelepçe önerdik. Şiddet uygulayan erkeklere bu kelepçe takılması küçük şehirlerde gizliliği sağlamak için şart"

Divan Başkanı Av. Gökçen Kaya "Nazilli'de sığınma evi inşaatına sığınma evi yapım çalışması şeklinde tabela konmuş"

İstanbul Barosu Av. Nilüfer Ay "Avukat olarak bizim mağdurlarla görüşmek için ve bizim bundan en az etkilenmemiz için eğitim almamız şart. Şönimlerde ilk karşılaşılabilecek kişinin avukat olmamalı. Çünkü biz sosyal uzmanlar kadar mağdura yardım edemeyiz. Yönetmeliğin adı konukevi. Acaba konukevine gelecek olan kadınlar misafir olarak mı yoksa canlarını korumak için mi? Amaç algıyı bozmak. Önce bakanlıktan kadının adı gitti. Sığınma evi gidiyor yerine konukevi geliyor. Konukevi adının

amacı ile bağdaşmadığı görüşündeyim. Şönimlerden geçmeden kimse sığınmaevine yerleşemeyecekse belediye sığınma evi açmak zorunda mı? Sığınmaevinde kalanların sağlık masrafları oldukça fazla ve belediyeler bu masraftan kaçınmaya çalışıyorlar haliyle”

Divan Başkanı “Şönimdeki acil vakalarda tedbir kararı gerekiyorsa avukatla görüşmek öne alınmalıdır evrak prosedürü ile vakit kaybedilmemelidir diyorum. Biz psikoloji dersi almadık dolayısıyla mağdurlarla iletişim tekniği dersi almalıyız.

Adana Barosu Av. Türkan Eşli”Yönetmelik çıktığına göre 3. Maddenin i bendinde konukevi tanımı yapılıyor ve farklı adlarla açılan yatılı hizmet kuruluşu diyor. Dolayısıyla bu maddeye dayanarak belediyeleri zorlayabilir miyiz?”

İzmir Barosu Av. ...“Şönimi detaylı incelediğimizde göreceğimiz çok fazla bürokratik işlem var. Bağımsız kadın sığınaklarının eli kolu bu şekilde bağlanıyor. Şiddet mağduru bir kadın kadın konukevinde kalıyordu başka bir belediyeye gitmesi gerekti. Belediye önce karakola gitmesi gerekiyor dedi. Prosedür karakola şikayete bağlanmış durumda. Nasıl otellerde kalanların bilgisi veriliyorsa sığınma evlerinde kalanlarında bilgisi veriliyor.

...Barosu av.... “Sığınmaevleri daha korunaklı olduğu için öncelikle sığınmaevi denilmeli yasada”

Bursa Barosu Av.Sibel Özbudak “Yönetmelikte de bu konuda bir açıklık olmadığı için bursadaki sığınmaevleri alabiliriz diyorlar. Bunun belki tek elde toplanması daha iyi olabilir. Böylece belediyelerin kararına bağlı kalınmaz” dedi.

Ankara Barosu Av. Tülin ... “Yönetmeliğe göre sığınmaevine direkt başvuru için belediyelerden bu karar hakkı alınmış durumda”, dedi.

Divan Başkanı Av. Gökçen Kaya”her üç yönetmelikle ilgili bütün baro kadın komisyonlarından bir öneri alalım. Her komisyon kendi içerisinde çalışsın. Şubat ayında bir yürütme top-

lantımız olacak. Bu toplantıda son halini veririz. Bunu da kararlaştırmış olalım”

Divan Başkanı “TBB her ilde bu yeni yönetmelikle ilgili eğitim yapılmalı diye düşünüyorum”

TBB yönetim kurulu üyesi Av. Asude Şenol, “Bunu TBB yönetim kuruluna bir dilekçe ile iletirsek programa alınır. Ben bu konuda üstüme düşeni yerine getiririm”, dedi.

Divan Başkanı “O halde TBB’ye bu isteğimizi iletelim”, dedi.

Gaziantep Barosu , “En Son Gaziantep barosunda mor çatı ile bir eğitim yaptık. Bizden başka kimse yoktu. Adli yardımdan görev almak için bu eğitim şart olsa herkes katılır. Tübakkomun genel üye toplantısında psikolojik olarak bizim de eğitim almamız gerekir. Bir eğitim sırasında psikolog bize ikincil mağdurlar olduğumuzu söyledi”, dedi.

Antalya Barosu Av. Devrim “Biz bir eğitim çalışması yaptık. Genelde kadın avukat arkadaşlarımız katıldılar. Yaklaşık 90 kişiye sertifika verildi. Kadın hakları kurulundaki arkadaşlarımızdan da her gün bir kişi nöbetçi. Bizim yine bir anketimiz var. Kadının yaşı, evlilik tarihi, eğitim durumu gibi sorularımız var. Hem onları doldurup hem şikayetlerini alıyoruz”, dedi.

Divan Başkanı “Diğer gündem maddesine geçelim. Şönim hakkında yönetmelik taslağı. Taslakta ciddi anlatım bozuklukları var. Diğer yönetmelikteki üsluptan çok farklı. Bursadan nevin hanım bu maddeyi önermişti. Kendisi bir takım değişiklikler yapmış taslak üzerinde çizerek. İllerinde koza kurulmuş arkadaşlar bu konuda daha deneyimli. Değerlendirmeye geçelim. Özellikle kollukta bir risk değerlendirmesi var. Herşey bu risk değerlendirmesi çerçevesinde ilerliyor gibi”, dedi.

Bursa Barosu Av. Nevin Cambaz”3. Maddenin n bendi sosyal inceleme raporunu tarif ediyor. Bu raporu kim nasıl hazırlayacak. Taslakta buna ilişkin hiçbir bilgi yok. Taslakta kimin tarafından hazırlanacağını belirtmesi gerekiyordu. Personel

arasında sıkıntı yaratacak bir madde. 6 madde fiziki yapılanma. Kolluk tarafından adli görüşme odasında görüşme yapılır deniyor. Fakat hukukçu yok. Kolluğun hukuki bilgisi nedir? Çünkü görüşme sırasında hukukçu bulunması şart. Bunun da değerlendirilmesini talep ediyoruz. 7. Madde 3. Fıkra. Şiddet mağduru ve beraberindeki çocuklarının tıbbi kontrol ve tedavileri

sağlanır diyor. Gerekli haller cümlesi eklenebilir diye düşünüyoruz. Rapor kabulü yapıldıktan sonra da düzenlenebilir. 10. Madde 9 bendi ilk kabulcü kimdir burda karışıklık var bunun da düzenlenmesi gerekiyor. 11. Maddenin 4 bendindeki "ve" çıkarılmalı. 10. madde 2. fıkra işkur il müdürü temsilcisinin belirtilmesi gerekir çünkü belli değil. 14 madde. Öngörüşme formu hazırlanması nasıl olacak? O form matbu mudur? Her olaya nasıl uygulanacak? Adli tıp doktorunun öngörüşmesinde kısa cümleler vardır. Bizim de önerimiz böyle. Her kozada böyle matbu bir form olmalı. 14. madde 5. Fıkradaki işlemler hangi işlemler? Başvurduğu kurumlar hangileri? Şiddet mağdurunun talep etmesi kriteri. Şiddet mağdurunun talep etmesinin risk analizi ile birlikte değerlendirilmeli. İkna edilmiş olabilir.

Eğer can güvenliği varsa risk analizi ile birlikte değerlendirilmeli. Ölüm ya da yaralanma söz konusu olduğunda devletin sorumluluğu söz konusu olacak, "risk değerlendirme analizi yapılsın" şeklinde bir önerimiz var bu durumlarda. Çağrı merkezleri var. Çağrı merkezinin işleyişini bursada tartıştık. 911'de personeller var. Acil durumlarda görevli personeller bunlar. Ben bu personelleri gördükten sonra eyvah dedim. Çünkü eğitim seviyeleri ve duyarlılıkları buna uygun değil. Çağrı merkezine başvuranlar şönim'e yönlendirilir denmiş. Birçok yerde şönim yok. Bu madde havada kalmış. En çok sıkıntı çekilen madde 15-3. Psikolojik desteğe ihtiyaç duyduğu görülen. Bunun kararını kim verecek? Toplu yaşanan yerlerde kalınmasını düzenlediği için çok kritik. Daha önce bir yerde kavga etmiştir vs. çünkü şiddet gören kadının psikolojisi zaten bozuktur. Birçok kadın bu nedenle şönimden yaralanamayabilir. Böyle bir rapor alınacaksa kim verecek bu raporu, düzenlenmeli. 18. Madde 6 a-b bütçeyle

ilgili. "6284 madde ile korunmaya alınan kadının her türlü gideri kurulacak bir fondan karşılanır" hükmü konulmalı. Bakanlık bütçesinden bir fon ayrılabilir. Böylece etkin hale getirilebilir. En uygun madde burası. Kodlu kimlik kartı da önemli. 28. Madde. Konukevine kabulü yapılan herkese kodlu kimlik kartı verilecek. Güvenlik anlamında tabii ki tedbiren iyi. Fakat kişisel hakları kısıtlanır nitelikte olabilir. Zaten dışarı çıkma konusunda sınırlılar. İş aramaya bile gidemediklerini söylüyorlar. Dışarı çıkmak için çok izin isteyen kadınlar haklarında tutanak düzenlenip sığınmaevinden atılıyorlar. Kolluk tarafından yapılan risk değerlendirilmesi. 30. Madde. Kim? Polis memuru hangi kriterlere göre bu tespiti yapacak? Kolluk eğer hayati tehlike yok şeklinde bir rapor verebilir. Bu raporu verecek kişi ne kadar etkin ve de yetkindir?" dedi.

30. Madde ve önceki maddede aydınlatılmış bilgi var. Kolluğun bunu kötüye

kullanması mümkün. Kolluk nasıl cmk'dan avukat atanabilir derken bunun ücretsiz olduğunu söylemiyorsa bu da kötüye kullanılabilir. Bu bilgi verilirken görüşmede mutlaka avukat olmalı.

Van Barosu Av. Müjde Tozbey "Bu toplantı çok önemli ama gündemi değiştirme önerim var. Antalya barosu kadın komisyonu arkadaşlarının emekleri ile biz buraya geldik. Komisyon başkanı istifa etmiş durumda. Diğer arkadaşlar da istifa edeceklerdi fakat bu toplantıyı beklediler. Bu dostlarımız için bu konuda bir karar almalıyız"

Divan Başkanı "Pınar hanımın müdahillik talebini görüşelim. Şönim zaten bir taslak. Bir bilgi paylaşımında bulunalım ve bir sonraki yürütme toplantısında karar alalım diyerek bu gündem maddesini kapatalım. Diğer gündem maddemize geçelim. Eskişehir Barosu kadın hukuku başkanı av.Pınar, Av. Heval ve Av. ...Hakkında Eskişehir'de açılmış bir dava var. Önce süreçle ilgili kısa bir bilgi alalım", dedi.

Eskişehir barosu Av. Pınar Çelik Arpacı, “Kürtaj tartışmalarının çok yoğun olduğu dönemde bütün demokratik örgütlerle birlikte bir basın açıklaması yapma kararı verildi. Eskişehir ... platformu 10 yıllık bir platformdur. Biz akp il binasına yaklaşırken polis önümüze geçti ve bizim güvenliğimizi alacağını söyledi. Bekledik. Ardından akp il binasından bir telefon geldi. Yürüyüşe izin verilmeyeceği söylendi. 8 kadın sürüklenerek gözaltına alındı. Biz bu kadınların savunmasını yaptık. Akabinde birçok kişi hakkında hiç savunmaları alınmadan dava açıldı. 2911 sayılı yasa nedeniyle. Akp il binasına yürümek isterseniz hem önünüz kesiliyor hem de 2911 sayılı yasa nedeniyle hakkınızda dava açılıyor. Asude hanım ve Antalya barosu ve diğer barolardan bazı arkadaşlar geldi. İlk duruşma yapıldı. Hakimle ilgili sıkıntılar var. O kadar avukat arkadaş geldi çeşitli şehirlerden fakat avukat arkadaşların adı bile geçirilmedi tutanağa. Avukat-hakim gerilimi var eskişehir’de mahkemelerde. Aynı davada hem müvekkillerimiz hem biz yargılanıyoruz. Dava açılmadan önce savunmamız dahi alınmadı. Davamızın Tübakkom tarafından takip edilmesini istiyoruz. 54 kişi yargılanıyor. Hepsi kadın aktivisti. Başka şehirlerde de böyle davalar açıldı. İlk duruşmada ya da ikinci duruşmada bu davalar beraatle sonuçlandı. Kamuoyuna bu davanın duyurulmasını ve tübakkom tarafından sahiplenilmesini talep ediyoruz.

Ankara Barosu Av. Tülay Çelikyürek “Bizim çok geç haberimiz oldu. Şartlarımız elverdiği ölçüde bu davaya katılmaya karar verdik”

TBB yönetim üyesi Av. Asude Şenol, “Ben de TBB yönetim kuruluna bu dava ile ilgili bilgi verdim. Bu davanın bizim tarafımızdan müdahil sıfatı ile takip edilmesini istedim. Birlik bu konuda olumlu. Müdahil olunacak. Ayrıca Tübakkom da bu konuda birlikten bir istekte bulunursa daha iyi olur. Bence mahkeme çok taraflı davranıyor. Hiç ilgisi olmayan başka bazı konuları ön plana çıkararak duruşmayı yönlendirmeye çalışıyordu. Eğer adil yargılanmadan kaynaklı bir problem olacaksa bizim orada kalabalık bir şekilde bulunmamız adaletin sağlanması konusunda etkili olur” dedi.

Divan Başkanı Av. Gökçen Kaya, “Biz yalnızca yargılanan üç avukat arkadaşımız adına orada bulunuruz. Oylayalım. Evet. Çok açık zaten. Antalya barosu yönetim kurulunun almış olduğu yazılı bir karar var. Bu kararın doğruluğunu ya da yanlışlığını tartışamayız. Biz kadın komisyonundaki arkadaşlarımızın mağduriyeti hakkında konuşabiliriz.”

Antalya Barosu Av. Zeliha Şengöz “öncelikle Eskişehir davası ile ilgili kurul üyesi avukat arkadaşımızın yargılandığı davada çok güzel bir karar verildi. Biz üzgünüz arkadaşlar. Kadın komisyonunun birçok çalışması oldu. Üzüntümüzün kaynağı sistematik bir şiddete maruz kalmış olmamız. 2011 yılının sonunda bir eğitim çalışma yaptık. Mor çatıdan Canan Arın geldi. Konuşması sırasında konuşması sabote edildi ve hakkında bir linç kampanyası başlatıldı. Hakkında cumhurbaşkanına hakaret ve dini değerlerin aşağılanması suçları nedeniyle dava açıldı. Salı günü duruşması var. Yıpratıyoruz. Antalya barosu her yıl uğur mumcu ödülü verir ve bize bu konuda bir öneri verdik. Bu mücadeleyi vermek her yerde zor ama Van ve benzeri yerlerde daha zor olduğundan Av. Müjde hanımı ve van barosu kadın hakları komisyonunu önerdik. Şehit edilen savcının eşine ve Müjde hanıma verilmesi karar verildi. Daha sonra Müjde hanımın kim olduğu soruldu. Müjde hanım hakkında bir linç kampanyası başlatıldı. Müjde hanım ve biz bölücü olmakla suçlandık. 5 kişi baroya dilekçe verildi. 6’ya karşı 5 oyla yönetim ödülü geri almaya karar verildi. İnternette hakaret ve tehdite uğradık. Basın açıklaması yapmak istedik. Basın açıklamasının sabote edileceği hususunda da tehdit edildik. Bu olaylar sonucu şu an konuşması gereken kurul başkanımız arkadaşımız av. Saadet Öztürk istifa etmiştir. Biz tübakkom tarafından bu yaşadıklarımızın sahiplenilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Biz basın açıklaması yaptık ve “basın açıklaması yapan sürtükler” şeklinde hakaretlere maruz kaldık. Ötekileştirilmemizi ve yalnız bırakılmamızı kınıyoruz. Bugün burada olmak için toplu bir şekilde istifa etmedik.” Dedi.

“Benim ve baromuzun bir önerimiz var. Baronun iç işlerine karışmayalım evet ama böylesine yoğun bir şekilde çalışan ar-

kadaşlarımızı destekleyecek nitelikte davranmalıyız. Yapılan hakaretleri ve uygulanan şiddeti belirtelim sonuç bildirgesinde”

Van Barosu Av. Müjde Tozbey “-yazılı beyan okundu.

Av. Pınar “Ödül geri alınıp savcı beye verildi.”

İzmir Barosu Av. Şenay Tavus, “Bir metin yazılmasını biz önerdik. Birebir hakaret eden ve tehdit eden avukatlar var. Baro mensubu avukatların hakaret ve tehdit eden kişilerin olması baronun dikkatini çekmeli. Baro bu konuda işlem yapmalı”

Divan Başkanı “Hepimizin ruhu yaralandı. Baronun işlem yapması talebimizi iletelim. Savcılık işlem yaparsa da müdahil-lik konusunda karar alalım”

Antalya Barosu Yönetim Kurulu üyesi Av. Güler “Saadet hanım kendisi aleyhine facebookta yazan bir avukat hakkında şikayeti savcılığa iletilmesine karar verildi. Bunun gereği yapılıyor”

Van Barosu Av. Müjde Tozbey Erden, “Ben kınama konusunda Bursa barosuna katılıyorum. Çünkü ödülün geri alınması konusunda yapılanlar ağır. Etnik köken araştırma yapılması türk müdür kürt müdür diye sorulması kesinlikte ayrımcı bir tavidir. Bu konuda kesinlikle ayıplamak gerekiyor. Üzgün olduğumuzu söylemek yerine kınamak; hangi tarafta olduğumuzu göstermek gerekir. 6800 üyesi olan Antalya barosu sadece 6 dilekçe ile mi bu kararı aldı? Aynı görüşte oldukları için böyle bir kararı aldılar. Meslektaşlarımıza sürük dendiğinde yönetim kurulu ne yaptı? Bana etnik kökenimi sormadılar mı? Ben Kürt’üm ve gurur duyuyorum ve herkes etnik kökeninden gurur duymalı. -Hakaretler içeren yazılı beyan okundu.- Antalya barosu yönetimi ne yaptı? bana telefon açıldı mı? Basına beyanları var. Komünist olduğu için pkk’lı olduğu için ödülü geri aldık diyorlar. Van barosu kadın komisyonu üç arkadaş mahkemenin önünde “sizi keseriz” şeklinde tehdit edildik. 6 aylık hamile 9 aylık hamile kadınları öldürüyorlar van’da. Ağrı’ya gidiyoruz öldürülen kadınların duruşmalarına katılmaya. Antalya barosu ne yaptı? biz bu ödülü geri aldık ama

üyelerimizin çoğu bunu istedi desinler. Ben o dilekçeye imza attım ama o dilekçenin yetersiz olduğunu düşünüyorum.”

Diyarbakır Barosu “Ben müjde hanımın ve Antalya barosu kadın komisyonundaki arkadaşların ağır haksızlığa uğradığını düşünüyorum. Sinkafli hakaretler yağdırılıyor. Biz burada Antalya barosunun almış olduğu sıradan bir karardan bahsetmiyoruz. Biz kadın hakları mücadelesinde emek vermiş bir arkadaşımıza verilmiş bir ödülün geri alınmasını tartışıyoruz. Önemli olan ödülün verilmiş nedenidir. Geri alınmış nedenidir. Antalya barosunun saldırgan avukatlara yönelik sağlıklı bir disiplin soruşturması yürüteceğini de düşünmüyorum. Antalya barosunun bu konuda sıkıştırılması gerektiğini düşünüyorum. Bu saldırgan avukatın yönetime ihbar edilmesi mümkün. Burada böyle bir karar alınabilir”

Erzurum Barosu Av. ...“Kınamanın herhangi bir etkisi yok. Biz tübakkom olarak kınıyoruz dediğimizde facebookta üç kat daha böyle laflara maruz kalacağız”

Divan Başkanı “işe yarayacak adımlar olması açısından hakaret ve tehdit içeren mesajlar nedeniyle baroyu disiplin soruşturması için göreve davet ederek ve savcılığa suç duyurusunda bulunup dava açıldığında da yanyana ve birlik olduğumuza karar vermeliyiz diye düşünüyorum. Özellikle konunun sonuç bildirgesinde yer alması gerekiyor”

Antalya Barosu Av ... “Antalya barosu kadın hakları kurulu üyesi olarak yakından bu süreci takip etmiş biri olarak herşeye objektif bakmaya çalışıyorum. Bu ödül verilmesine karar verildiği andan itibaren özellikle Saadet arkadaşımıza yönelik ve kurula yönelik bir linç başlatılmıştı ve baro da bundan haberdardı. Baro bu linç kampanyasını başlatan kişilerin dilekçelerini dikate alınarak ödül geri alındı. Bu noktada Antalya barosu hatalıdır. Kınama bir disiplin cezası olarak değerlendirilmemelidir. Kınama düşüncemizi sert bir şekilde ifade etme yöntemidir. Bu hatanın bir şekilde gösterilmesi gerekir.”

Divan Başkanı “Aslında hemfikiriz. Sonuç bildirgesinde yer alacak metin üstünde konuşalım. Yarın saat dokuz buçukta başlıyoruz”

Medyanın Kadına Bakış açısının kadının medyada haber oluş şeklinin, yerel/ulusal bazda yapılabileceklerin değerlendirilmesi başlıklı gündeme geçildi.

Aydın Barosu Av.Gökçe Kaya; Şstem tarafından kadına biçilen rol bellidir. Kadın şiddet mağduru olarak gazetenin 3.sayfasında cinsel obje ya da cinayete kurban gitmiş kadın olarak yer almaktadır. Çoğu zaman da aşk, kıskançlık üçgeninde biraz da başına gelenler hak etmiş gibi sunuluyor. Başarılı kadınlar medyada ilgiyle karşılanıyor ancak çocuğu var, iyi bir anne hayret nasıl bu başarıyı elde etti şeklinde bir yaklaşım var.

Van Barosu Av.Müjde Tozbey Erden, Van’da sürekli kadın cinayetleri olmaktadır. Cinayet manşetlerinde sürekli olarak aldatma var, ancak basın bu durumu kadının aleyhine olacak şekilde göstermektedir. Kadının başarısı konusunda Gökçen hanıma katılıyorum. Dedi

Ankara Barosu Tülin hanım Medya şiddet göre kadınla ilgili haberi elde edememişse başka bir kadının görüntülerini veriyor. Bunun önüne geçilmesi gerekiyor. Fuhuşa ilişkin haberlerde kadınlar teşhir ediliyor, görsel basında kadın olarak özel hayata tecavüz ederek,kadını yarı çıplak teşhir etmek yanlıştır. RTÜK’ e bu konularda yazı yazılması gerektiğini düşünüyorum.

Bursa Barosu Burçak Ataman, RTÜK’e yazı yazılsa da fayda sağlamayacaktır. İki TV dizisini izlediğini ve kadının yaşadığı olayların inanılmaz olduğunu,şiddet içerdiğini belirtti. Yine başka bir dizide de kadını aşağılayıcı bir senaryo olduğunu belirtti.

Ankara Barosu Tülin hanım; Kadınlar dizide sadece görsel olarak da kullanılıyor, bşr obje olarak var. Meslekte bir erozyon var. RTÜK ‘ten fayda ummuyorum ama yine de hareketsiz kalmamak gerekiyor. RTÜK’ü tek tek aramalıyız, dedi.

Bursa Barosu Av. Nevin Cambaz, Hüseyin Üzmez davasında Ruhat Mengi bu davayla ilgili olarak bu nasıl hakim,savcı diye yorum yapmış idi. O zaman ben davaya girmiyordum. Ancak daha sonra Baro beni avukat olarak atamıştır. Ben de Ruhat Mengi'ye , Hüseyin Üzmez'in tecavüzü yok, cinsel istismar vardır, o yüzden yanlış bilgi vermeyin dedim , ancak bundan sonra ben kendim hedef oldum. Kadın hakkında beraat kararı verdi,ben de temyiz ettim. Ancak kadın bu arada tutukluymken cezaevinde öldü. Ancak ölen kadının kocası sonra medyada benim karımı avukat Nevin Cambaz öldürdü şeklinde medyada beyanatta bulundu. BU sebeple avukatlar şahsi olarak değil de ,bizzat yaşadığım için söylüyorum, Barolar bu tarz olaylarda mesela basın açıklaması yapabilir. Bursa Barosu bu olayda basın açıklamasında bulundu, ancak diğer rencide edici olay tüm Türkiye'de yayınlandı.Daha halen kapımda koruma bulunmaktadır.

Bursa Barosu Burçak Ataman

H.Üzmez davasında medya foto çekmek isteyince yumruk yemişti, bunu bana iletğinde senin meslektaşların nerede, beraber yan yana durmanız gerek, ya da Baro'ya başvurabilirsin dedim. Ve dayak yiyen kadınların bu haliyle ne yaşadıklarını anlamaları gerektiği şeklinde gazeteciye sordum. Sonuçta bu tarz olaylar gazetecilerinde başına gelebilir ve empati kurmaları gerekir.

Ankara Barosu Av. Tülay Çelikyürek Vatandaş olarak ALO RTÜK hakkımızı kullanmamız gerekir. Telefon açınca kimlik bilgisi de istenmiyor. Ancak bu zaten bizim vatandaşlık borcumuzdur.

Aydın Barosu Av. Barış Serin

Bu gündem maddesi bizim taşıdığımız bir gündem önerisidir. Medyada yer alan insanların ne türde insanlar olduğu önemli. Zira ben kurgunun eleştirilmesine karşıyım. Eğer toplumu erdemli olarak görüyorsak, eğer haberi alanları cahil olarak nitelendirirsek, izleyici kendi anasına,babasına,karısına kötü davranacaktır.

Haberler yapılırken internet gazeteciliğinde erkek odaklı haber vardır. Ana haber bölümünde dahi kadın fotoğrafları, kasın cinsel obje olarak kullanılır. YA da tecavüz haberi verirken bile tasvirli anlatım vardır. Basın daha dikkatli olmalıdır. Basına bizim tarafımızdan yasaklayıcı bir yaklaşım olarak değil de bu

Aydın Barosu adına Divan başkanı Av.Gökçen Kaya Kadın cinayetlerinin en fazla artış gösterdiği bir dönemdeyiz. Herkes erdemli olsa zaten sorunlar olmazdı, bu toplumsal bir sorundur.

Gaziantep Barosu Av. Esin Ekici

Hürriyet gazetesinde haber, ilişkiye girdiler şeklinde haberler veriyor. Ya da cinnet geçirdi vs. gibi ifadeler hep cinayeti onaylayan bir algı yaratıyor. BU konuda Hürriyet'e yazılabilir, lafzi ifadeler olmaması gerektiği belirtilebilir.

Bursa Barosu Av. Funda Vural

Bakanlığa bir yazı yazılarak kadına şiddetin önüne geçeriz diye Bakanlık beyanda bulunuyor. Bu konuda Bakanlığa yazı yazılmalıdır.

Antalya Barosu Av.Pınar Toğaç

6284 sayılı yasada 16.madde var. BU maddenin uygulanmasını sağlamalıyız. Diğer taraftan da RTÜK' yazı verelim. TRT'ye sorduğumda böyle bir şeyin yapılmadığını öğrendim, dedi.

Medya denince internet de anlaşılıyor.İnternet üzerinden çocuk pornosuna ulaşmak çokkolay. TNet buna yasak koysa da yine de ulaşabiliyor.

Aydın Barosu Av. Hidaye Kahyaoğulları,

Bizim yaklaşımımız önemlidir. Medya ile işbirliği yaparak eğitim çalışması yapılabilir, hizipleşmek bir direnci beraberinde getiriri.O yüzden medyayala uzlaşarak sonuca ulaşmalıyız.

İzmir Barosu , Basının yaptığı bir gerçeklik var. Erdemle bu sorun çözülmez.Medyanın patronları ite görüşmek bir fayda

sağlamaz.Biz hukuk kurumuyuz, hukuksal metinlerle bu işin takipçisi olmalıyız.

Kişilerin haber alma özgürlüğüdürb bu durum, konumuz kadının medyada haber oluş şeklidir.

Uygulama Yönetmeliğinin md.40./3 e göre bilgilendirme metaryelleri hazırlanabilir.Aile ve Soayal Politikalar Bakanlığı ile görüşülüp bunların hazırlanması gerektiği iletilebilir.

Adana Barosu ,

Tartışılan kadının medyada yansıtılış şeklidir. Geçen haberde koca kadını öldürmüş. Ancak farklı algılatılıyor. BU sonuçtan haberdar olmayan ve erdemli olarak adlandırmadığımız kesime de haber hakkında doğru bilgi verilmelidir. Ve haberin sunuluş şekli konusunda uyarılabilir.

Aydın Barosu Av.Gökçen Kaya medyada çıkan haberde kadının daha sonra evlendirilidğini ve sanki olayın bu şekilde kapatıldığı yanlışlığı da oluşturulmaktadır.

İzmir Barosu Şenay hanım, kadına şiddetin durdurulması için çalıştay yaptık. Medyanın bu tavrından herkes rahatsız ancak bu konuda birşey yapamıyoruz. Kendi farkındalığımız arttıracak katkılar sağlamalıyız. Önümüzdeki dönem için bilgilendirme toplantıları yaparak daha da farkındalık arttırılabilir. İzmir’de atölye çalışmaları tarzında çalışmalar yapıldı. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve medya adıyla atölye açıldı. Sonuç bildirgeleri çıktı. Yerel yönelik yapıldı ve izmir’deki gazetelerde açıklandı. Basınla beraber yapılan bu çalışma basın vasıhtasıyla açıklandı. Gazetecilerin de yol almasını sağladık. Nevin hanımın yaşadığı olaylara benzer olaylar yaşadık. ancak gerekli yerlere başvurursak da her hangi bir sonuç alamadık. Bunlar gözden geçirilmeli. Tekzip süresi bile çok kısa. Teknik hallerde bile kişilik haklarına saldırıya sokup bilgi vermiyorlar.

Tübakkom olarak etik değerleri içeren bakanlığa bir metin göndermeliyiz.

Antep Barosu Av.Serpil Filiz

Kadına yönelik şiddet haberlerinin veriliş şekli de kadına yönelik şiddeti arttırmaktadır. Bunun yer alış şekli ruhsal dengesi bozuk insanlar için öğretici ve yol gösterici olmaktadır. Biz sadece cinsiyet ayrımcılığı değil de kadına yönelik şiddet olarak da ele almalıyız. Bakanlık bu konuda sıkıştırılabilir ve medya patronları ile bizzat görüşülebilir.

Sinop barosundan Av. Hale OĞUZ söz aldı.

Basın da müeyyidelere yer verilmemesini dikkat çekti. Bu konuya ilişkin dikkat çekilmiş gerektiğini belirtti.

Antalya Barosundan Av. Pınar TOGAÇ söz aldı. Görsel ve yazılı basına bütün barolar olarak aynı konu hakkında ortak metin hazırlanıp eş zamanlı gönderilmesini önerdi.

Bir ortak bir metinde dizilerle ilgili ortak bir metin hazırlanmasını önerdi. 6284 sayılı yasanın 16. Maddesini devreye sokmak için bakanlığa ve Rtük'e yazı yazılmasını önerdi.

Ankara Barosundan Tülay hanım söz aldı. Bir yazının da hem bakanlığa hem de basın konseyine yazı yazılarak ortak bir metin hazırlanmasını önerdi.

Divan tarafından 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinliklerinin planlanmasına geçildi. 8 mart kapsamında TübaKKOM olarak ortak bir metin hazırlanıp bütün barolarca yayınlanması önerildi.

Ankara Barosundan Av. Tülay Çelikyürek söz aldı. Melek KARAASLAN olayını anlatıldı. Davası 24 ocak 2012'de yapılacağı söylendi. Ankara barosu olarak bu davaya müdahil olarak katılmak istediklerini bildirdi. Ayrıca Başbakan yardımcısı olan bir şahsın bayan bir millet vekiline karşı sarf ettiği sözler için Bayan millet vekillinin savcılığa suç duyurusunda bulunacağı ve kendilerinin de müdahil olma istediğini bildirdi. Baro temsilcilerine fikirlerini sordu.

Bursa barosundan Av. Nevin CANBAZ söz aldı. Kadın kurullarınca ele alınan dosyalarda mahkeme kararlarının ve Yargıtay kararlarının Tübakkom temsilcisine birer örneklerinin gönderilerek bütün barolara dağıtılmasını önerdi.

Van barosundan Av. Müjde TOZBEY ERDEN söz aldı. Melek KARAASLAN dosyası için son gelişmeleri anlattı.

Aydın barosundan Av. Barış SERİN söz aldı. Tübakkom'un çalışması ve işleyişi hakkında görüşlerini belirtti. Tübakkom çalışmalarında daha çok kişisel çalışmalar üzerinden yürüdüğünü ve kurumsal olarak çalışmanın daha verimli olabileceğini belirtti. Ayrıca TUBAKKOM'un daha yavaş işlediğini belirtti.

Aydın barosundan Av. Hidaye KAHYAOĞULLARI söz aldı. Bülten'de 8 mart kadınlar günü için özel bir sayı düzenlenmesini önerdi. Bu yüzden yayın kuruluna barolar tarafından ellerindeki dokümanları göndermelerini veya hazırlamalarını önerdi. Hazırlanacak bu dokümanların 8 Mart öncesi bunların barolara gönderilmesini önerdi.

Van Barosundan Av. Müjde Tozbey Erden söz aldı. Melek Karaaslan dosyası için son gelişmeleri anlattı.

Aydın Barosundan Av. Barış Serin söz aldı. Tübakkom'un çalışması ve işleyişi hakkında görüşlerinin belirtti. Tübakkom çalışmalarında daha çok kişisel çalışmalar üzerinden yürüdüğünü ve kurumsal olarak çalışmanın daha verimli olabileceğini belirtti.

Aydın Barosundan Av. hidaye Kahyaoğulları söz aldı. Bülten'de 8 Mart kadınlar günü için özel bir sayı düzenlenmesi önerdi. Bu yüzden yayın kuruluna barolar tarafından ellerindeki dökümanları göndermeleri veya hazırlamalarını önerdi. Hazırlanacak bu dökümanların 8 mart öncesi bunların barolara gönderilmesi önerildi.

TBB yönetim kurulu üyesi Av. Asude Şenol söz aldı. 8 mart Dünya kadınlar günü için İnsan hakları kurulu ile Tübakkom arasındaki ortak hazırlanacak rapor hakkında ki son durumu sordu.

Bursa barosundan Av. Nevin Canbaz söz aldı. Antalya barosu tarafından hazırlanan kitapçığın diğer barolara da, uluslararası sözleşmelerin de eklenerek, dağıtılmasını önerdi.

İzmir barosundan Av. Şenay Tavus söz aldı. Özel bir kadın komisyonu kurup bunu meclisteki ayrımcılığın engellenmesi komisyonu ile iletişime geçilmesi için daha önce bir karar alındığını ama uygulamaya geçilemediğini, bu yüzden yasalasma sürecinde hazırlıksız yakalandığımızı belirtti. Bu yüzden lobi çalışmalarını daha ciddi şekilde ele alıp, uygulamaya geçilmesini belirtti.

Antalya Barosu söz aldı. Av. Müjde TOZBEY ERDEN'e Antalya Barosu kadın hakları kurulu olarak aldıkları hediyeyi sundular. Av. Müjde Tozbey Erden söz alarak bütün Tübakkom üyelerine teşekkür etti.

Antalya Barosundan Av. Pınar Toğaç söz aldı. Yürütmeye ilişkin sıkıntıları dile getirdi.

Yürütme Kurulu toplantısı yeri olarak Ankara kararlaştırıldı.

Aydın Barosu Av.Gökçen Kaya

Av.Müjde Tozbey Erden'e verilecek olan ancak Antalya Barosunca geri alınmasına karar verilen Uğur Mumcu Hukuk Ödülü'nün geri alınmasının ve akabinde kurul üyelerine yapılan şiddet ve saldırıların Tübakkom tarafından şiddet olarak nitelendirilmesi ve bu hususun sonuç bildirgesinde yer almasına ilişkin Antalya Barosu Kadın Hakları Kurulu'nun talebi gereği hazırlanan sonuç bildirgesi okudu. Sonuç bildirgesine alınmasına karar verildi.

TÜBAKKOM 11. DÖNEM
3. GENEL ÜYE TOPLANTISI
SONUÇ BİLDİRGESİ

Bizler, TÜBAKKOM üyesi Baroların Kadın Hukuku Komisyonu temsilcileri olarak; Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyesi ve TÜBAKKOM Koordinatörü Av. Asude ŞENOL, TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü Aydın Barosu ile Adana Barosu, Afyonkarahisar Barosu, Aksaray Barosu, Ankara Barosu, Antalya Barosu, Balıkesir Barosu, Bartın Barosu, Batman Barosu, Bolu Barosu, Bursa Barosu, Çanakkale Barosu, Çankırı Barosu, Çorum Barosu, Denizli Barosu, Diyarbakır Barosu, Edirne Barosu, Erzurum Barosu, Eskişehir Barosu, Gaziantep Barosu, Giresun Barosu, Isparta Barosu, İstanbul Barosu, İzmir Barosu, Kahramanmaraş Barosu, Kars-Ardahan Bölge Barosu, Kayseri Barosu, Kırıkkale Barosu, Kırklareli Barosu, Kocaeli Barosu, Konya Barosu, Malatya Barosu, Mersin Barosu, Nevşehir Barosu, Ordu Barosu, Sakarya Barosu, Samsun Barosu, Sinop Barosu, Tekirdağ Barosu, Trabzon Barosu, Van Barosu, Yozgat Barosu, Zonguldak Barosu katılımı ile gerçekleştirdiğimiz 11. Dönem 3. Genel Üye Toplantısı'nda alınan kararlara ilişkin aşağıdaki hususları kamuoyu ile paylaşma gereği duyuyoruz:

1. 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile bu kanuna ilişkin 28532 Sayılı Uygulama Yönetmeliği maddelerinin etkin ve çözüme yönelik uygulanabilmesi için;

KOZA- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri'nin, pilot bölgeler haricindeki diğer illerde de acilen kurularak donanımlı personelle hizmet vermesi ve denetiminin sağlanması gerektiğini,

Kanunun uygulanmasına dair yönetmelik metninde, tüm illerde KOZA varmış gibi bir ifadeye yer verildiğini, henüz KOZA kurulmamış illerdeki geçiş sürecinin düzenlenmemesi sebebi ile bir boşluk bulunduğunu; bu sebeple söz konusu yönetmelikteki bu açıklığın ivedilikle doldurulması gerektiğini,

CMK, Adli Yardım ve 6284 sayılı yasaya ilişkin mevzuatın uyumlu hale getirilmesi gerektiğini,

6284 sayılı kanunun uygulanışına dair tüm mevzuatta “konukevi” ibaresi yanında “sığınmaevi” ibaresinin de yer alması ve benimsenmesi gerektiğini; aksi takdirde sığınmaevlerinin doğrudan başvuru alamayacağını, bunun sonucunda da belediyelerin sığınmaevi yapımından kaçınabileceklerini düşünüyor;

Kadına yönelik şiddetle mücadelede KOZA’lar için ayrı bir fon oluşturularak, barolarla işbirliği içinde avukat görevlendirilmesini; süreçte baroların etkinliğinin arttırılmasını, 6284 sayılı kanunun uygulanmasının her aşamasında eğitimin önemini vurgulayarak; Türkiye Barolar Birliği tarafından avukatlar için sertifikalı eğitim çalışmaları başlatılmasını, avukatlara yönelik bu çalışmanın uygulayıcı diğer personelle de koordineli bir şekilde yürütülmesini,

Özellikle KOZA kurulmayan illerde aynı olaya ilişkin farklı birimlerce koruyucu ve önleyici tedbirler verilmesi ve devamında yaşanan karışıklıklar sebebi ile kurumlararası bir bilgi-veri ağı oluşturulmasını öneriyoruz.

2. Tapu Sicil Müdürlüklerinde “beyana dayalı şerh düşme” işlemi kadının; özellikle de şiddet mağduru kadının güvencelelerinden biridir. Yasal zemin mevcut olmasına rağmen uygulamada birlik bulunmamakta; hatta başvuru sırasında vergi, sigorta vb. ödemeler talep edilmekte, herhangi bir muafiyet uygulanmamaktadır. Bu hususta yaşanan sorunların takipçisi olacağımızı ve eksikliklerin telafisi için Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile yazışma hususunda hemfikir olduğumuzu bildiririz.

3. TÜBAKKOM olarak “Kadın Hakları” ihlali olarak değerlendirilebilecek her türlü uygulamanın karşısında olduğumuzu, Eskişehir Barosu Kadın Hukuku Komisyonu Başkanı Av. Pınar Çelik ARPACI ve Komisyon üyeleri Av. Heval Yıldız KARASU ile Av. Bestegül KABUL hakkında Eskişehir 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen 2012/622 E. Sayılı davanın da takipçisi olacağımızı söylemek isteriz.

4. Kadının temel hak ve özgürlüklerinin savunulması ile yaşamının her alanındaki uygulamaların takipçisiyiz. Bu bağlamda medyanın ifşa ettiği toplumsal cinsiyetçi ögelerin her daim karşısında olduğumuzu bildirerek; “toplumsal cinsiyet eşitliği” temelinde söylem oluşturması ve ataerkil anlayışa karşı farkındalığın artırılması amacı ile RTÜK, Basın Konseyi ile yerel ve ulusal bazda medya mensuplarına duyarlılığa davet metni gönderilmesine karar verilmiştir.

5. Antalya Barosu tarafından verilen Uğur Mumcu Hukuk Özel Ödülü’nün, Antalya Barosu Kadın Hakları Kurulu’nun önerisiyle, bu yıl Van ilinde kadına karşı uygulanan şiddet konusunda büyük bir özveri ve cesaretle mücadele eden Van Barosu Kadın Hakları Kurulu üyeleri adına Av. Müjde TOZBEY ERDEN’e verilmesine 09.01.2013 tarihinde karar verilmiş; ardından, Baro’ya yapılan itirazlar üzerine bu ödül Antalya Barosu Başkanlığı tarafından 16.01.2013 tarihinde geri alınmıştır.

Antalya Barosu Başkanlığı ve Yönetim Kurulu tarafından ödülün geri alınması ve devamında yaşanan süreçte Av. Müjde TOZBEY ERDEN’e; sonrasında da Antalya Barosu Kadın Hakları Kurulu Başkanı Av. Saadet ÖZTÜRK ve Kadın Hakları Kurulu üyelerine yönelik ayrımcılığa dayanan, şiddet içeren, ötekileştirmeye ve yalnızlaştırmaya yol açan eylemlere karşı, TÜBAKKOM’un şiddete uğrayan meslektaşlarımızın yanında yer aldığını bildirerek; yaşanan süreci kadın hakları savunucuları olarak bizlere de yapılmış gibi değerlendirdiğimizi bildiririz.

Antalya Barosu Kadın Hakları Kurulu Başkanı Av. Saadet ÖZTÜRK ve üyeleri ile Av. Müjde TOZBEY ERDEN’in meslektaşları tarafından maruz bırakıldıkları tehdit ve hakaretlerle ilgili olarak da Antalya Barosu’nun meslektaşlarımıza uygulanan şiddet konusunda re’sen disiplin soruşturması başlatmasını beklemekteyiz. Bu durum nedeniyle mağdur olan meslektaşlarımızın hak arama mücadelesindeki hukuksal sürecin takipçisi olacağımızı kamuoyuna ve ilgililere duyururuz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)

1. KADIN AVUKATLAR KURULTAYI
21-22 NİSAN 2012, ANKARA

TÜBAKKOM 10. Dönem Genel Kurul'u ve devam eden 11. Dönem Genel Üye ve Yürütme Kurulu toplantıları neticesinde 1. Kadın Avukatlar Kurultayı yapılmasında karar verilmiş ve aşağıda yer alan raporlar ile Sonuç Bildirgesi, tüm Barolara sunulan tebliğlerin ortak ürünü olarak derlenmiştir.

KURULTAYIN AMACI VE HEDEFLERİ: Türkiye Barolar Birliği ve Barolar içinde Kadın Avukatların daha aktif olma talepleri ve ülkemizin kadın hareketine daha aktif katılma çabası son 12 yıldır örgütlü bir biçimde artmaktadır. 20 Mart 1999 tarihinde çeşitli barolardan kadın avukatlar İstanbul'da bir araya gelerek "Demokratikleşme Yolunda Yasalarda Kadın Erkek Eşitliği" konusunu ele almış, çalışmaların birlikte sürdürülmesi için, "Türkiye Baroları Kadın Hakları Komisyonu Ağı"nın kurulmasına oy birliği ile karar vermiş ve 5 Haziran 1999'da resmileşerek Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu adını almıştır.

Bizler çevremizde cinsiyet ayrımcılığı ve ataerkil uygulamalarda yaşanan sorunların çözümüne yönelik farkındalık çalışmalarında en önde yer almamıza karşın, kendi örgütsel yapımızda bu çalışmalarını yansıtmıyoruz. Kadınların siyasi partilerde, sendikalarda, yerel yönetimlerde, TBMM'de ve diğer yönetim ve karar mekanizmalarında eşit temsiliyet talebini savunduğumuz halde, barolarımızın yönetim kurulları ve delegeliklerde, Barolar Birliği yönetim ve karar mekanizmalarında söz ve yetki sahibi olmadığımızı düşünüyoruz.

Bu nedenle her alanda eşit ve görünür olmak, yaşamımızda ve meslek örgütlerimizdeki ataerkil anlayışa karşı farkındalığımızı arttırmak, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden mesle-

ki yapılanmadaki yerimizi sorgulamak ve söylemimizi “toplumsal cinsiyet eşitliği” temelinde oluşturmak için; TÜBAKKOM 10.Genel Kurulu Toplantısında Kadın Avukatlar Kurultayı yapılmasına karar verdik.

02-03 Temmuz 2011 tarihinde Antakya’da TÜBAKKOM Genel Kurulu tarafından kabul edilmiş olan kurultayın tartışma konuları dört başlık altında toplanmıştır.

KURULTAY KONU BAŞLIKLARI:

1-Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Hukuk Eğitiminde Cinsiyetçi Ögeler.

2- Çalışma Yaşamında Cinsiyetler Arası Eşitlik ve Kadın Avukatlara Etkileri

Ücretli kadın avukatlar iş hayatında annelik, evlilik ve ücret hakkına yönelik müdahaleler, çalışma hayatında kadın avukata yönelik ayrımcı uygulamalar ve benzeri

Kadın avukatlara adliye personelinin bakış açısının cinsiyet eşitliği temelinde irdelenmesi

3- Ülkemizde Ve Dünyada Barolardaki Kadın Örgütlenme Modelleri Ve Kadınların Temsiliyeti

*Meslek örgütlerinde cinsiyete duyarlı bütçeleme,

*Kota, pozitif ayrımcılık,

4-Kadının İnsan Hakları Ve Uluslararası Sözleşmelerin Analizi.

*CEDAW, Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Güvenlik Konseyi Sözleşmesi

Yukarıda belirtilen ana başlıklar çerçevesinde alt konu başlıkları örneklendirilmiş olup kurultayın amacı kadın bakışı ve farkındalığı yaratmak, sorunları tespit etmek ve çözüm üretmektir. Tebliğler 10 nisan 2012 tarihine kadar dönem sözcülüğüne iletilmelidir.

KURULTAY DELEGELERİNİN BELİRLENME YÖNTEMİ :

Kadın Avukat sayısı;

1-300 arasında olan 66 ilden 2'şer delege

300'den fazla olan 10 ilden 5'er delege

Türkiye Barolar Birliği Delegatesi 55 kadın delege, olmak üzere kurultaya katılacak delegelerin toplamı 237'dir. İllerde katılacak kadın delege listesi 10 Nisan 2012 sonuna kadar TÜBAKKOM döneme sözcülüğüne bildirilir. Delegeler dışında kadın avukatların katılımı da sağlanabilecektir. Bildirilen delegelere ve diğer kadın avukatlara ilişkin yapılacak harcamalar ve işlemler ilgili barolara aittir.

KURULTAYIN ÇALIŞMA İLKELERİ VE YÖNTEMİ :

Kurultayın 1.günü kurultay çalışmalarını yürütmek üzere 5 kişilik bir Divan Kurulu oluşturulur. Bunun yanı sıra 5 kişilik raportör grubu oluşturulur. Delegeler arasından seçimle belirlenen kurulda Divan Başkanı, 2 Divan Başkan Yardımcısı ve 2 raportör yazıcı bulunur. Divan Kurulu Kurultayın gündemini sunar, onaylatır ve Kurultayın gündeme uygun olarak yürütülmesini ve sonuçlandırılmasını sağlar.

İllerden gelen delegeler tarafından önceden bildirilmiş olan tebliğler özet olarak, tebliği hazırlayanlar tarafından sunulur. Farklı illerden gelen, ancak komisyonca ortaklaştırılan tebliğler illerin kendi arasından belirleyeceği sözcü tarafından okunur.

Yapılan tartışmalar sonucunda öneri ve eleştirilerin ışığında çoğunluk görüşleri rapor, azınlık görüşleri de ekli olarak Kurultay delegelerinin oylarına sunulur.

Tartışmalar Kurultay delegeleri tarafından yapılır. Kurultayda karar almada ikna olma ve ortaklaşma esas alınır.

Kurultayın sonuç bildirgesini hazırlamak üzere kurultayın ilk günü 10 kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon tarafından

TÜBAKKOM

hazırlanan sonuç bildirgesi Kurultayın görüş ve önerilerine sunulur. Kurultayın son günü yayınlanır ve TBB'ye bildirilir.

Gereği için bilgilerinize sunulur.

Av.Hidaye KAHYAOĞULLARI
Tübakkom 11.Dönem Sözcüsü

Aydın Barosu
Kadın Hakları Komisyonu Başkanı

TÜBAKKOM "1. KADIN AVUKATLAR KURULTAYI"

1. ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

Grup Çalışma Raporunu Sunan :Av.Esen Duran İşcan

Aydın Barosu

Grup Çalışma Raporunu Hazırlayanlar:

Av.Esen Duran İşcan	Aydın Barosu
Av.Nesrin Sandalcı	Aydın Barosu
Av. Ayşegül Altınbaş	İzmir Barosu
Av. Pelin Erda	İzmir Barosu
Av. Hatice Can	Hatay Barosu
Av. Hatice Esra Doğan	Hatay Barosu
Av.Pınar Çelik Arpacı	Eskişehir Barosu
Av.Heval Yıldız Karasu	Eskişehir Barosu
Av.Saadet Öztürk	Antalya Barosu
Av. Funda Vural	Bursa Barosu
Av. Arzu Yalçın	Kocaeli Barosu

1.Çalışma Grubu Rapor Konu Başlığı:

"TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ VE HUKUK EĞİTİMİNDE CİNSİYETÇİ ÖGELER"

SORUNLAR VE TESPİTLER:

Toplumsal cinsiyet, biyolojik cinsiyetten farklı olarak, kadınla erkeğin sosyal ve kültürel açılardan tanımlanmasını, toplumların bu iki cinsi birbirinden ayırt etme biçimlerini ve onlara verdiği toplumsal rolleri anlatmak için kullanılan bir kavramdır.

Birey, dünyaya geldiği andan itibaren içinde bulunduğu aileden başlayarak, gerek eğitim aldığı okullarda, gerekse sosyal çevreyi oluşturan tüm kurumlarda cinsiyetçi öğelerle iç içe eğitimi sürdürmektedir.

Eğitimin her kademesinde, ders kitaplarında, eğitim materyallerinde yoğun bir cinsiyet farklılığının varlığı, bunun sonucu olarak da eğitimin her alanında cinsiyetçi öğelerin ortaya çıkmasının nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu nedenlerle de Hukuk eğitiminde de cinsiyetçi öğelerin varlığı yadsınamaz bir gerçek olarak karşımızdadır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Eğitimin her aşamasında "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" dersleri ile farkındalık sağlanmalıdır.

Eğitim ders kitap, araç ve gereçlerinde kadın erkek eşitliğinin gözetilmesi, ders kitaplarında bulunan ayrımcı öğelerin ayıklanması, vatandaşlık ve demokrasi dersine yeniden "**BM Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)**" eklenmelidir.

Eğitim fakültelerinde toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda lisans ve lisansüstü programlara yer verilmeli, geleceğin öğretmenlerine bu konuda nitelik kazandırılmalıdır.

Hukuk Fakültelerinde "toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın hukuku, kadına ilişkin uluslararası sözleşmeler" zorunlu ders olarak okutulmalıdır.

Hukuk fakülteleri ve diğer tüm idari karar mekanizmalarında kadınlara eşit temsil sağlanmalıdır

Üniversitelerde kadın öğrencilerin devlet tarafından barınma, ekonomik ve sosyal sorunlarının aşılıp eğitime devam edebilmelerini sağlayabilecek pozitif ayrımcı imkanlar sağlanmalıdır.

Baroların staj eğitim merkezlerinde toplumsal cinsiyet eşitliği ile kadına şiddetin önlenmesi yasının staj eğitim programlarına zorunlu ders olarak eklenmelidir

Kadına Şiddetin Önlemesi Yasası kapsamında halka yönelik yapılacak bilgilendirme çalışmalarının “toplumsal cinsiyet eşitliği” gözetilerek farkındalığın sağlanması hedeflenmelidir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin yazılı, görsel ve sosyal medyada işlenmesi sağlanmalıdır.

Sonuçlanmış davaların cinsiyet eşitliğine yönelik hükümlerinin ya da sonucunun kadın hakları komisyonu internet sayfasında arşivlenmesi, süreli bültende bu davalar yer almalıdır.

T.B.M.M Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun ihtisas komisyonu olarak düzenlenmeli daha aktif işlerlik kazandırılması çalışmaları yapılmalıdır.

Kadının soyadının tek başına kullanabilmesi konusunda Uluslararası mahkeme kararları ile kazanılmış olan haklarda gözetilerek iç hukukta yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Çocukların soyadının belirlenmesinde kadın ve erkek eşit haklara sahip olacak şekilde yasal düzenleme yapılmalıdır.

4+4+4 eğitim sistemi ile kadınların eğitim görmeleri fiili olarak engelleneceğinden eğitimin 12 yıllık kesintisiz ve zorunlu olması sağlanmalı, 4+4+4 eğitim sisteminin çocuk gelinlere ve çocuk emeğinin sömürülmesine yol açacağından bu sistemden vazgeçilerek eğitim demokratik, laik ve bilimsel olmalıdır.

TÜBAKKOM 1.KADIN AVUKATLAR KURULTAYI
2. ÇALIŞMA GRUP RAPORU

Grup Çalışma Raporunu Sunan :Av.Gökçen Çetin Kaya
Aydın Barosu

Grup Çalışma Raporunu Hazırlayanlar:

Aydın Barosu :Av. Gökçen Kaya
İzmir Barosu :Av. Birgül Değirmenci
Giresun Barosu :Av. Şule Karahasan
Aksaray Barosu :Av. Nilgün Tosun
Av. Hale Özdal
Hatay Barosu :Av. Ümit Seyfettinoğlu
Bursa Barosu :Av. Gizem Güngör
Ankara Barosu :Av. Munise Dayı
Çorum Barosu :Av. Sevgi Şahin
Av. Ümit Şahin
Samsun Barosu :Av. Birgül Bilgin
Gaziantep Barosu :Av. Zehra Sağlam
Konya Barosu :Av. Hatice Cansu Hevesli
Av. Sibel Koyuncuoğlu
Çanakkale Barosu :Av. Özlem Meriç
Av. Tuğba Karagöz

2.ÇALIŞMA GRUBU RAPOR KONU BAŞLIĞI:

“ÇALIŞMA YAŞAMINDA CİNSİYETLER ARASI EŞİTLİK VE KADIN AVUKATLARA ETKİLERİ”

Dünya; erkek ve kadının birlikte paylaştığı bir yaşam alanı olmasına rağmen kadınlar, kaynakların ayrılması ve fırsatları kullanmada, hizmetleri elde etmede ayrımcılığa uğramaktadır. Oysa, ulusal ve uluslararası mevzuatta fırsat eşitliğini sağlamak adına yasal düzenlemeler mevcuttur.

Bu kapsamda, ülkemizde toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde bir kadın politikası oluşturulması yönünde TBB'nin katkı sağlaması ve TBB ve barolarda “toplumsal cinsiyet eşitliğine” dayalı bir çalışma ve örgütlenme anlayışının yaşama geçirilmesi önemlidir.

SORUNLARIN TESPİTİ :

1. Toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle kadın ve erkek avukatların birlikte çalıştığı avukatlık bürolarında erkek avukatın yetkili olduğu konusunda müvekkillerin ve büroya gelen kişilerin cinsiyetçi bakış açısı, kadın avukatların daha çok büro içi işlere bakmaya zorlanması,
2. Kadınlar yüksek oranda ücretli (bağımlı) çalışmak zorunda kalmaktadır. İşe alımlarda erkek avukat tercih edilmektedir. Özellikle fiziki koşullara erkek avukatların daha iyi adapte olacağı inancı hakimdir. Ayrıca, Kadın avukatların erkek meslektaşları ile aynı işi yapmalarına rağmen daha düşük ücretle çalıştırılmaları (2011 İBA Ücretli kadın avukat sayısı erkeklere göre % 15 daha fazla; ücretli çalışan erkek oranı % 9, ücretli çalışan kadın avukat sayısı % 24, 1)
3. Mesai saatlerinin çok uzun tutulması nedeniyle çalışma saatlerine riayet edilememesi

4. Avukatlık bürosu sahibi avukatın, yanında ücretli çalışan kadın avukatların adli yardım ve CMK görevleri nedeniyle aldıkları ücretleri talep etmesi ,
5. Kadın avukatların toplumun cinsiyet bakış açısı nedeniyle, çalışma alanlarında; mahkemeler, kalemler, icra daireleri, kolluk birimleri, avukatlık bürolarında sözel, fiziksel ve duygusal saldırıya (mobbing) maruz kalması.
6. Çalışma hayatında bekâr kadın avukat tercih edilmesi, hatta iş başvurusunda bulunan kadın avukatın; evlenmemesi, çocuk doğurmaması vs. konusunda taahhütte bulunulmaya zorlanması ve giyimine müdahale edilmesi.
7. Kadın avukatların toplumsal cinsiyet endeksli yaşam alanını ve iş alanı oluşturmak zorunda kalması, işveren olmayı tercih edememesi,
8. Anne olan avukatların İş Hukukundan kaynaklanan haklarını gereği gibi kullanamaması (Doğum izni, emzirme saatleri v.s.)
9. Kadın avukatların erkekten fazla kazanması veya az kazanması durumunda, cinsiyetçi bakış açısı baskısı ile işini terk etmesi konusunda gördüğü cinsiyetçi baskılar,
10. Toplumun cinsiyetçi bakış açısı nedeniyle kadın avukatlara özel hayatlarında da fazladan yükümlülüklerin dayatılması (Örn: Haftasonu mesailerinin hoş karşılanmaması, çocuğun hasta olması halinde evde kalmasının istenmesi, geç saatlerde işten çıkmasının hoş karşılanmaması).
11. Kadın avukatlarının sırf cinsel kimlikleri sebebiyle şehir dışından iş almalarının, yoğun emek ve mesai gerektiren iş almalarının sorgulanması, kısıtlanması ve engellenmeye çalışılması.
12. Kolluk kuvvetleri birimlerinde kadın avukatların mesleklerini icra ederken erkek avukatlara nazaran yaptıkları işin önemsenmemesi (Örn: Erkek avukat ifadeye geldiğinde

“avukat bey” oluyor. Kadın avukat aynı göreve çağrıldığında ise “Avukat mısınız?, İsminiz nedir?” tavrıyla karşılaşılıyor).

13. Kadın avukatlar arasında cinsiyet eşitliği temelinde dayanışmanın olmaması,
14. Barolar Birliğinin ve Baroların kadın avukatın sorunları ve kadın hakları ile ilgili olarak çözüme yönelik toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe ayırmamaları ve bu taleplerin sorgulanmaması,
15. Çalışma yaşamında kadın avukatların, söz ve karar organlarında eşit temsil edilmemesi (camdan tavan) .
16. Medyanın cinsiyetçi bakış akısı ile sadece çocuk ve kadın konularında kadın hukukçuların görüşüne başvurması, diğer alanlarda kadın hukukçuları tercih etmemesi.
17. Kadın avukatların çocukları için barolar ve bakanlık işbirliği ile adliye binalarında çocuk gözetimli bakım odalarının bulunmaması.

SORUNLARA ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

- a. Kadın avukatların TBB ve barolar nezdinde tüm organlarda eşit temsil edilebilmesi için %50 cinsiyet kotası uygulaması,
- b. TBB ve Bakanlık işbirliği ile tüm yargı birimlerinde çalışanlara ve avukatlara toplumsal cinsiyet eşitliği ve farkındalık eğitimleri verilmesi,
- c. Ücretli çalışan kadın avukatların ücret ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, bu hususta asgari standartların belirlenmesinde TBB ve baroların aktif rol alması, tip sözleşme hazırlanması ve işe alımlarda bu sözleşmenin düzenlenerek bir örneğinin ilgili baroya verilmesi, buna ilişkin uygulama ve denetim mekanizmalarının kurulmasının sağlanması,

- d. Kadın avukatların talebi halinde, hamilelik süresince ve doğum sonrası İş Kanunu süreleri dahilinde takip ettiği dosyaların takibinin sağlanması için barolar bünyesinde mesleki dayanışma sağlayacak birimlerin oluşturulması, TBB tarafından bu süreler dâhilinde asgari ücretten az olmamak üzere kadın avukatın ücreti ve primi için fon oluşturulması, ebeveyn izni hususunda Avrupa Birliği müktesabına uygun olarak Avukatlık Kanunu'nda düzenleme yapılması.
- e. Kadın avukatların çocukları ve ihtiyacı olan aile bireyleri için uygun koşullarda kreş, adliye binalarında gözetimli bakım odaları, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin açılması, hizmetlerin sağlanması konusunda TBB'nin aktif rol almaları,
- f. Kadın avukatların maruz kaldığı fiziksel, sözel, duygusal saldırı (mobbing) konusunda duyarlılığın geliştirilmesi, baro bünyelerinde denetim ve izleme birimi kurulması ve bu konuda mevzuatta değişiklikler yapılabilmesi için TBB ve baroların gerekli çalışmaları yapması,
- g. Kadın avukatların büro açması konusunda, TBB bünyesinde fon sağlanması, uygun ödeme koşullu banka vb. finans kurumlarından düşük faizli kredi temini için TBB'nin girişimlerde bulunması,
- h. Kadın avukatların mesleki faaliyetlerinden dolayı gittikleri il ve ilçelerde konaklama ihtiyaçlarını giderecek ve kadınların kalabileceği güvenli, indirimli, ulaşımı kolay olmak kaydıyla TBB ve baro işbirliği ile otel, dinlenme tesisi vb. yerlere konaklama imkânlarının sağlanması ve bunun zorunlu hale getirilmesi,
- i. TBB ve baroların, bütçelerini cinsiyete duyarlı olacak şekilde düzenlemeleri,
- j. Tüm bu çözümleri hayata geçirebilmek adına, Uluslar arası sözleşmeler ve ulusal mevzuat dikkate alınarak Avukatlık Kanunu'nda düzenleme yapılması.

Talep edilmektedir.21.04.2012

TÜBAKKOM KADIN AVUKATLAR KURULTAYI

21-22/NİSAN/2012

Çalışma Grubu :

Av. Şenay Tavuz, Av.Ayşen Erdoğan, Hilal Küey, İzmir Barosu

Av.Tuba Karagöz, Çanakkale Barosu

Av. Gül Sözen , Aydın Barosu

Av.Serap Kale ÖCAL , Ankara Barosu

Av.Türkan Eşli, Av.Kezban Nur Aksu, Av.Emine Ufuktepe, Av.Meltem Erdiñ Gürcüođlu, Av.Nesrin Rişvanoğlu, Adana Barosu

BİRLEŞTİRİLEN VEYA KATKI ALINAN TEBLİĞLER

17/Mart/2012 TARİHLİ TÜBAKKOM ÇALIŞMA TEBLİĞİ, ANKARA, ANTALYA, İZMİR, ÇANAKKALE BAROLARI TEBLİĞLERİ

III. NOLU ATÖLYE TEBLİĞİ

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA BAROLARDA KADIN ÖRGÜTLENMESİ VE KADINLARIN TEMSİLİYETİ

Gerek tarihsel olarak gerek günümüzde avukatlık bir erkek mesleği olarak görölmüş ve görölmektedir.

Barolarda kayıtlı kadın avukat sayısı ile yetki ve karar mekanizmalarındaki temsiliyet ilişkisi incelendiğinde;

TBB nin 10.04.2012 tarihli listelerine göre Türkiye'de 46.377 erkek 28.115 kadın avukat bulunduğu görölmektedir. TBB de mevcut 337 delegenin sadece 58 'i kadın avukattır. 58 delegenin 24 ünün İstanbul Barosu üyesi oldukları ve bu sayının kadın delege oranını ciddi oranda etkilediği, iller bazında bakıldığında pek çok baromuzun TBB nde sadece erkek delegelerle temsil

edildiği görülmektedir. TBB nde hiç kadın delegesi bulunmayan 58 baro bulunmaktadır

Baro başkanları açısından baktığımızda, sadece 4 ilin, Bilecik, Çanakkale, İzmir ve Tunceli Barolarının başkanlarının kadın olduğunu görmekteyiz.

Yönetim Kurulunda hiç kadın üye bulunmayan 15 baro bulunmaktadır, 22 baronun yönetim kurulunda ise sadece 1'er kadın üye bulunmaktadır.

Bu oranlar da göstermektedir ki; gerek TBB de ve gerekse Barolarımızda kadın avukatlar temsil edilememektedirler.

Bunun nedenleri sorgulandığında aşağıda belirtmiş olduğumuz belli başlı sorunlar tespit edilmiştir.

1)Kadın avukatların meslek yaşamına erkeklere oranla çok daha geç başlamış olması.

Savunmanın tarihsel geçmişinde erkekler yaklaşık 2500 yıldır varlıklarını sürdürmekle birlikte, kadınlar ancak 20 nci yüzyıldan itibaren avukatlık mesleğinde varlıklarını gösterebilmişlerdir.

Örneğin; Almanya'da kadınların üniversiteye kabulü 1908, avukat olarak göreve başlamaları 1923, İngiltere'de 1919 , Hollanda'da 1905, Danimarka 1909, Avusturya 1919 , Macaristan 1929 yılından bu yana avukatlık yapabilmektedirler. Türkiye'de ise ilk kadın Avukat Süreyya Ağaoğlu 1927 yılında Ankara Barosuna kayıt olmuştur. Kadınların baro başkanı düzeyinde temsiliyeti ise ancak 1972 yılında Elazığ Barosu Başkanı Nermin Özkaya ile gerçekleşmiştir.

2 .Geleneksel bakış açısının sonucu olarak kadına yüklenen toplumsal yükler ve sorumluluklar:

Toplumsal cinsiyet rollerinin kadın avukatlar açısından dahi aşılması güç bir engel olduğu, ülkemiz toplumsal yaşam dinamikleri karşısında yadsınamaz bir gerçekliktir. Evli ve çocuk

sahibi kadın avukatlar, bürolarındaki mesaiyeri dışında, evin düzen ve idaresi, çocukların bakım ve her türlü yükümlülüklerini omuzlarında taşımaktadırlar. Bunun sonucu olarak mesleki mesainin gerektirdiğinin dışında kalan zamanlarını ancak yukarıdaki sorumluluklara ayırabilmekte, ayrıca mesai gerektiren baro işlerine ayıracak zamanları kalmamaktadır. Kısaca, toplumsal cinsiyet rolleri onları evde istemektedir.

3. Toplumsal örf-adetler ve din aracılığı ile kadının örgütlenmede ve yaşamda görünür olmasının engellenmesi.

Namus kavramının kadın bedeni üzerinden tanımlanması anlayışı nedeni ile kadın avukatların, erkek yoğunluklu ve uzun çalışma saatleri gerektiren temsil mekanizmalarında bulunmaları mümkün olamamaktadır.

4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayacak bütçenin ayrılması.

Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayacak bütçenin ayrılmaması, Barolardaki Kadın Hakları Komisyonlarının oluşturulması ve çalışma yapmasının önünde engel olabilmektedir. Ayrıca Tübakkom Genel Kurul ve Genel Üye Toplantılarına katılımın sağlanması bağlamında da bütçesizlik büyük engel oluşturmaktadır.

5. Kadınlararası birlik ve dayanışmanın yeterince sağlanması.

Kadın Komisyonları ve Kurullar arası iletişimin sağlanması noktasında Barolar tarafından yeterli farkındalık çalışmalarının yapılmadığı gözlenmiştir.

6. Kadının örgütlenmede yer almasını engelleyen çalışma koşulları.

Kurum avukatları ve işçi kadın avukatlar barolar temsil mekanizmalarında yer alamamaktadır.

7. Baro organlarının seçim modelleri.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ :

1)Hukukçular ve özellikle de avukatlar olarak bizler, Yasama Organı'ndan ısrarlı bir şekilde uyulmasını beklediğimiz kadınlara yönelik uluslararası sözleşmelerin öncelikle barolarımız bünyesinde uygulanmasını sağlamalıyız. Bu bağlamda;

CEDAW, İstanbul Sözleşmesi ve Anayasa'nın 10 ncu maddesinde belirlenen olumlu ayrımcılığın barolar temsil mekanizmalarında uygulanması, kadınlara yönelik olarak her kurul ve TBB Delegasyonu açısından % 50 kota uygulanmasını sağlayacak şekilde Avukatlık Kanunu'nda değişiklik yapılması sağlanmalıdır.

Ayrıca eşbaşkanlık sisteminin getirilmesi konusunda çalışmalar yapılmalıdır.

2)Avukatlık Kanunu ve ilgili mükteseplerinde cinsiyet ayrımcılığını içeren hükümlerin, kadın erkek eşitliği temelinde yeniden düzenlenmesi, bu çerçevede;

*Tübakkom tarafından yapılan anket çalışmasında maruz kalınan şiddetten %64 oranında katılımcının kendi çabasıyla kurtulduğu sonucundan hareketle; cinsiyeti nedeniyle ayrımcılığa veya şiddete maruz kalan meslektaşlarımıza psikolojik ve hukuksal destek sağlanmalıdır.

*Kadın avukatlara yönelik şiddetle ilgili olarak meslek kuraları ve disiplin yönetmeliğe özel hüküm konulması sağlanmalıdır.

3) Sosyal devlet anlayışı temelinde cinsiyete duyarlı bütçelemenin esas alınması ve Cinsiyet eşitliğini sağlayacak ekonomik destek mekanizmalarının acilen oluşturulması, bu çerçevede; çocuklar için yeterli kreş ve etüt eğitim merkezlerinin oluşturulmasının sağlanmalıdır.

4) Staj eğitiminden başlamak üzere, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik ayrımcılığın önlenmesine yönelik olarak meslek içi eğitim çalışmalarının yapılması sağlanmalıdır.

5) Kadın Hakları Komisyonları veya Merkezlerinin kurulmasının teşvik edilerek örgütlenmeye barolardan bütçe aktarılması ve barolar arası iş birliğinin güçlendirilmesi sağlanmalıdır.

4. ÇALIŞMA GRUBU

KADININ İNSAN HAKLARI VE ULUSLARASI SÖZLEŞMELERİN ANALİZİ

Anayasa'nın 10. Maddesi "*Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.*" düzenlemesini içermekte ve 90. Maddesi de "*Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası anlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek: 7.5.2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklerle ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası anlaşma hükümleri esas alınır*" hükmüne yer vermektedir. Bu iki madde birlikte değerlendirildiğinde kadın avukat olarak mesleki önceliğimizin, Türkiye'nin imzaladığı ve taahhüt altına girdiği Kadınlara karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin (CEDAW), Ek İhtiyari Protokolün, Pekin Deklerasyonu'nun, Pekin + 5 Bildirgesinin, kadın çalışanlara yönelik Uluslararası Çalışma Örgütü ILO sözleşmelerinin, Birleşmiş Milletler Binyıl Bildirgesinin, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin kadınlara yönelik kararları ile tavsiye kararlarının, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin 2011 yılında İstanbul Sözleşmesi olarak da bilinen Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi Sözleşmesinin bütün toplum tarafından, bütün devlet yetkilileri ve görevlileri tarafından, bütün barolar ve avukatlar tarafından, bütün yargı mensupları tarafından çok iyi bilinmesini ve harfiyen uygulanmasını sağlamak olmalıdır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ve içtihatlarına cinsiyete dayalı ayrımcılık ve şiddet durumlarında sözleşmenin 14. Mad-

desi dayanak yapılarak iç hukukta uygulanmasında Anayasa Mahkemesi ve AHİM'e bireysel başvuru yolları kullanılabilir. -

CEDAW; iç hukukta doğrudan bağlayıcılığı olan ve bireysel başvuru hakkı tanıyan bir sözleşmedir. Sözleşmeye ve İhtiyari Protokole taraf olan Türkiye, "hukuki sistemine kadın-erkek eşitliği prensibini yerleştirme; ayrımcı tüm kanunları ortadan kaldırma ve kadınlara karşı ayrımcılığı yasaklayan kanunları yürürlüğe sokma; kadınları ayrımcılığa karşı etkin bir şekilde korumak için mahkemeler ve diğer kamu kurumları kurma ve kadınlara karşı kişiler, örgütler ve şirketler tarafından yapılan her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını" güvence altına almakla yükümlü ve sorumludur

Türkiye'nin de taraf olduğu 7 Nisan 2011 tarihli Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi' kısaca İstanbul Sözleşmesi'nde; taraf devletler, özel ve kamusal alanda herkesin, özellikle de kadınların, şiddetten uzak yaşama hakkını korumak ve bu hakkı sağlamak amacıyla gereken yasal veya diğer tedbirleri almayı; kadınlara karşı her türlü ayrımcılığı kınamayı ve tedbirleri gecikmeksizin uygulamayı, bu kapsamda kadın erkek eşitliği ilkesini kendi ulusal anayasalarına ya da diğer uygun mevzuata dahil etmeyi ve bu ilkenin uygulamada gerçekleştirilmesini güvence altına almayı; kadınlara yönelik ayrımcılığı, ihtiyaç bulunması halinde, yaptırımlar uygulamak yoluyla yasaklamayı; kadınlara yönelik ayrımcı yasa ve uygulamaları kaldırmayı taahhüt etmişlerdir.

Uluslararası Sözleşmeler ışığında kadın avukatlar olarak taleplerimiz:

Baralor Birliği ve Barolar tarafından da CEDAW gölge raporlarının hazırlanarak komiteye sunulması ,

Avukatlık Kanununun uluslararası sözleşmeler kapsamında kadının insan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği ilkelerine

uygun hale getirilmesi, özellikle temsiliyette cinsiyet kotası ile çalışma koşullarının iyileştirilmesinde pozitif ayrımcılık için gerekli düzenlemelerin yapılması.

Barolarımızın kadın avukatların sorunlarının çözümünde toplumsal cinsiyet duyarlılığını geliştirerek, uluslararası mevzuatın öğrenilmesi ve hayata geçirilmesi amacıyla eğitim çalışmalarına ağırlık verilmesi,

Tüm barolarda Kadın Hakları Merkezleri/Komisyonları kurulması ve baro bütçelerinde yeterli pay ayrılması, baro yönetiminde temsiliyetin sağlanması,

Toplumsal cinsiyet ve kadın hakları konusunda uluslararası mevzuat ve literatürü kapsayan her türlü bilgiye ve belgeye kolay ulaşımın sağlanması için her baronun bir kütüphane açması ve kadın hakları bölümü oluşturması.

TÜBAKKOM
Türkiye Barolar Birliği
Kadın Hukuku Komisyonu
22.04.2012/Ankara

1. KADIN AVUKATLAR KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

TÜBAKKOM (Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu) 21-22 Nisan tarihlerinde TBB Avukat Özdemir Özok Kültür ve Kongre Merkezinde 1. Kadın Avukatlar Kurultayını 34 Baronun Katılımı ve 95 delegenin katılımı ile düzenledi.

1999 Yılında kurulmuş olan TÜBAKKOM yasaların çıkarılmasında ve uygulanmasında kadın erkek eşitliğinin sağlanması, kadına yönelik şiddetin önlenmesi konularında çalışmalarını sürdürürken ülkemizde demokrasinin, laik hukuk düzeninin, yargı bağımsızlığının ve savunma hakkının korunmasını temel amaç olarak benimsemiştir.

Yaşamın her alanında eşit ve görünür olmak ve meslek örgütlerimizdeki ataerkil anlayışa karşı farkındalığımızı arttırmak için toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden mesleki yapılanmadaki yerimizi sorgulamak ve söylemimizi “toplumsal cinsiyet eşitliği” temelinde oluşturmak için düzenlenen TÜBAKKOM 1.Kadın Avukatlar Kurultayında aşağıdaki hususlar oybirliği ile kabul edilmiş ve TBB Yönetim Kuruluna iletilmiştir.

Barolar bünyesinde Kadın Hukuku Komisyonu/merkezlerinin kurulmasının zorunlu hale getirilmesi

Uluslararası sözleşmelerin iç hukuka uyarlanması ve uygulanmasında öncelikle laik, kesintisiz, zorunlu eğitimin tüm kademelerinde ve özellikle hukuk eğitiminde “toplumsal cinsiyet eşitliğinin” benimsenmesi, hukuk fakültelerinde kadının insan hakları hukukunun zorunlu ders olarak okutulması

Staj Eğitiminden başlamak üzere toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik ayrımcılığın önlenmesine yönelik meslek içi eğitim çalışmalarının yapılması,

Kadın avukatların TBB ve Baroların tüm organlarında eşit temsil edilebilmesi için “**cinsiyet kotası (%50)**” uygulanması,

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin yazılı görsel ve sosyal medyada işlenmesinin sağlanması,

Kadın avukatların çalışma koşullarının iyileştirilmesi, çalışma ve aile yaşamlarının uyumlaştırılması bu bağlamda avukatların çocukları için barolar ve bakanlık işbirliği ile adliye binalarında çocuk bakım ünitelerinin kurulması, TBB ve barolar bünyesinde bu konuda gerekli izleme ve denetim mekanizmalarının oluşturulması,

Kadın Avukatların çalışma yaşamında maruz kaldığı fiziksel, ekonomik, cinsel, sözel, duygusal her türlü şiddetin önlenmesine ilişkin barolar bünyesinde denetim ve izleme biriminin kurulması, bu konuya ilişkin özellikle 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda mevzuat değişikliği yapılması,

6284 Sayılı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Yasası kapsamında yeniden yapılandırılan Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Danışma Kurulunda TÜBAKKOM temsilcisinin yer alması, İllerde oluşturulacak Koordinasyon Merkezlerinin kuruluş ve işleyişinde Barolara yetki ve sorumluluk verilmesi

TBB ve Baroların bütçelerinin cinsiyete duyarlı olarak düzenlenmesi

Tüm bu çözümlerin yaşama geçirebilmesi için Uluslararası Sözleşmeler ve Ulusal Mevzuat dikkate alınarak Avukatlık Kanununda da düzenleme yapılması TÜBAKKOM 1.Kadın Avukatlar Kurultayında oybirliği ile kabul edilmiştir. Kamuoyuna duyurulur.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HAKLARI HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)

Basın Açıklamaları

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HUKUKU KOMİSYONU
23.09.2011

Ülkemizde erkek egemen toplum yapısının etkileri sonucu gözlemlenmekte olan erken evlilikler, Töre ya da namus adı altında işlenen kadın cinayetleri, kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılık gerek medyada gerek yargısal alanda gerekse sosyal ilişkiler bağlamında sık sık karşımıza çıkmaktadır. Ortaya çıkan bu manzaranın sosyolojik, psikolojik ve ekonomik etkenleri kendi alanında uzmanları tarafından değerlendirilmelidir. Ancak, HSYK' nın, 4. grup olarak nitelendirdiği ve ceza hakimleri katılımı ile gerçekleştirdiği, 28.29 Nisan 2011 tarihli yargıda durum analizi toplantı tutanağının -76 numaralı başlık altında görüşülmüş olan, *"15 yaşından küçüklere rızaen cinsel ilişki suçlarının ceza miktarları düşürülmeli, 765 Sayılı Tck nın 434 md. deki uygulama yeniden hayata geçirilmelidir"* şeklinde ifade edilen görüş metni incelendiğinde, toplantıya katılan her iki hakimden birinin bu görüşte olduğu kanaati oluşmaktadır.

17.09.2011 tarihli HSYK basın açıklaması metninde her ne kadar haksız ithamlarda bulunulduğu beyan edilmiş ise de, HSYK'nın basın açıklamasının 1. madde olarak belirlediği bölümde, *"Ülkemizin özellikle doğu ve güneydoğu bölgelerinde 15 yaşından küçük kızların yine çoğunlukla kendi yaşlarına yakın erkeklerle davullu zurnalı evlendirildikleri, bu gayri resmi evlilikten çocuk sahibi oldukları ve bunun savcılık tarafından öğrenilmesi üzerine de erkek ve ailesinin ağır ceza mahkemelerinde yargılanıp ceza aldığı, bu kez 15 yaşını doldurmadan evlenen kızın, çocuğuyla birlikte bakıma muhtaç kaldığı gerçeği karşısında, bu gibi durumlarda cezanın indirilmesi veya eski 434. madde benzeri bir düzenleme ile cezanın kaldırılması suretiyle bu konuda ortaya çıkan mağduriyetin engellenmesi önerildiği, böylece sosyal bir yaranın tedavi edilmesi istendiği, grup çalışmalarının hiçbirinde tecavüzcü ile evlenilmesinin veya 15 yaşından küçük mağdurun tek başına rızasının cezasızlık sebebi sayılmasının gündeme gelmediği"* beyan edilmiştir.

Görevi aynı zamanda evrensel hukuk kurallarının tatbiki olan hakim ve savcılarımızın oluşturduğu HSYK; bir anlamda yapmış olduğu bu basın açıklamasında bizzat kurumun düzenlediği ve HSYK'nın resmi sitesinde de yayınlanan 2011 Yılı Yargıda Durum Analizi Toplantı Tutanağı'nın 4. Grup önerilerinde belirtilen ifadelerle çelişkili ifadeler kullanmıştır.

HSYK, Evrensel Kadın Hakları Mücadelesinde Türk Kadınının kazanımlarını bir çırpıda ortadan kaldıracak bu yasa değişikliği önerisini sözde yargıda iş yükünün azaltılması gerekçesiyle dile getirmektedir.

Mevcut yasal düzenlemeler bu haliyle kadını korumakta aciz kalmışken, sırf iş yükünün hafifletilmesi bahanesi ile böyle bir yasa değişikliğini istemekle, toplumun kadına ve şiddete bakışında toplumsal bilinç ve algı değişimini beklemek hayal olacak, kadın her zamankinden daha fazla şiddete maruz kalacak ve git gide toplumsal hayattan dışlanarak telefisi mümkün olmayan sonuçlar ortaya çıkacaktır.

HSYK'nın 17.09.2011 tarihli basın açıklamasında ki bir diğer noktayı da atlamadan geçemeyeceğiz. Önerilen düzenlemelerin gerekçesi ifade edilirken, kadın hakim ve savcılarımızın sayıları da verilerek kamuoyunda oluşan tepkinin ne denli haksız ve temelsiz olduğunun ifade edilmeye çalışılması, kadının bir kez daha ayrımcılığa maruz kaldığının bir başka göstergesidir. Bu nedenle anılan ifadeleri kınıyoruz.

Danıştay 10. Dairesinde görülen, 13/06/2011 Tarih ve 2010/11873 E. Sayılı davada Tapu Sicil Tüzüğü'nün 57. Maddesi'nin 1. Fıkrasının (d) bendi ile ilgili genelgenin "Aile Konutu Şerhi" başlıklı Bölümünün 1. Maddesinin, yürütmesinin durdurulmasına karar vermiştir. Bu kararın akabinde TKGM, Genel Müdür Vekili Gökhan KANAL' ın imzasıyla 16/08/2011 tarihli bir genelge yayımlanmıştır. Bu genelge gereğince tüm Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlükleri tarafından, yargısal süreç sonunda aksi bir karar verilinceye kadar, malik olmayan eşin talebi ile aile konutu şerhi işlenmesi için mahkeme kararı aran-

maktadır. Söz konusu genelge hukuki olmadığı gibi uygulama alanı da yoktur. Zira yürütmenin durdurulması kararı başvuru- cu vatandaşın dava konusu ile ilgili olup diğer tüm vatandaşları etkilemesi hukuken mümkün değildir.

İlgili hükmün Anayasa aykırılığı ileri sürülerek Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine yerine geçen yeni düzenleme gereğince ancak işlem yapılabilir.

Türk Medeni Kanunu'nun Aile Konutu Şerhine ilişkin hükmü açıktır. Türk Medeni Kanun'un 194. Maddesinin 3. Fıkrasında Aile konutu olarak özgülünen taşınmaz malın maliki olmayan eş, tapu kütüğüne konutla ilgili gerekli şerhin verilmesini isteyebilir. Şimdi bu yasal düzenlemeye rağmen ve ortada anayasa- ya aykırılık başvurusu neticesinde verilmiş olan bir yürütmenin durdurulması kararı da yokken, malik olmayan eşin talebi ile aile konutu şerhi işlenmesi için mahkeme kararı aramak hukuka ve kanunlara aykırı bir durum oluşturmaktadır.

Böylece Ülkemiz şartlarında bu düzenlemede en çok kadı- nın mağdur bırakılacağı ortadadır. Boşanma davası açmak için dahi maddi imkansızlıklar içinde olduğu bir gerçekken ayrıca bir dava açma yükümlülüğü altına sokulması hakkaniyete aykırıdır. Boşanma iradesi ile boşanma davasının açıldığı tarih ara- sında aylarca zaman harcanabilmektedir.

Boşanmaya karar vermek, dava açmak ve davanın görülmeye başlanması çoğu zaman uzun bir sürece yayılmaktadır.

Birçok aile mahkemesi de tensip hükümleriyle tedbir kararları vermemektedir. Genelde de tedbir hükümleri davanın sonuna bırakılmaktadır.

Tüm bunlar göz önüne alındığında;

-Yargıdan kaynaklan iş yükünün ağırlığı dikkate alındığında, yargılama aşamasında uzun bir sürece yayılan hak arama özgür- lüğünün kısıtlanması ne şekilde önlenecektir?

-Dava açmaya zorlanan, çalışmalarına rağmen mal varlıklarının %80'ni erkeklerin mülkiyetinde bulunan, maaş kartları ve tüm maddi kazanımları iradesi dışında elinden alınan, ekonomik özgürlüğü bulunmayan ekonomik şiddet mağduru kadınların, dava harçları hususu ne şekilde çözümlenecektir?

- Taraflardan kaynaklanmayan ve uzun süren bu yargılama sürecinde ortak konut satıldığı takdirde, zarar nasıl giderilecektir?

-Öte yandan hakkaniyet açısından ise mağdur kadın ile birlikte kalan müşterek çocukların yüksek yararı nasıl korunacaktır?

Tüm beyanlarımızın takdirini kamuoyunun yorumuna bırakıyoruz.

Basının değerli temsilcileri;

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının insan hakları ve özgürlükleri mücadelesi veren, Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu ve kadının insan hakları savunucuları olarak biz; kadın hakları ve özgürlükleri ile ilgili kazanımlarımızı geriye götürecektir, hukuki ve mantiki ve uygulanabilirliği olmayan tüm fikirlerin, düzenlemelerin ve önerilerin karşısında olduk ve bundan sonra da olmaya devam edeceğiz.

Kadına ve çocuğa yönelik her türlü şiddetin, cinsiyet ayrımcılığının doruk noktasına ulaştığı, gayri resmi erken evliliklerin yaşandığı ve çok eşliliğin meşru kılınmaya çalışıldığı, medyada ve günlük yaşamda sıklıkla görüldüğü bir ortamda yeniden TCK. 434 benzeri uygulamaların önerilmesi hele ki bütün bu önerilerin hukukun iki sac ayağı olan, Cumhuriyetin kazanımları, hukukun ve demokrasinin teminatı olan hakim ve savcılarımızın bir kısmının görüşü olarak dile getirilmesi ve bizi derin kaygı ve üzüntüye sürüklemiştir. Umarım yarın kadınlar için şiddetsiz ve daha adil bir dünyaya uyanırız.

Av. Hidaye Kahyaoğulları
TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları
Komisyonu Başkanı

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KADIN HUKUKU KOMİSYONU

25 KASIM KADINLARA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARASI MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ

Kadına yönelik her tür şiddet insan hakları temel ilkeleri bağlamında suçtur. Ülkemizin temel gerçekleri esas alındığında kadına yönelik şiddetle mücadelede halen istenilen seviyede başarı sağlanamadığı ortadadır. Her geçen gün gerek ulusal basından gerekse kamuoyunun dikkatle takip ettiği dosyalardan görüleceği üzere kadına karşı şiddet oranı önemli ölçüde artmaktadır.

Kadınlarımız bugün dünden daha yoğun bir biçimde şiddete maruz kalmaktadır. Kadın cinayeti oranı 2011 yılında büyük artış göstermiştir. Resmi veriler, Türkiye’deki kadın cinayetlerinin yedi yılda % 1400 arttığını göstermektedir. Türkiye’de her 10 kadından 4’ü şiddet görmektedir. Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü’nün “ Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması’na” göre Türkiye’deki kadınların % 41, 9’u fiziksel ve cinsel şiddete uğramaktadır. % 49, 9’la en fazla şiddete maruz kalan kadınlar “ düşük gelir” grubundan oluşmaktadır. Şiddet “yüksek gelir” grubunda da azımsanmayacak oranda olup % 28, 7’dir.

Bu meyanda;

- İç hukukumuzun uluslararası sözleşmelere uygun hale getirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.
- Kadın için pozitif ayrımcılık ile ilgili kamusal alanda gerekli yasal düzenlemeler hızla hayata geçirilmelidir.
- Şiddet gören kadınlar kolluk kuvvetlerine başvurduğunda acilen kendilerine koruma sağlanmalıdır.
- Kadın sığınma evlerinin nitelik ve niceliklerinin iyileştirilmesi ve sayılarının artırılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.
- İstihdam edilen kadın sayısının her geçen gün azaldığı ve şiddetin iş yerlerinde kendini mobing olarak gösterdiği ülke-

mizde kadınların istihdama katılımını sağlanarak ve mobinge karşı koyacak düzenlemeler yapılmalıdır.

- Ülkemizde okuryazar olmayan kitlenin % 84'ünün kadın olduğu düşünüldüğünde kadınların eğitim olanaklarından daha fazla yararlandırılması sağlanmalıdır.
- İlköğretim yıllarından başlayarak kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin bir bakış açısı oluşturulması, örgün eğitimin önde gelen görevleri arasında yer almalıdır.
- Kolluk, idari ve adli görevlilerin periyodik ve sürekli eğitimlerinin (kadına yönelik şiddetle mücadelede) her birinin uygulayıcı birim olması nedeni ile bir zorunluluktur.

Kadın hakları konusunda Dünya verilerinin de çok altında kalmış olan ülkemizde, kadın hakları konusunda daha yapılacak çok şeyin olduğu ortadadır.

BM Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile de koruma altına alınan, insanın "insan" olmasından doğan ve kendisine sıkı sıkıya bağlı olan temel hak yaşam hakkının, pozitif ayrımcılık hükümlerinin uygulandığı bir hukuk sisteminde korunması, sosyo ekonomik şartların iyi etüt edilerek, gerçekçi bir bakış açısı ile şiddete karşı çözüm arayan politikaların oluşturulması konusunda kadın hakları savunucuları olarak her zamankinden fazla emek sarf edeceğiz ve ısrarcı olacağız. Üzerimize düşen sorumlulukların her geçen gün ağırlaştığının bilincindeyiz. Herkesi, şiddete sessiz kalmayarak şiddete karşı savaşımaya davet ediyoruz.

HER KARANLIĞIN SONUNDA BİR AYDINLIK GÖRECEĞİMİZ İNANCI VE KARARLILIĞI İLE TÜBAKKOM OLARAK BASINA VE KAMUOYUNA DUYURULUR.

Av. Hidaye Kahyaoğulları
TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları
Komisyonu Başkanı

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KADIN HUKUKU KOMİSYONU

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

Kadınların özgürlük mücadelesinin sembolü; " 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" olan bugün de dahi, kadına yönelik şiddet, kadının istihdamında yaşanan sorunlar, kadının siyasal ve sosyal yaşamdaki statüsü, temsil kabiliyeti özetle toplum içerisindeki hak ve yükümlülükleri, yeri sorgulanmaktadır.

Kadının; toplumsal hayatın her alanında, herhangi bir müessesenin unsuru olmaktan öte, bir "birey" olarak algılanması, sorunun esaslı çözümüdür. Çözüm sağlamak farkındalığı artırmak için ise eğitim sisteminin rolü azımsanmamalıdır.

- Kız çocuklarının okullaşma oranını artırmak, eğitime teşvik, bireysel inisiyatif odaklı uygulamaların aksine eğitimde kız ve erkek çocuklarının eşit eğitim ve öğrenim haklarından yararlanmaları, bireyin temel hak ve özgürlüklerini hayat boyu güvence altına alacaktır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele yöntemlerinde bireysel-toplumsal eğitimin ve farkındalığın yanı sıra; alınan tedbirlerin, yapılan mevzuat çalışmalarının, uygulanabilir, uluslararası sözleşmelerle uyumlu ve toplumun ihtiyaçlarını karşılar nitelikte olması gerekmektedir.

-Kadının; Siyasette, parlamentoda ve yerel yönetimlerde yok denecek kadar az olmasının temel sebepleri istatistiki veriler doğrultusunda değerlendirilerek, mevzuatın tamamı revize edilmeli, iyileştirmeye gidilmeli ve uygulamaya dönük çözüm yöntemleri benimsenmelidir.

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün de değindiği gibi muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak, Türk Kadınının yegane amacı ve ideali olacaktır. Türk Kadını bilmektedir ki, Cumhu-

riyet devrimleri ile elde ettiği kazanımlar; ancak ve ancak toplumsal cinsiyet eşitliği ekseninde temel hak ve özgürlüklerinin korunduğu bir demokrasi ortamında korunabilecektir.

Kadın hakları alanında yaşanan tüm sorunların takipçisi olacağımızı bir kez daha yineleyerek, haklarına sahip çıkan, mücadeleye gücünü kaybetmeyen, sorgulayan, düşünen, üreten tüm kadınlarımızı kutluyoruz.

Av. Hidaye Kahyaoğulları
TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları
Komisyonu Başkanı

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HUKUKU KOMİSYONU(TÜBAKKOM)

12.10.2011

Ülkemizde erkek egemen toplum yapısının etkileri sonucu gözlemlenmekte olan erken evlilikler, töre ya da namus adı altında işlenen kadın cinayetleri, kadına yönelik her türlü şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı gerek medyada gerek yargısal alanda gerekse sosyal ilişkiler bağlamında sık sık karşımıza çıkmaktadır. Ortaya çıkan bu manzaranın sosyolojik, psikolojik ve ekonomik etkileri kendi alanında uzmanları tarafından değerlendirilmiştir. Ancak,

17.09.2011 tarihli HSYK basın açıklamasının 1. madde olarak belirlendiği bölümde,

“Ülkemizin özellikle doğu ve güneydoğu bölgelerinde 15 yaşından küçük kızların yine çoğunlukla kendi yaşlarına yakın erkeklerle davullu zurnalı evlendirildikleri, bu gayri resmi evlilikten çocuk sahibi oldukları ve bunun savcılık tarafından öğrenilmesi üzerine de erkek ve ailesinin ağır ceza mahkemelerinde yargılanıp ceza aldığı, bu kez 15 yaşını doldurmadan evlenen kızın, çocuğuyla birlikte bakıma muhtaç kaldığı gerçeği karşısında, bu gibi durumlarda cezanın indirilmesi veya eski 434. madde benzeri bir düzenleme ile cezanın kaldırılması suretiyle bu konuda ortaya çıkan mağduriyetin engellenmesinin önerildiği, böylece sosyal bir yaranın tedavi edilmesi istendiği, grup çalışmalarının hiçbirinde tecavüzcü ile evlenilmesinin veya 15 yaşından küçük mağdurun tek başına rızasının cezasızlık sebebi sayılmasının gündeme gelmediği” beyan edilmiştir.

HSYK' nın, 4. grup olarak nitelendirdiği ve ceza hakimlerinin katılımı ile gerçekleştirdiği, 28.29 Nisan 2011 tarihli yargıda durum analizi toplantı tutanağının

-76 numaralı bölümünde, “15 yaşından küçüklerle rızaen cinsel ilişki suçlarının ceza miktarları düşürülmeli, 765 Sayılı TCK' nın 434

md. deki uygulama yeniden hayata geçirilmelidir” şeklindeki görüşlerin ifade edildiği görülmektedir.

Görevi aynı zamanda evrensel hukuk kurallarının tatbiki olan hakim ve savcılarımızın oluşturduğu HSYK'nın basın açıklaması, yine HSYK'nın resmi sitesinde yayınlanan 2011 Yılı Yargıda Durum Analizi Toplantı Tutanağı'nın 4. Grup önerilerinde belirtilen ifadelerle örtüşmemektedir.

HSYK, bu yasa değişikliği önerisini sözde ortaya çıkan mağduriyetin giderilmesi ve böylece sosyal bir yararın tedavi edilmesi amacı ile dile getirildiğini ifade etmektedir. Oysaki bu tespit ve öneri ile mağdur çocuğun yüksek yararı göz ardı edilmiştir. Mağdur çocuğun mevcut hali bu önerilerle çözüme kavuşmayacaktır.

Mevcut yasal düzenlemeler bu haliyle kadını korumakta aciz kalmışken eski TCK Madde 434'ün çözüm önerisi olarak sunulması ve kabulü ile toplumun kadına ve şiddete bakışında toplumsal bilinç ve algı değişimini beklemek hayal olacaktır. Kadın her zamankinden daha fazla şiddete maruz kalacak ve git gide toplumsal hayattan dışlanarak telafisi mümkün olmayan sonuçlar ortaya çıkacaktır.

HSYK'nın 17.09.2011 tarihli basın açıklamasında ki bir diğer noktayı da atlamadan geçemeyeceğiz. Önerilen düzenlemelerin gerekçesi ifade edilirken, kadın hakim ve savcılarımızın sayıları da verilerek kamuoyunda oluşan tepkinin ne denli haksız ve temelsiz olduğunun ifade edilmeye çalışılması, kadının bir kez daha ayrımcılığa maruz kaldığının bir başka göstergesidir.

Yine gündemde yer alan;

Danıştay 10. Dairesinde görülen, 13/06/2011 Tarih ve 2010/11873 E. Sayılı davada Tapu Sicil Tüzüğü'nün 57. Maddesi'nin 1. Fıkrasının (d) bendi ile ilgili genelgenin “Aile Konutu Şerhi” başlıklı Bölümünün 1. Maddesinin, yürütmesinin durdurulmasına karar vermiştir. Bu kararın akabinde TKGM, Genel Müdürlüğünce 16/08/2011 tarihli bir genelge yayımlan-

mıştır. Bu genelge gereğince tüm Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlükleri tarafından, yargısal süreç sonunda aksi bir karar verilinceye kadar, malik olmayan eşin talebi ile aile konutu şerhi işlenmesi için mahkeme kararı aranmaktadır. Söz konusu genelge hukuki olmadığı gibi bu genelgenin uygulama alanı da yoktur. Zira yürütmenin durdurulması kararı başvuru vatandaşın dava konusu ile ilgili olup diğer tüm vatandaşları etkilemesi hukuken mümkün değildir.

Türk Medeni Kanunu'nun Aile Konutu Şerhine ilişkin hükmü açıktır. Bu yasal düzenlemeye rağmen ve ortada anayasaya aykırılık başvurusu neticesinde verilmiş olan bir yürütmenin durdurulması kararı da yokken, malik olmayan eşin talebi ile aile konutu şerhi işlenmesi için mahkeme kararı aramak hukuka ve kanunlara aykırı bir durum oluşturmaktadır.

Kaldı ki yeni borçlar kanunu kapsamında kefalete ilişkin hükümlerde dahi eşin rızası aranırken, bu genelge neticesinde ortak konutla ilgili rızasız tasarrufların artmasına olanak sağlanacaktır. Bu durum maddi imkansızlıklar içinde ki kadın ve çocuk açısından hakkaniyete aykırılık teşkil etmektedir.

Tüm bunlar göz önüne alındığında;

-İş yükünün ağırlığı dikkate alındığında, yargılama aşamasında uzun bir sürece yayılan hak arama özgürlüğünün kısıtlanması ne şekilde önlenecektir?

-Dava açmaya zorlanan, çalışmalarına rağmen mal varlıklarının %80'ni erkeklerin mülkiyetinde bulunan, maaş kartları ve tüm maddi kazanımları iradesi dışında elinden alınan yada ekonomik özgürlüğü bulunmayan ekonomik şiddet mağduru kadınların, dava harçları hususu ne şekilde çözümlenecektir?

-Yargılama sürecinde meydana gelen, ortak konuta ilişkin rızasız tasarruflardan doğan zararlar nasıl giderilecektir?

-Öte yandan hakkaniyet açısından ise mağdur kadın ile birlikte kalan müşterek çocukların yüksek yararı nasıl korunacaktır?

Tüm beyanlarımızın takdirini kamuoyunun yorumuna bırakıyoruz.

Basının değerli temsilcileri;

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının insan hakları ve özgürlükleri mücadelesi veren, Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM) ve kadının insan hakları savunucuları olarak biz; kadın hakları ve özgürlükleri ile ilgili kazanımlarımızı geriye götürecek, hukuki, mantiki ve uygulanabilirliği olmayan tüm fikirlerin, düzenlemelerin ve önerilerin karşısında olduk ve bundan sonra da olmaya devam edeceğiz.

Kadına ve çocuğa yönelik her türlü şiddetin, cinsiyet ayrımcılığının doruk noktasına ulaştığı, gayri resmi erken evliliklerin ve çok eşliliğin meşru kılınmaya çalışıldığının, medyada ve günlük yaşamda sıklıkla görüldüğü bir ortamda yeniden TCK. 434 benzeri uygulamaların önerilmesi hele ki bütün bu önerilerin hukukun iki sac ayağı olan, hukukun ve demokrasinin teminatı olan hakim ve savcılarımızın bir kısmının görüşü olarak dile getirilmesi bizi derin kaygı ve üzüntüye sürüklemiştir. Bu bağlamda sosyal devlet ilkesi gereği tüm kamu kurum ve kuruluşlarında kadına yönelik şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı temalı, ulusal ve uluslararası mevzuat çerçevesinde eğitim çalışmalarının yapılması gereğini biz kez daha vurgulamak zorunlu olmuştur.

Umarım yarın, kadınlar için şiddetsiz ve daha adil bir dünyaya uyanırız.

Av. Hidaye Kahyaoğulları
TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları
Komisyonu Başkanı

TÜBAKKOM

Kamuoyuna duyurulur.

Yargıtay 14. Ceza Dairesi, Mardin’de 13 yaşındaki N.Ç’ye tecavüz edilmesi ile ilgili 26 sanıklı davada, “N.Ç’nin sanıklarla rızasıyla birlikte olduğu” yönündeki Yerel Mahkeme kararını onadı.”

“Yargıtay bu hatayı önler” umudunun kırıldığı bu karar ile maalesef umudumuz mutsuzluğa dönüştü.

N.Ç. suç tarihinde 15 yaşından küçüktür. Bu yaştaki bir çocuğun başına gelen elim tecavüz vakasının anlam ve sonuçlarını anlayabilmesi, ne yaptığını bilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla bu yaştaki bir çocuğun mağduru olduğu cinsel istismar olayında, çocuğun rızasının suçu meşru hale getireceğinin beklenmesi hayatın olağan akışına ve genel hukuk kaidelerine aykırıdır.

Yargıtay 14. Ceza Dairesi’nin 13 yaşındaki kız çocuğu N.Ç. ile ilgili olarak verdiği “sanıklarla kendi rızası ile birlikte olduğu” na dayalı kararı hukukun genel ilkelerine ve vicdani kanaate uygun değildir.

Biz TÜBAKKOM Üyesi Barolar olarak kadına yönelik böylesine acı ve trajedik dava sürecinin bu aşamada bırakılmaması ve hukuki anlamda yapılması gereken her konuda seferber olmaya hazırız. Bu sürecin bundan sonra da takipçisi olacağımızı bildiririz.

Kadın Hakları Savunucuları olarak hukuksal kazanımlarımızda şimdi olduğu gibi bundan sonra da hiçbir tavize mahal vermeyeceğimizi kamuoyunun bilgi ve takdirlerine sunarız.
04/11/2011

Saygılarımızla.

Av. Hidaye Kahyaoğulları
TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları
Komisyonu Başkanı

TÜBAKKOM

BASINA VE KAMUOYUNA

Basına yansıyan bir kadın vatandaşımızın, İzmir’de bir karakolda, genelde insan haklarına özelde bir kadına karşı görevini kötüye kullanarak, hak ve yetkisi dışında dövülmesi olayını hoş görmek, görmezden ve seyirci kalmak mümkün değildir. Tüm yetkileri ve kamuoyunu bu konuda duyarlı olmaya çağırıyoruz. Bu olay kaygı verici olmasının yanı sıra son derece onur kırıcı bir eylemdir. Temel hak ve özgürlükleri korumakla görevlendirilmiş bu kişilerin özelde kadına, genelde vatandaşa bakış açısı değişmedikçe, vatandaşın hakları korunmadıkça temel hak ve özgürlüklerin teminatından söz edilemeyecektir. Ülkemizde kadına karşı işlenen suçlara her gün bir yenisi daha eklenmekte, kadına kalkan eller, demokratik ve hür yaşama, sosyal yaşamımıza ve toplumsal barış ve huzurumuza da etki etmektedir.

İzmir ilinde bir kadın vatandaşımızın sadece kadın olması ve bir eğlence mekanında eşi ve yakınları ile eğlenmesi nedeniyle, üzerinde kimliği çıkmaması bahane edilerek, görevi halkın can ve mal güvenliğini korumak olan kolluk kuvvetine mensup sivil memurlar tarafından darp edilmesi yüreğimizi burkmuştur. Şiddete maruz kalan kadın mağdur olmakla kalmamış “memura aktif mukavemet” ve “hakaret” olarak tanımlanan davranışı ile hakkında iddianame tanzim edilmiş, bunun karşısında kendisini döven ve kendisine hakaretler eden kolluk mensupları için isnat edilen suç sadece “zor kullanma yetkisini aşarak basit yaralama fiili” olarak nitelendirilmiştir. Olayla ilgili şu tespitleri yapmış bulunmaktayız;

1. Karakolda elleri kolları bağlı bir kadını darp eden iki polis memurunu görevde tutmaya devam eden İzmir İl Emniyet Müdürlüğü ve sorumluları hakkında da ivedilikle gereği yapılmalıdır.
2. Olay gerçekleşirken seyirci kalan diğer polis memurları hakkında da gerekli adli ve idari işlemler derhal yapılmalıdır.

3. Karakolda tutulan rapor ile ilgili olarak kamuoyuna da yansayan kamera kayıtları esas alındığında delil olma niteliği tartışılmalıdır.
4. İddianamede kamera kayıtlarının delil olarak gösterilmemesi de ayrıca soruşturmayı gerektirir bir durum olduğundan HSYK tarafından ilgililer hakkında görevi ihmal ya da kötüye kullanma nedeniyle soruşturma açılmalıdır. Bu konuda HSYK.'yı göreve davet ediyoruz.
5. Gözaltına alma işlemi öncesi ve sonrasında doktor raporlarında vatandaşımızın şiddete uğradığı tespit edilmiş midir? Şiddet görmezden mi gelinmiştir? Bu konunun da açığa çıkarılmasını ve sorumlular hakkında gereğinin yapılmasını istiyoruz.

Söz konusu olayda hukuken kusuru sadece kimliğini ibraz edememek olan kadın için kabahatler kanunu gereğince işlem yapılması gerekirken kendisi polis merkezine götürülmüş ve gözaltına alınmıştır. Hukuken somut olayda zor kullanma yetkisi olmamasına rağmen bu davranışın meşru görülmesi hukuken onarılamaz sonuçlar doğuracaktır.

Söz konusu saldırı sadece kadının cinsel kimliğine saldırı değil onun sosyal yaşamına ve özgürlüklerine de bir saldırdır. Aynı zamanda bu davranış şiddet mağduru kadınların, uğradıkları şiddete karşı bireysel mücadeleye ve toplumsal mücadeleye ket vurmuştur. Tübakkom olarak elem verici ve düşündürücü bulduğumuz bu olay nedeni ile kimsenin temel hak ve özgürlüklerinden ödün verilemeyeceğini, mağdur kadının her zaman yanında olacağımızı ve olayın takipçisi olacağımızı saygı ile kamuoyuna duyururuz. 13/12/2011

Av. Hidaye Kahyaoğulları
TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları
Komisyonu Başkanı

25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ

Kadına yönelik şiddet; yüzyılımızın en önemli sorunlarından biri olarak, yüzümüze adeta bir çığlık gibi çarpmaktadır. Hiçbir sınır tanımayan bu küresel sorun ülkemizde de, giderek derinleşen toplumsal bir yara olarak varlığını sürdürmektedir. Ülke gerçekleri ile yüzleştüğümüzde; gerek iç hukuk kurallarının, gerekse uluslararası mevzuat düzenlemelerinin, şiddetle mücadeleyi istenilen seviyeye ulaştıramadığını görmekteyiz. Bu bağlamda, iç hukukumuzun, evrensel sözleşmelere uygun hale getirilmesi gerekliliğini, öncelikle vurgulamak isteriz.

Mevcut düzen; kendi elleriyle kadına yönelik şiddeti sistematize etmekte, kadının toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde haklarını kazanmasına engel olmakta, en temel insan hakkı olan yaşam hakkını onun elinden almakta, şiddeti olağan hale getirmektedir. Başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve BM Evrensel İnsan Hakları Beyannameşi uyarınca tanınmış en temel hakları dahi koruyamayan bir hukuk siteminde ise, pozitif ayrımcılık hükümlerinin uygulanmasını beklemek, gerçekçi görünmemektedir.

Çocuk gelinlerin, fuhuşa sürüklenen kadınların, kız çocuklarına cinsel istismar vakıalarının sayısı her geçen gün artmaktadır. Töre cinayetleri utanç verici yüzünü bizlere göstermeye devam etmektedir. Kürtaj tartışmaları ile kadın bedeni siyaset malzemesi olarak gündemde yer almakta; kadının bedeni üzerinde dahi söz sahibi olması engellenmektedir. Kesintili eğitime dair düzenlemenin kabulü ile kız çocukları, adeta eve hapsedilmekte ve erkenden evlendirilme tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadır. Medya; popüler dizileri, haber bültenleri, üçüncü sayfa gazete haberleri, reklamları, kadına yönelik şiddeti doğuran, yaygınlaştıran, meşrulaştıran yayınları ile kadın kimliğini adeta örselemektedir. Tüm bu sayılanlar; kadına yönelik şiddettir. Ve Kadına yönelik şiddet, suçtur.

08 Mart 2012 tarihinde kabul edilen 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile; şiddet gören kadınlarımıza, kolluk kuvvetleri tarafından da koruma kararı verilebilmesi mümkün hale gelmiştir. Bu gelişmeye rağmen, uygulamada henüz birlik sağlanamamıştır. Kanunun kabulünü izleyen nisan ayında kadın cinayetleri oranının hızla artmıştır. Kağıt üzerinde verilen tedbir kararları, kadınların öldürülmesi ile hükümsüz kalmaktadır. Önerimiz; kolluk güçlerinin koruma kararlarına dair işlemleri üzerindeki denetimin etkin hale getirilmesi, halen hayata geçirilememiş Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri'nin ivedilikle sisteme dahil edilmesi ve bu merkezlerin diğer birimlerle sistemli bir şekilde çalışmasının bir an önce sağlanmasıdır. Bu bağlamda, pek çok kadının sığınma evinde kalırken dahi cinayete kurban gidişini de göz önüne alarak; kadın sığınma evlerinin nicelik ve niteliklerinin artırılması gerekliliğini de vurgulamak isteriz.

Kadın hakları savunucuları olarak, susmanın yeni ölümlere yol açacağını; yükümüzün ve sorumluluğumuzun giderek arttığını bilincindeyiz. Kadına yönelik şiddetle mücadelede ısrarımızın da aynı paralelde olduğunu beyan ederiz. Basına ve kamuoyuna duyurulur. 25.11.2012

Av. Gökçen KAYA
TÜBAKKOM 11.Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu
Kadın Hukuku Komisyonu Başkanı

TÜRK KADINININ SEÇME VE SEÇİLME HAKKI ELDE EDİŞİNİN 78. YILDÖNÜMÜ

Türkiye Cumhuriyeti, 5 Aralık 1934'te dünyaya öncülük edecek bir karara imza atmış; Türk kadını seçme ve seçilme hakkına sahip olmuştur. 1935 yılında ilk kez seçilme hakkını kullanan 18 kadın milletvekili ile de Türkiye Cumhuriyeti, kadınların mecliste temsil oranı ile Dünyada 2. sırada yerini almıştır.

Büyük Önder M. Kemal ATATÜRK 1935 yılında yaptığı konuşmasında: "Türk kadını bu sefer de milletvekili seçme ve seçilme suretiyle haklarının en büyüğünü elde etmiş bulunuyor. Medeni memleketlerin birçoğunda kadından esirgenen bu hak, bu gün Türk kadınının elindedir ve Türk kadını, onu yetki ve liyakatle kullanacaktır." demiş, ulusal mücadeleye mühim katkısı olan Türk kadınının; Cumhuriyet kadını olarak başı dik bir şekilde, mühim görevlerin de üstesinden geleceğine olan inancını ortaya koymuştur.

2012 yılında gelinen noktada ise, kadınlarımızın karar mekanizmalarına katılım oranının, Dünya sıralamasında liste sonlarında yer almamıza neden olacak kadar düşük olduğunu görmekteyiz. TBMM'de 23. Dönem kadın milletvekili oranı %9 iken, bu oran 24. dönemde %14'e çıkmıştır. Böylece, önceki dönem 50 olan kadın milletvekili sayısı 78'e yükselmiştir. Artış umut verici olsa da, oranın düşüklüğü ulusal bir ayıbımız olarak karşımızda durmaktadır. Dahası, kadın halen siyasette, cinsiyetinin temsil oranını kağıt üzerinde arttırıcı bir vitrin malzemesi olarak görülmektedir.

Kadının insan hakları savunucuları, Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu olarak; kadın adayların karar mekanizmalarında temsil kabiliyetinin sağlanması açısından %50 kota uygulamasını önererek, Türk kadınının kazanımlarını, hak ve özgürlüklerini geriye götürecek tüm fikir, uygulama ve düzenlemenin karşısında olmaya devam edeceğimizi yinelemek isteriz.

Halide Edip Adıvar 23 Mayıs 1919 tarihli konuşmasında, “Kalbimizdeki isyan, kuvvetimizdir.” der. Kadının eşit temsil ve katılımının yaşama geçirilememesinin, her şeyden evvel bir demokrasi sorunu olduğunu vurgular, giderek artan kuvvetimizle bu sorunun çözümü için mücadele edeceğimizi belirtiriz.

Basına ve kamuoyuna duyurulur.

Av. Gökçen KAYA
TÜBAKKOM
11. Dönem Sözcüsü

BASIN AÇIKLAMASI

Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarının korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla mevzuatımızda bir dizi yenilik yapılmıştır. Bunlardan, 6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve 18 Ocak'ta yürürlüğe giren Uygulama Yönetmeliği uyarınca, ilgili mercilerce etkin koruma sağlanmasının gerektiğini ısrarla dile getiriyoruz. Yoğun mücadele ettiğimiz bugünlerde, 31 Ocak günü Cumhurbaşkanı tarafından onaylanan 6411 Sayılı Denetimli Serbestlik Yasası ile ise, kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin tüm çalışmalar ciddi bir tehlike ile karşı karşıya kalmıştır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nca "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2012-2015" yürürlükte olmasına rağmen, şiddet eylemi sebebi ile hükümlü olanların, onaylanan 6411 sayılı denetimli serbestlik yasasında usulüne uygun şekilde istisnai tutulmaması veya düzenlemenin bu husus düşünülerek yapılmamış oluşu; konunun önem ve aciliyetinin hala yeterince algılanmadığının ve kadına ilişkin umursamazlığın acı bir göstergesidir. Bu umursamazlıkla ezilen ve yaşam hakkı elinden alınan yine kadınlar olacaktır.

Hep dile getirdiğimiz üzere kadınlar; sokakta, evde, işyerlerinde; kısacası yaşamın her alanında şiddet görmekte ve mevcut düzen kadına yönelik şiddete adeta ortam hazırlamaktadır. En temel hak yaşam hakkıdır. Kadın erkek cinsiyet farkı gözetmeksizin devlet tüm bireylerin yaşam hakkını korumakla mükelleftir. Mevzuat düzenlemelerinin uygulamaya yansıtılması ve gerekli tedbirlerin alınmasına ilişkin çabamız ile onaylanan Denetimli Serbestlik Yasası arasındaki çelişki; endişemizi büyütmektedir. Kadına karşı şiddetin önlenmesine yönelik tüm çalışma ve çabalarımıza verilen cevapların özde değil; sözde ve görünürde kaldığı açıktır.

Çeşitli af yasalarıyla cezaevinden tahliye edilen kişilerin, aynı veya benzer suçu yeniden işlediklerini gösteren istatistik veriler bilinen bir gerçektir. Kadınlara karşı şiddet uygulayan ve bu yasa ile tahliye edilen kişilerin şiddet mağduru kadınlar için çok açık bir tehdit oluşturduğu ortadadır. Kadına yönelik şiddetin her geçen gün arttığı ülkemizde ısrarlı mücadelemize rağmen şiddet suçundan hükümlü olanların da yararlandığı Denetimli Serbestlik Yasasının onaylanması, bu büyük mücadelemize engeldir. Bu yasadaki tahliyelerin ardından meydana gelebilecek kadına yönelik şiddet olaylarının sorumluluğu da çok ağır olacaktır.

Tüm kadınlar adına dile getirmek isteriz ki; sözde ve görünürde değil özde haklar gerekmektedir. Biz, TÜBAKKOM olarak, mücadelenin ancak “Sıfır Tolerans” sistemi ile mümkün olacağını; bu umursamazlık karşısında da sessiz kalmayacağımızı bir kez daha belirtmek isteriz. Basına ve kamuoyuna duyurulur.
11.02.2013

Av. Gökçen KAYA
TÜBAKKOM 11. Dönem Sözcüsü

8 MART

DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

Konumuz kadın... Sular yine alabildiğine sığ, kafalar başka hiçbir konuda olamayacak kadar karışık...

Kadın ve erkek var olduğu günden bu yana, onların ortak yaşam alanı olmasına rağmen dünya, erkeğin etrafında dönmüş; erkek merkezli hayat da kadını, erkeğin bakış açısına göre şekil almaya zorlamıştır.

Dünya'da her üç kadından biri hayatının bir döneminde şiddete maruz kalmaktadır. Her beş kadından biri cinsel tacize veya tecavüze uğramaktadır. Yeryüzünde işlerin % 66'sı kadınlar tarafından görülmekte, malların ise % 99'u erkeklere ait bulunmaktadır. Dünya genelinde mültecilerin %80'i kadındır.

Ülkemizde de, fuhuşa sürüklenen kadınların, kız çocuklarına cinsel istismar vakıalarının sayısı her geçen gün artmaktadır. Töre cinayetleri utanç verici yüzünü bizlere göstermeye devam etmektedir. Kürtaj tartışmaları ile kadının, bedeni üzerinde dahi söz sahibi olması engellenmektedir. Kadınların karar mekanizmalarına katılma oranı düşüktür. Kadın, medeni halinin değişmesi ile soyadını değiştirmek zorunda kalmakta; "kimlik sorunu" yaşayarak yine mağdur olmaktadır. Kadına yönelik ayrımcı yasalar, kadını dezavantajlı grup haline getirmekte, ötekileştirmektedir.

Medya; toplumsal cinsiyetçi bakış açısı ile kadın kimliğini zedelemektedir. Gazetelerde şiddet mağduru kadın öyküleri magazinleştirilerek okuyucuya sunulmakta, toplumsal yozlaşma vurgulanacakken, mağdur kadının talihsizliği, güzelliği vurgulanmaktadır.

Türkiye'de son dört yılda 181.000 çocuğumuz, gelin olmuştur. Hemen hemen her dört evlilikten birinde çocuk gelin mevcuttur. Çarpıcıdır ki 18 yaşından küçük kızlarını evlendirmek için dava açan aile sayısı, bir önceki yıla göre % 94.2 artmıştır.

Kadınlar sosyal güvenceleri olmadan çalıştırılmakta; kadın emeği daha düşük ücretlendirilmekte, çalışan kadın için çocuk bakım hizmetleri de yetersiz kalmaktadır. Kadınlar kayıt dışı sektörlerde veya ailede; geçici, gündelik olarak çalıştırılmakta, çoğu zaman emekleri ücretlendirilmemektedir. Tüm bu yaşananlar sonucu da kadınlarımızın istihdam oranı düşmektedir. Bu bağlamda, gündemde olan 24 haftalık doğum izni düzenlemesi de bir yönüyle sevindirici olsa da, yasal önlem alınmaması durumunda kadını, özellikle de özel sektörde mağdur edecek, işten atılmasına, istihdam edilmemesine veya kayıt dışı çalıştırılmasına yol açacak olması sebebiyle de tedirgin edicidir. Düzenleme yapılırken bu ihtimaller de mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

Kadına yönelik şiddet, utanç verici düzeye ulaşmıştır ve bunun önlenmesi için yapılacak girişimler, en temel insan hakkı olan “yaşam hakkı” başta olmak üzere kadının haklarını elde edebilmesi için; toplum için önem taşımaktadır. Bu sorunun önüne geçilmesi; toplumun tüm kesimlerinin ortak ve kararlı mücadelesi ve “sıfır tolerans” söylemli bütüncül bir yaklaşımla mümkün olacaktır.

Kadının sırf cinsiyeti sebebiyle ötekileştirildiği, yalnızlaştırıldığı ve mağdur edildiği yerkürede tüm bu sorunlar toplumsal cinsiyetçi bakış açısından kaynaklanmakta; geleneksel değer yargıları ile kadının görevleri ev içi ile sınırlanmaktadır. Kadına biçilen rol iyi eş ve iyi anne olmasından ibaret kalmaktadır. Zaten, cinsler arası farklılık insanın doğası değil; toplumların yarattığı gerçekliklerdir. Oysa ki; ülke refahı, kız çocuklarının iyi eğitim alması, sonrasında istihdam oranlarının artışı, kadının erkekle eşit işe eşit ücret alması ile mümkün olacaktır.

Tüm bu sorunlara karşı mevzuat düzenlemeleri pek tabii önemlidir. Ancak tarih, bize mevzuat düzenlemelerinin tek başına yeterli olmadığını göstermektedir. Toplumsal cinsiyetçi bakış açısının hakim olduğu bir düzende, uygulamada yetersizlik olduğu sürece kadının kadın olmasından dolayı yaşadığı sorunlar da devam edecektir. Örneğin; 6284 sayılı Ailenin Korunma-

sı Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun 08 Mart 2012 tarihinde kabul edilmiş; kanunun kabulünü izleyen nisan ayında ise kadına yönelik şiddet vakıaları 2012 yılının en yüksek oranına ulaşmıştır.

Dilsizleştirilerek baskı altına alınanlara, ezen-ezilen anlayışının tahakkümünü anlamak için kitaplar devirip ansiklopediler yazmaya hiç gerek yok. Tek bir şeye ihtiyaç var; farkındalık geliştirmeye. "Hukuka, dünyaya ve yaşama dair sözümüz var." diyerek devam ettiğimiz mücadelede bu farkındalık uğruna çabalayan tüm kadınların günü kutlu olsun.

Av. Gökçen KAYA
Tübakkom 11. Dönem Sözcüsü

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HAKLARI HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)

Yazışmalar

*TÜBAKKOM Tarafından Gerçekleştirilen Toplantı Kararlarına
Bağlı Kalınarak Çeşitli Kurumlara Çeşitli Tarihlerde Aşağıda Yer
Alan Görüşler Bildirilmiştir. İlgili Yazışmalar Aşağıdaki Şekildedir.*

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 26.04.2012 tarihli yazısı

KONU: “Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ve Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler hakkında görüş ve önerilerimiz hk.

AÇIKLAMALAR:

Kanun Madde 3 uyarınca; Mülki Amir Tarafından verilecek olan koruyucu tedbir kararlarının sağlık bir şekilde tesis edilebilmesi için, ilgili mülki amirlikler bünyesinde şiddet önleme ve izleme birimlerinin fonksiyonuna benzer birimlerin kurulması gerekmektedir. Yalnızca mülki amirce görevlendirilecek bir ve birkaç personelin tedbir kararı vermede yeterli olmayacağı uygulamada sorunlara sebebiyet vereceği dikkate alınarak içişleri bakanlığı ile yapılacak olan görüşmeler neticesinde işleyiş için tedbir kararlarının tesisini sağlayacak birimlerin kurulması ile ilgili yönetmeliğin hazırlanması zorunludur.

Kanun Madde 12 uyarınca hazırlanacak yönetmelikte Benimsenecek olan teknik takip yöntemlerinin kişinin temel hak ve özgürlüklerine aykırı olmayacak şekilde ve mağdur için gerekli önlemlerin tam olarak alınabildiği, diğer mevzuat ile uyumlu bir sistemle yürütülmesi zorunludur.

Şiddet Önleme ve İzleme merkezleri hakkında;

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kuruluşu ile ilgili olarak kanunda mevcut madde bazında fiziksel olarak nerede ve ne şekilde kurulacağına ve herhangi bir kurum ve kuruluş bünyesinde bulunup bulunmayacağına dair herhangi bir düzenlemenin bulunmaması göz önünde bulundurularak ilgili merkezlerin mağdur kadınların ihtiyaçlarına cevap verecek sayıda, yeterli personel ve fiziki şartları haiz olarak kurulması ve yaygın, kolay ulaşılabilir olması gerekmektedir.

Yine Kanun Madde 22 ve Geçici Madde 1 uyarınca, işbirliği içinde bulunulacak olan bakanlıklar ile koordineli çalışmanın sağlanması için, mağdur kadınların ilk müracaat birimleri olarak başvurduğu Milli Eğitim Müdürlükleri, Mülki Amirlikler, Emniyet, Karakol, Hastane ve diğer sağlık birimlerinde, Muhtarlık, Adliye vb..gibi kurumlarda şiddet önleme ve izleme merkezleri gibi faaliyet gösterecek yardımcı alt birimlerin kurulması kanunun amacına hizmet edecektir.

1-Kanun uyarınca psikolog ve pedegog gibi uzman personelin, pozitif ayrımcılık ilkesi göz önünde bulundurularak, merkezin alanında uzman “kadın” personellerden oluşturulması

2- Yine görev alacak personel arasında avukat bulunmadığından Baroların Kadın Hukuku Komisyonları ile ve Adli Yardım kurulları ile koordineli çalışmayı sağlar protokollerin tanzimi ve hayata geçirilmesi mağdur başvurucunun hukuksal müracaat yollarına başvurmasına en hızlı olanağı sağlayacaktır.

3-7/24 saat çalışma usulünün tam olarak işlerlik kazandırılabilmesi için “görevlinin bulunduğu nöbet sisteminden” ziyade alanında uzman tüm personelin mevcut olduğu bir sistemin benimsenmesi mağdur kadının taleplerini karşılar nitelikte olacaktır.

Bu öneri karşısında mevcut personel kadrosunun azlığı ihtiyaçlara cevap vermeyebileceğinden kanunda revize çalışmaları yapılmalıdır.

4- Kanun madde 15/1-a 'ya göre oluşturulan arşiv ve verilerin gerektiğinde kişilik haklarına aykırılık teşkil etmeyecek şekilde ilgili kurum ve kuruluşların paylaşımına sunulması önemlidir.

5-Kanun Madde 15/1-c bendi uyarınca yapılacak olan başvurularda Bürokratik işlem ve engeller olmamalı, taleple süreç başlamalı ve tüm hizmetler aynı çatı altında koordine edilerek kurumlar arası işbirliği benimsenmelidir.

6-Kanun Madde 15/1-e uyarınca Sivil toplum kuruluşları ile ortak projeler yürütülerek çözüm ortaklığı sistemi benimsenmelidir.

7-Kanun Madde 15/2-a uyarınca merkezin rehberlik etmesi ve meslek edinme kurslarına katılmasını yönelik faaliyetlerde ilgili kurum ve kuruluşlar ile protokol düzenlenmesi, bu protokollerde mağdur kadının istihdamda öncelikli olmasının sağlanması gerekmektedir.

8-Kanun Madde 15/2-c tedbir kararlarının neticelerini izleme konusunda elde edilen verilerin gerektiğinde kişilik haklarına aykırılık teşkil etmeyecek şekilde ilgili kurum ve kuruluşların paylaşımına sunulması önemlidir

9-Kanun Madde 15/3-c-1 maddesi gereğince şiddet uygulayan hakkında uygulanacak rehabilitasyon işlemlerinde, rehabilite birimlerinin genel sağlık birimlerinden farklı olarak kurulması bu rehabilite merkezlerinin, gerekli ve ilgili personel ile fonksiyon kazandırılması gerekmektedir.

10- Kanun Maddesi 15/3-c-4 maddesi gereğince şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik hizmetler “zorunlu haller” dışında farklı birimlerde sunulur, ibaresinin kişisel inisiyatifte bırakılmaması için denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve zorunlu haller olan olağanüstü durumların açıkça sayılmak (belirtmek) sureti ile ilgili merkez yetkililerine tebliği gerekmektedir.

11- Kanun Madde 15/1-ç maddesi uyarınca hazırlanacak programlar arasında, Şiddetin önlenmesi ile ilgili, tespit amaçlı ev ziyaretleri, anket çalışmaları, eğitim çalışmaları, evlere mektup, broşür gönderimi gibi çalışmalar organize edilmelidir.

Av. Hidaye KAHYAOĞULLARI

TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :TBMM KEFEK Toplumsal Cinsiyet Açısından Anayasa Konulu Alt Komisyon A.01.1.FEK.0.00.00.00-46231

KONU :Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TUBAKKOM) Anayasa Değişiklik çalışmaları hk.

AÇIKLAMALAR;

TÜBAKKOM, 11.Dönem 2.Yürütme Kurulu toplantısı uyarınca Anayasa'ya ilişkin değişiklik önerileri aşağıdaki şekildedir. Tübakkom yalnızca kadın hakları alanında çalışmalarını yürütmekte olduğundan Anayasa Metninde de kadın haklarına ilişkin düzenlemeleri dikkate alarak, Anayasa değişiklik önerilerini değerlendirmiştir. Söz konusu değişiklik önerilerinin bir kısmı oyçokluğu bir kısmı ise oybirliği ile karara bağlanmıştır. Anayasaya ilişkin şimdilik taslak çalışma niteliğinde olan önerilerimiz ilerleyen tarihlerde yapılacak olan yürütme ve genel üye toplantıları ile daha kapsamlı hale dönüştürülecektir.

Yürürlükteki Anayasada;

X. Kanun önünde eşitlik

MADDE 10- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 12/9/2010-5982/1 md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özür-lü-ler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.¹

TÜBAKKOM ÖNERİ

Madde. 10 : Herkes Dil, Irk, Renk, Cinsiyet , *Cinsel Yönelim*, Siyasi Düşünce, Felsefi İnanç, Din, Mezhep Ve Benzeri Sebeplerle Ayrım Gözetilmeksizin Kanun Önünde Eşittir.

KADINLAR VE ERKEKLER HUKUKEN VE FİİLEN EŞİT HAKLARA SAHİPTİR. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.²

II. Seçme, seçilme ve siyasî faaliyette bulunma hakları

MADDE 67/ 2. fıkra : (Değişik: 23.7.1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

TÜBAKKOM ÖNERİSİ;

MADDE 67/ 2. fıkra : (Değişik: 23.7.1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık

¹ Yürürlükteki Anayasa'da

² Yürürlükteki Anayasa'da

sayım ve döküm esaslarına göre, her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak şekilde özel önlemler alınarak yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

Yürürlükteki Anayasada

III. Siyasî partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma

MADDE 68/ son fıkra

Siyasî partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça malî yardım yapar. Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabi olduğu esaslar kanunla düzenlenir.

TübaKKom Öneri;

ANAYASA Mad. 68 son fıkra: " Devlet, Siyasi partilere, yeterli düzeyde, hakça ve cinsler arası fırsat eşitliğini sağlayarak mali yardım yapar."

* Yürürlükteki Anayasa'da :

B. Siyasî partilerin uyacakları esaslar

MADDE 69/1.fıkra (Değişik: 23.7.1995-4121/7 md.) Siyasî partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmalarını demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.

TübaKKom Öneri;

Anayasa Madde 69/1 Fıkra "Siyasi partilerin parti içi düzenlemeleri ve çalışmalarını demokrasi ilkelerine uygun olur. Siyasi parti teşkilatlarının tüm karar organları her bir cinsin eşit temsil ve katılımını fiilen sağlayacak esaslara ve olumlu düzenlemelere göre oluşur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir."

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

MADDE 70. - Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

TÜBAKKOM ÖNERİ;

Madde 70. "Her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir."

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilmez. Göreve alınmada görevin gerektirdiği nitelikler saklı kalmak koşuluyla devlet cinsler arası eşitliği sağlamak üzere gereken her türlü özel önlemi alır."

* Yürürlükteki Anayasa'da :

MADDE 75. - (Değişik: 17.5.1987 - 3361/2 md; 23.7.1995 - 4121/8 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen beşyüzelli milletvekilinden oluşur

TÜBAKKOM ÖNERİ,

75 madde."Türkiye Büyük Millet Meclisi, *her bir cinsin eşit temsil ve katılımı esaslarına uygun olarak* genel oyla seçilen beş yüz elli milletvekilinden oluşur

* Yürürlükteki Anayasa'da :

MADDE 95/ f.2

İçtüzük hükümleri, siyasî parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. Siyasî parti grupları, en az yirmi üyeden meydana gelir.

TÜBAKKOM ÖNERİ;

"İç tüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının Meclis'in bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında *ve her bir cinsin eşit temsil ve katılımı esasları çerçevesinde* katılmalarını sağlayacak yönde düzenlenir."

MADDE 127/ f.1

Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

TÜBAKKOM ÖNERİ

.Madde 127 /1 “Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kuruluş esasları kanunla belirlenen ve karar organları, kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilerek her bir cinsin eşit temsil ve katılımı ile oluşturulan kamu tüzel kişileridir.”

Gereği için bilgilerinize saygı ile arz olunur.17.02.2012

Av. Hidaye KAHYAOĞULLARI
Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı
Tübakkom 11. Dönem Sözcüsü

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı/KSGM

21.12.2011 Tarihli B.02.1.KSM.0.07.101.1694 yazısı

KONU :Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı hakkında değerlendirmeler hk.

DEĞERLENDİRME VE GÖRÜŞLER:

Aşağıdaki görüş ve öneriler, TÜBAKKOM'un kuruluş anından bu güne yapılan çalışmalar çerçevesinde dönem sözcülüğünün anlatımı ile yer almaktadır;

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından ekte gönderilen metinde, 09-12 Haziran 2010 tarihleri arasında ilgili kurum ve kuruluşlar ile yapılan çalıştay neticesinde 2011-2015 taslak ulusal eylem planının hazırlandığı belirtilmektedir.

Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu olarak; 2011 Temmuz ayından itibaren dönem sözcülüğü faaliyetlerimizi yürütmemiz hasebi ile önceki dönem sözcüsü ile yapmış olduğumuz görüşmelerde yukarıda bahsi geçen İçalıştayda Tübakkom olarak yer alınmadığı herhangi bir bilginin kendilerine iletilmediği öğrenilmiştir. Yine aynı şekilde yapılmış olan görüşmeler neticesinde özellikle büyük şehir baroları ile yapılan görüşmelerde bu tür bir çalıştayda, Bakanlıkça kendilerine bilgi verilmemesi sebebi ile yer alınmadığı öğrenilmiştir.

Bu hususta yine Tübakkom üyesi Barolara ilgili metin hakkında bilgi verilmiş bu tür bir çalıştaya katılıp katılmadıkları katılmışlar ise görüş ve önerileri istenmiştir. İlgili cevabi yazılar başkanlığınıza ayrıca iletilecektir. Ancak Tübakkom Dönem Sözcülüğü olarak ilgili taslak plan ile görüş ve önerilerimiz aşağıdaki gibidir;

GENEL OLARAK:

İlk olarak şuna değinmek gerekir ki **“Çocuk ve kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin alınacak Tedbirler”** konulu Başbakanlık genelgesinden hareketle, **“Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı Güncelleme Çalıştayı”** yapıldığı belirtilmektedir.

Çalıştay başlığı açısından değerlendirme yapıldığında, kadının yalnızca aile içi şiddetle karşı karşıya kaldığı ancak birey olarak toplum içerisinde yalnızca kadın (birey) olması açısından cinsiyet ayrımcılığı noktasında uğramış olduğu şiddete, çalıştayda ne derece değinildiği bilinmemektedir. Oysaki çalıştayı **“aile içi şiddet”** minimalinde değil **“kadına yönelik her türlü şiddet ve kadın olmasından kaynaklanan şiddet”** konularında yapılması/değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamak zorunlu olmuştur.

Toplum yapısına ve TÜİK/ KSGM istatistik bilgilerine bakıldığında son 10 yılda yaklaşık olarak kadına yönelik şiddetin yüzde bindörtü yüz oranında artış gösterdiği gözlemlenmiştir. Yine aynı şekilde kadına yönelik şiddetin toplumun tüm katmanlarında hızla arttığı rastlanılan bilinen bir gerçekliktir.

2011-2015 eylem planı ile benzer başlıklar taşıyan 2007-2010 Yıllarına ait ve ilk adım olarak değerlendirilen ulusal eylem planının neticelerinin kanımızca değerlendirilmesi ve aksaklıkların tespiti yeni eylem planının uygulanabilirliği açısından önem arz etmektedir.

1-YASAL DÜZENLEMELER BAĞLAMINDA:

Yine gündemden düşmeyen kadın cinayetlerinin istatistiki veriler ile değerlendirilerek sebep sonuç ilişkisinin kurulması aynı zamanda bu alanda temel mevzuat olarak kabul edilen ilk yardım müessesesi olarak gördüğümüz 4320 Sayılı kanunun revüze edilmesi bir ihtiyaçtır. Ancak Bakanlık tarafından çeşitli tarihlerde tarafımıza gönderilen tasarıların içerik olarak sık sık

değiştirildiği ve nihayetinde iletilen son tasarının ise yeterli olmadığını üzülerek görmüş bulunmaktayız.

Söz konusu yasa tasarısında özellikle 3. Ve 6. Maddelerde düzenlenen koruyucu ve önleyici tedbirlerde mülki amirliklere geniş yetki tanınması bir takım kaygılara sebebiyet vermektedir. Oysaki mevcut kanunda ve önceki tasarlarda yetki ve görev dağılımı daha çok yargı üzerinde toplanmışken, mülki amirlere bir takım insiyatiflerin tanınması ve hukukçu olmayan bireylerin uygulayıcı hale gelmesi ve bu bireylerin farkındalık eğitimlerinin uzun sürecek olması tasarının en önemli eksikliklerindedir.

Yine aynı tasarı bazında değerlendirme yapıldığı takdirde önleyici tedbir kararlarına aykırılık başlığı altında düzenlenen 8 madde de failin 3 ila 15 gün arasında zorlama hapsine tabi tutulacağı düzenlenmiş ve tedbir kararına uygun davranacağına dair "taahhütte bulunması halinde" salıverildiği takdirde, mağdurun ev-işyeri adres değişikliklerinin ve gizlilik kararlarının bu kadar kısa bir sürede ne şekilde uygulanacağı anlaşılamamaktadır.

Kadına yönelik şiddetin ve cinayetlerin her geçen gün artması karşısında cezasızlık halini yada cezai müeyyidelerin azaltılması telafisi mümkün olmayan zararlara sebebiyet verecektir.

Kadın Hakları bağlamında temel mevzuatlarda iyileştirmelere gidileceğinden söz edilmesi ve eylem planına dahil edilmesi her ne kadar sevindirici bir gelişme olsa da bu çalışmalardan biri olan 4320 Sayılı Taslak metni kadın sivil toplum kuruluşları ve uygulayıcı olan kadın avukat meslektaşlarımızca kaygı verici olarak nitelendirilmektedir. Mevzuat çalışmalarının tahdidi olarak sayıldığı görülüyorsa da bu tür bir sayım her zaman eksiklikleri barındırma riskini içinde taşımaktadır. Burada da görüleceği üzere ANAYASA çalışmalarının da taslak eylem planında bulunan mevzuat çalışmalarına eklenmesi gerektiği tespitinde bulunmaktayız.

Mevzuat çalışmaları bağlamında işbirliği yapılacak kurum ve kuruluşlar arasında her ne kadar barolar denmişse de, Türkiye

Barolar Birliği ve Türkiye Barolar Birliği Kurul ve Komisyonlarının Fonksiyonlarının göz önünde bulundurulması gerektiği fikrindeyiz. Yine bu sorun çerçevesinde söz konusu çalıştaya davet edilmememiz sebebi ile katılamadığımızı ancak Bakanlık tarafından TBB ile iletişime geçilmiş olması halinde, tüm baroların kadın hukuku komisyonlarının bu çalışmalarda yer alma olanağı bulacağı bir başka tespitimizdir. Kaldı ki yine 4320 Sayılı Kanun Tasarısına ilişkin görüşlerin bildirileceği 12.01.2012 Tarihli bakanlık toplantısına davet edilmemiş olmamız sebebi ile ilgili kanun tasarısının görüşüleceği toplantıya katılamayacağımızı da ayrıca bildirmek isterim. Ancak Komisyon çalışmalarımız ve değerlendirmelerimiz haricen KSGM'ye mail yolu ile iletilmektedir.

2-FARKINDALIK YARATMA VE ZİHNİYET DÖNÜŞÜMÜNÜN SAĞLANMASI:

Kadına yönelik şiddetin toplumsal tepki ile karşılaşması ve mücadelesi ancak kararlı bir devlet politikası ile mümkün olacaktır. Bu başlık altında personel ve bireylere eğitim çalışmaları düzenleneceğinden söz edilmiş ise de bu eğitim çalışmalarının bir bütün olarak aynı bilgi ve belgelerle desteklenerek özel sektörü ve özel sektörü temsil eden tüm oda-birlik-sendika vb..oluşumları da içinde barındırması eş zamanlı ve eş metaryallerle desteklenmesi bir zorunluluktur.

Yine işbirliği yapılacak olan kurumlar belirtilmiş ise de iş birliği yapılacak olan kurum ve kuruluşlar arasında eğer ki eğitimde öncelik sıralamasına gidilecek ise mevcut istatistiki veriler bağlamında hareket edilmeli ve yapılacak olan eğitim ve protokollerle tespit edilen kurumlara öncelik tanınmamalıdır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının ilk olarak Diyanet İşleri ile "aile içi şiddeti önleme" konulu ve Diyanet işleri personelinin uzlaştırmacı ve uygulayıcı olacağı yönünde bir protokol yaptığını geçtiğimiz günlerde medyadan öğrenmiş bulunmaktayız. Bu konudaki takdiri uygulamanın ve kurum seçiminin hangi bilimsel ve istatistiki veriye dayandığı bilinmemektedir.

3-KADININ GÜÇLENDİRİLMESİ VE KORUYUCU HİZMET SUNUMU:

Mevcut mevzuat bazında değerlendirme yapıldığında; Şiddet mağduru kadının sığınabileceği tek kurumsal yapılanma olan sığınma evlerinin nitelik ve niceliklerinin arttırılması, sığınma evlerini açacak olan kurumlardan biri olan Belediyelerin emredici bir hükümle sığınma evi açma konusunda zorunluluğa tabi tutulması gerekmektedir.

Mevcut mevzuat hükümleri uyarınca, Sığınma evine yerleştirilen kadınlar açısından bir takım yönetmelik hükümlerinin uygulanmasının kadını korumada eksik kaldığının bir başka sebebi ve göstergesidir. Oysaki şiddet mağduru kadının “kimliğine” bakılmaksızın koruma sağlanması Sosyal Devlet Olma İlkesinin gereğidir. Oysaki mevcut uygulamaların bu yönde olmadığı çeşitli örneklerle görülmektedir.

Kadının geçici barınma yeri olarak görülen sığınma evlerinin aynı zamanda güvenlik-sağlık-eğitim ve beceri kazandırma ekonomik ve ruhsal olarak rehabilite edileceği merkezler olarak dizayn edilmesi ve işlerlik kazandırılması bir zorunluluktur.

Başvurucu kadının ilgili mercilere doğru yönlendirilebilmesi, mağduriyetinin bir kez daha tekrarlanmaması için yasa ile ilişkilendirilmiş veya ilişkilendirilecek kamu kurum ve kuruluşları nezdinde (Mülki Amirlikler, Belediyeler, Jandarma, Emniyet, Milli Eğitim Müdürlükleri, Sağlık Kuruluşları, Barolar vb..) ilk adım istasyonlarının gerekli donanım da (eğitimli personel ve fiziki şartlar) sağlanarak kurulması gerekmektedir. Bu durum aynı zamanda kurumlar arası koordinasyonu da güçlendirecek olumlu bir faktör olacaktır.

4-KURUM/KURULUŞLAR ARASI İŞBİRLİĞİ

Kurumlar arası koordinasyonun önemi her platformda tarafımızca vurgulanmış talep makamlarına bu görüş iletilmiştir. Ancak İl ve Ulusal bazda değerlendirildiğinde mesleğimizi icra ederken dahi “şiddet mağduru kadını korumakla mükellef” kurum ve kuruluşlar arasında uyumlu bir işbirliğinin olmadığı

yetki ve görev dağılımında bireylerin inisiyatifinin ön planda tutulduğu kurumlarca sahiplenilmediği görülmüştür. Bu noktada eğitim- eğitilmiş personel-kadına karşı şiddeti önleme birimlerinin ve ilk adım istasyonlarının önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Yapılacak olan protokol, özellikle veri tabanı oluşturma çalışmalarında ve maliyetin hesaplanması noktasında Barolar Birliği ile işbirliği içerisinde olunması önem arz etmektedir. Sayılmış olan Kurumlar arasında işbirliği içinde bulunulacak olan kurumlar arasında Barolar Birliği ya da barolar bulunmamaktadır.

Yine Aynı Şekilde KSGM'nin kuruluş esasları gözden geçirilerek kadına yönelik şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı noktasında işlerlik kazandırılması uygulayıcı kurum olması açısından önemli bir husustur.

SON OLARAK;

Kadına yönelik şiddeti önleme ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama noktasında "bütçe oluşturulması- ayrılması" tüm önerilerin ve eylem planının etkinliğini olumlu yönde etkileyecek en önemli unsurlardan biridir. Bir başka deyişle, eylem planı içerisinde bütçelemeye ilişkin bir çalışmanın yer almaması önemli bir eksikliklerdir.

10.01.2012 Tarihinde dönem sözcülüğümüze iletilmiş olan yazı ve ekleri çerçevesinde yukarıdaki değerlendirmeler sürenin sınırlı olması sebebi ile diğer barolardan ayrıca görüş alınmaksızın hazırlanmış olup söz konusu metin tüm barolara iletilmiş olup ek bilgi ve görüş için cevabi yazıları beklenmektedir. Tarafımıza iletildiği takdirde ayrıca bilgi ve görüşlerinize arz olunacaktır.

Gereği için bilgilerinize saygı ile arz olunur.11.01.2012

Av.Hidaye KAHYAOĞULLARI
Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı
Tübakkom 11. Dönem Sözcüsü

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu B.01.0.DDK-52-681 Sayılı yazısı

KONU : Ekli belgede yer alan sorulara ilişkin görüş ve bilgilerimiz hk.

Genel Olarak;

Türkiye Barolar Birliği bünyesinde 1999 yılında kurulmuş olan TÜBAKKOM (Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu) “kadın hakları” alanında çalışmalarını sürdürmekte olup, Türkiye Barolar Birliği bünyesinde kurulmuş olan Çocuk ve İnsan Hakları Komisyonları ile gerektiğinde işbirliği içinde çalışmaktadır. Bu sebeple ekli metinde sorular arasında bulunan “çocuğa yönelik şiddet” değerlendirmeleri kapsamlı olarak yapılmayacaktır. Gerekli Görüldüğü takdirde ilgili komisyondan bilgi edinilmesi hususu görüşlerinize sunulur.

1-ÜLKEMİZDE KADINA VE ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETİN NEDENLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER VE ÖNERİLER;

Ülkemizin taraf olduğu imzaladığı ve onayladığı “Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi” uyarınca;

“ Kadına yönelik şiddet; ister kamusal ister özel alanda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayalı her türlü eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma anlamına gelir ve bir insan hakları ihlali ve kadınlara yönelik ayrımcılığın bir biçimi olarak anlaşılmaktadır” şeklinde tanımlanmaktadır.

Ülkemizde ise Şubat 2010 -Ağustos 2011 tarihleri arasında Aile İçi Şiddet vakıaları sayısı 78.500 olarak belirlenmiştir.¹

Kadına Yönelik Şiddetin Nedenleri ise;

1-Toplumsal ve Kültürel faktörler;

Cedaw Sözleşmesinde de açıkça belirtildiği üzere kadına yönelik şiddetin temel faktörlerin ilki her iki cinsten birinin aşağılığı veya üstünlüğü fikrini veya kadın ile erkeğin kalıplaşmış rollerine dayalı ön yargıların, yanlış geleneksel uygulamaların şiddette ve toplumsal cinsiyet ayrımcılığına neden olduğudur.

Ülkemizde yaşanan namus cinayetleri ile erken yaşta gayri resmi birliktelikler bu durumun en önemli göstergelerindedir.

2-Kadının Toplum içinde birey olarak tanınmaması;

Yukarıda bahsi geçen faktörde göz önünde bulundurularak kadının, erkek egemen bakış açısı ile değerlendirilerek bireysel haklarının göz ardı edilmesi. Kadının birey olduğu noktasından hareket edilmemesi ve toplumsal rolleri ile kadının değer kazanması.

3-Şiddet Uygulayan açısından bireysel faktörler;

Şiddet uygulayan birey açısından yapılan istatistiki verilerden elde edilen sonuçlara bakıldığında erkeğin fiziksel gücünden kaynaklanan üstünlüğünü sıkça kullanması. Bu durumu güçlendiren diğer etmenlerinde kişilik bozuklukları, eğitim eksikliği, ekonomik güçsüzlükler, madde bağımlılığı vb. şeklinde sıralanabilmektedir.

4- Kadının temel hak ve özgürlüklerinin korunması ve temin edilmesinde Ulusal Politikaların bulunmaması ya da işlerlik kazandırılmaması:

---

1 Kaynak/ Kadına ve Aile İçi Şiddete Son Vermek İçin Elele/ Nazan Moroğlu/Cm Basım Yayın Syf.49

Kadına yönelik şiddet, ayrımcılık ve haklarda ulusal politikaların bulunmaması, bulunması halinde eksikliklerin tespit edilememesi, uygulayıcıların bu politikaları içselleştirmede yaşadıkları sorunlar ile kurumlar arası koordinasyon eksiklikleri diğer önemli bir faktördür.

5-Sosyal ve Ekonomik Faktörler;

Mağdur kadın açısından ve şiddet uygulayıcısı fail açısından da ekonomik olanakların yetersizliği şiddetin oluşumunu ve biçimini etkileyen önemli faktörlerdendir. Kadının aile içinde mal varlığı edinmesinde yaşanan sorunlar, iş hayatında yüksek gelir elde etme taleplerinin yok sayılması, özlük haklarından yoksun bırakılması vb..şeklinde sıralanabilecektir.

Kadına Yönelik Şiddete Çözüm Önerileri;

1-Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının, “Kadın, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı” olarak yeniden yapılandırılması

Kadının toplum içerisinde bir birey olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Kadınların bağımsız ve erkeklerle eşit haklara sahip bireyler olduklarının benimsenmesi; fiili eşitliğin sağlanması için kadınlar ve erkekler arasında eşitsizlik yaratan tüm engellerin kaldırılması mevcut durumun çözümüne olanak sağlayacaktır. Tüm dünyada kadın erkek eşitliğini sağlayacak resmi mekanizmalar bu amaçla kurulmaktadır. Bu sebeple kadını birey olarak kabul eden bir iradenin varlığı ve bu düşüncenin fiziksel ortama sirayeti ancak “Kadın” Bakanlığının kurulması ve diğer bağlı kurumların bu doğrultuda yapılandırılması ile gerçekleşebilecektir.

2-Kadına Yönelik şiddete karşı temel ve sürekliliği olan politikalar izlenmesi ve geliştirilmesi.

Kadının toplum içindeki konumunun güçlendirilmesi ve haklarının temini açısından yeniden yapılandırmaya gidilmesi için bütçeleme çalışmalarının yapılması.

3-Uluslararası Sözleşmeler Bağlamında Mevzuat Çalışmaları

Anayasa başta olmak üzere yürürlükte bulunan tüm mevzuatın, Uluslararası sözleşmelerde göz önünde bulundurularak kadının temel hak ve özgürlüklerinin yeniden değerlendirilmesi ve güçlendirilmesi.

4-Mevzuat çalışmaları temelinde kurumlar arası koordinasyon sağlanması ve personelin eğitimi.

Kadına Yönelik Şiddetin ortadan kaldırılması ve önlenmesi amacı ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınarak, uygulanacak yaptırımların gerektiğinde arttırılması.

5- İdari Yapılanmanın Yeniden Gözden Geçirilmesi;

Kurumların işlerlik kazanması anlamında ilgili personel eğitimlerinin yanı sıra ilgili birimlerin oluşturularak müracaat yöntemlerinin kolaylaştırılması gerekmektedir.

6- Toplumsal ve bireysel farkındalık çalışmaları.

Elde edilen veriler doğrultusunda, Sivil Toplum Kuruluşları, kurum kuruluşlar arasında işbirliği içinde eğitim çalışmalarının meslek içinde ve dışında organize edilmesi ve tamamlanması gerekmektedir.

2- KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN FAALİYETLER;

TÜBAKKOM (Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu)

Yönergesinde de Tübakkom'un amaçları aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

A- Ulusal ve Uluslar arası mevzuatta kadının insan haklarına ilişkin düzenlemelerin yaşama geçirilmesi, eşit ve adil uygulanmasının sağlanması.

B- Evrensel hukuk ölçeğinde adalet ve eşitlik prensibine aykırı mevcut düzenlemeleri ve uygulamaları değiştirecek çözüm önerilerinin saptanması ve savunulması.

C- Kadınların haklarını öğrenmeleri ve kullanmalarını sağlama yönelik eğitim çalışmalarının yapılması ve gönüllü danışmanlık hizmeti verilmesi.

D- Kadının insan hakları mücadelesine kamuoyu desteği sağlamak amacıyla TÜBAKKOM aracılığıyla baroların kadın hakları kurulları/ komisyonları ile ortak eylem planlarının oluşturulup, uygulamaya konulması.

E- Baroların kadın hukuku kurulları/ komisyonları arasında koordinasyon, işbirliği ve dayanışmanın sağlanması doğrultusunda yapılacak çalışmaların yapılması.

F- Mesleki anlamda kurumsal ve uygulamaya yönelik yayınlar yapılmasıdır.

Yukarıda belirlenen amaçlar doğrultusunda;

-Tüm barolarda mevcut kadın hukuku komisyonları; buldukları şehir ve bölge bazında hukuksal danışmanlık ve yardım çalışmalarını özellikle İnsan Hakları, Cmk ve Adli Yardım Kurul ve komisyonları ile koordineli olarak sürdürmektedir.

- Kadın Hakları Komisyonları TÜBAKKOM bünyesinde gerçekleştirilen dönemsel yürütme ve genel üye toplantıları ile, Kadının insan haklarına ilişkin düzenlemelerin yaşama geçirilmesi, eşit ve adil uygulanmasının sağlanması amacı ile elde edilen istatistik ve bilimsel veriler ile mesleki tecrübeler doğrultusunda uygulamada yaşanan aksaklıkların giderilmesi noktasında mevzuat çalışmalarını ortak irade ürünü olarak ilgili kurum ve kuruluşlara öneri niteliğinde sunmaktadırlar.

-Kadın Hukuku Komisyon, Kurul ve Merkezleri kendi bölgelerinde yada illerinde, farklı meslek gruplarına mensup uzman kişilerin de desteği ile meslek içi eğitim çalışmalarının yanı sıra toplumsal farkındalık çalışmaları amacı ile çeşitli sivil toplum

kuruluşları, Mülki amirlikler vb.. kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde eğitim içerikli etkinlikler düzenlemektedir.

İş bu lokal çalışmaların yanısıra dönemsel olarak yapılan seminer, panel, sempozyum vb.. gibi etkinlikler çerçevesinde meslek içi eğitim çalışmaları Tübakkom bünyesinde bütünsel olarak gerçekleştirilmektedir.

-Kadın Hakları alanında gerek Ulusal gerekse uluslararası alanda özel anlam ve önem ihtiva eden günlere binaen faaliyetlerde bulunmanın yanı sıra yine kamuoyu desteği sağlamak amacı ile ortak eylem planları oluşturularak ortak uygulamaların benimsenmesi ve süreklilik kazandırılması amacı ile çalışmalar yapılmaktadır.

- Kadın Hakları alanında mesleki ve uygulamaya dönük eğitim materyalleri ile çeşitli yayımları hazırlama ve kullanıma sunma çalışmaları yapılmaktadır. Türkiye Barolar Birliğinin çeşitli kurul ve komisyonlarının çalışmalarına ortak olabileceği gibi özellikle kadın hukuku alanındaki çalışmaların arşivlenmesi amacı ile iki yıllık sürelerden oluşan her dönem sonunda Çalışma Raporları TBB yayın kurulu vasıtası ile kitap olarak yayımlanmakta ve meslektaşlarımıza sunulmaktadır.

Yukarıda belirtilen çalışmalara ilişkin özellikle hukuksal yardım amaçlı istatistiki veriler baroların CMK ve Adli yardım kurullarında bulunmaktadır.2 Mayıs 2009-2 Temmuz 2011 yıllarına ilişkin TÜBAKKOM çalışma raporunu içerir kitap ekte mevcuttur.

3-KAMU KURUM KURULUŞLAR, DİĞER STK'LAR, ÖZEL SEKTÖR, ULUSLARASI KURULUŞLAR VE YABANCI KURULUŞLAR İLE İŞBİRLİĞİ;

Başlıkta bahsi geçen kurum ve kuruluşlar ile proje niteliğinde sürekli olarak bir işbirliği çalışmaları yapılmamakla birlikte, Baroların Kadın hukuku komisyonları dönemsel olarak çeşitli kurum ve kuruluşlar ile farklı tarih ve zaman dilimlerini içerir şekilde uygulamaya ilişkin eğitim çalışmaları ve mevzuat çalışmaları yapmaktadırlar.

4-KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİ KONUSUNDA GERÇEKLEŞTİRİLEN UYGULAMALARA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER;

Toplum yapısına ve TÜİK/ KSGM istatistik bilgilerine bakıldığında son 10 yılda yaklaşık olarak kadına yönelik şiddetin yüzde bindörtü yüz oranında artış gösterdiği gözlemlenmiştir. Yine aynı şekilde kadına yönelik şiddetin toplumun tüm katmanlarında hızla arttığı rastlanılan bilinen bir gerçekliktir.

Mevcut istatistiki gerçeklik bu iken gerek kamu kurum kuruluşlarında gerekse diğer sivil toplum kuruluşları ile medya tarafından gerçekleştirilen uygulamaların yeterli olduğundan söz etmek güç olacaktır.

2011-2015 eylem planı ile benzer başlıklar taşıyan 2007-2010 Yıllarına ait ve ilk adım olarak değerlendirilen ulusal eylem planının neticelerinin kanımızca değerlendirilmesi ve aksaklıkların tespiti yeni eylem planının uygulanabilirliği açısından önem arz etmektedir.

Bu çerçevede 2011-2015 taslak ulusal eylem planına genel bir değerlendirme yapma gereği doğmuştur;

Kadına yönelik şiddetin toplumsal tepki ile karşılaşması ve mücadelesi ancak kararlı bir devlet politikası ile mümkün olacaktır. Bu başlık altında personel ve bireylere eğitim çalışmaları düzenleneceğinden söz edilmiş ise de bu eğitim çalışmalarının bir bütün olarak aynı bilgi ve belgelerle desteklenerek özel sektörü ve özel sektörü temsil eden tüm oda-birlik-sendika vb. oluşumları da içinde barındırması eş zamanlı ve eş materyallerle desteklenmesi bir zorunluluktur.

Yine işbirliği yapılacak olan kurumlar belirtilmiş ise de iş birliği yapılacak olan kurum ve kuruluşlar arasında eğer ki eğitimde öncelik sıralamasına gidilecek ise mevcut istatistiki veriler bağlamında hareket edilmeli ve yapılacak olan eğitim ve protokollerle tespit edilen kurumlara öncelik tanınmamalıdır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının ilk olarak Diyanet İşleri ile “aile içi şiddeti önleme” konulu ve Diyanet işleri personelinin uzlaştırıcı ve uygulayıcı olacağı yönünde 26.10.2011 protokol yapılmıştır. Bu konudaki takdiri uygulamanın ve kurum seçiminin hangi bilimsel ve istatistiki veriye dayandığı bilinmemektedir.

Kurumlar arası koordinasyonun önemi her platformda tarafımızca vurgulanmış talep makamlarına bu görüş iletilmiştir. Ancak İl ve Ulusal bazda değerlendirildiğinde mesleğimizi icra ederken dahi “şiddet mağduru kadını korumakla mükellef” kurum ve kuruluşlar arasında uyumlu bir işbirliğinin olmadığı yetki ve görev dağılımında bireylerin insiyatifinin ön planda bulunduğu kurumlarca sahiplenilmediği görülmüştür. Bu noktada eğitim- eğitilmiş personel-kadına karşı şiddeti önleme birimlerinin ve ilk adım istasyonlarının önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının KADIN, AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI olarak yeniden yapılandırılarak KSGM'nin kuruluş esasları gözden geçirilerek kadına yönelik şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı noktasında işlerlik kazandırılması uygulayıcı kurum olması açısından önemli bir husustur.

Kadına yönelik şiddeti önleme ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama noktasında “bütçe oluşturulması- ayrılması” tüm önerilerin ve eylem planının etkinliğini olumlu yönde etkileyecek en önemli unsurlardan biridir. Bir başka deyişle, eylem planı içerisinde bütçelemeye ilişkin bir çalışmanın yer almaması önemli bir eksikliklerdir.

5-KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİNDE ÜLKEMİZE ÖRNEK TEŞKİL EDECEK DİĞER ÜLKE UYGULAMALARI;

Uluslararası sözleşmeler çerçevesinde mevzuat değişikliklerinin toplumsal yapı ve ihtiyaçlarda göz önünde bulundurularak benimsenerek uygulamaya konulması bu bağlamda önem arz etmektedir.

Şiddet mağduru kadının sığınabileceği tek kurumsal yapılanma olan sığınma evlerinin nitelik ve niceliklerinin arttırılması, sığınma evlerini açacak olan kurumlardan biri olan Belediyelerin emredici bir hükümle sığınma evi açma konusunda zorunluluğa tabi tutulması gerekmektedir.

Mevcut mevzuat hükümleri uyarınca, Sığınma evine yerleştirilen kadınlar açısından bir takım yönetmelik hükümlerinin uygulanmasının kadını korumada eksik kalındığının bir başka sebebi ve göstergesidir. Oysaki şiddet mağduru kadının “kimliğine” bakılmaksızın koruma sağlanması Sosyal Devlet Olma İlkesinin gereğidir. Oysaki mevcut uygulamaların bu yönde eksik kaldığı çeşitli örneklerle görülmektedir.

Kadının geçici barınma yeri olarak görülen sığınma evlerinin aynı zamanda güvenlik-sağlık-eğitim ve beceri kazandırma ekonomik ve ruhsal olarak rehabilite edileceği merkezler olarak dizayn edilmesi ve işlerlik kazandırılması bir zorunluluktur.

Başvurucu kadının ilgili mercilere doğru yönlendirilebilmesi, mağduriyetinin bir kez daha tekrarlanmaması için yasa ile ilişkilendirilmiş veya ilişkilendirilecek kamu kurum ve kuruluşları nezdinde (Mülki Amirlikler, Belediyeler, Jandarma, Emniyet, Milli Eğitim Müdürlükleri, Sağlık Kuruluşları, Barolar vb..) ilk adım istasyonlarının gerekli donanım da (eğitimli personel ve fiziki şartlar) sağlanarak kurulması gerekmektedir. Bu durum aynı zamanda kurumlar arası koordinasyonu da güçlendirecek olumlu bir faktör olacaktır.

Yine gündemden düşmeyen kadın cinayetlerinin istatistiki veriler ile değerlendirilerek sebep sonuç ilişkisinin kurulması aynı zamanda bu alanda temel mevzuat olarak kabul edilen ilk yardım müessesesi olarak gördüğümüz 4320 Sayılı kanunun revize edilmesi bir ihtiyaçtır. Ancak Bakanlık tarafından çeşitli tarihlerde tarafımıza gönderilen tasarıların içerik olarak sık sık değiştirildiği ve nihayetinde iletilen son tasarının ise yeterli olmadığını üzümlere görmüş bulunmaktayız.

Söz konusu yasa tasarısında özellikle 3. Ve 6. Maddelerde

düzenlenen koruyucu ve önleyici tedbirlerde mülki amirliklere geniş yetki tanınması bir takım kaygılara sebebiyet vermektedir. Oysaki mevcut kanunda ve önceki tasarlarda yetki ve görev dağılımı daha çok yargı üzerinde toplanmışken, mülki amirlere bir takım insiyatiflerin tanınması ve hukukçu olmayan bireylerin uygulayıcı hale gelmesi ve bu bireylerin farkındalık eğitimlerinin uzun sürecek olması tasarının en önemli eksikliklerindedir.

Yine aynı tasarı bazında değerlendirme yapıldığı takdirde önleyici tedbir kararlarına aykırılık başlığı altında düzenlenen 8 madde de failin 3 ila 15 gün arasında zorlama hapsine tabi tutulacağı düzenlenmiş ve tedbir kararına uygun davranacağına dair "taahhütte bulunması halinde" salıverildiği takdirde, mağdurun ev-işyeri adres değişikliklerinin ve gizlilik kararlarının bu kadar kısa bir sürede ne şekilde uygulanacağı anlaşılamamaktadır.

Kadına yönelik şiddetin ve cinayetlerin her geçen gün artması karşısında cezasızlık halini yada cezai müeyyidelerin azaltılması telafisi mümkün olmayan zararlara sebebiyet verecektir.

Kadın Hakları bağlamında temel mevzuatlarda iyileştirmelere gidileceğinden söz edilmesi ve eylem planına dahil edilmesi her ne kadar sevindirici bir gelişme olsa da bu çalışmalardan biri olan 4320 Sayılı Taslak metni kadın sivil toplum kuruluşları ve uygulayıcı olan kadın avukat meslektaşlarımızca kaygı verici olarak nitelendirilmektedir. Mevzuat çalışmalarının tahdidi olarak sayıldığı görülüyorsa da bu tür bir sayım her zaman eksiklikleri barındırma riskini içinde taşımaktadır. Burada da görüleceği üzere ANAYASA çalışmalarının da taslak eylem planında bulunan mevzuat çalışmalarına eklenmesi gerektiği tespitinde bulunmaktayız.

6-KADINA YÖNELİK ŞİDDET ALANINDA ÜLKEMİZDE YAPILAN BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE AKADEMİK ÇALIŞMALAR HAKKINDA MEVCUT DURUM ANALİZİ;

Ülkemizde bulunan yüksek öğretim kurumu olan üniversitelerin büyük bir bölümünde Kadın sorunları araştırma ve uygulama merkezlerinin kurulması ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Yine Ülkemizde mevcut Hukuk Fakültelerinin eğitim sistemi gözden geçirilerek mevcut eğitim programlarına Kadın Hukuku alanında çalışmaların geliştirilebileceği çeşitli birim, merkez yada kürsülerin kurulması toplumsal bakış açısının kadın hakları lehinde gelişimine etki edecektir.

Bu çerçevede mevcut yayınların teşvik edilmesi, bütçe ve ödenek sağlanması ile mümkün olacaktır.

7-ÜLKEMİZDE KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN OLARAK ÖNLEME KORUMA ADLİ SÜREÇ, TEDAVİ VE REHABİLİTASYON AÇISINDAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ;

Önleme ve Koruma :

Mağdur kadın ilgili kurum ve kuruluşlara (mülki amirlik, savcılık, emniyet jandarma ve barolara) ilk olarak müracaat etmekte, önleme ve koruma talebinde bulunmakta ise de çoğu zaman yasadan kaynaklanan bir takım usulü sebepler göz önünde bulundurulurken mağdur kadın hakkında koruma tedbirleri özellikle güvenlik açısından alınan tedbirler eksik kalmaktadır. Bu bağlamda ilk adım istasyonlarının gerekliliği bir kez daha karşımıza çıkmaktadır.

Mağdur kadın açısından adli süreç;

İlk olarak 4320 Sayılı Kanun, Medeni Kanun ve Tck uyarınca görevlendirilmiş kurumlara bildirim ile başlamaktadır. (Savcılıklar, Jandarma, emniyet, hastahane, barolar vb.. gibi.) Sonrasında ise 4320 Sk uyarınca bir takım tedbirlere hükmediliyor ise de kolluk uygulamalarının sağlıklı bir şekilde yürütülemediği mevcut vakialardan açıkça anlaşılmaktadır.

Savcılıklar resen Aile Mahkemesi aracılığı ile 4320 SK 'da yer alan tedbirlerin tesisini sağlayabilmekte ise de etkin tedbirler alınamamaktadır. Bu duruma ilişkin en çarpıcı örneklerden biri Ayşe PAŞALI cinayetidir.

Savcılıklar genel olarak güvenlik tedbirleri almakla yükümlü olmadıklarından bahisle mağdurları mülki amirliklere yönlendirmektedirler. Ancak çoğu zaman mülki amirliklerin bu hususta işlem yapmadığını ya da yapamadığını üzülmeye değer görmekteyiz. Mahkeme kararı ile ise belli tedbirler alınabileceğinden mağdurun yer ve zaman mevhumu gözetilmeksizin korunması çoğu zaman mümkün olamamaktadır.

Tedavi ve rehabilitasyon:

Mağdur kadının kendi evinde yaşamını sürdüremeyecek halde olması halinde yalnızca sığınma evleri devreye girebilmektedir. Ancak pek çok ilde sığınma evlerinin nitelik ve nicelik açısından eksik olması sağlıklı bir yaşam olanağını sağlayamamaktadır. Kadının çoğu zaman yaşama adapte olma olanağı bile bulunmamaktadır. Sağlık sorunları açısından rehabilite olanağı sağlanamadığı tedavi amaçlı girişimler ise genel sağlık merkezleri ve hastanelerde yürütüldüğünden mağdur kadın bir kez daha mağdur edilmektedir.

Fail açısından ise; tedavi ve rehabilitasyon olanakları hemen hemen hiç yok gibidir. Yalnızca cezai müeyyidelerin uygulanması yoluna gidilmekte ancak rehabilitesi yada tedavi gerektiren hususlarda şiddetten arındırmayı amaçlayan merkezlerin bulunmaması **bu süreci olumsuz neticelere sürüklemektedir.**

Öneriler;

Mevcut mevzuat hükümleri revize edilerek "aile içi şiddet" ziyade "kadına yönelik şiddet" temel sorun olarak benimsenmeli ve çözümler üretilmelidir.

1-Mağdur kadının ilk etapta başvurabileceği ilk adım istasyonlarının uzman personel ve donanım ile kurulması

2- Uygulanacak tedbirlerin kapsamının genişletilerek adli yargı tarafından ivedilikle tesis edilmesi

3-Kanunlarca görevlendirilmiş müracaat kurumlarında ilgili şiddeti önleme birimlerinin oluşturulması

4- Sığınma evlerinin ve mağdur kadınların çocuklarının barınabileceği ve temel ihtiyaçlarının karşılanabileceği bir yapıya kovuşturularak nitelik ve niceliklerinin arttırılması

5- Mağdur kadının hayata adapte olmasını sağlayan geçici ekonomik desteğin devlet eli ile sağlanması ve beceri kazandırılması amacı ile kamu ve özel kurum kuruluşlarla işbirliği

6- Sağlık tedbirlerinin özel birimler ve uzman kadrolarla karşılanması

7-Toplumsal farkındalık çalışmalarının ve meslek içi eğitim çalışmalarının etkin hale getirilmesi

8- Kurumlar arası koordinasyonun sağlanması

9- Mevzuatın bu amaçlar doğrultusunda revize edilmesi

10- Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve kadın haklarının temini için istikrarlı ve kararlı politikaların izlenmesi

11- Proje ve çalışmaların teşvik edilmesi

8- Görüş ve Öneriler;

4320 Sayılı Kanun'un değiştirilmesine ilişkin mevzuat çalışmalarının yapıldığı bilinmektedir. Bu bağlamda TÜBAKKOM olarak 4320 Sayılı Kanuna ilişkin önerilerimiz aşağıda mevcut olmakla birlikte Bakanlıkça hazırlanmış son taslak çalışmasında mülki amirliklere verilen yetkilerin fazlaca olması, cezai müeyyidenin kısa olması vb. taslak eleştirilerine yukarıda ayrıntılı olarak değinilmiştir. Ancak son taslaktan önceki metnin ihtiyaçları daha çok karşılar nitelikte olduğu göz önünde bulundurularak, üzerinde uzun bir süredir çalışmış olduğumuz eski taslağa ilişkin önerilerimizi sunmak isteriz.

24-25 Aralık 2011 Ankara

**KADIN VE AİLE BİREYLERİNİN ŞİDDETEN
KORUNMASINA DAİR KANUN TASARISI**

TÜBAKKOM ÖNERİLERİ

MADDE-1

Madde 1’de kapsam ve amacın aynı maddede değerlendirilmiş olması sistematik açıdan karışıklığa yol açtığından yeni tasarı metni korunarak eski sistemin benimsenmesine karar verildi.

MADDE 2-1/A maddesinde Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığının önüne KADIN ibaresinin, kadın ve toplumsal cinsiyet tanımının eklenmesine karar verildi.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda yer alan;

a) Bakanlık:KADIN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,

b) Hâkim: Aile mahkemesi hâkimini,

c) Koruyucu tedbir: Aile mahkemesi hâkimi veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, olayın kapsam ve özelliğini dikkate alarak, bu Kanun hükümlerine göre talep üzerine veya resen hükmedeceği tedbirleri,

ç) Şiddet: Bireyin, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfî engellenmesini de içeren, toplumsal veya özel alanda meydana gelen CİNSİYETE DAYALI HER TÜRLÜ İNSAN HAKLARI İHLALİNİ VE KADINLARA YÖNELİK AYRIMCILIĞI fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı, ifade eder.

F)TOPLUMSAL CİNSİYET: TOPLUM TARAFINDAN KADIN VE ERKEĞE YÜKLENEN VE SOSYAL OLARAK KURGULANAN ROLLER DAVRANIŞLAR VE EĞİLİMLERİ İFADE EDER.

G)KADIN :18 YAŞ ALTI KIZ ÇOCUKLARINI DA KAPSAR.

TEMEL İLKELER (YENİ TASLAKTA DA YER ALMASI KARARA BAĞLANDI)

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Hizmetin sunulmasında insan haklarına dayalı, TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE DUYARLI adil, etkili ve süratli bir usûl izlenmesi,

b) Hakkında koruma tedbir kararı alınan kişilere, hizmet sunulmasının insan onuruna yaraşır şekilde yerine getirilmesi,

c) Hizmetin sunulması ve yürütülmesi sırasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, CİNSEL YÖNELİM VE CİNSEL KİMLİK siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, millî veya sosyal köken, doğum YERİ ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılmaması,

ç) Koruyucu tedbir kararı verilmesi ve uygulanması sırasında hakkında koruma tedbiri verilen kişilerin durumları dikkate alınarak özel ihtimam gösterilmesi,

d) Bu Kanun kapsamında öngörülen tedbirlerin alınması ve uygulanması sırasında; kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler ile özel sektörün işbirliği içinde çalışması ve bu konuda toplumsal sorumluluğun paylaşılmasının sağlanması,

e) Bu Kanun kapsamında verilen hizmetin ülke çapında eşit ve dengeli sunulması,

ilkeleri gözetilir.

MADDE 3

İKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu Tedbirler

Koruyucu tedbirler

MADDE 3- (1) Hâkim, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, talep üzerine veya resen bu maddede belirtilen tedbirlerden bir ya da birkaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere hükmedebilir.

(2) Bu tedbirler;

a) Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireyin;

1) Korunan bireye karşı şiddete yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,

2) Müşterek konuttan uzaklaştırılması ile konutun korunan bireylere tahsisi,

3) Korunan bireylere yaklaşmaması,

4) Korunan bireyin konut, okul, işyeri ya da bulunduğu yere yaklaşmaması,

5) Korunan bireyin eşyalarına zarar vermemesi,

6) Korunan bireyi iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,

7) Silah veya benzeri araçlarını kolluk kuvvetlerine teslim etmesi, bu kişinin görevi nedeniyle zorunlu olarak silah bulundurması gereken kamu görevlisi olması durumunda silah veya benzeri araçlarını kurumuna teslim etmesi,

8) Alkol, uyarıcı veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak korunan bireylere ya da bu bireylerin yaşamakta olduğu konuta, okula işyerine veya bulunduğu yere yaklaşma-

ması ve belirtilen maddeleri bu yerlerde kullanmaması, bağımlılığının olması halinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması,

9) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması,

10) Meslek edindirme kurslarına katılmasının sağlanması,

11) Kamu hizmetlerinde çalışmaya tabi tutulması.

b) Korunan bireyin;

1) Barınma yeri olmaması hâlinde, kendisine ve çocuklarına uygun barınma yeri sağlanması,

2) Geçici maddî yardım yapılması,

3) Türk Medeni Kanunu hükümleri uyarınca nafaka alacaklısı olabilecek kişilerden olması ve daha önce nafakaya hükmedilmemesi kaydıyla lehine nafaka bağlanması,

4) TALEP EDERSE İkametgâhı, iş yeri veya iş alanının değiştirilmesi,

5) Hayati tehlikesinin bulunması halinde fizikî koruma altına alınması,

6) Hayati tehlikesinin bulunması halinde kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesi ve düzenlenmesi,

7) Travma sonrası destek ve danışmanlık hizmeti almasının sağlanması,

gibi tedbirlerdir.

(3) İkinci fıkranın (a) bendi gereğince hakkında tedbir kararı verilen kişinin, ayrıca öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim programlarına katılmasına karar verilir.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinin (1), (4), (5) veya (6) numaralı alt bentlerinde yer alan tedbirlere karar verilmesi halinde, talep üzerine veya resen, korunan birey ve birlikte yaşayanların kimlik bilgileri ve adresleri tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur ve yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir.

(5) Hâkim, bu maddede belirtilen koruyucu tedbirler yanında, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirler ile Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında da karar vermeye yetkilidir.

(6) Talep halinde kişisel eşya ve belgelerin, kolluk marifetiyle ilgililere teslimi sağlanır.

Koruyucu tedbir kararları ve usul

MADDE 4- (1) Tedbir kararları, Cumhuriyet başsavcılığının talebi veya başvuru üzerine, delil veya belge aranmaksızın, hâkim tarafından, duruşma yapılmadan aynı gün içinde derhal verilir. Ancak, zaruret görülmesi halinde duruşma yapılabilir.

(2) Verilen koruyucu tedbir kararı mahkemece ivedilikle Cumhuriyet başsavcılığına tevdi olunur. Koruyucu tedbir kararı, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından, teknik araç ve yöntemler kullanılarak en seri şekilde kolluğa bildirilir ve uygulanması takip edilir. **TALEP HALİNDE, CUMHURİYET SAVCILIGINCA KORUYUCU TEDBİR KARARININ BAŞVURUDA BULUNAN TARAFINDAN KOLLUĞA GÖTÜRÜLMESİNE OLANAK TANINIR.** Kararın ilgililere tebliğ edilmemesi, koruyucu tedbir kararının uygulanmasına engel teşkil etmez.

(3) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde veya resmi çalışma saatleri dışında, Cumhuriyet savcısı tarafından da koruyucu tedbir kararı verilir. Cumhuriyet savcısı, kararını sözlü olarak kolluğa bildirir ve sözlü emri en kısa sürede yazılı olarak da gönderir. Cumhuriyet savcısı, evrakı kararın alındığı tarihi takip eden yirmi dört saat içinde hâkimin onayına sunar.

(4) Koruyucu tedbir kararı verilinceye kadar şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan bireyin talebi üzerine veya resen kolluk tarafından durumun özellikleri dikkate alınarak gerekli güvenlik tedbirleri ivedilikle alınır. Zorunlu görülmesi halinde mahallin mülki amiri tarafından derhal koruma kararı verilir.

(5) Barınma tedbiri kararı verilmesi halinde kararın bir örneği, aile mahkemesinin yargı çevresinde bulunan Bakanlık il müdürlüğüne gönderilir.

Koruyucu tedbirin değiştirilmesi ve kaldırılması

MADDE 5- (1) Bu Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca verilen koruyucu tedbirlerin süresi veya şeklinin değiştirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine, hâkim tarafından resen veya Cumhuriyet savcısı ya da ilgililerin talebiyle kararın uygulandığı tarihten başlamak üzere en geç altı aylık aralıklarla karar verilir.

(2) Ancak, şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan birey ile korunan birey arasında, YARGIYA INTIKAL ETMİŞ DAVA varsa koruyucu tedbirin, bu davalarda verilen hükmün kesinleşmesine kadar devam etmesi zorunludur.

Koruyucu tedbir kararında bulunacak hususlar

MADDE 6- (1) Koruyucu tedbir kararında;

a) 3 üncü maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen durumlar hariç olmak üzere hakkında tedbir kararı verilen kişilerin açık kimlik ve adres bilgilerine,

b) Tedbir veya tedbirlerin şekli ve süresine,

c) Kararın kaldırılması veya değiştirilmesi için kararı veren aile mahkemesine başvuruda bulunabileceğine,

ç) Hakkında tedbir kararı verilen şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişinin, karara aykırı davranma-

sı halinde GÖZALTINA ALINACAĞI, TUTUKLANACAĞI VE hapis cezasıyla cezalandırılacağı ihtarına, yer verilir.

İTİRAZ (BAŞLIĞIN KANUN YOLU ŞEKLİNDE DÜZENLENMİŞ OLMASI İÇERİK İLE UYUMLU BULUNMAMIŞTIR.)

MADDE 7- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen koruyucu tedbir kararlarına veya talebin reddine ilişkin kararlara karşı hukuki yararı bulunan ilgililer, kararın öğrenilmesinden itibaren iki hafta içinde itiraz yoluna başvurabilirler. İtiraz, kararı veren mahkemeye yapılır.

(2) İtiraz, verilen koruyucu tedbir kararlarının uygulanmasını durdurmaz.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 8- (1) Herkes, herhangi bir şekilde öğrendikleri şiddet eylemlerini Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa bildirmekle yükümlüdür.

Gizlilik kuralı

MADDE 9- (1) Bu Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca kimlik bilgileriyle adresleri gizli tutulan kişilerle ilgili olarak alınan kararlar ve yürütülen işlemler gizlidir. Bu kapsamda görev alan bütün birimler, gizliliğin sağlanmasına yönelik gerekli bütün tedbirleri almakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilat

Cumhuriyet savcılığı şiddetten koruma büroları

MADDE 10- (1) Bu Kanunda öngörülen görevleri yerine getirmek üzere, Cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde şiddetten koruma büroları kurulur. Cumhuriyet başsavcısı tarafından bu bürolarda yeterli sayıda Cumhuriyet savcısı görevlendirilir.

BU BÜRODA AYRICA CUMHURİYET BAŞSAVCILINCA YETERLİ SAYIDA UZMAN PERSONEL GÖREVLENDİRİLİR.

Şiddetten koruma bürolarının görevleri

MADDE 11- (1) Şiddetten koruma bürolarının görevleri şunlardır;

a) Aile mahkemesinden koruyucu tedbir kararı alınması için talepte bulunmak,

b) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde koruyucu tedbirleri almak,

c) Koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının tebliğ edilmesini ve yerine getirilmesini sağlamak,

ç) Şiddet gören bireylerden yardıma, barınmaya veya benzeri diğer hizmetlere ihtiyacı olanlara ihtiyaç duydukları destek hizmetlerini sağlamak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde çalışmak,

d) Koruyucu tedbir kararlarına aykırı davranılması halinde bu suça ilişkin soruşturma iş ve işlemlerini yürütmek.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde birinci fıkrada belirtilen görevler, bu büroda görevli olmayan Cumhuriyet savcıları tarafından da yerine getirilebilir.

Kolluk şiddetten koruma birimleri

MADDE 12- (1) Bu Kanunda öngörülen kolluk görevleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından kurulan şiddetten koruma birimlerince yerine getirilir. Birimlerde, bu alanda eğitim almış yeterli personel bulundurulur.

Denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü

MADDE 13 - (1) 03/07/2005 tarihli ve 5402 sayılı Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu kapsamında düzenlenen denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüklerinin bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır;

a) Korunan bireylere, hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek,

b) Verilen koruyucu tedbir kararıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesi için tarafları desteklemek, yardımcı olmak, gerektiğinde önerilerde bulunmak,

c) Alınan kararların uygulanmasının sonuçları ve taraflar üzerindeki etkilerini izlemek,

ç) Korunan bireylerin karşılaştıkları psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde danışmanlık yapmak ve bu kişilere yardımcı olmak,

d) Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişiye psiko-sosyal danışmanlık yapmak,

e) Hâkimin isteği üzerine; tarafların geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal ve ekonomik durumu, ruhsal ve psikolojik durumu, şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireyin karşı tarafa ve topluma karşı taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak,

f) Hâkim tarafından istenilmesi halinde, uygulanan tedbirlerin süre ve şeklinin değiştirilmesine veya tedbirin sona erdirilmesine ilişkin önerileri de içerecek şekilde, alınan kararların uygulanmasının sonuçları ve taraflar üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak,

g) Korunan bireylere 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ile Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri İle Koruma Kurulları Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli rehberliği yapmak,

(2) Birinci fıkrada sayılan görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu kurum ve kuruluşları personeli denetimli serbestlik görevlilerine yardımcı olurlar.

FİZİKİ KORUMA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİ (YENİ TASLAKTA YER ALMAMASI BİR EKSİKLİKTİR.)

MADDE 7- (1) KORUNAN BİREY HAKKINDA FİZİKİ KORUMA TEDBİRİNE HÜKMEDİLMESİ HALİNDE, KOLLUK TARAFINDAN GEREKLİ GÜVENLİK TEDBİRLERİ ALINIR.

(2) FİZİKİ KORUMA TEDBİRLERİNDEN HANGİSİNİN UYGULANACAĞINA ŞİDDETEN KORUMA BÜROSUNCA YAPILAN DEĞERLENDİRME ÜZERİNE VE DURUMUN ÖZELLİKLERİ DİKKATE ALINARAK ŞİDDETEN KORUMA BÜROSU SAVCISI TARAFINDAN KARAR VERİLİR.

(3) ŞİDDET UYGULAYAN BİREYİN BU MADDE UYARINCA ALINAN TEDBİRLERE UYMAMASI HALİNDE İLGİLİ KİŞİLER KOLLUK GÖREVLİLERİNCE O YERDEN UZAKLAŞTIRILABİLİR. UZAKLAŞTIRMA TEDBİRİNE UYMAYAN KİŞİLER YAKALANARAK BU DURUM CUMHURİYET SAVCISINA BİLDİRİLİR VE HAKKINDA GEREKLİ YASAL İŞLEM YAPILIR.

(4) BU MADDE HÜKMÜNE GÖRE UYGULANACAK TEDBİRLERİN ESAS VE USULLERİ YÖNETMELİKTE GÖSTERİLİR.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Teknik yöntemlerle takip

MADDE 14- (1) Bu Kanun uyarınca verilen koruyucu tedbir kararlarının takibi, teknik araç ve yöntemler kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen teknik araç ve yöntemlerle takibe ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. 5

Geçici maddi yardım

MADDE 15- (1) Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca korunan

bireye geçici maddi yardım yapılmasına karar verilmesi halinde, Bakanlıkça teklif edilen ve Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarda günlük ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya benzeri hiçbir kesinti yapılmaz.

(2) Bu ödemeler, Bakanlık bütçesine, geçici maddi yardımlar için konulan ödenekten karşılanır. Yapılan ödemeler, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişiden tahsil edilir.

(3) Korunan bireyin gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit halinde yapılan yardımlar, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Nafakanın tahsili

MADDE 16- (1) Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca, nafakaya karar verilmesi halinde kararın bir örneği, resen ilgili icra müdürlüğüne gönderilir. Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin sosyal güvenlik kurumu ile bağlantısı olması durumunda, korunan kişinin başvurusu aranmaksızın nafaka, ilgilinin aylık, maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından tahsil edilir.

Harç ve masraflardan muafiyet

MADDE 17- (1) Bu Kanun kapsamındaki başvurular ile verilen kararların icra ve infazı için yapılan işlemlerden harç ve posta giderleri gibi hiçbir masraf alınmaz.

Sağlık giderleri

MADDE 18- (1) Bu Kanun uyarınca hakkında tedbir kararı verilen şiddet mağdurlarından sosyal güvencesi olmayanların sağlık giderleri ile şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişilerin rehabilitasyon ve tedavi hizmetlerinden yararlanmasına karar verilenlerden sosyal güvencesi olmayanların sağlık giderleri, Sağlık Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Kurumlararası koordinasyon

MADDE 19- (1) Bu Kanun hükümlerinin yerine getirilmesinde kurumlararası koordinasyon, Bakanlık tarafından gerçekleştirilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak kendi görev alanına giren konularda işbirliği ve yardımda bulunmak ve alınan tedbir kararlarını ivedilikle yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyolar, ayda en az doksan dakika toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınların çalışma yaşamına katılımı, özellikle kadın ve çocukla ilgili olmak üzere şiddetle mücadele mekanizmaları ve benzeri politikalar konusunda Bakanlık tarafından hazırlanan ya da hazırlattırılan bilgilendirme materyallerini yayınlamak zorundadır. Bu yayınlar, asgari otuz dakikası 17.00 - 22.00 saatleri arasında olmak üzere 08.00 -22.00 saatleri arasında yapılır ve yayınların kopyaları her ay düzenli olarak Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna teslim edilir. Bu saatler dışında yapılan yayınlar aylık doksan dakikalık süreye dâhil edilmez. Bu süreler Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından denetlenir.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları, barolar ve diğer kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler bu Kanunda öngörülen hizmetlere katkıda bulunmaya teşvik edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Koruyucu tedbir kararlarına aykırı davranma

MADDE 20- (1) Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan kişi, Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca verilen koruyucu tedbir kararına aykırı davrandığı takdirde, fiil başka

bir suç oluştursa bile, ALTI AYDAN ONIKI AYA kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Cumhuriyet savcısı, koruyucu tedbir kararlarının gereklerini yerine getirmeyen kişinin tutuklanmasını ilgili ceza hâkiminden talep eder. Ceza hâkimi, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun tutuklamaya ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tutuklamaya karar verebilir.

(3) Bu davalar, acele işlerden sayılır ve adli tatilde de bakılır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 21- (1) Koruyucu tedbir kararlarına aykırı davranan kişinin bu fiili nedeniyle yapılan soruşturma ve kovuşturmada, Ceza Muhakemesi Kanununun kamu davasının açılmasının ertelenmesine, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına, hükmolunan cezanın ertelenmesine veya seçenek yaptırımlara çevrilmesine ilişkin hükümler uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yönetmelik

MADDE 22 - (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde Bakanlık ile Adalet, Sağlık, Milli Eğitim ve İçişleri bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Atıflar

MADDE 23- Mevzuatta, yürürlükten kaldırılan 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanuna yapılan atıflar, Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanuna yapılmış sayılır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 24- (1) 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. (DEĞİŞİKLİK YAPILAN KANUNA İLİŞKİN ÖNERİMİZ KANUN MÜLGA EDILMEMELİDİR.4320 SAYILI YASADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR “ KADIN VE AİLE BİREYLERİNİN ŞİDDETEN KORUNMASINA DAİR KANUN”)

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanununun yürürlüğe girmesinden önce 4320 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen kararların uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 25- (1)Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4320 SK'NUN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN TASLAK GENEL DEĞERLENDİRMELERİ:

Madde bazında yapılan değerlendirme ve önerilerimiz yukarıda olduğu gibidir. Bunun yanı sıra, 4320 Sayılı yasanın değişikliğine ilişkin yapılan eski tarihli tasarıdaki sistematığın korunması gerekmektedir.

1-Bu sebeple amaç ve kapsam iki ayrı madde olarak yer alması kanaatindeyiz.

2-Üçüncü maddede yer alan Koruyucu tedbirlerin korunan birey ve şiddet uygulayan ile şiddet uygulama ihtimali bulunan birey açısından aynı maddede yer alması sistematikte karışıklığa yol açmaktadır.

3-Eski tarihte hazırlanan tasarıнын 4.maddesinde yer alan temel ilkelerin yeni tasarıda yer almasının uygun olacağı görüşündeyiz. Özellikle toplumsal cinsiyet eşitliği, cinsel yönelim ve cin-

sel kimlik kavramının İstanbul(Avrupa Konsey) Sözleşmesinde yer alması uluslararası sözleşmeler ile ve diğer mevzuat hükümleri ile uyumlu olması açısından önem teşkil etmektedir.

4-4320 sayılı kanun mülga edilmemelidir. Bu kanun tüm uygulayıcı birimler ve vatandaşlarca benimsenmiş ve simgeleşmiştir. 4320 Sayılı Yasada Değişiklik Yapılmasına Dair “ KADIN VE AİLE BİREYLERİNİN ŞİDDETEN KORUNMASINA DAİR KANUN” adı ile yürürlüğe girmesi görüşünde ortak karar tesis edilmiştir.

Yukarıda yer alan öneriler 24-25 Aralık 2011 tarihli 11.dönem.2.Yürütme Kurulu Toplantısında karara bağlanmıştır.

Gereği için bilgilerinize saygı ile arz olunur.30.01.2012

Av. Hidaye KAHYAOĞULLARI
Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı
Tübakkom 11. Dönem Sözcüsü

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ :Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 15.04.2012 tarihli, B.17.0

KSM.0.11-10.03-397 sayılı yazısı

KONU:Kadın Konukevleri Hakkında Yönetmelik Taslağı'na ilişkin yönetmelik hakkında görüş ve önerilerimiz hk.

AÇIKLAMALAR:

Genel olarak;

Kadına yönelik şiddet toplumun tüm katmanlarında sıklıkla karşımıza çıkan toplum sağlığı problemidir. Sorunun çözümü sürecinde benimsenecek çalışmalar;

- Kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesi,
- Şiddetin yarattığı sonuçların ortadan kalkması,
- Toplumun kadına ve aile içi şiddete yaklaşımının değişmesi,
- Mağdurların ivedilikle can güvenliklerinin sağlanabilmesi,
- Kadının rehabilite edilerek yeniden yaşama adapte edilebilmesi için önemlidir.

Uluslararası sözleşmeler çerçevesinde mevzuat değişikliklerinin toplumsal yapı ve ihtiyaçlar da göz önünde bulundurularak ve benimsenerek uygulamaya konulması önem arz etmektedir. Bu bağlamda yapılan iç hukuk düzenlemelerinin işlerlik kazandırabilmesi için yasa normları arasında paralellik bulunması zorunluluk teşkil etmektedir.

Bu noktada, şiddet mağduru kadının sığınabileceği tek kurumsal yapılanma olan sığınma evlerinin nitelik ve niceliklerinin artırılması, sığınma evlerini açacak olan kurumlardan biri olan **BELEDİYELERİN EMREDİCİ BİR HÜKÜMLE SİĞİNMA EVİ AÇMA KONUSUNDA ZORUNLULUĞA TABİ**

TUTULMASI GEREKMEKTEDİR. Bu bağlamda 5393 Sayılı Kanun madde 14'e ilişkin önerimiz;

5393 Sayılı Kanun

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belediyenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Belediyenin görev ve sorumlulukları

Madde 14- Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

İbaresini yerine

"... "Büyük şehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, her 50.000 kişi için kadın ve çocuklara tahsis edilmek üzere bir sığınma evi açmak zorundadır."

Şeklinde bir düzenleme yapılmasının önemini ve aciliyetini vurgulamak isteriz.

Yönetmeliğin başlığında ve içeriğinde yer alan konukevi ibaresinden ise sığınma evi ibaresinin kullanılması ve yönetmeliğin adının "KADIN SİĞİNMAEVLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK" olarak düzenlenmesi, ilgili kurumların ödevlendirildikleri görevleri yetki ve sorumlulukları açısından belirleyici olacaktır.

Mağdur Kadının yalnızca geçici barınabileceği yer algısı yaratan, konukevi nitelemesi kanaatimizce doğru değildir. Yönet-

melikte yer alan KONUKEVINİN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ BAŞLIĞINDAN ve çeşitli maddelerden de açıkça anlaşıldığı üzere sığınma evlerinin herhangi bir kurum bünyesinde olmaması amaçlanmıştır, bu sebep ile bağımsız olarak kurulan bir sığınma evinin konukevi olarak nitelenmesi çeşitli yasa ve yönetmelikler açısından dil birliğini engeller niteliktedir.

Mağdur kadının, maruz kaldığı şiddet neticesinde yaşam alanını ve hatta yaşam şeklini tamamı ile değiştirmeye maruz bırakıldığı açıktır. Mağdur kadın failin eyleminden dolayı hatta “çoğu zaman yaşam hakkı elinden alınma tehditi ile” sığınmaktadır.

Sığınma evi ibaresinin kadının onurunu zedeler nitelikte olduğu çeşitli görüşlerde ifade ediliyor ise de şiddet mağdurunun değil şiddet uygulayanın ve şiddet uygulanmasına ihmali yolu ile olanak tanıyanın aslen “şiddetten ve şiddetin neticelerinden” utanç duyması bu durumun insanlık suçu olduğunun kamuoyunca bilinmesi ve bu algının oluşturulması ve kabulü kanaatimizce asıl önemli olan husustur.

Sığınma evlerinin yalnızca konaklama ihtiyacını değil aynı zamanda güvenlik-sağlık-eğitim ve beceri kazandırma ekonomik ve ruhsal olarak rehabilite edileceği merkezler olarak dizayn edilmesi ve işlerlik kazandırılması, karşımıza bir zorunluluk olarak çıkmaktadır.

Sığınma evlerinin işlerlik kazanabilmesi için aynı zamanda ŞÖNİM'lere ilişkin hazırlanacak yönetmelik ile paralellik teşkil etmesi ve tamamlayıcı unsur olmaları açısından aynı zaman diliminde yönetmelik düzenlenmelerinin önemini vurgulamak isteriz.

ŞÖNİM'lerin henüz ne şekilde kurulacakları ve sayılarına ve diğer unsurlarına ilişkin ayrıntılı belge ve bilgi bulunmadığından, kadının ilk müracaat yerleri olan ve Başvurucu kadının sığınmak için ilgili mercilere doğru yönlendirilebilmesi, mağduriyetinin bir kez daha tekrarlanmaması için yasa ile ilişkilendiril-

miş veya ilişkilendirilecek kamu kurum ve kuruluşları nezdinde (Mülki Amirlikler, Belediyeler, Jandarma, Emniyet, Milli Eğitim Müdürlükleri, Sağlık Kuruluşları, Barolar vb..) İLK ADIM BİRİMLERİNİN (ŞÖNİMLerden farklı olarak) gerekli donanım (eğitilmiş personel ve fiziki şartlar) sağlanarak kurulması gerekmektedir. Bu durum aynı zamanda kurumlar arası koordinasyonu da güçlendirecek olumlu bir faktör olacaktır.

Av. Hidaye KAHYAOĞULLARI

TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü

Yönetmelik hakkında madde bazında değerlendirmeler aşağıdaki şekildedir;

KADIN KONUKEVLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI

**(KADIN SİĞİNMAEVLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI: Genel değerlendirmeler başlığı altındaki hususlara atfen)**

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Bakanlığa, belediyelere, il özel idarelerine ve sivil toplum kuruluşlarına ait kadın konukevlerinin(SİĞİNMAEVLERİNİN) açılışı, işleyişi, hizmetin çeşit ve niteliği, denetimi, kurumlararası işbirliği ile çalışanların görev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 11 inci, 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6 ncı, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddeleri ile 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ve 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanununun 22 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

Acil Durum Planı: Konukevi çalışanları veya konukevi hizmetinden yararlananların, ölüm veya ciddi yaralanmalarına neden olabilecek veya hizmetin durmasına, faaliyetlerin aksamasına, binanın fiziksel ve çevresel olarak zarar görmesine, yapısının bozulmasına, toplum içindeki itibarının düşmesine neden olabilecek yangın, deprem, su baskını, tehlikeli madde, toplumsal olaylar, saldırı, sabotaj patlama gibi istem dışı gelişen her türlü olay karşısında yapılacakların yer aldığı planı,

Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,

Genel Müdürlük: Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünü,

ç) İl Müdürlüğü: Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünü,

d) İlk Kabul Birimi: ŞÖNİM'e başvuran kadınların ilk gözlemlerinin yapıldığı, tıbbi kontrol ve tedavilerinin sağlandığı, psiko-sosyal ve ekonomik durumlarının incelendiği, geçici kabulleri yapılarak iki haftaya kadar kalabilecekleri birimi,

e) Kadın: Konukevi hizmetlerinden yararlanan kadınları,

f) Kodlu Kimlik Kartı: Konukevine kabulü yapılan kadınlara, ŞÖNİM tarafından veri tabanına kaydı yapılarak, kodlama suretiyle tanzim edilen ve kamu kurum ve kuruluşlarında yapılacak tüm işlemlerde kadının kimlik bilgilerinin gizli kalmasını temin eden, işlem yapan kurum tarafından da gerektiğinde bilgilerin doğruluğunun ŞÖNİM'den kontrolünün de yapılabileceği belgeyi,

g) Kolluk: Konukevinin sorumluluk bölgesi içinde bulunduğu polis veya jandarma birimini,

ğ) Konukevi: (TÜBAKKOM ÖNERİ:SIĞINMAEVI olarak tanımlanması gerekmektedir.) Fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri; kadın konukevi, kadın sığınağı, kadınevi, şefkatevi ve benzeri adlarla açılmış ya da açılacak yatılı sosyal hizmet kuruluşlarını,

h) Tedbir planı: Koruma Hizmetleri Yönetmeliğine göre yapılacak işleme hazırlık teşkil etmek üzere; konukevine başvuran, konukevinde kalan ya da konukevinden ayrılmış olan kadınlar hakkında yapılacak değerlendirme sonucunda, hayati tehlikesi olduğu tespit edilenlerden, her biri için ayrı ayrı olmak üzere ŞÖNİM koordinasyonunda; konukevi müdürü ve kolluk tarafından işbirliği ile hazırlanan ve kadının can güvenliğinin sağlanmasını amaçlayan planı,

ı) Değerlendirme Kurulu: Konukevlerinin işleyişi, kadınlar ve çocuklara verilecek hizmetleri tespit ve bu hizmetlerin düzenli olarak yürütülmesini sağlamak amacıyla oluşturulan kurulu,

i)Müdahale planı Değerlendirme Kurulu tarafından hazırlanan, kadınların karşılaştığı sorunların çözümü konusunda izlenecek aşamaların belirlenebilmesi amacıyla sorunu ve ilgili

müracaatçı sistemini tanıma ve tanımlama, veri toplama, durum saptama, değerlendirme ve sonuçlandırma aşamalarının görülebileceği planı,

(TÜBAKKOM ÖNERİ:“Destek Planı” ibaresi kullanılmalıdır. 6284 deki şiddet izleme ve önleme bürolarındaki destek planı ile birlikte literatürde dil birliği sağlanacaktır.)

j) Sivil toplum kuruluşu: Kar amacı gütmeyen ve kazanç paylaşma amacı dışında kurulmuş dernek ve vakıf gibi özel hukuk tüzel kişilerini,

k) Sosyal inceleme raporu: Şiddet mağduru kadın ve varsa beraberindeki çocuk/çocukları ile gerçekleştirilen görüşme ve gözlem sonrasında; kadına ve sorununa ilişkin, geçmişinin sosyal, ekonomik ve demografik yapısı ile aile ve kültür değerlerinin fiziksel, zihinsel, psiko-sosyal özelliklerinin değerlendirildiği, sunulacak sosyal hizmetlerin şekil ve niteliğini, sorunun çözümünde uygulanacak müdahale yöntemlerini saptamak amacıyla düzenlenen raporu,

l) Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, ekonomik, psikolojik veya sözlü her türlü tutum ve davranışı,

m) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM): Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik olarak, şiddete uğramış ya da şiddete uğrama riski bulunan kadınların başvurabileceği, danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme hizmetleriyle, ihtiyaç duydukları konularda güçlendirici ve destekleyici hizmetleri veren ve izleme çalışmalarını yedi gün yirmidört saat esaslı ile yürüten merkezleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

KonuKevinin Çalışma Esasları, Açılışı ve Fiziki Özellikleri

KonuKevinin çalışma esasları ve temel ilkeler

MADDE 4- (1) Bakanlık, yörenin ihtiyacına, sosyo-kültürel yapısına göre uygun görülecek il ve ilçelerde konukevi açar. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler konukevi açar. İl özel idareleri ile sivil toplum kuruluşları da açabilir. Gerçek kişiler ise konukevi açamaz.

TÜBAKKOM ÖNERİ:Yörenin ihtiyacı ve sosyo kültürel yapısı ibaresi sınırlandırıcı ve muğlak bir ifadedir. Maddeden çıkarılarak aşağıdaki şekilde düzenleme yapılması önerilmektedir.

“Bakanlık, İl Özel idareleri ve belediyeler il ve ilçelerde konukevi açmak zorundadır.Büyük şehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i gecen belediyeler, her 50.000 kişi için kadın ve çocuklara tahsis edilmek üzere bir sığınma evi açmak zorundadır.”

(2) Konukevi açılış izni verilmesi, denetimi, devri, açılış izinin iptali gibi hususların düzenlenmesi Bakanlığın yetkisindedir.

(3) Konukevi işleyişinde bu Yönetmelik kapsamında verilecek destek ve hizmetlerde aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Temel insan haklarına dayalı, insan onuruna yaraşır, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı ve sosyal devlet ilkesine uygunluk esas alınır.

b) Kişiyne saygı ve yararlı olma ilkeleri temel alınır.

c) Yapılan çalışmalarda kadın odaklı yaklaşım esastır.

ç) Kadın ve çocuklara ayrımcılık yapılamaz.

d) Konukevine başvurularda kadının beyanı esas olup, delil göstermek zorunda bırakılamaz.

e) Konukevinde çalışanlar, kadını korumak gerekçesiyle yönetmelikle belirlenen kurallar dışında kadının temel hak ve özgürlüklerine yönelik herhangi bir sınırlandırma getiremez, kadın adına karar alamaz.

f) Kadınlar hakkında yapılacak işlemlerde kadınların bilgilendirilmesi esastır. Konukevinde kalan kadınlar aldıkları kararlardan ve kararların olumlu veya olumsuz sonuçlarından kendileri sorumludur.

g) Kadınların ekonomik, sosyal ve psikolojik açıdan güçlendirilmesi temel amaçtır.

ğ) Şiddetsiz yaşam hakkının korunması anlayışıyla faaliyet gösterilir.

h) Hakkında kadın konukevine yerleştirilme kararı verilen kadın ve beraberindeki çocukların kolluk nezaretinde en yakın konukevine güvenli ulaşımı sağlanır.

ı) Kanuni hükümler saklı kalmak kaydıyla, konukevinin adresi, telefon numarası, kadınların, çocukların ve konukevi çalışanlarının kişisel bilgilerinin gizli tutulması esastır. Bütün ilgililer bu gizliliğin korunmasından sorumludur.

i) Konukevindeki faaliyetlere katılmak gönüllülük esasına dayanır.

j) Hizmetlerin yürütülmesinde, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, vakıf, dernek ve diğer sivil toplum kuruluşları, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler ile özel sektörün desteği alınır.

Açılış başvurusu

MADDE 5- (1) Konukevi açmak isteyenler, açılış işlemleri için temsilci ya da konukevinin açılması ve işletilmesinden sorumlu bir yönetici belirleyip, açmak istedikleri yerin il müdürlüğüne yazılı olarak başvuruda bulunurlar.

İzin için istenecek belgeler ve aranacak koşullar

MADDE 6- (1) Konukevi açmak isteyen belediyeler, il özel idareleri ve sivil toplum kuruluşlarının konukevinde görevlendirecekleri yönetici tarafından aşağıdaki fıkralarda sayılan belgelerin bulunduğu başvuru dosyası üç takım halinde hazırlanarak il müdürlüğüne verilir.

(2) Yönetici için;

a)Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olma,

b)Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olma,

c)26/09/2004 tarih ve 5327 sayılı Türk Ceza Kanununun 230-234 maddeleri ile düzenlenen “Aile Düzenine Karşı Suçlar” ve 247-266 maddeleri ile düzenlenen “Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar” kapsamında bir fiilden dolayı hüküm almamış olma,

TÜBAKKOM ÖNERİ: yukarıda yer alan suçlar kapsamına 5327 Sayılı kanunun Kişilere karşı suçlar başlığı altında bulunan “cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar” başlığı altında düzenlenen, CİNSEL SALDIRI, ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI, REŞİT OLMAYANLA CİNSEL İLİŞKİ VE CİNSEL TACİZ suçlarını da kapsacak şekilde düzenlenmelidir.

ç) T.C. kimlik numarası beyanı ve öğrenim durumunu gösterir belge,

aranır.

(3) Konukevi binası için;

a) İlgili idareden alınacak yapı kullanma izin belgesi,

b) Yangına karşı gerekli önlemlerin alındığını gösteren itfaiye raporu,

c) Binanın tapu senedi örneği,

ç) Kira sözleşmesi örneği,

d) Konukevinin fiziksel koşulları, hizmet bölümleri, tefrişi, kapasitesi, personel durumu ve genel olarak hizmete uygunluğu hakkında il müdürlüğünce düzenlenecek rapor,

aranır.

Açılış izni için yapılacak işlemler

MADDE 7- (1) İl müdürlüğü tarafından dosya bir ay içerisinde incelenir, inceleme sonucunda eksiklik tespit edilirse tamamlanmak üzere ilgiliye iade edilir. Eksikliklerin tamamlanmasından sonra dosya onay alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

(2) Bakanlıkça onaylanan başvuru dosyası için düzenlenecek açılış izin belgesi il müdürlüğüne gönderilir.

(3) Konukevi, Bakanlık tarafından açılış izin belgesi verildikten sonra açılır.

Konukevinin fiziki özellikleri

MADDE 8- (1) Konukevi binasının, resmi kurumlara ulaşımın kolay olduğu, dış güvenliğin etkin olarak sağlanabileceği ve kolluk birimlerine yakın yerlerde olmasına özen gösterilir. Konukevinin dış görünüşü bulunduğu semtte dikkat çekmeyecek yapıda olur.

(2) Kadın ve çocukların güvenliği açısından avlusu ya da duvarla çevrelenmiş bahçesi olan korunaklı müstakil binalar tercih edilir. Açılacak konukevleri kiralama yöntemiyle de temin edilebilir.

(TÜBAKKOM ÖNERİ: Açılacak konukevlerinin kiralama yöntemiyle de temin edilebilir. Kiralama yönteminin kullanılması halinde kiralayanın gizlilik kuralına ilişkin taahhüdü protokol yolu ile güvenlik nedeni ile teminat altına alınır)

(3) Konukevi, en az yirmi, en fazla kırk kişi kapasiteli olarak kurulur.

(4) Konukevi fiziki özellikler itibariyle aşağıdaki nitelikleri taşır:

a) Çalışanların ihtiyaçlarını karşılayacak sayı, büyüklük ve donanımda idari bölüm ve bürolar bulunur.

b) En az bir bireysel görüşme odası bulunur. Görüşme odasının aydınlık, ferah olmasına dikkat edilir.

c) Her kadın için, var ise çocukları ile birlikte kalabileceği bir oda bulunur. Bir oda, en fazla iki kadın tarafından paylaşılabilir. Bebekli kadınlar için tek kişilik odalar bulunur. Odalarda kadınlar için ranza sisteminin kullanılmamasına özen gösterilir.

(TÜBAKKOM ÖNERİ: Her kadın için ve var ise çocukları ile kalabileceği bir oda bulunur. Odalarda ranza sisteminin kullanılmamasına özen gösterilir.)

ç) Odalarında banyo ve tuvalet bulunmayan binalarda ortak kullanılacak banyo ve tuvaletler en fazla üç kadın tarafından paylaşılacak sayıda olur. Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren hizmete açılacak konukevlerinde bağımsız tuvalet/banyo olmasına özen gösterilir.

d) Konukevinin kapasitesine uygun sayı ve genişlikte salon, oturma odası ve yemek odası bulunur.

e) Çocuklar için kreş, eğitim ve rehabilitasyon, oyun ve etkinlik odaları ile çalışma odaları bulunur.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Çocuklar için kreş, eğitim ve rehabilitasyon, oyun ve etkinlik odaları ile çalışma odaları yeterli sayıda ve alanında uzman personel ile bulunur.

f) Ayrıca mutfak, kiler, depo, çamaşırhane, kurutma, ütü odası ve ihtiyaç duyulabilecek diğer bölümler bulunur.

g) Bina, fiziksel koşullar ve bulunduğu yerin iklimi dikkate alınarak ısıtılır ve soğutulur.

(5) Konukevi resmiyetten uzak, yuva sıcaklığı sağlayacak şe-

kilde, kadınların ve çocukların rahat etmelerini sağlamak üzere ihtiyaçları gözetilerek döşenir.

(6) Kadınlar ve çocuklar, konukevinde cihazların kullanımı konusunda bilgilendirilir, cihazların ve odada bulunan eşyaların durumu bir tutanak altına alınarak kadına teslim edilir. Kadının konukevinden ayrılışı sırasında cihazların ve odanın teslim edildiği durumda olmasına özen gösterilir.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Kadınlar ve çocuklar, konukevinde cihazların kullanımı konusunda bilgilendirilir, cihazlar ve odada bulunan eşyalar eksiksiz olarak kadının kullanımına sunulur.

(7) Konukevinde, hizmete tahsisli bir araç bulunur.

(8) Konukevi binaları özürülülerin erişebilirliğine uygun olarak yapılır.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Sığınmaevi binaları engellilerin erişilebilirliğine ve kullanılabilirliğine uygun olarak yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Açılış İzninin İptali

Denetim

MADDE 9- (1) Konukevi bulunduğu ildeki ŞÖNİM bünyesinde kurulan Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulu'nun kendi üyeleri arasından ve üye sayısı üçü geçmemek üzere oluşturacağı komisyon tarafından gerektiğinde ve yılda iki kez haberli olarak bu Yönetmelik ekindeki Form-1 kullanılarak denetlenir. Denetim raporunun bir örneği il müdürlüğüne, bir örneği de Genel Müdürlüğe gönderilir.

(2) Birinci fıkraya göre oluşturulacak komisyon dışında denetim yetkisini haiz olanlar tarafından konukevinin denetimi yapılırken bu Yönetmelik ekindeki Form-1 de dikkate alınır. Doldurulan form ve denetim raporunun bir örneği Genel Müdürlüğe gönderilir.

(3) Konukevleri, Bakanlık Denetim Hizmetleri Başkanlığınca da denetlenebilir. Bu denetimde ayrıca aşağıdaki hususlara da dikkat edilir:

a) Gerektiğinde ve en geç iki yılda bir olmak üzere denetlenir.

b) Konukevleri hakkında il müdürlüğünce her zaman Bakanlıktan denetim istenebilir.

c) Bakanlık denetim elemanlarının denetimi sırasında, ilgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı bulunan hususlar ve görülen aksaklıklar denetim defterine yazılarak giderilmesi için üç ay süre tanınır. Bu süre içinde giderilmemesi durumunda konukevi yazı ile uyarılarak üç ay daha ek süre verilir.

ç) Tanınacak süreler; aksaklıkların giderilebilmesi için gereken zamana, aciliyetine ve önem derecesine göre ayrıca belirlenebilir. Verilen süreler içinde tespit edilen aykırılık ve aksaklıklar düzeltilmek zorundadır.

d) Denetim sırasında konukevi yetkilileri, denetim görevlilerine her türlü kolaylığı göstermekle yükümlüdür.

Konukevinin açılış izninin iptali

MADDE 10- (1) Konukevlerinin;

Açılış izni almadan konukevine kadın kabulü yapılması,

b) Denetimlerde görülen aykırılık ve aksaklıkların tanınan süreler içinde giderilmemesi,

c) Kadın veya çocuklarının ihmal ve istismarına ilişkin durumunun tespiti,

ç) Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde belirlenen çalışma esasları ve temel ilkelere aykırı davranıldığına tespit edilmesi,

d) Amaç dışı faaliyette bulunulması,

hallerinde konukevinin açılış izni, il müdürlüğünün teklifi üzerine Bakanlık tarafından iptal edilir.

(2) Açılış izni iptal edilen konukevinin, gerekirse kapatılması için Bakanlıkça gerekli tedbirler alınır.

İKİNCİ KISIM

Konukevinin İşleyişi

BİRİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Kabul ve Hizmetten Yararlananlar

Konukevine kabul

MADDE 11- (1) Kadınların konukevine yedi gün yirmidört saat kabul edilmesini sağlayacak düzenlemeler yapılır, bu amaçla ŞÖNİM ve ilk kabul birimleri açılır.

(2) Konukevine kabulde kadınlardan herhangi bir belge istenmez. Konukevi, resmi kimlik belgesi olmayan kadınları kimlik belgesi edinme işlemlerine destek olur.

(3) Konukevinde kalanların düzenli olarak kaydı tutulur ve veri tabanına işlenir.

(4) Konukevine kabulü yapılan kadınlar için Kodlu Kimlik Kartı hazırlanarak verilir. Bu kimlik kartı ayrılışlarında geri alınır. Kimlik kartında; bulunulan ilin kodu, kadın konukevinin kodu, kadına verilecek numara giriş yılı ile başlamak üzere tespit edilir ve veri tabanına işlenir. Aynı kadının farklı yerlerdeki başvurularında da kadının kendine ait kodu sabit tutulur ve kullanılmaya devam edilir.

Konukevine başvuru ve kabul

MADDE 12- (1) Konukevine kabulünü isteyen kadınlar; il müdürlüğüne, ŞÖNİM'e, benzeri görevleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili yönlendirici birimlerine ve kolluğa başvuruda bulunabilirler.

(2) Kadına uygulanan şiddetten haberdar olan üçüncü kişilerin bildirimleri ihbar kabul edilir.

(3) Kişisel olarak yapılan müracaatlar ŞÖNİM'e yönlendirilir. ŞÖNİM tarafından kadının yazılı başvurusu alınır ve yapılan değerlendirme sonucunda durumu uygun görülenler ilk kabul birimine yönlendirilir. Ancak durumun gerektirdiği hallerde ŞÖNİM tarafından, konukevine kabulü uygun görülen kadın ve beraberindeki çocuklar, kabul için aranan bilgi ve belgeler sonradan tamamlanmak üzere doğrudan konukevine gönderilebilir.

(4) Mülki idare amiri, aile mahkemesi hâkimi, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amirinin kararı üzerine ŞÖNİM tarafından ilk kabul birimine veya konukevlerine kadın kabul edilir.

(5) Kadınların ilk kabul birimine geçici kabulünün yapılabilmesi için gereken bilgi ve belgeler şunlardır:

- a) Başvuru dilekçesi,
- b) Ön görüşme formu,
- c) Kadının konukevi kurallarına uyacağına dair taahhütname,

(TÜBAKKOM ÖNERİ: Madde metinden çıkarılmalıdır. Taahhütname işlemi kadının içinde bulunduğu psikolojik durum karşısında yeni bir baskı unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır.)

- ç) Kimlik bilgisi beyanı.

(6) ŞÖNİM'ler tarafından doğrudan konukevine kabulü yapılan veya ilk kabul birimi tarafından konukevine yerleştirilmesi uygun görülen kadınlar ve beraberindeki çocukları, Bakanlık, belediye, il özel idaresi veya sivil toplum kuruluşlarına ait konukevlerine yerleştirilirler. Bu suretle yerleştirilen kadınlar, konukevleri tarafından ŞÖNİM'in bilgisi dışında, takdir yetkisi kapsamında çıkarılamazlar.

(7) ŞÖNİM tarafından geçici kabulü yapılarak ilk kabul birimine yerleştirilen kadın ve beraberindeki çocukların:

- a) Sosyal inceleme raporu,

b) Sosyal inceleme raporu sonucuna göre veya ŞÖNİM'in gerek gördüğü hallerde kadının bulaşıcı ve sürekli tıbbi bakım isteyen bir hastalığı bulunmadığı, ruh sağlığının yerinde olduğu, alkol ve madde bağımlısı olmadığına dair sağlık raporu

(TÜBAKKOM ÖNERİ: Şiddet mağduru bir kadının ruh sağlığının şiddetten etkileneceği aşıkardır. Dolayısı ile ruh sağlığının yerindeliği ibaresi içinde pek çok unsuru barındırmaktadır. Bunun yanı sıra sürekli tıbbi bakım isteyen hastalığı bulunan böbrek hastası vb..gibi hastaların mağduriyeti ne şekilde giderelecektir. Madde metni atıfta bulunmamıştır. Genel sağlık merkezleri mağduriyeti giderecek nitelikleri haiz değildir. Tüm bu sebeplerle bu madde metni yönetmelikten çıkarılmalıdır.)

c) Yapılan mesleki çalışmalara ilişkin raporlar ve müdahale planı,

ç) Kadının sorunlarının çözümüne yönelik yapılan yazışmalar ile gerekli form, tutanak ve diğer belgeler,

d) Konukevine anneleri ile birlikte kabul edilen çocuklarla yapılan mesleki çalışmalara ilişkin raporlar,

e) Gerekli görüldüğü takdirde hayati tehlikelerinin bulunup bulunmadığına dair kolluk tarafından hazırlanan risk değerlendirme raporları,

alındıktan sonra konukevine kabulü yapılır.

Konukevi hizmetlerinden yararlananlar

MADDE 13- (1) Şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan bütün kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmadan konukevine kabul edilir. Ancak;

a) 18 yaşından küçük şiddet mağduru çocuklar il müdürlüğü tarafından uygun bir sosyal hizmet kuruluşuna yerleştirilerek yerleştirme işlemi Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bildirilir.

b)18 yaşından küçük kız çocukları anneleri ile birlikte konukevi hizmetinden yararlanabilirler.

c)12 yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınlar ile özürülü çocuğu bulunan kadınlar için ise; can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve sosyal inceleme raporuna istinaden, ŞÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde her türlü mobilya, beyaz eşya, kira, cari gideri ve iaşesi Bakanlık bütçesinden karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılması yoluna gidilir. Kiralanacak binalarda bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde yer alan belgeler aranır. Kadınlar ve çocukları konukevi hizmetlerinden bu evde yararlandırılır. Evlerin, konukevine yakın çevreden ve her bir kişi için en az yirmi m2 yaşam alanı olmasına, bulunduğu ilin rayiç fiyatları üzerinden kiralanmasına özen gösterilir.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Sığınma evinin yakınında sığınma evi özelliklerini taşıy nitelikte olması gerekmektedir.

ç) İlk kabul biriminde psikiyatrik desteğe ihtiyacı olduğu gözlemlenen kadınlar hakkında psikiyatri servisinde alınacak "toplu yaşanan yerde kalabileceğine dair rapor" doğrultusunda konukevine kabulleri yapılır.

d)Akıl ve ruh sağlığının bozuk olduğu gözlemlenen, zihinsel özürülü ya da bulaşıcı sürekli tıbbi tedaviyi gerektirir ağır hastalığı olduğu tespit edilen kadınların tedaviyi kabul etmeleri durumunda ilgili sağlık kuruluşunda tedavileri sağlanır. Tedaviyi kabul etmemeleri durumunda bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendi gereğince işlem yapılır.

TÜBAKKOM ÖNERİ: 12/7-B UYARINCA MADDE METNİ ÇIKARILMALIDIR)

e)Alkol ve madde bağımlıları tedaviye başlamaları ve devam etmeleri koşulu ile konukevine kabul edilirler.

f)Rehabilitasyon ve güçlendirme sürecinde farklı hizmet mo-

dellerine ihtiyaç duyan kadınlar, Bakanlıkça bu hizmet için kurulacak ve içinde hizmete uygun eğitim almış personelin istihdam edileceği ihtisaslaşmış, konukevlerine yerleştirilirler.

g) Öz bakımlarını kendi başlarına yapamayan kadınlar ilgili kuruluşlara yerleştirilir.

ğ) Bedensel ve zihinsel özürlü kadınlar hakkında ilgili kamu veya sivil toplum kuruluşlarından destek alınır.

h) Herhangi bir suç nedeniyle haklarında adli mercilerce arama, yakalama ve tutuklama kararı verilmiş olduğu anlaşılan kadınlar hakkında genel hükümler çerçevesinde işlem yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kalış Süresi, Giriş Çıkış Saatleri

Kalış süresi

MADDE 14- (1) Konukevinde kalma süresi, kişisel başvurularda, kadının ilk kabul birimine kabul tarihinden itibaren bir ay içerisinde Değerlendirme Kurulu tarafından belirlenir. Konukevinde kalış süresi en fazla altı aydır.

(2) Kalış süresi, kadınların güçlenme süreci değerlendirilerek gerekli hallerde en fazla altı ay uzatılır. Uzatma süresi, sosyal çalışmacı ile kadının çocuğu var ise çocuk gelişimcinin görüşü alınarak Değerlendirme Kurulu tarafından belirlenir.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Konukevinde kalma süresi, kişisel başvurularda, kadının ilk kabul birimine kabul tarihinden itibaren bir ay içerisinde Değerlendirme Kurulu tarafından belirlenir. Konukevinde KALIŞ SÜRESİ ALTI AYDIR.

Kalış süresi, kadınların güçlenme süreci VE CAN GÜVENLİĞİ değerlendirilerek gerekli hallerde ALTIŞAR AYLIK PERİYODLAR HALİNDE uzatılır. Uzatma süresi, sosyal çalışmacı ile kadının çocuğu var ise çocuk gelişimcinin görüşü alınarak Değerlendirme Kurulu tarafından belirlenir.

(3) Mülki amir ya da aile mahkemesi hakimi tarafından hakkında barınma tedbiri kararı verilenler ise kararda belirtilen süre kadar konukevi hizmetlerinden yararlandırılırlar.

(4) Durumun özelliğine göre tedbir kararının; süresinin ya da bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde düzenlenen ev kiralama yöntemine geçiş suretiyle, şeklinin değiştirilmesi, kaldırılması, Değerlendirme Kurulunun tespiti ve il müdürlüğünün talebi ile mülki amirden istenebilir.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Durumun özelliğine göre tedbir kararının; süresinin ya da bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde düzenlenen ev kiralama yöntemine geçiş suretiyle, şeklinin değiştirilmesi, kaldırılması, Değerlendirme Kurulunun tespiti ve KADININ VE il müdürlüğünün talebi ile mülki amirden istenebilir.

Giriş çıkış saatleri

MADDE 15- (1) Konukevine giriş çıkış saatleri, güvenliği sağlamak amacıyla ve bölgesel koşullar ile kadının durumu dikkate alınarak konukevi müdürünün teklifi ve ŞÖNİM onayı ile belirlenir. Konukevi hizmetlerinden faydalanan kadın yazılı bildirimde bulunmak kaydıyla en çok onbeş gün süre ile konukevinden ayrı bir yerde kalabilir. Bu süre, konukevi hizmetlerinden faydalanma süresinden mahsup edilir.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Kadının güvenliği açısından giriş çıkış saatleri düzenlemesine gidilmiş ise de güvenlik hakkında diğer yöntemler ikame aracı olarak kullanılmalıdır. Kadının yaşama adapte olabilmesi, kısa süre içerisinde ve onun özgürlüğünü kısıtlayıcı yöntemlerle sağlanamayacaktır. Bu nedenle şiddet mağdurundan ziyade şiddet faili hakkında önleyici tedbirler alınmalıdır. Devamla, süreli giriş çıkış saatleri Yönetmelik madde 4 ve 6284 sayılı yasada benimsenen temel ilkelere ve uluslararası sözleşmelere aykırılık teşkil etmektedir. Kadının kendi talebi ile ayrı bir yerde kalması halinde Bu süre, konukevi hizmetlerinden faydalanma süresinden mahsup edilemez.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Güvenlik Önlemleri, Ayrılma, Hizmetler ve Değerlendirme
Kurulu
BİRİNCİ BÖLÜM
Güvenlik Önlemleri ve Tedbir Planı

Güvenlik önlemleri

MADDE 16- (1) Konukevi güvenliği için aşağıdaki donanım sağlanır:

- a) Sadece dış alanı izleyen, kayıt yapan geniş açılı kameralar ve monitör,
- b) Pencereler için güvenliğin sağlanmasına yönelik parmaklıklar,
- c) Acil durumda kullanılmak üzere kolluk birimlerine çağrı yapan alarm sistemi,
- c) Yangın alarmı ve söndürme tüpleri,
- d) Numarası görünmeyen ve şehirlerarası görüşmelere açık en az iki telefon hattı,
- e) Çelik kasa,
- f) Evrak imha makinesi.

(2) Konukevi güvenliği için aşağıdaki tedbirler uygulanır:

- a) Hiçbir dokümanda, materyalde konukevinin dış cephesi, çalışanlar ve yararlanıcılara ilişkin fotoğraflara yer verilmez.
- b) Yargı yetkisinin kullanıldığı durumlar hariç olmak üzere, hiçbir kamu görevlisi konukevinde kalan kadınlara ilişkin kişisel bilgileri talep edemez.
- c) Kadınların konukevine doğrudan başvuruları kabul edilmez. Hiçbir kamu görevlisi konukevine doğrudan yönlendirme yapamaz.
- c) Konukevine ziyaretçi kabul edilmez.

d) Konukevinin adresi gizli tutulur, yazışmalarda ŞÖNİM'in adresi kullanılır.

e) Kamu kurum ve kuruluşları, konukevlerine ve konukevinde kalan kadınlarla çocuklarına ilişkin olarak yürüttükleri her türlü resmi yazışmalarında ve bilgi iletişim ve yayın araçlarının kullanımında gizlilik kuralına uygun olarak hareket ederler. Kendi birimlerinde gizliliğin ihlal edilmesini önleyecek tedbirleri gecikmeksizin alırlar.

f) Konukevinde kalan ve can güvenliği tehdit altında bulunan kadınlar için 19 uncu maddede öngörülen şekilde Tedbir Planı hazırlanır.

g) Konukevi ve kolluk yetkilileri konukevi güvenliğine ilişkin bir Acil Durum Planı yapar. Bu planın uygulanmasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik olarak konukevi yönetimi ile kolluk periyodik görüşmeler gerçekleştirir. Tüm çalışanlara ve konukevinde kalanlara plan hakkında gerekli bilgilendirme yapılır.

ğ) Konukevinde kadın, çocuk ve çalışanlara zarar verme girişiminde bulunan veya kuralları ihlal eden kadınlar Değerlendirme Kurulunun önerisi ve il müdürünün onayı ile konukevinden çıkarılır.

h) Bakım ve onarım gerektiren durumlarda görevlendirilecek kişiden ya da firmadan gizlilik ilkesine riayet edeceğine dair taahhütname alınır.

ı) Saldırı, yangın ve deprem durumunda yapılacaklara ilişkin acil durum talimatları il müdürlüklerince oluşturulur. Kadın ve çocuklar, çalışanlar tarafından bu konuda bilgilendirilir.

i) Konukevine silah ve benzeri zarar verici amaçlarla kullanılacak materyaller alınmaz.

j) Konukevi içerisinde fotoğraf makinesi, ses kayıt cihazı ya da kamera ile kayıt yapılamaz.

k) Konukevinin içinin gözlenmesini önleyecek tedbirler alınır.

Gizlilik ilkesi

MADDE 17- (1) Konukevi açılırken, gizlilik ilkesine uyulur. Konukevinin adresi, telefon numarası gizli tutulur. Konukevini tanıtan tabela asılmaz, temel atma ve açılış töreni düzenlenmez ve konukevine doğrudan başvuru kabul edilmez.

(2) Yapılacak yazışmalarda kalan kadınların, çocukların ve çalışanların isimleri belirtilmez, gerekli durumlarda üzerinde anlaşmaya varılmış kodlar kullanılır.

(3) Kadın ve çocuklar ile gerekli görülen üçüncü kişilerin kimlik bilgileri ve adresleri ile önem taşıyan bilgiler tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur ve tebligatlar 11/02/1959 tarih ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 14 üncü maddesi gereğince ŞÖNİM'e yapılır.

TÜBAKKOM ÖNERİ: (4) Sığınma evine her ne sebeple olursa olsun hizmet veren gerçek kişi veya tüzel kişilerden gizlilik kuralına riayet için protokol yolu ile taahhütname alınır.)

Veri tabanı oluşturulması

MADDE 18 - (1) Konukevleri ve hizmetlerinden yararlananlarla ilgili olarak, Genel Müdürlük bünyesinde kayıt sistemi kurulur ve veri tabanı oluşturulur. Bakanlık, belediyeler, il özel idareleri ve sivil toplum kuruluşları tarafından işletilen konukevlerinde kalanlara ait bilgiler, kapasite ve sayı bilgileri her değişiklikte birlikte bulunduğu ilde mevcut ŞÖNİM'e bildirilmek zorundadır. Veri tabanı oluşturulmasına ve yürütülmesine ilişkin düzenlemeler Bakanlık tarafından yapılır. Bu kapsamda Genel Müdürlük tarafından konukevlerinden istenilen her türlü bilgi ve veri girişi geciktirilmeksizin ve formata uygun olarak sağlanır.

Tedbir planı

MADDE 19- (1) Tedbir planı; konukevinde kalan veya ayrılmış olan yahut ŞÖNİM'e başvuran kadınlar ve beraberindeki çocuklar için kollukça yapılacak değerlendirme sonucunda, can

güvenliği ciddi tehdit altında olduğu değerlendirilenlerden her biri için ayrı ayrı olmak üzere, kolluk ile ŞÖNİM'in işbirliğinde hazırlanan ve kadının can güvenliğinin sağlanmasını amaçlayan, Koruma Hizmetleri Yönetmeliğine göre yapılacak işleme hazırlık teşkil eden plandır.

(2) Tedbir planı hazırlanırken şu hususlara dikkat edilir:

a) Can güvenliğinin tehdit altında olduğunu beyan eden kadına acil durumlarda arayabileceği numaralar verilir.

b) Can güvenliği tehdit altında bulunan kadına ilişkin konu-keviden bildirim alan kolluk, kadının kimliği, adresi ve muhtemel fail hakkında diğer ilgili güvenlik birimlerini bilgilendirir.

c) Bildirimi takiben diğer tedbirleri ya da kişinin ayrıca korunmasının gerekip gerekmeyeceğini belirleyebilmek için; kolluk amiri ile ŞÖNİM'in katılımıyla bir durum değerlendirmesi ve şüphelenilen kişi ile ilgili kollukça detaylı bir araştırma yapılır. Bu amaçla; şüpheli kişinin adres kaydı, arananlardan olup olmadığı, hakkında devam eden bir tedbir kararının bulunup bulunmadığı, ruhsatlı silahının olup olmadığı, varsa faili ya da mağduru olduğu suçlar, hakkında uygulanmış idari yaptırımlar, kullandığı araçlar, gidebileceği veya bulunabileceği yerler, o yerdeki geçici konaklama tesisleri ve seyahat araçlarını kullanıp kullanmadığı, psikolojik rahatsızlığının olup olmadığı gibi bilgiler ilgili kişi ve kuruluşlardan araştırılır. Kişinin yaşadığı ve çalıştığı yerlerdeki bilgi sahiplerinin ve kendisini tanıyan kişilerin bilgilerine başvurulur. Şüphelenilen kişinin belli olmadığı durumlarda, muhtemel failin/faillerin kimliklerinin belirlenmesine ve gerekli araştırmanın yapılmasına çalışılır.

ç) Yapılan araştırma ve değerlendirme neticesinde, durumun özellikleri dikkate alınarak, gerektiğinde ve geçici olmak üzere; kadının yerleşim yeri veya işyeri önünde veya civarında geçici olarak ve/veya belirli zamanlarda kolluk ekipleri/personeli görevlendirilir, tedbirlerin uygulanacağı bölgelerde görevli kolluk ekipleri belirlenerek kontroller sıklaştırılır, ka-

dının işyerine, okula ve benzeri yerlere gidiş gelişlerinde veya konukevinden dışarı çıkışlarında görevli ekibin refakat etmesi sağlanarak önleyici kolluk tedbirleri uygulanır.

d) Yapılacak değerlendirme neticesinde kadının korunmasının gerekli olduğunun değerlendirildiği durumlarda bu kişiler hakkında Koruma Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde gerekli işlemler yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM

Konukevinde Hizmetlerin Sunulması, Yardım ve Çıkarılma

Konukevinde sunulacak hizmetler

MADDE 20- Konukevi, kadın ve çocuklara doğrudan ya da ŞÖNİM aracılığıyla ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle aşağıda belirtilen alanlarda destek sunar.

- a) Güvenlik,
- b) Danışmanlık,
- c) Yönlendirme,
- ç) Psikolojik destek,
- d) Hukuki destek,

(TÜBAKKOM ÖNERİ: Sığınma evinin bulunduğu il barosu ile protokol yolu ile kadının hukuki yardım alması baroların adli yardım ve kadın hukuki komisyonlarının ve cmk kurullarının desteği ile sağlanmalıdır.)

- e) Tıbbi destek,
- f) Ekonomik destek,
- g) İş bulma konusunda destek,

- ğ) Kreş,
- h) Mesleki kurs,
- ı) Grup çalışmaları,
- i) Çocuklar için burs,
- j) Sosyal, sanatsal ve sportif faaliyetler.

Nöbet

MADDE 21- (1) Nöbet sistemi, konukevlerinde güvenliğin ve hizmetin sürekliliğini sağlamak amacıyla, hizmetin özelliğine ve yedi gün yirmidört saat esasına göre konukevi idaresince düzenlenir.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Nöbet sistemi, konukevlerinde güvenliğin ve hizmetin sürekliliğini sağlamak amacıyla, hizmetin özelliğine ve yedi gün yirmidört saat esasına göre VE YETERLİ SAYIDA PERSONEL İLE konukevi idaresince düzenlenir.

Beslenme

MADDE 22- (1) Konukevlerindeki kadınlar ve çocuklara üç ana ve iki ara öğün verilir. Konukevinde çalışan personele çalışma saatleri içerisinde üç ana öğün verilir.

(2) Doktor tarafından özel diyet uygulaması önerilen kadın ve çocuklara özel diyet uygulanır. İzin, hastalık ve diğer nedenlerden dolayı bir günden fazla konukevinden ayrılmış bulunanların, ayrıldıkları günlere ait istihkakları tabeladan çıkarılır.

(3) Konukevinin yemek ihtiyacı, mamul yemek alımı yolu ile de karşılanabilir.

Çocuklar

MADDE 23- (1) Konukevi hizmetinden yararlanan çocuğun, konukevine en yakın okula, ŞÖNİM tarafından verilen Kodlu Kimlik Kartına istinaden, gizlilik ilkesine bağlı kalınarak kesin

kaydı yapılır. Çocuğun ikamet adresi olarak aksine bir hüküm bulunmaması halinde ŞÖNİM gösterilir.

(2) Okul öncesi çocukların gelişimi ve eğitimi konukevi tarafından okul idaresi ile işbirliği yapılarak takip edilir.

Harçlık ve yardım

MADDE 24- (1) Kadın konukevlerinde kalan ve hiçbir yerden geliri bulunmadığı saptanan kadınlar ve çocuklarının harçlığı Bakanlıkça gönderilen ödenekten karşılanır. Harçlık, sosyal inceleme raporlarına dayanılarak kuruluş müdürlüğünün teklifi ve ŞÖNİM' in onayı ile 08/03/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun 17 nci maddesi hükmüne göre ödenir.

(2) Harçlıklar, kuruluşça hazırlanacak bordroya göre, imza karşılığında her ayın birinci günü peşin olarak ödenir. Ayın 10 una kadar kuruluşu kabul edilen kadın ve çocuklarına tam harçlık, 10'undan sonra kabul edilenlere ise kısıtlı harçlıkları hesaplanarak ödenir. İşe yerleştirilen kadınların maaşlarını alıncaya kadar harçlıkları kesilmez.

(3) Konukevinde kalan ve bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince hizmetlerden faydalanan kadınlar hakkında, geçici maddi yardım yapılmasına karar verilenlere 6284 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmüne göre ödeme yapılır.

(4) Ayrıca, kadınların öğrenim gören çocukları ile çeşitli nedenlerle öğrenime devam etmeyen (ücretli olarak bir işyerinde çalışanlar hariç) çocuklarına, Bakanlığa bağlı çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarında kalan çocuklara verilen miktar kadar hiçbir kesinti yapılmaksızın net aylık harçlık verilir.

(5) Bu ödemeler için geçici kabulü ya da konukevine kabulü yapılan kadın ve çocuk sayısının, aylık ortalaması üzerinden yapılacak hesaplama sonucunda elde edilen meblağ tutarınca konukevi müdürlüğüne avans açılır. Yapılacak ödemeler bu avans

üzerinden yapılır artan avans ay sonunda iade edilir.

(6) Belediye, il özel idaresi ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı konukevlerinde kalan kadınlar ve beraberindeki çocuklara ise;

a) Belediyelere ait konukevlerinde belediye bütçesinden,

b) İl özel idarelerine ait konukevlerinde il özel idaresi bütçesinden,

c) Sivil toplum kuruluşlarına ait konukevlerinde ise Bakanlık bütçesinden harçlık verilir.

(7) Giyim yardımı aynı ya da nakdi olarak yapılır. Bu yardımdan yararlanacak kadın ve çocuklarına verilecek giyecek eşyasının türü ve miktarı yönetmeliğe ekli (Ek:1) (Ek:2) listelerde gösterilmiştir. İhtiyaca göre verilecek giyim eşyasının rengi ve biçimi ilgili konukevi tarafından saptanıp, standart beden ölçülerine, mevsimine, çocuk yaş ve cinsiyetlerine uygun olarak satın alınır ve bir tutanakla kadınlara teslim edilir. Verilen giyecek ve aynı yardımlar kayıt altına alınır.

TÜBAKKOM ÖNERİ: "İhtiyaca göre verilecek giyim eşyasının rengi ve biçimi ilgili konukevi tarafından saptanıp, standart beden ölçülerine, mevsimine, çocuk yaş ve cinsiyetlerine uygun olarak satın alınır ve bir tutanakla kadınlara teslim edilir" MADDE METNİNDEN ÇIKARILMALIDIR./ Şu şekilde düzenlenmelidir "İhtiyaca göre verilecek giyim eşyası kadının talepleri dikkate alınarak temin ve teslim edilir."

(8) Konukevinde kalmakta iken, haklı bir nedene dayanması ve kadının sorunlarını çözümlenmede etkili olabileceği kanaatine varılması halinde bir başka konukevine nakledilen kadınların nakil dosyasına, kendisine verilmiş olan eşyaların türü, sayısı, miktarı ve verilen harçlığa ilişkin belgeler de eklenir.

(9) Bu madde kapsamında yapılacak ödeme ve yardımlar gelir vergisi ile veraset ve intikal vergisinden; bu ödemeler için düzenlenen kâğıtlar ise damga vergisinden muaftır.

Tedavi ve tedavi yardımı

MADDE 25- (1) Tedavisi gereken kadınlar gerekli tedavileri yaptırıldıktan ve tamamlandıktan sonra konukevine getirilirler.

(2) Konukevi hizmetlerinden yararlanan kadınlar 6284 sayılı Kanununun 19 maddesi gereğince muayene ve tedavi yardımından yararlandırılırlar.

(3) Konukevlerinde kalan kadınlar, tedavileri sürecinde ve sağlık raporlarının alınmasında sağlık kuruluşlarından öncelikli olarak yararlandırılır.

(4) Konukevi hizmetlerinden yararlanan kadınlardan Kodlu Kimlik Kartı ile başvurmak ya da konukevinde kaldıklarını belgelendirmek kaydıyla sağlık kuruluşlarındaki tedavilerinde ve ilaç alımlarında katkı payı alınmaz.

Eğitim ve yol gideri

MADDE 26- (1) Kadınların, çalışma yaşamına katılımını desteklemek ve istihdam politikasına uygun olarak meslek edinmelerini sağlamak için gerekli olan yaygın eğitim ve toplu ulaşım giderleri Bakanlık bütçesinden konukevine aktarılacak ödenekten karşılanır.

Emanete alma

MADDE 27- (1) Her konukevinde müdürün veya uygun göreceği bir çalışanın sorumluluğunda bir emanet kasası bulunur.

(2) Konukevine kabul edilen kadınların kıymetli eşyaları, ayrıntılı emanet tutanağı hazırlanarak teslim alınır, kadının istemesi halinde ve konukevinden nakil ya da ayrılmaları sırasında emanet tutanağı ile teslim edilir.

Taahhütname

MADDE 28- (1) Konukevine kabul edilen kadınlar, konukevi hizmetlerinden yararlandığı süre içerisinde uyulması gereken kuralları içeren ve yönetmelik ekinde yer alan taahhütnameyi imzalar. Taahhütnamenin bir sureti kadına verilir.

(2) Konukevinin girişinde yararlanıcıların uyması gereken kurallar açıkça yazılarak ilan edilir.

TÜBAKKOM ÖNERİ: Kadın tarafından imza altına alınan her türlü taahhütname ve tutanak kendisinin içinde bulunduğu psikolojik şartlar bakımından baskı unsurudur. Madde metni yönetmelikte yer almamalıdır.

Ayrılma ve çıkarılma

MADDE 29- (1) Konukevinde kalan kadınların;

a) Kendi talepleriyle,

b) Konukevinde kalma süresinin sona ermesiyle,

c) Güvenlik ya da başka bir gerekçeyle aynı ildeki veya il dışındaki başka bir konukevine yönlendirilmesi veya nakledilmesinin uygun görülmesiyle,

kadın ve varsa beraberindeki çocukları konukevinden ayrılır.

(2) Ayrılan kadınlar hakkında konukevi sonrasında, can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve sosyal inceleme raporuna istinaden Değerlendirme Kurulunca uygun görülmesi halinde bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca hizmet verilir.

(3) Yönetmelik kapsamında belirtilen kurallara uymadığı için bir kez uyarı cezası alıp olumsuz tutum ve davranışlarını sürdüren kadınlar hakkında sosyal inceleme raporu düzenlenir. Hazırlanan rapor neticesinde Değerlendirme Kurulu tarafından çıkarılma kararı alınır, bu karar il müdürlüğünün onayına sunulur. İşlenen fiilin suç niteliğini taşıması halinde genel hükümler çerçevesinde işlem yapılır.

(4) Konukevinde kalan kadınların;

a) Konukevi kurallarına uymaması,

b) Konukevine kabul koşullarını taşımadığının tespit edilmesi halinde Değerlendirme Kurulunun raporu ve il müdürlüğünün onayı ile ilişkisi kesilir. Değerlendirme Kurulu kararı ile konukevi ile ilişkisi kesilen kadınların durumu ŞÖNİM aracılığı ile Genel

Müdürlüğe bildirilir. Kadının konukevi hizmetinden tekrar yararlanabilmesi Genel Müdürlüğün iznine tabidir.

(5) Kadının ayrılış nedenini içeren bir tutanak hazırlanarak arşivlenir. Konukevinden ayrılan kadın, ihtiyaç duyması ve uygun görülmesi halinde birden çok defa konukevine kabul edilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elektronik Konukevi Sistemi (E-konukevi sistemi)

E-konukevi sisteminin kurulması

MADDE 30- (1) Genel Müdürlük tarafından tüm kadın konukevlerinin birbirleriyle bağlantısını, doluluk oranının takibini, konukevleri arasındaki sevklerin hızlandırılmasını ve konukevleriyle ilgili güncel analizler yapılabilmesini ve politika üretilmesini sağlamak amacıyla bir internet ağı ve veri tabanı oluşturulur.

E-konukevi sisteminin işleyişi

MADDE 31- (1) E-konukevi sisteminde konukevleriyle ilgili olarak elektronik ortamda girilen bilgiler, Genel Müdürlükçe merkezi bir veri tabanında muhafaza edilir.

(2) E-konukevi sistemine veri girişi konukevi tarafından yapılır, yapılacak işlemlerin takibi için konukevinin bulunduğu ildeki ŞÖNİM' de ve il müdürlüğünde belirlenecek kişilere Genel Müdürlükçe yetki verilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çalışanlara İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Çalışanların işe alınması

MADDE 32- (1) Bakanlık, belediyeler ve il özel idaresi tarafından açılacak konukevlerinde çalışanların memur statüsünde istihdamı esastır. Ancak bunun mümkün olmaması halinde hiz-

met satın alma yolu ile hizmetin gerektirdiği nitelikleri taşıyan personel istihdam edilir.

(2) Sivil toplum kuruluşları tarafından açılacak konukevlerinde ise tabi oldukları mevzuata uygun ve bu Yönetmelikte sayılan hizmetlerin gerektirdiği nitelikleri taşıyan personel istihdam edilir.

(3) Konukevi kadrosunda işe alınanlar başka bir birimde çalıştırılmaz.

Çalışanların niteliği

MADDE 33- (1) Konukevlerinde tercihen kadın çalışan istihdam edilir. Ancak bunun mümkün olmaması halinde işin niteliğine göre dış güvenlik personeli ve şoför olarak erkek çalışan istihdam edilebilir.

(2) Konukevine müdür/yönetici olarak fakültelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren sosyal hizmetler ya da psikoloji bölümlerinin birinden mezun olanlar atanır. Bunlardan kadın çalışmalarında yer almış olanlar tercih edilir.

(3) Rehabilitasyon ve güçlendirme sürecinde farklı hizmet modellerine ihtiyaç duyan kadınlar için kurulacak konukevlerinde ihtiyaca göre tam veya yarım zamanlı olarak hizmet alımı yolu ile psikiyatrist, pedagoğ, özel eğitim öğretmeni ya da ihtiyaç duyulan diğer meslek elemanları istihdam edilebilir.

Çalışanların eğitimi

MADDE 34- (1) Çalışanlara yönelik eğitimlerde aşağıdaki kurallara uyulur:

a) Çalışanlara, çalışmaya başlamadan önce ve başladıktan sonra düzenli aralıklarla tekrarlamak suretiyle ihtiyaç duyulan konularda eğitimler düzenlenir.

b) Çalışanların mesleki becerilerini geliştirmeye yönelik eğitimlere ve farkındalık artırıcı grup çalışmalarına katılmaları desteklenir.

c) Çalışanlara, yurt içinde ve yurt dışında faaliyet gösteren konukevlerinde kısa süreli staj imkânı sağlanır.

ç) Eğitim programlarının hazırlanması sürecinde ilgili taraflarla işbirliği yapılır.

d) Çalışanların bir yıl boyunca katılım sağladıkları eğitimlerin toplam süresi on günden az olamaz.

e) Eğitim faaliyetlerinin yanı sıra konukevi çalışanlarının karşılaştığı "tükenmişlik sendromu" nun önüne geçilmesi için gerekli önlemler alınır ve çalışanlara düzenli psikolojik destek verilir.

(2) Konukevi çalışanları düzenlenecek nöbet çizelgesi doğrultusunda gece de görev yapar.

Çalışanların sayısı

MADDE 35- (1) Her konukevinde, imkânlar ölçüsünde, bir müdür/ yönetici, iki sosyal çalışmacı, bir psikolog, bir çocuk gelişimcisi, bir öğretmen, iki çocuk eğiticisi, iki hemşire, üç bakım elemanı, iki memur, üç idari nöbet personeli çalıştırılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Konukevi Çalışanlarının Görevleri

Konukevi müdürü/yöneticisi

MADDE 36- (1) Müdürün/yöneticinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Konukevinin, idari, mali ve teknik tüm işlerini ilgili mevzuata uygun olarak yürütmek,

b) Konukevi hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi için gerekli plan ve programların hazırlanmasını ve çalışanlar arasında işbirliği ve eşgüdümü sağlamak, denetimleri yapmak,

c) Çalışanların özlük dosyalarının tutulması, muhafazası ve bunlara ilişkin her türlü işlemin zamanında yürütülmesini sağlamak,

ç) Konukevi çalışanlarının mevzuat uyarınca istenilen tutum,

davranış, kılık, kıyafet ve benzeri özelliklerini izleyerek denetimlerini yapmak,

d) Konukevinin temizlik kurallarına uygun olmasını sağlamak ve bunun denetimini yapmak,

e) Konukevinin, ihtiyaç ve özellikleri ile konuya ilişkin esasları göz önünde bulundurarak yıllık bütçesini ve alım satım işlerini yapmak, ödeneklerin amacına uygun harcanmasını temin etmek veya temin edilmesini sağlamak üzere ilgili birimlere bilgi vermek,

f) Ambar, ayniyat, depo ve yazı işlerinin yürütülmesini, konukevi çalışanlarının süreli ve süresiz ayrılması ya da görevinin değişmesi halinde, ayniyat sayım ve devir teslim işlerini genel hükümler içinde tamamlamak ve tamamlattırılmasını sağlamak,

g) Gerekli kayıtların tutulmasını, formların doldurulmasını ve istatistikî bilgilerin düzenlenmesini ve her yıl sonunda konukevinin ihtiyaçlarını ve hizmetlerinin sunulmasında karşılaşılan sorunları da kapsayan çalışma raporunu hazırlayarak ŞÖNİM'e göndermek.

(2) Konukevinde güvenlik önlemlerini aldırarak, güvenliği tehdit eden bir durumda ilgili kuruluşlarla bağlantıya geçmek, can güvenliği ciddi ve harici tehdit altında bulunan kadın için tedbir planı hazırlanması çalışmalarına katılmak.

(3) E-konukevi sistemine kadınların kabulü sırasında veri girişi yapmak veya yapılması için personele yetki vermek.

(4) Değerlendirme Kuruluna başkanlık etmek.

(5) Müdürün bulunmadığı hallerde, genel hükümlere göre görevlendirilecek personel müdürün görevlerini yürütür.

Sosyal çalışmacı

MADDE 37- (1) Sosyal çalışmacının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Konukevine kabulü yapılan kadınlara ve varsa çocuklarına konukevini tanımaları, kuralları öğrenmeleri ve uyum sağlamalarında yardımcı olmak,

TÜBAKKOM ÖNERİ: Konukevine kabulü yapılan kadınlara ve varsa çocuklarına konukevini tanımaları ve uyum sağlamalarında yardımcı olmak

b) Kadınların ve varsa çocukların sorun ve ihtiyaçlarını tespit etmek, mesleki uygulamaları gerçekleştirmek ve bunlarla ilgili rapor düzenlemek,

c) Kadınlara rehberlik ve danışmanlık hizmeti vermek,

ç) Çocuğu ile kabulü yapılan kadınların, uygun görülmesi halinde çocukları hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu hükümleri ve ilgili diğer mevzuat uyarınca gerekli önlemlerin alınmasına yönelik sosyal inceleme raporu düzenleyerek konukevi müdürüne sunmak,

d) Kadınların, bir iş ve meslek edinmelerine, sağlık ve hukuki sorunlarını çözmeleri için ilgili kurum ve kuruluşlarla iletişim kurmalarına ve gerekli hizmetleri almalarına destek olmak,

e) Kadınların konukevinde kalmaları, kalış sürelerinin tespit edilmesi, kalış sürelerinin uzatılması, çıkarılmalarına ilişkin raporları ve konukevinden ayrıldıktan sonra kadınla ilgili değerlendirme raporlarını ŞÖNİM'e göndermek,

f) Kadın ve çocuklara yönelik sosyal etkinlikler düzenlemek,

g) Gizlilik ilkesine uygun olarak, kadınlara ilişkin gerekli kayıtları tutmak, yapılan mesleki çalışmalarla ilgili rapor ve dosyaları düzenlemek, saklamak,

h) Çalışanların hizmet içi eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanmasında görev almak,

ı) Katılım sağladığı eğitim ve toplantılara ilişkin raporu kadın konukevi çalışanlarına aktarmak,

- i) Genelge ve talimatlarla verilen görev tanımları çerçevesindeki diğer görevleri yapmak,
- j) Görevlerini diğer meslek elemanları ile işbirliği halinde yürütmek,
- k) Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Psikolog

MADDE 38- Psikologun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Konukevine kabulü uygun görülen kadınların ve beraberindeki çocuklarının, uyum sürecinde psikolojik değerlendirmelerini yapmak, psikolojik destek sağlamak,
- b) Konukevinde kadınlar için ilgili meslek elemanları ile birlikte bireysel psiko-sosyal müdahale planı hazırlamak ve uygulanmasını sağlamak,
- c) Psikolojik değerlendirme teknikleri ve gözlem metotları kullanarak kadınların ilgi ve yeteneklerini belirlemek, buna uygun etkinlikler organize edilmesini sağlamak veya ilgili kuruluşlara yönlendirmek,
- ç) Psikiyatrik desteğe ihtiyaç duyan kadın ve çocukları tedavi görebilecekleri sağlık kuruluşlarına yönlendirmek, tedavi sürecini takip etmek,
- d) İlgili meslek elemanları ile birlikte vaka değerlendirmeleri yapmak, bu toplantılarda kadınla ve çocukla yürütülen psikolojik destek çalışmaları sırasında edinilen ve paylaşılmasında yarar görülen bilgileri ilgili meslek elemanlarına aktarmak,
- e) Katılım sağladığı eğitim ve toplantılara ilişkin raporu kadın konukevi çalışanlarına aktarmak,
- f) Personelin eğitimine yönelik programların hazırlanması ve uygulanmasında görev almak,
- g) Genelge ve talimatlarla verilen, görev tanımları çerçevesindeki diğer görevleri yapmak,

ğ) Görevlerini diğer meslek elemanları ile işbirliği halinde yürütmek,

h) Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hemşire

MADDE 39- (1) Hemşirenin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kadın ve çocukların sağlık durumlarını izlemek, hasta olan kadın ve çocukların konukevinde veya hastanede tedavisi için gerekli tüm işlemleri yerine getirmek, gereken kayıtları tutmak,

b) Hasta olan kadın ve çocukların konukevinde veya hastanede tedavisi için gerekli işlemleri yerine getirmek, gerektiğinde kadınlara hastaneye gidişlerinde refakat etmek,

c) İhbarı zorunlu hastalıkları idareye bildirmek,

ç) Aile planlaması yöntemleri, gerekliliği ve yararları konusunda kadınları bilgilendirmek,

d) Anne adayları için beslenme, doğuma hazırlık ve bebek bakımı ile ilgili eğitim çalışmaları yapmak,

e) Konukevinin tüm bölümlerinin sağlıklı yaşam koşullarına uygun temiz, bakımlı ve düzenli olmasını sağlamak ve kontrol etmek,

f) Kadınların kendilerinin ve çocuklarının yatak, çamaşır, vücut temizliği ve bakımlarına dikkat etmelerini sağlamak,

g) Mutfak çalışanlarının temizliğe uymasını ve eğitimini sağlamak ve kontrol etmek,

ğ) Çalışanların eğitimine yönelik programların hazırlanması ve uygulanmasında görev almak,

h) Genelge ve talimatlarla verilen, görev tanımları çerçevesindeki diğer görevleri yapmak,

ı) Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Çocuk gelişimcisi

MADDE 40- (1) Çocuk gelişimcisinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Çocuklarla ilk görüşmeyi yapmak, çocukları yaşlarına uygun yöntemlerle konukevinin amacı ve işleyişi konusunda bilgilendirmek, çocukların konukevine uyum sürecini kolaylaştırıcı çalışmalar yapmak,

b) Çocuk sağlığı, gelişimi ve eğitimi konusunda konukevindeki annelere yönelik bilgilendirici çalışmalar yapmak,

c) Çocukların gelişim düzeylerini saptamak ve gelişimlerini izlemek,

ç) Gelişim ve eğitimleri ile ilgili sorunları olan çocukların sorunlarının çözümü için mesleki çalışmalar ve rehberlik yapmak,

d) Anne-çocuk ilişkisi konusunda çalışmalarını organize etmek ve uygulamak,

e) Çocukların ihtiyaçlarını tespit etmek ve konukevi müdürüne iletmek,

f) Personelin eğitimine yönelik programların hazırlanması ve uygulanmasında görev almak,

g) Görevlerini diğer meslek elemanları ile işbirliği halinde yürütmek,

ğ) Çocuklara yönelik sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler ve programlar organize etmek,

h)Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Öğretmen

MADDE 41 - (1) Öğretmenin görevleri şunlardır:

Kuruluştan hizmet alan ve okuma yazma bilmeyen kadınların okuma -yazma kurslarına kayıt ve takip işlemlerini yürütmek,

Okuma- yazma kursuna giden kadınların kurs dışında okuma - yazma çalışmalarına yardımcı olmak,

ç) Kadınlara yönelik beceri geliştirici, boş zaman değerlendirici ve eğitici faaliyetler düzenlemek,

d) Anneleri ile birlikte kalan ve okul çağında bulunan çocukların okul kayıt ve takip işlemlerini **yürütmek**,

Çocukların okula devamını sağlamak ve izlemek, programlı çalışma alışkanlığını kazandırmak, okul ile ilgili sorunlarını çözmek,

e) Belirli bir plan ve program çerçevesinde çocukların ders çalışma ve ödev yapmalarını sağlayarak okul başarılarını artırmaya yönelik çalışmalar yapmak,

f) Okul çağı çocukları ve gençlere yönelik serbest zaman etkinlikleri ile sosyal ve kültürel faaliyetlerin hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,

ğ) Kurulusta personele yönelik hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek,

h) Her türlü çalışması ile ilgili kayıtları düzenli olarak tutmak ve saklamak,

ı) Görevlerini kuruluş müdürünün gözetiminde diğer meslek elemanları ile işbirliği ve ekip çalışması içinde yürütmek,

i) İdarece verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Çocuk eğitici

MADDE 42- (1) Çocuk eğiticisinin görevleri şunlardır:

a) Çocuk gelişimcisi tarafından yürütülen çalışmalara destek olmak,

b) Çocukların konukevine uyum sürecini kolaylaştırıcı çalışmalar yapmak,

- c) Gün içinde yapılan etkinlikler doğrultusunda çocuğun becerileri ile ilgili anneleri ve çocuk gelişimcisini bilgilendirmek,
- ç) Çocuk bakımı konusunda anneleri bilgilendirmek, anne-çocuk ilişkisi konusunda çalışmalar organize etmek ve uygulamak,
- d) Çocuklara yönelik sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler ve programlar organize etmek,
- e) Annesi çalışan bebek ve küçük çocukların bakımına destek olmak,
- f) Çocukların ihtiyaçlarını tespit ederek çocuk gelişimcisini ve konukevi müdürünü bilgilendirmek bildirmek,
- g) Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Aşçı

MADDE 43- (1) Mamul yemek alımı yapılmayan konukevlerinde istihdam edilen aşçının görevleri şunlardır:

- a) Mutfağın düzenli bir şekilde kullanılmasını sağlamak,
- b) Yemek ve ara öğünleri, oluşturulacak programa göre günün mutfak sorumlusu olan kadınlarla birlikte hazırlamak,
- c) Mutfak ihtiyaçlarını konukevi müdürüne bildirmek, temin etmek ve alışverişi yapmak,
- d) Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Temizlik elemanı

MADDE 44- (1) Hizmetlinin görevleri şunlardır:

- a) Konukevinde meydana gelen arızaları ve onarım gereken durumları konukevi müdürüne bildirmek,
- b) Banyo, çamaşır ve temizlik hizmetlerinin düzenli yürütülmesini sağlamak,

c) Çalışma alanları ve ortak kullanım alanlarının temizliğini yapmak,

ç) Konukevi müdürü tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Bakım elemanı

MADDE 45- (1) Bakım elemanları yirmi dört saat süreklilik esası ile çalışırlar. Görevleri şunlardır:

a) Konukevinde /Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinde/ İlk Kabul Biriminde geçici kabulü yapılan kadınlara gidecekleri hastane, adliye ve benzeri diğer kamu ve kuruluşları ile ilgili iş ve işlemlerde refakat etmek,

b) Öz bakımlarını yapamayan kadınların bu gereksinimlerinin karşılanmasında yardımcı olmak,

c) Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Güvenlik personeli

MADDE 46- (1) Güvenlik personeli konukevi dışında ve içinde görev yapar.

(2)Güvenlik personelinin görev ve yetkileri şunlardır:

a)Kuruluş binasına giriş ve çıkışlarda cep telefonu, fotoğraf makinesi, kayıt cihazı, makas, bıçak vb. aletleri emanete almak,

b) Her türlü hırsızlığa, sabotaja karşı dikkatli olmak, yabancı şahısların binaya girmelerini önlemek,

c) Şüpheli durumları idareye ve gerektiğinde kolluğa bildirmek,

ç) Müdür tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Şoför

MADDE 47- (1) Şoförün görevleri şunlardır:

a) Can güvenliği tehdidi altındaki veya sağlık sorunları olan kadınların ya da diğer kadın ve çocuklar ile çalışanların gerekli yerlere ulaşımını sağlamak,

b) Konukevi müdürü tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak,

(2) Konukevi ihtiyaçlarında kullanılmak üzere hizmet alımı yoluyla sürücülü araç kiralanabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Değerlendirme Kurulu

Değerlendirme Kurulunun yapısı

MADDE 48- (1) Konukevlerinde; kadınlar ve beraberindeki çocuklarına verilecek hizmetleri ve mesleki çalışmaları gerçekleştirmek, diğer kurum ve kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak, konukevi hizmetlerinin işbu Yönetmelikte öngörüldüğü üzere yürütülmesini güçleştiren, müdahale planını aksatacak tutum ve davranışlarda bulunan kadınlarla ilgili alınacak kararlara esas olmak üzere her konukevinde bir Değerlendirme Kurulu oluşturulur.

(2) Değerlendirme Kurulu, müdürün başkanlığında sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimcisi ve hemşireden oluşur. Çalışmalarını müdür, bulunmadığı zaman müdür vekili başkanlığında yürütür.

Değerlendirme Kurulunun çalışma usulü

MADDE 49- (1) Değerlendirme Kurulu, düzenli olarak her ayın ilk haftası içinde ve ihtiyaç duyulması halinde toplanır. De-

ğerlendirme Kurulunun toplanma yeter sayısı üçtür. Kararlar çoğunlukla alınır. Eşitlik halinde konukevi müdürünün katıldığı taraf görüşüne göre hareket edilir. Kurul kararına karşı itiraz il müdürlüğüne ya da konukevinin bağlı olduğu idareye yapılır.

(2) Konukevlerinde kalan kadınların, karar sürecine katılmalarını sağlamak amacıyla, Değerlendirme Kurulu toplantısından önce sorun ve ihtiyaçlarını belirleyerek Değerlendirme Kuruluna sunmaları istenir.

Değerlendirme Kurulunun görevleri

MADDE 50- (1) Değerlendirme Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Konukevi hizmetinden yararlanan kadınların konukevlerinde kalmaları, kalış süreleri, kalış sürelerinin uzatılması, ayrılışları ve/veya çıkarılmalarına ilişkin değerlendirme yapmak,

b) Konukevi hizmetlerinin kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlamak konusunda programlar yürütmek,

b) Konukevi hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi için gerekli plan ve programları hazırlamak ve uygulamak,

c) Konukevinde çalışanlar ile konukevi hizmetlerinden yararlanan kadınların ilişkilerinin düzenlenmesi amacıyla eğitim programları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek,

ç) Kadınların beraberinde konukevine kabulü yapılan çocukların eğitimi, gelişimi, sağlığı ve benzeri konularda çalışmalar ve değerlendirmeler yapmak,

d) Konukevinin yıllık çalışma rapor ve programlarını hazırlamak, uygulamadan alınan sonuçları değerlendirmek, çalışma ve değerlendirme raporlarını ŞÖNİM'e sunmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ayniyat, ambar ve depo hizmetleri

MADDE 51- Ayniyat, ambar ve depo hizmetleri, konukevi için gerekli tüketim maddeleri, yiyecek, yakacak, temizlik ve benzeri tıbbi ve sıhhi malzeme, demirbaş, döşeme ve cihazların satın alınma, muayene ve tesellüm, depolama, sarf işleri ile her çeşit onarım ve diğer mali işlerin mevcut kanun, tüzük, yönetmelik ve kararname hükümlerine göre yapılmasını kapsar.

Konukevi giderleri

MADDE 52- (1) Konukevlerinin işleyişiyle ilgili her türlü giderler **bağlı bulunduğu** kurumun bütçesinden karşılanır.

İşbirliği

MADDE 53- (1) Hizmet; Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, meslek kuruluşları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ile diğer kişi ve kuruluşların işbirliği ve desteği ile yürütülür.

TÜBAKKOM ÖNERİ:(madde 20 bağlamında d)hukuksal destek başlığı altında yer alan değerlendirmelerimiz hasebi ile ...BAROLAR VE DİĞER MESLEK KURULUŞLARI.. olarak düzenleme yapılmalıdır.)

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin 4 üncü birinci fıkrasındaki kadın konukevi açma zorunluluğu belediyelerce iki yıl içinde yerine getirilir. Bu işlemlerin takibi İçişleri Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

(2) Fazla kapasite ile açılmış olup halen hizmet veren kuruluşlar, kapasitelerini iki yıl içinde 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hale getirir.

GEÇİCİ MADDE 2- ŞÖNİM'lerin illerdeki teşkilatlanması tamamlanuncaya kadar bu Yönetmelik kapsamında kendilerine verilen görevler il müdürlükleri tarafından yürütülür.

Yürürlük

MADDE 54- Bu Yönetmelik Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 55- Bu Yönetmelik hükümleri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı ve İçişleri Bakanı tarafından yürütülür.

Sayın Vekil,

Bugün 25 Kasım, “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü”

Sevgili Ayşe Paşalının tüm şiddete uğrayan kadınlar adına içimize derin derin bakan bu resmini, unutmanın yeni ölümleri çağıracağını bilerek sizinle bir kez daha paylaşıyoruz..Ricamız gözlerinizi ayırmadan bir 5 dakika bu resme bakmanız ve onun

bizim kulağıımıza fısıldadıklarını sizin de duymanız ve sorumluluklarınızı anımsamanız.

Sevgili N.Ç.'nin de bir resmini paylaşmak isterdik ama artık onun ne bir adı ne de bir resmi var utanmadan bakabileceğimiz...

Sizlere çiçekli resimler gönderemedik, elimizde bir çığlık gibi duran buna benzer binlerce resim var...

Bizler bu utancı her gün her gün yaşamak istemiyoruz. Çocuklarına, kadınlarına sahip çıkamayan, onların tecavüzüne göz yuman bir devletin ayakta kalma şansı yoktur.

Bu nedenle toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına da katkı sunacak yeni bir anlayışla, kanun koyucu sıfatını sizlere veren temsilciler olarak ivedilikle önünüze gelecek olan Kadın ve Aile Bireylerinin Korunmasına ilişkin yasa taslağının kanunlaştırılması ve Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin iç hukukun parçası haline getirilmesini, dertlerimize deva olacak yeni projeler üretmek üzere harekete geçmenizi bekliyoruz.

Saygılarımızla...

TÜBAKKOM Dönem Sözcülüğü

Sayın Milletvekili,

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na kadın kuruluşlarının katkılarıyla hazırlanan, Bakanlar Kurulunca TBMM'ne sevk edilen *Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı* dün 5 Mart 2012 tarihinde Adalet Komisyonunda kabul edildi. Tasarı hakkında bazı tespitlerimizi ve önerilerimiz sunmak isteriz.

Kadına yönelik her türlü şiddet başta olmak üzere, aile içi şiddet ve toplumsal cinsiyet ayrımcılığı ülkemizin temel sorunlarından biridir. Sayısal veriler, kadına yönelik şiddeti vahim bir tablo olarak karşımıza çıkarmaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca tasarının hazırlanması aşamasında defalarca sivil toplum kuruluşları olarak ilgili tasarıya ilişkin eleştirilerimizi ve önerilerimizi yazılı ve sözlü olarak sunmuş bulunmaktayız. Ancak yasalaşma sürecindeki tasarının son hali (24.02.2012 tarihli), sivil toplum kuruluşlarının taleplerini dolayısı ile de toplumun ihtiyaçlarını karşılar nitelikte değildir.

Sayın Milletvekili, yasa uygulayıcıları olarak, çalışmalarımızdan elde ettiğimiz deneyimlerimizin dikkate alınmasını ve önerilerimizin **vereceğiniz önergelerle** TBMM Genel Kurul görüşmeleri sırasında tasarıya yansıtılmasına destek vermenizi;

Kanunun adının **İstanbul Sözleşmesiyle** uyumlu olması için **"Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunması ve Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı"** olarak değiştirilmesini,

Ayrımcılık yasağı, fiili eşitsizlikler gibi şiddetin arkasındaki dinamiklere dair düzenlemelere uluslararası sözleşmeler gereği yer verilmesini,

Şiddetin önlenmesi için Koordinasyon kurulunda Milli Eğitim Bakanlığının bulunmasını,

Kadın örgütlerinin şiddet ile ilgili her türlü davada müdahil olduklarının kabul edilmesi,

TÜBAKKOM

Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı halinde herkes bu durumu resmi makam veya mercilere **ihbar edebilir**" maddesi yer alacak şekilde kabulünü talep ediyoruz. Saygılarımızla 06.03.2012

Av.Hidaye KAHYAOĞULLARI

TÜBAKKOM Dönem Sözcüsü

Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu

TÜBAKKOM İMZA KAMPANYASI

TÜBAKKOM

(Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu)

21-22 Nisan 2012 tarihlerinde TBB Avukat Özdemir Özok Kongre ve Kültür Merkezinde düzenlenen ve toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde gerçekleştirilen 1.Kadın Avukatlar Kurultayı'nda TBB ve Baro Organlarında kadın avukatların eşit temsil sağlanması konusunda karar verilmiş ve bu konuda imza kampanyası açılmıştır.

TBB ve Baro Organlarında kadın avukatların eşit temsil edilmesini istiyorum. 22.04.2012

Adı

Soyadı

Barosu

TÜBAKKOM
Türkiye Barolar Birliği
Kadın Hukuku Komisyonu
12.09.2011

4320 SAYILI KANUN DEĞİŞİKLİĞİ TEKLİFİ'NE İLİŞKİN
GENEL GEREKÇE

Mevcut tasarının 4320 Sayılı Yasada Değişiklik Yapılmasına Dair “ KADIN VE AİLE BİREYLERİNİN ŞİDDETEN KORUNMASINA DAİR KANUN” olarak değiştirilmesini öneriyoruz

Ailenin korunmasına dair kanunun isminden daha çok kanun numarası ile, ilgili kurum, kuruluş ve toplum arasında benimsenmiş olması, yeni kanun numarası verilmesi halinde ise uygulamada önemli aksaklıklara sebebiyet verecek olması nedeni ile 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun’un doğrudan mülga edilmesini uygun görmüyoruz.

Mevcut Tasarının 4320 Sayılı Yasada Değişiklik Yapılmasına Dair “, KADIN VE AİLE BİREYLERİNİN ŞİDDETEN KORUNMASINA DAİR KANUN” olarak değiştirilmesini öneriyoruz.

Uluslararası mevzuat ile iç hukuk arasında dil birliği sağlanması amacı ile tasarının bazı maddelerinde kavramsal tanımlamalara gidilmiştir. (Kadın, cinsel yönelim ve cinsel kimlik vd. gibi)

Bunun yanı sıra tasarıda çeşitli maddelerde, devletin “kadına yönelik şiddeti önleme” yükümlülüğüne vurgu yapmak adına, sosyal devlet ilkesi gereğince ve AHİM kararları doğrultusunda kadının şiddeten korunmasının yanı sıra, muhtemel şiddete ilişkin önlemleri de alması gerektiği ve şiddete uğrayan kadının maruz kaldığı şiddet sonrasında devlet eli ile rehabilite edilerek yaşama adapte edilmesi gerekmektedir.

Kadının rehabilite edilmesi süresi içerisinde ve şiddet tehlikesinin varlığı halinde kadının ve birlikte yaşadığı kişilerin kimlik bilgileri tüm resmi kayıtlarda gizli tutulmalıdır.

Şiddet uygulayan ve şiddet uygulama ihtimali olan kişinin rehabilite edilmesi için kurumlar arası koordineli çalışmayı sağlayan birimlerin oluşturulması ayrıca tarafımızdan önerilmektedir.

Tasarıda öngörülen şiddetten koruma bürosunda şiddetten koruma savcılarının yanı sıra psikolog pedegog gibi uzman personele de yeni yapılandırmada yer verilmesinin yasanın amacına ulaşmasında daha etkili olacağını düşünmekteyiz.

Cezanın caydırıcılığı açısından hükmün ertelenemeyeceği, paraya çevrilemeyeceği ve hükmün açıklanmasının geriye bırakılmayacağı hakkında düzenleme yapılması ve yine cezanın caydırıcılığı açısından verilecek cezanın 6 aydan 12 ay kadar çıkartılmasını önermek zorunlu olmuştur.

Tasarıya ilişkin özet gerekçe ve değerlendirmelerimizin yanı sıra Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının “Kadın, Aile ve sosyal Politikalar Bakanlığı olarak değiştirilmesini önermemizin temel sebebi “kadının “birey” olarak toplum içindeki kimliğinin yok sayılarak yalnızca ailenin bir unsuru olarak değerlendirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısına aykırıdır.

Saygı ile bilgilerinize arz olunur.

Av. Hidaye KAHYAOĞULLARI
Tübakkom 11. Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
VE K.S.G.M.'NİN YENİ YAPISI HAKKINDA
TÜBAKKOM RAPORU

Bugün Ülkemizde Kadınlar toplum nüfusunun yarısını oluşturmalarına karşın bir birey olarak kabul edilmemektedirler. Kadın-erkek eşitliğini sağlamanın en önemli yolu kadının birey olarak görülmesidir. Kadınların temel insan hakkı olan yaşam hakkının bile korunamadığı ülkemizde kadını birey olarak görmeyip, ailenin bir parçası olarak gören anlayış, kadın sorunlarını Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı altında çözemeyecektir. Oysa biz kadınlar, karar mekanizmalarında, eğitimde, ülke gelirinin paylaşımında, **istihdamda** ve en önemlisi yaşamda eşitlik istiyoruz. Kadın-Erkek eşitliğini sağlayamayan bir ülke “ileri demokrasi” ye ve huzur ve refaha sahip olamaz.

Kadının birey olarak bağımsız varlığının yok sayılıp bir aile eklentisi haline getirilmeye çalışılması ise çağdışı bir anlayıştır. Kadınların talebi bağımsız ve erkeklerle eşit haklara sahip bireyler olduklarının tanınması; fiili eşitliğin sağlanması için kadınlar ve erkekler arasında eşitsizlik yaratan tüm engellerin kaldırılmasıdır. Bütün dünyada kadın erkek eşitliğini sağlayacak resmi mekanizmalar bu amaçla kurulmaktadır. Türkiye’de de bu amaçla kuruldu.

Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı da KSGM de devlet içinde yapılanmış olmakla birlikte devletin kurumlarını zorlayıcı bir işleve sahiptir. Esas olarak aile, piyasa, devlet gibi ataerkil temelli yapıları dönüştürmeyi amaçlar. Demokrasinin temel koşullarından biri olan örgütlenme, kadın hakları mücadelesinde önemli bir araç olmuştur. KSGM ve Kadın Bakanlığı da örgütlenmenin en önemli araçlarındandır. Böyle bir düzenleme ile kadın politikaları iyice kapsam dışı kalarak aile ve sosyal hizmetlerin konusu haline gelmiştir. Neredeyse tüm cinsiyet eşitliği araştırmalarında Türkiye dünyanın en kötü durumdaki iki - üç ülkesinden birisi olarak tescillenirken

bu durumu düzeltebilecek bakanlığın “aile ve sosyal politikalar bakanlığı” gibi bir yapı altında konumlandırılması akıl ve mantıkla asla bağdaşmamaktadır. Türkiye’de kadınlarla erkekler arasındaki vahim cinsiyet eşitliği uçurumunu kapatmak için kadın bakanlığının, tüm bakanlıklar ve devlet bürokrasisi üzerinde etkili bir koordinasyon sağlama görevi olan, buna uygun bütçe ile donatılmış, eşitliği sağlayıcı koordinatör ve icracı bir bakanlık olması gerekir idi.

Demokrasinin temel koşullarından biri olan örgütlenme, kadın hareketinin verdiği haklar mücadelesinde önemli bir araç olmuştur. KSGM ve Kadın Bakanlığı da örgütlenmenin en önemli araçlarından. Böyle bir düzenleme ile kadın politikaları iyice kapsam dışı kalarak aile ve sosyal hizmetlerin konusu haline gelir. KSGM daraltılmış bir yetki alanı ve bürokratik silsile ile işlevsizleşmiş; sonuç olarak da bir “tabela kurum” haline getirilmiştir.

Oysa KSGM’nin yapısının güçlendirilmesi, icracı bir eşitlik bakanlığının kurulması gerekirdi. Ancak taşra teşkilatlarıyla, araştırma kurumlarıyla, belediyeler ve yerel yönetimlerdeki birimleriyle kadın erkek eşitliği için mücadele etmek mümkün olabilirdi. İsveç, Norveç, Finlandiya, Hollanda, Fransa gibi ülkelerde bu yapılanmalar ve benzer bakanlıklar vardır. Biz hangi açıdan bu ülkelere daha ilerideyiz de bu yapıları ortadan kaldırıyoruz? Böylesine aceleci bir yetki yasası ile böylesine önemli bir yapılanma ne örgütlenmeli ne de ortadan kaldırılmalıdır. Söz konusu KHK. İle kadını ilgilendiren bu denli önemli örgütlenmeleri içeren mevzuat ve değişiklikler, sivil toplum kuruluşları ile akademik kadroların görüşü alınmaksızın aceleyle getirilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın kararnameyi incelediğinde, bakanlığın görevlerini sosyal hizmet ve yardım çatısı altında aile yapısının, çocuğun, kadının, özürsüz ve yaşlı vatandaşların, şehit yakınlarının ve gazilerin, yoksul ve yardıma muhtaç kesimin korunmasına yönelik gerekli politika ve stratejilerin geliştirilerek uygulanması şeklinde özetleye-

biliriz. Kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri arasındaki koordinasyonu sağlama ve denetimi yapmak da bu bakanlığın görev tanımı içindedir. Kararnamede dikkat çeken noktalardan biri ise görev tanımı maddelerinin birçoğunda aile bütünlüğü kavramının sık sık dile getirilmesidir.

KSGM'nin görev alanı kadını sadece aile içindeyken incelemek doğrultusunda daraltılmıştır ve kadın üzerine uzmanlaşma artık anlamını yitirirken aile üzerine uzmanlaşma daha da önem kazanacaktır. Böylelikle üniversitelerin kadın çalışmaları isimli yüksek eğitim veren merkezlerin işlevlerinin azalmasını beklemekteyiz. Bu şekilde devlet; kadını, tek başına bir birey olarak görmek ve toplumdaki ataerkil yapının dönüştürülerek kadının daha eşit haklara sahip olmasını savunmaktan ziyade, kadını aile içinde anne, eş ve kız kardeş gibi etiketlerle kabul ederek inceleyecektir. Ataerkil bir toplumda ezilen ve zarar gören kadınların "Kadın Bakanlığı"na sahipken, şimdi alt saflara itilmesi kadınların toplum içindeki yerinin güçlendirilmesi anlamında verilen uğraşların daha amaçlarına ulaşamamışken, arka plana itilerek iyice sahipsiz kalması anlamına da gelebilir.

Diğer bir husus ise Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun (SHÇEK) da tasviyesine gidilmesi, merkez bölgelerde çalışanların bakanlığa ve taşrada bulunan kurum personelinin ise araştırmacı olarak il özel idarelerine devredilmesidir. Bu kurum da KSGM gibi bakanlık altında Sosyal Yardımlar ve Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak hizmet birimlerindeki yerini almıştır.

Sözü geçen kurumların yanı sıra, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Şehit Yakınları ve Gaziler Dairesi Başkanlığı ve Denetim Hizmetleri Başkanlığı da bakanlık altında yer alacak diğer araştırma hizmet birimleri olarak tanımlanmıştır.

Aile, kadın, çocuk, özürlü ve yaşlı ve şehit yakınları ve gazilerin ayrı genel müdürlükler ve başkanlıklarda yer alması ilgili

konuların özelleşmiş ve uzmanlaşmış birimler tarafından inceleneceğini göstermektedir. Bu durumun negatif yanı ise yukarıda bahsettiğimiz gibi kadınların haklarının efektif bir şekilde savunulamayacağını bizlere göstermesidir.

Ayrıca isminde sosyal politika geçen bir bakanlığın görev tanımlarında sadece kadın, aile, çocuk, özürlü ve yaşlı gibi konuların olması, devletin sosyal politikayı eksik yorumladığını akla getirmektedir. Çünkü sosyal politikanın çalışma alanı yalnızca yukarıda bahsi geçen konularla sınırlı kalmamakla birlikte; işsizlik, sosyal güvenlik ve sağlık gibi konuları da içermektedir. Nitekim bakanlığın görev kapsamında bu konularla ilgili herhangi bir madde yoktur. Oysa ki Avrupa'nın sosyal politika ile ilgilenen bakanlıklarına baktığımızda -bazıları isminde 'sosyal politika'yı da içermektedir- bu yapıların çalışma, sağlık veya kalkınma bakanlıklarının bünyesinde olduğunu görmektedir. Örnek olarak, Bulgaristan, Almanya, Hollanda, Polonya, İsveç, ABD gibi ülkeler verilebilir.

Avrupa ülkelerinde sosyal politika temelinde hizmet veren bakanlıkların kadın, aile, çocuk, özürlü ve yaşlı ile ilgili yapılanmaları daha farklıdır. Almanya'nın hem Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Federal Bakanlığı hem de Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı vardır. İngiltere de Kadın ve Eşitlik Bakanlığı ile kadına özel bakanlık veren ülkelere biridir. Norveç ise Çocuk, Eşitlik ve Sosyal İçerme, ayrıca Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını kabinesinde bulundurmaktadır.

Farklı ülkelere baktığımız da, bu ülkelerde kadın, aile, çocuk, diğer konular ve sosyal politika ilgili birimlerin çalışma alanı içerisinde konumlandırılırken, Türkiye'de yeni açılan bakanlığımızla birlikte hepsi Aile ve Sosyal Politika şemsiyesi altında toplanılmaya çalışılmıştır. Eksik kalınan bu durumlar çerçevesinde bakanlığın görevleri bir kez daha gözden geçirilerek; sosyal politika, kadın hakları ve sosyal hizmet konusunda gereklilikler yerine getirilmelidir. Aksi takdirde isminde sosyal politika içeren bakanlığımız hem isminin hakkını verememiş hem de ka-

dın hakları gibi ülkemizde hala sorun olan bir konunun yeterli olarak üzerine eğilmemiş olacaktır.

Yukarıda açıklamış olduğumuz sebepler çerçevesinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının “Kadın, Aile ve Sosyal Politikalar” bakanlığı olarak adlandırılması ve yapılandırılması zorunluluk teşkil etmektedir.

Av. Hidaye KAHYAOĞULLARI
TÜBAKKOM 11. Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hakları Komisyonu Bşk.

Tüm bunlara ek olarak, TÜBAKKOM 11. Dönem 4. Yürütme Kurulu Toplantısı'nda alınan karar doğrultusunda;

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nca Resmi Gazete'nin 18.01.2013 tarih ve 28532 nüshasında yayınlanan 6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUNA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİNİN m.3 /i bendi ile, m.32/6 ve m.34/1 de düzenlenen zorlama hapsine itirazla ilgili hükümlerinin yönetmeliğin dayanağı olan 6284 sayılı yasaya ve hukuka aykırılık taşıdığından öncelikle; yönetmeliğin iptali istenen maddelerle sınırlı olmak üzere yürütülmesinin durdurulmasına bilahare anılan maddelerin iptaline karar verilmesi talebi ile Aydın Barosu Başkanlığı adına, 18.01.2013 tarihinde, Danıştay Başkanlığı nezdinde iptal davası açılmıştır.

Aşağıda yer alan “Basın Etiği Kuralları” metni, yerel ve Ulusal bazda medya kuruluşları ve örgütleri ile paylaşılmıştır.

KADININ HABER OLUŞUNA DAİR

BASIN ETİĞİ KURALLARI

1. Kadına yönelik şiddet içeren hiçbir görüntü ve arşiv kaydı haber amaçlı kullanılmamalıdır. Görsel medyada, haber programlarında, saldırganların fotoğraflarından çok şiddete maruz kalan kadınların fotoğraflarına yer verilmesi, cinsel şiddet haberlerinin pornografik veya mizahi anlatımlarla verilmesi ve fiziksel şiddet haberlerine ekonomik, cinsel ve psikolojik şiddet haberlerinden daha fazla yer verilmesi gibi temel eğilimler terk edilmelidir.

Elde fotoğrafı ya da görüntü kaydı olmayan şiddet vakalarında arşivden alınan şiddet içerikli görüntü kayıtları kullanılmamalıdır. Aksi takdirde fotoğrafı ya da görüntü kaydı kullanılan kadın ve ailesi her defasında yeniden aynı travmayı yaşamaktadır.

2. Kadına yönelik ayrımcılık içeren hiçbir senaryo, oyun, dizi ya da film yayınlanmamalıdır. Dizi ve filmlerde kadına yönelik cinsiyet ayrımcılığını içeren sahnelere yer verilmemesine özen gösterilmelidir.
3. Kadının cinsel kimliğine saldırı amacı taşıyan, kadının cinsel kimliğini aşağılayıcı, tahkir edici ve küçümseyici hiçbir ifadeye, görüntüye, fotoğrafa ve esere görsel ve yazılı basında yer verilmemelidir.
4. Kadına yönelik şiddet eylemlerini özendirici nitelikte, bu eylemleri psikolojik ve sosyolojik açıdan destekleyen hiçbir açıklama, bildiri ya da röportaj yayınlanmamalıdır.
5. Toplumsal güç ilişkilerine göre kadını ikincil konumda gösteren anlayıştan vazgeçilerek, kadınların anneliği ve ev kadınlığından daha çok çalışma hayatına katkılarına ilişkin programlar yapılmalı, kadının toplumsal cinsiyet eşitliğine zarar verici haber, yorum ve yayınlardan kaçınılmalıdır.
6. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, farkındalığın artırılması ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amaçlarıyla görsel ve işitsel yayınlarda kamu spotlarına daha sık yer verilmelidir. Ayrıca bu husus 6284 Sayılı Yasa ve Uygulama Yönetmeliği uyarınca yasal zorunluluktur.
7. Kadın haklarına daha duyarlı bir medya etiği geliştirilebilmesi ve eril haber dilinden arındırılmış medya yaratılabilmesi için; kadınlar haber spikeri, magazin muhabiri olarak istihdam edilmekten öte, sayısal olarak daha fazla, etkin bir biçimde medya organlarının yönetiminde ve karar mekanizmalarında yer almalıdır.
8. Bazı olayların halk nezdinde değerlendirilmesini amaç eden sokak röportajlarında "Sokaktaki Adam" söylemi terk edilmelidir.
9. Habere konu olan kişi kadın ise cinsiyetini belirten bir ifadenin kullanılmasından kaçınılmalıdır. Örneğin; yapılan haber-

de "biri kadın beş kişi yaralandı." gibi ifadelere yer verilmemelidir.

10. Erkeği odak haline getiren ve baskın cinsel karakter olarak algılanmasını sağlayan "metres", "manita", "kız kurusu" gibi ifadeler kullanılmamalıdır.
11. Cinsel şiddet mağdurlarının isimleri yayınlanmamalı veya kimliği açığa çıkacak ölçüde ayrıntıya yer verilmemelidir. Genel kamu yararı ve tarihi bir kişilik olmadığı sürece intihar durumlarında isim ve ayrıntı yayınlamak da meşru değildir.
12. Taciz, tecavüz gibi cinsel suçların haberleştirilmesinde kullanılan dile özen gösterilmelidir. Bu haberlerde kullanılan görsel malzeme ile anlatım biçiminin pornografik ve özendirici çağrışımlar yaratmamasına dikkat edilmelidir.
- 13.

Türkiye Barolar Birliği
Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM)
Dönem Sözcüsü
Av. Gökçen KAYA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI'NA

ANKARA

KONU:

1. 6284 Sy. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikler İle İlgili T.B.B. tarafından avukatlara yönelik eğitim çalışması planlanması talebi.
2. KOZA'larda (Eski adı ile Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi-ŞÖNİM) Barolardan eğitim almış avukat görevlendirilmesi ile ilgili, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile protokol imzalanması talebi.

TÜBAKKOM 11. Dönem 3. Genel Üye Toplantısı sonuç bildirgesinde de karar alındığı üzere 6284 Sy. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulanmasının her aşamasında eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Kadına yönelik şiddetle mücadele ile ilgili yenilenen mevzuatın (6284 Sy. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, Kanuna ilişkin 28532 R.G.No.lu Uygulama Yönetmeliği, 28519 R.G. No.lu Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik ve KOZA'ların (ŞÖNİM) işleyişi ile ilgili, mevzuatın doğru bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla avukatlar için eğitim çalışması planlanmasını talep etmekteyiz.

6284 Sy. K. ve Uygulama Yönetmeliği ile kuruluşu öngörülen KOZA'lar 14 pilot ilde kurulmuş olup Yasa gereği diğer tüm illerde kurulması için bir yıllık süre kalmıştır. Bugüne kadar uygulamada KOZA'lar tarafından, Barolar'dan gönüllük esasıyla çalışacak avukat talep edilmiştir. Sorun hayırseverlik anlayışı ile çözülemeyecek kadar önemli ve süreklidir. Ayrıca Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatın üstlendiği işin ücretsiz olamayacağı açıktır. Kadına yönelik şiddetle mücadelenin asıl olarak Devletin ödevi olması da Anayasa ile düzenlenmiştir.

Bu sebeple Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile T.B.B. arasında protokol imzalanarak KOZA'lar için Bakanlık bünyesinde bir fon oluşturulmasını ve bu fondan ücretleri karşılanan, T.B.B.'nin bu alanda düzenlediği eğitimi almış avukatların görevlendirilmesinin sağlanmasını talep etmekteyiz.

Gereğini arz ederiz. Saygılarımızla. 02/03/2013

Tübakkom 11. Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu
Kadın Hukuku Komisyonu Bşk.
Av. Gökçen Kaya

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ANKARA

KONU : Tapu Sicil Müdürlüklerinde beyana dayalı aile konutu şerhi konulabilmesi için genelge yayınlanması istemi hakkında.

4721 Sayılı T.M.K.'nun 194. Maddesinde; "eşlerden biri, diğer eşin açık rızası bulunmadıkça, aile konutu ile ilgili kira sözleşmesini feshedemez, aile konutunu devredemez veya aile konutu üzerindeki hakları sınırlayamaz.

Rızayı sağlayamayan veya haklı bir sebep olmadan kendisine rıza verilmeyen eş, hakim mütahalesini isteyebilir.

Aile konutu olarak özgülenen taşınmaz malın maliki olmayan eş, tapu kütüğüne konutla ilgili gerekli şerhin verilmesini isteyebilir.

Aile konutu eşlerden biri tarafından kira ile sağlanmışsa, sözleşmenin tarafı olmayan eş, kiralayana yapacağı bildirimle sözleşmenin tarafı haline gelir ve bildirimde bulunan eş diğeri ile müteselsilen sorumlu olur." Hükmü yer almaktadır.

Danıştay Onuncu Dairesi'nin 2010/11873 E. sayılı dosyada 13 Haziran 2011 tarihli ara kararıyla, TMK 194. maddesinin uygulanmasına dair Tapu Sicil Tüzüğü'nün 57. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi ile 2002/7 sayılı genelgenin "Aile Konutu Şerhi" başlıklı bölümünün 1. maddesinin yürütmesini durdurmuştur, böylece Danıştay, aile konut şerhinin tapu dairelerinden mahkeme kararı olmaksızın istenilmesinin önüne geçmiştir. **Ancak anılan yürütmenin durdurulması kararı Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından 31.07.2012 tarihinde kaldırılmıştır.**

Yasadaki açık düzenlemeye rağmen Türkiye genelinde uygulama birliği bulunmamakta bazı Tapu İl Müdürlükleri tarafından mahkeme kararı talep edilmekte hatta şerh konulabilmesi için başvuru sırasında vergi, sigorta v.b. ad altında ödemeler ve belgeler talep edilmektedir.

Bu sebeple, uygulama birliği sağlanabilmesi ve kanunun gereğinin yerine getirilebilmesi için -mahkeme kararı aranmaksızın- tek taraflı beyana dayalı olarak ve hiçbir ödeme ve nüfus cüzdanı ile ikametgah dışında belge talep edilmeksizin, aile konutu şerhinin tapu kaydına şerh dışılması için tarafınızca genelge hazırlanmasını ve tüm Tapu Sicil Müdürlüklerine gönderilerek uygulanmasının sağlanmasını talep ederiz. Saygılarımızla.
02/03/2013

Tübakkom 11. Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu
Kadın Hukuku Komisyonu Bşk.
Av. Gökçen Kaya

Tübakkom 11. Dönem 4. Yürütme Kurulu Toplantı Kararları Doğrultusunda aşağıda yer verilen dilekçe ile Danıştay Başkanlığı'na başvuru yapılmıştır.

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI'NA

Gönderilmek Üzere

**AYDIN NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ
BAŞKANLIĞI'NA**

AYDIN

Yürütmenin Durdurulması İstemlidir.

DAVACI : Aydın Barosu Başkanlığı

Aydın Adliyesi Kat:1 AYDIN

DAVALI : Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177.Sokak
No:10/A 8.Kat Çankaya/ ANKARA

KONU : Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nca Resmi Gazete'nin 18.01.2013 tarih ve 28532 sayılı nüshasında yayımlanan 6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUNA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ'NİN m. 3 /i bendi ile, m. 32/6 ve m. 34/1 hükümlerinin, yönetmeliğin dayanağı olan 6284 sayılı yasaya ve hukuka aykırılık taşımasından dolayı öncelikle yürütmesinin durdurulması, bilahare anılan maddelerin iptaline karar verilmesi talebine ilişkindir.

AÇIKLAMALAR :

Barolar, Avukatlık Yasası gereğince insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, hukukun üstünlüğünün savunulması görevi de bulunan, kamu hizmeti veren kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olması sebebiyle, kadına yönelik şiddetle ilgili olarak çıkarılan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesine dair kanuna ilişkin olarak kadınların en temel insan haklarının korunması ve gerekli önlemlerin hayata geçirilmesi konusunda da ilgil

i makam ve kuruluşlarla birlikte yetkili ve sorumludurlar.

Bu nedenle uygulama yönetmeliğinin aşağıda belirtilen maddelerinin iptalini istemek zorunlu olmuştur.

İPTAL SEBEPLERİ :

Davalı idarece 18 Ocak 2013 tarihinde yayımlanan Uygulama Yönetmeliği'nde iptali gereken maddeler; **gerek 6284 sayılı yasanın amacı ve gerekçeleri ile, gerek T.C Devleti'nin "Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi" için imzasını koyduğu başta CEDAW olmak üzere tüm uluslar arası protokollerle, gerekse de İstanbul Sözleşmesi olarak adlandırılan Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesindeki hükümlerle çelişmektedir.**

1) 6284 Sayılı Yasanın Uygulanmasına Dair 28532 Resmî Gazete No.'lu Yönetmeliğin m:3/i bendi yönünden :

Yasadaki tanım ve kısaltmaların düzenlendiği 3.maddede "Konukevi " içerik itibarıyla şöyle tanımlanmıştır: "Fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik veya sözlü istismara veya şiddete uğrayanların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde şiddet mağdurlarının varsa çocukları ile birlikte kalabilecekleri ve konukevi, sığınmaevi, kadın sığınağı, şefkatevi ve benzer adlarla açılan yatılı sosyal hizmet kuruluşunu ifade eder "

Bu tanımlama; 6284 sayılı yasanın ikinci bölümünde Mülki Amir Tarafından Verilecek Koruyucu Tedbirler arasında sayılan ve yasanın 3. maddesinin a bendinde düzenlenen “Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yerinin sağlanması” hükmü ile birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu yerin, şiddete uğrayan kadın ve çocukların gerçekten can güvenliklerinin sağlandığı, yeri gizli tutulan bir barınma yeri olmayacağı açıktır.

Her ne kadar 05 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe giren Konukevi Yönetmeliğinin m:3/i bendinde de aynı tanımlamaya yer verilmiş olsa da her iki yönetmelikte bahsi geçen tanımlama nedeniyle kadınların geçici olarak güvenlik içinde barınmaları ve yasada öngörülen diğer ihtiyaçlarının da giderilmesi mümkün olmayacaktır.

Zira, çeşitli adlarla tanımlanan, kuruluş ve işleyiş itibarıyla birbirinden **çok farklı** özellikler taşıyan kurumların konukevi olarak tanımlanması ve kadınların buralara yönlendirilmeleri, çözüm getirmek bir yana; başka sorunların ortaya çıkmasına neden olabilecektir. Dolayısıyla her iki yönetmelikte tanımlanan “konukevi “ ifadesi ile, ülkemizde gerek Belediyeler, gerekse Bakanlık tarafından açılan sığınma evleriyle birlikte özel kişi ve kurumlar tarafından açılan, nitelik itibarıyla sığınmaevi özelliği taşımayan pek çok kurumu aynı çatı altında toplayarak mevcut sayıyı yükseltme çabası içine girilmiş olduğu çok açıktır. Bu durum hem yasaya hem de devletin imza koyduğu uluslararası sözleşmelerdeki taahhütlerine aykırıdır.

Bu madde ile Yönetmeliğin 7. maddesi de çelişkilidir. Yönetmelikte; “Barınma Yeri Sağlanması “ başlığı altında düzenlenen 7. madde hükmü ile m.3/ i bendinde düzenlenen “Konukevi” tanımlaması ile uygulama yönetmeliğinde bir kavram karmaşası yaratılmıştır. Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişilerin barınmaevlerine ne şekilde gönderileceği hususu detaylı olarak düzenlenmiş bu hükümde ise “konukevi” nden hiç söz edilmemiştir.

Kadınların şiddetten korunacakları ve geçici olarak yerleştirilecekleri yerlerin barınak mı, konukevi mi, yoksa sığınmaevi mi olduğu belli değildir. Arz edilen nedenle yönetmeliğin 3/i ve 7.maddesi birlikte irdelenmek suretiyle her iki maddenin birbiriyle uyumlu hale gelecek şekilde yeniden düzenlenmesi bir zorunluluktur.

2) 6284 Sayılı Yasanın Uygulanmasına Dair 28532 Resmî Gazete No.'lu Yönetmeliğin m:32/6. bendi yönünden:

İptali istenen hüküm “ Korunan kişinin nüfus kaydına işlenen gizlilik şerhi, tedbir kararının süresinin sona ermesini takip eden onbeşinci gün MERNİS veri tabanından silinir. Gizliliğe ilişkin tedbir kararının değiştirilmesi veya kaldırılması halinde ise nüfus müdürlüğü tarafından karar gecikmeksizin yerine getirilir.” hükmüdür.

Anılan maddenin 1-5.fıkralarında tedbir kararlarının gizliliğine ilişkin düzenlemelerin nasıl olacağı ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Bu düzenleme önemli bir ihtiyaca cevap verebilecek bir düzenleme olmakla birlikte, 6. fıkrasındaki düzenleme ile tedbir kararlarının süresinin çok kısa olması, şiddet mağdurunun yeniden tedbir kararı istediği durumlarda Nüfus Müdürlüğü'ne bildirme işlemleri sırasında yaşanacak gecikmeler nedeniyle bir çok kadın şiddet tehlikesine karşı korumasız kalacaktır.

Bu nedenle, adres bilgileri MERNİS veri tabanında gizlenen kadın ve çocukların adreslerinin gizliliğinin, tedbir kararının süresinin bitimini takiben 15. gün veri tabanından kendiliğinden; 6. bentte düzenlenen şekliyle kaldırılması yasanın amacına ters bir uygulamadır. **Mahkeme kararı ile uygulanan “Gizlilik Şerhi “ yine mahkeme kararı ile kaldırılmalıdır.** Aksi takdirde idarenin keyfi uygulamalarının önüne geçmek mümkün olamayacağı gibi, tedbir kararının süresinin uzatılması durumunda idareye yeniden gizlilik bildirimini işlemesi için verilen süre içinde kadınların ve çocukların adres bilgileri ulaşılabilir bir konuma gelecek, bir çok kadın bu süreçte saldırıya maruz kalacaktır.

3) 6284 Sayılı Yasanın Uygulanmasına Dair 28532 Resmi Gazete No.'lu Yönetmeliğin m:34/1. bendi yönünden:

Dava konusu yönetmeliğin; Hâkim tarafından verilen tedbir kararlarına ve zorlama hapsi kararına itiraz başlığı altında düzenlenen 34.maddesinin 1.fıkrasında; Kanun hükümlerine göre hâkim tarafından verilen koruyucu veya önleyici tedbir kararları ile tedbir kararlarına aykırılık dolayısıyla verilen zorlama hapsi kararlarına karşı, tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde ilgililer tarafından aile mahkemesine itiraz edilebilir. " hükmü getirilmiştir.

Bu düzenleme ile, yasada olmadığı halde "hakim kararının ihlalinin cezalandırılmasına ilişkin zorlama hapsi için de tekrar 15 günlük süre ve kesinleşme şartı getirilmiş olması öncelikle yasaya aykırıdır.

Anılan madde; kesinleşmiş koruma tedbiri kararının ihlali halinde verilecek cezaya tekrar itiraz yolu açmak suretiyle zorlama hapsinin uygulanması imkanını ortadan kaldırmaktadır. Şiddet uygulayanlara şiddet mağdurlarının aleyhine olarak yeni bir itiraz hakkı tanınmakta, dolayısıyla da zorlama hapsinin koruyucu ve caydırıcı /önleyici etkisi yasaya aykırı olarak yok edilmektedir.

Dava konusu yönetmeliğin dayanağı olan 6284 sayılı yasanın; "Tedbir kararının verilmesi, tebliği ve gizlilikle ilgili 8. maddesinin 5.fıkrasında: "Tedbir kararının tefhim ve tebliğ işlemlerinde, tedbir kararına aykırılık hâlinde şiddet uygulayan hakkında zorlama hapsinin uygulanacağı ihtar yapılır." denmiş, daha sonra da yasada Tedbir kararlarına aykırılık halinde hükmedilecek zorlama hapsine ilişkin hükümler etraflıca sayılmıştır.

Yasanın 13. maddesinin 1.fıkrasında " Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen şiddet uygulayan, bu kararın gereklerine aykırı hareket etmesi hâlinde, fiili bir suç oluştursa bile ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre

hâkim kararıyla üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulur." Hükmü vardır. 13.maddenin 2.fıkrasında ise " Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında, ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre zorlama hapsinin süresi onbeş günden otuz güne kadardır. Ancak zorlama hapsinin toplam süresi altı ayı geçemez." denilmiştir.

Yasanın 13. maddesi'nin 3.fıkrasında ise " Zorlama hapsine ilişkin kararlar, Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yerine getirilir. Bu kararlar Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine bildirilir." Denilmiştir. Ancak, yasanın uygulanmasına dair yönetmelikte ise tüm bu hükümlere ek ve aykırı olarak; zorlama hapsine dair hüküm yeni bir tedbir kararıymış gibi zorlama bir yorum yapılmak suretiyle; yeniden itiraz hakkı getirilmiştir. Hükmün yasaya aykırılığı açıktır.

HUKUKİ NEDENLER: 2577 S. K., 6284 S. K., 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği, ilgili sair mevzuat.

HUKUKİ DELİLLER : 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve Kanununun Uygulanışına İlişkin 28532 Resmi Gazete Numaralı Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri ve sair deliller.

SONUÇ VE İSTEM: Açıklanan ve re'sen araştırılacak nedenlerle; Resmi Gazete'nin 18.01.2013 tarih ve 28532 numaralı nüshasında yayımlanan 6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUNA İLİŞKİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ'NİN;

1. m.3 /i bendi ile düzenlenen "Kadın Konukevi "tanımlamasının ,
2. m.32/6 ile hükmü ile getirilen "tedbir kararlarındaki gizlilik şerhinin MERNİS Veri Tabanından kararın süresinin bitiminden itibaren 15.günde kendiliğinden kalkacağına dair hükmün ,

3. m.34/1 ile düzenlenen zorlama hapsine itirazla ilgili düzenlemenin,

Yönetmeliğin dayanağı olan 6284 Sayılı Yasa'ya ve hukuka aykırı olması sebebi ile; öncelikle yürütmesinin durdurulmasına; bilahare anılan maddelerin iptaline karar verilmesi, yargılama giderlerinin davalı idareye yükletilmesini talep ederiz. Saygılarımızla, 18.03.2013

Davacı

Aydın Barosu Başkanlığı

Yine, TÜBAKKOM 11. Dönem 3. Genel Üye Toplantısı'nda alınan karar doğrultusunda, Eskişehir 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2012/622 E. Sayılı dosyasının 14.03.2013 tarihli celsesine TÜBAKKOM adına gözlemci sıfatıyla katılım gerçekleşmiştir.

T.C.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA

ANKARA

KONU: 6284 sayılı Yasa ile Uygulama Yönetmeliği kapsamında, şiddet uygulayan kişinin sicilinin tutulması talebimizden ibarettir.

AÇIKLAMA:

6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile 28532 sayı ile 18.01.2013 günlü Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’a ilişkin Uygulama Yönetmeliği uyarınca, şiddet uygulayan hakkında kolluk, mülki amirlik, Aile Mahkemesi Hakimliği ve Cumhuriyet Savcılığı’nca çeşitli tedbir kararları verilmektedir.

Şiddet uygulayan kişi hakkında gerek şiddet mağdurunun değişik yerlerden (bazen de kötü niyetli olarak) başvurusu sonucu, gerekse ilgili birimlerce re’sen uygulanan tedbir kararları nedeniyle, şiddet uygulayan kişi hakkında aynı olaya ilişkin, değişik birimlerden birden fazla tedbir kararı verilebilmektedir. Bu durum, tarafların mağduriyetine neden olduğu gibi, ilgili birimlerin iş yükünün de artmasına neden olmaktadır.

Bu sorunun çözümü ancak, şiddet uygulayan kişinin sicilinin tutularak daha önce hakkında verilen tedbir kararlarının; mahkemeler, ŞÖNİM, kolluk kuvvetleri ve mülki amirlik tarafından bir elektronik ağ üzerinden görülmesi ile mümkün olacaktır.

TÜBAKKOM

Bu sebeple, ilgili sicil tutularak bu sicil mahkemeler, ŞÖNİM, kolluk kuvvetleri ve mülki amirlik tarafından görülebilmesi için gerekli altyapının oluşturulmasını talep etmekteyiz.

Gereğini arz ederiz, saygılarımızla. 10.04.2013

Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu
Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonu Başkanı
Av. Gökçen KAYA

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ANKARA

KONU: 6284 sayılı yasa'nın 5/g-ğ ve 28532 sayılı Uygulama Yönetmeliği'nin 17/g-ğ maddeleri uyarınca şiddet uygulayan şahıs ya da Emniyet personelinin, silahının kolluk birimine teslimi usulüne ilişkin Genelge hazırlanması talebimizden ibarettir.

AÇIKLAMA:

6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 5/g-ğ maddesinde;

“Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi.” Düzenlemesi yapılmıştır.

Yine 28532 sayı ile 18.01.2013 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a ilişkin Uygulama Yönetmeliği'nin 17/g-ğ maddeleri:

“Hâkim tarafından şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere karar verilebilir.

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi." Düzenlemesi yapılmıştır.

Ancak, gerek Yasa'daki; gerekse Yönetmelik'teki bu açık düzenlemeye rağmen tedbiren kolluğa teslim edilecek olan silahların ne şekilde ve hangi biriminize teslim edileceği noktasında sorunlar yaşanmakta ve mahkemeler de bu sıkıntılar nedeniyle bu konuda tedbir kararı vermekten imtina etmektedirler. Oysa, bu tedbir, kadına yönelik şiddetin giderek yükseliş gösterdiği günümüzde, son derece önem taşımaktadır.

Bu sebeplerle, uygulamadaki sıkıntının çözülebilmesi ve ülke çapında uygulama birliğinin sağlanabilmesi için, Genel Müdürlüğünüzce bu konuda Genelge hazırlanarak bu Genelge'nin tüm Emniyet Müdürlükleri'ne bilgilendirilmesini talep etmekteyiz.

Gereğini arz ederiz, saygılarımızla. 10.04.2013

Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu
Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonu Başkanı
Av. Gökçen KAYA

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI'NA

ANKARA

KONU: 6284 sayılı yasa'nın 5/g-ğ ve 28532 sayılı Uygulama Yönetmeliği'nin 17/g-ğ maddeleri uyarınca şiddet uygulayan şahıs ya da Türk Silahlı Kuvvetler Personeli'nin, silahının kolluk birimine teslimi usulüne ilişkin Genelge/Yönerge hazırlanması talebimizden ibarettir.

AÇIKLAMA:

6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 5/g-ğ maddesinde;

"Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi." Düzenlemesi yapılmıştır.

Yine 28532 sayılı ile 18.01.2013 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a ilişkin Uygulama Yönetmeliği'nin 17/g-ğ maddeleri:

"Hâkim tarafından şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere karar verilebilir.

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi." Düzenlemesi yapılmıştır.

Ancak, gerek Yasa'daki; gerekse Yönetmelik'teki bu açık düzenlemeye rağmen tedbiren kolluğa teslim edilecek olan silahların ne şekilde ve hangi biriminize teslim edileceği noktasında sorunlar yaşanmakta ve mahkemeler de bu sıkıntılar nedeniyle bu konuda tedbir kararı vermekten imtina etmektedirler. Oysa, bu tedbir, kadına yönelik şiddetin giderek yükseliş gösterdiği günümüzde, son derece önem taşımaktadır.

Bu sebeplerle, uygulamadaki sıkıntının çözülebilmesi ve ülke çapında uygulama birliğinin sağlanabilmesi için, Başkanlığınızca bu konuda Genelge veya Yönerge hazırlanarak bu Genelge/Yönerge'nin tüm birimlerinize gönderilmesini talep etmekteyiz.

Gereğini arz ederiz, saygılarımızla. 10.04.2013

Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu
Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonu Başkanı
Av. Gökçen KAYA

BASIN KONSEYİ'NE

İSTANBUL

Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM) olarak kadının; özellikle de şiddet mağduru kadının medyada haber oluşuna dair yaşanan sıkıntılar sebebiyle ekte sunulu "Basın Etiği Kuralları" metnini oluşturduk.

Kadına yönelik şiddetin hızla arttığı günümüzde, söz konusu ilkeleri yerel basın mensuplarımızla ve RTÜK ile paylaştık. İlgili metni kurumunuzla da paylaşmak isteriz.

Hassasiyetiniz için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarız.
11.04.2013

Türkiye Barolar Birliği
Kadın Hukuku Komisyonu
(TÜBAKKOM)
Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonu Başkanı
Av. Gökçen KAYA

KADININ HABER OLUŞUNA DAİR BASIN ETİĞİ KURALLARI

1. Kadına yönelik şiddet içeren hiçbir görüntü ve arşiv kaydı haber amaçlı kullanılmamalıdır. Görsel medyada, haber programlarında, saldırganların fotoğraflarından çok şiddete maruz kalan kadınların fotoğraflarına yer verilmesi, cinsel şiddet haberlerinin pornografik veya mizahi anlatımlarla verilmesi ve fiziksel şiddet haberlerine ekonomik, cinsel ve psikolojik şiddet haberlerinden daha fazla yer verilmesi gibi temel eğilimler terk edilmelidir. Elde fotoğrafı ya da görüntü kaydı olmayan şiddet vakalarında arşivden alınan şiddet içerikli görüntü kayıtları kullanılmamalıdır. Aksi takdirde fotoğrafı ya da görüntü kaydı kullanılan kadın ve ailesi her defasında yeniden aynı travmayı yaşamaktadır.
2. Kadına yönelik ayrımcılık içeren hiçbir senaryo, oyun, dizi ya da film yayınlanmamalıdır. Dizi ve filmlerde kadına yönelik cinsiyet ayrımcılığını içeren sahnelere yer verilmemesine özen gösterilmelidir.
3. Kadının cinsel kimliğine saldırı amacı taşıyan, kadının cinsel kimliğini aşağılayıcı, tahkir edici ve küçümseyici hiçbir ifadeye, görüntüye, fotoğrafa ve esere görsel ve yazılı basında yer verilmemelidir.
4. Kadına yönelik şiddet eylemlerini özendirici nitelikte, bu eylemleri psikolojik ve sosyolojik açıdan destekleyen hiçbir açıklama, bildiri ya da röportaj yayınlanmamalıdır.
5. Toplumsal güç ilişkilerine göre kadını ikincil konumda gösteren anlayıştan vazgeçilerek, kadınların anneliği ve ev kadınlığından daha çok çalışma hayatına katkılarına ilişkin programlar yapılmalı, kadının toplumsal cinsiyet eşitliğine zarar verici haber, yorum ve yayınlardan kaçınılmalıdır.

6. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, farkındalığın artırılması ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amaçlarıyla görsel ve işitsel yayınlarda kamu spotlarına daha sık yer verilmelidir. Ayrıca bu husus 6284 Sayılı Yasa ve Uygulama Yönetmeliği uyarınca yasal zorunluluktur.
7. Kadın haklarına daha duyarlı bir medya etiği geliştirilebilmesi ve eril haber dilinden arındırılmış medya yaratılabilmesi için; kadınlar haber spikeri, magazin muhabiri olarak istihdam edilmekten öte, sayısal olarak daha fazla, etkin bir biçimde medya organlarının yönetiminde ve karar mekanizmalarında yer almalıdır.
8. Bazı olayların halk nezdinde değerlendirilmesini amaç eden sokak röportajlarında "Sokaktaki Adam" söylemi terk edilmelidir.
9. Habere konu olan kişi kadın ise cinsiyetini belirten bir ifadenin kullanılmasından kaçınılmalıdır. Örneğin; yapılan haberde "biri kadın beş kişi yaralandı." gibi ifadelere yer verilmelidir.
10. Erkeği odak haline getiren ve baskın cinsel karakter olarak algılanmasını sağlayan "metres", "manita", "kız kurusu" gibi ifadeler kullanılmamalıdır.
11. Cinsel şiddet mağdurlarının isimleri yayınlanmamalı veya kimliği açığa çıkacak ölçüde ayrıntıya yer verilmemelidir. Genel kamu yararı ve tarihi bir kişilik olmadığı sürece intihar durumlarında isim ve ayrıntı yayınlamak da meşru değildir.
12. Taciz, tecavüz gibi cinsel suçların haberleştirilmesinde kullanılan dile özen gösterilmelidir. Bu haberlerde kullanılan görsel malzeme ile anlatım biçiminin pornografik ve özendirici çağrışımlar yaratmamasına dikkat edilmelidir.

RADYO VE TELEVİYON ÜST KURULU'NA

ANKARA

Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM) olarak kadının; özellikle de şiddet mağduru kadının medyada haber oluşuna dair yaşanan sıkıntılar sebebiyle ekte sunulu "Basın Etiği Kuralları" metnini oluşturduk.

Kadına yönelik şiddetin hızla arttığı günümüzde, söz konusu ilkeleri yerel basın mensuplarımızla paylaştık. Üst kurul olarak kurumunuzla da paylaşmak isteriz.

Hassasiyetiniz için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarız.
11.04.2013

Türkiye Barolar Birliği
Kadın Hukuku Komisyonu
(TÜBAKKOM)
Dönem Sözcüsü
Aydın Barosu Kadın Hukuku Komisyonu Başkanı
Av. Gökçen KAYA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HAKLARI HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)

TÜBAKKOM Yönergesi

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)
YÖNERGESİ

Kuruluş :

Madde:1- Türkiye Barolar Birliğine bağlı ve yönergede düzenlenen hükümler çerçevesinde çalışmak üzere Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu (TÜBAKKOM) kurulmuştur.

AMAÇ :

Madde:2- Komisyonun Amacı:

A- Ulusal ve Uluslar arası mevzuatta kadının insan haklarına ilişkin düzenlemelerin yaşama geçirilmesi, eşit ve adil uygulanmasının sağlanması.

B- Evrensel hukuk ölçğinde adalet ve eşitlik prensibine aykırı mevcut düzenlemeleri ve uygulamaları değiştirecek çözüm önerilerinin saptanması ve savunulması.

C- Kadınların haklarını öğrenmeleri ve kullanmalarını sağlamaya yönelik eğitim çalışmaları yapılması ve gönüllü danışmanlık hizmeti verilmesi.

D- Kadının insan hakları mücadelesine kamuoyu desteği sağlamak amacıyla TÜBAKKOM aracılığıyla baroların kadın hakları kurulları/ komisyonları ile ortak eylem planlarının oluşturulup, uygulamaya konulması.

E- Baroların kadın hukuku kurulları/ komisyonları arasında koordinasyon, işbirliği ve dayanışmanın sağlanması doğrultusunda yapılacak çalışmaların yapılması.

F- Mesleki anlamda kurumsal ve uygulamaya yönelik yayınlar yapılmasıdır.

EŞGÜDÜM SORUMLUSU:

Madde:3- Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, kendi içinden belirlediği üyeyi, toplantılara katılmak ve TÜBAKKOM ile Yönetim Kurulu arasındaki eşgüdümü sağlamak amacıyla eşgüdüm sorumlusu olarak görevlendirir.

ORGANLARI :

Madde:4- Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuk Komisyonu organları:

- a) Genel Kurul
- b) Yürütme Kurulu
- c) Dönem Sözcüsü

A)GENEL KURUL:

Madde:5- Türkiye Barolar Birliği kadın Hukuku Komisyonu Genel (üye) Kurulu, Kadın Hukuku Komisyonu /kurulu kurmuş, TÜBAKKOM'a üye olmuş baroların kadın komisyonu/kurullarından seçilebilecek birer üyenin dışında avukat sayısı beşbinin üzerindeki baroların, sonraki her beşbin üye için ayrıca birer üyenin katılımı ile oluşur. İki yılda bir mayıs ayında toplanır.

GÖREVİ :

Madde:6- Genel Kurulun görevi, komisyonun bir sonraki dönem sözcüsü ile yürütme kurulunu seçmek, çalışmaların projelendirilmesini onaylamak, öneriler getirmek, çalışma gruplarına üye olmak, faaliyet raporu ile Türkiye Barolar Birliği bütçesinden yapılan harcamaları karara bağlamaktır.

B) YÜRÜTME KURULU:

Madde:7- Yürütme Kurulu; eşgüdüm sorumlusu, dönem sözcüsü, genel üye toplantısının salt çoğunluğunun kendi içinden seçeceği yedi coğrafi bölgeden birer baronun kadın hukuku ko-

misyonunun/kurulunun temsilcisi 7 üye ile Ankara, İstanbul ve İzmir barolarının kadın hukuku komisyonunun/kurulunun birer Yürütme Kurulu, en az, üç ayda bir kez toplanır.

Toplantı yeter sayısı, üye tam sayısının yarısı, karar yeter sayısı ise toplantı salt çoğunluğudur. Oyların eşitliği halinde dönem sözcüsünün oyu iki oy sayılır. Kararlar, toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Özü olmadan üst üste üç toplantıya katılmayan Yürütme Kurulu Üyesinin üyeliği Yürütme Kurulu kararı ve Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun onayı ile düşer

GÖREVİ VE YETKİSİ:

Madde:8- Yürütme Kurulunun görev ve yetkileri:

- a) Komisyonun gerekli gördüğü çalışma programını yapmak ve yürütmek
- b) Komisyonun çalışma alanı guruplarını oluşturmak.
- c) Çalışma alanı ile ilgili olarak Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun vereceği işleri yürütmek.
- d) Gerekli görülen hallerde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun onayını alarak yayınlar yapmak.

C) DÖNEM SÖZCÜSÜ:

Madde:9- İki yılda bir Mayıs ayında yapılan genel kurul toplantısında aday olan üye baroların kadın hukuku kurulları/ komisyonları temsilcileri arasından gizli oyla seçilir. Görevi bir sonraki genel kurula kadar devam eder. Prensipte olarak tüm baroların bir dönem, dönem sözcülüğü yapması esastır. Bu nedenle daha önce dönem sözcülüğü yapmamış barolardan aday bulunmaması halinde yeniden aday olabilirler.

GÖREV VE YETKİSİ:

Madde:10- Dönem sözcüsünün görev ve yetkileri:

- a) Komisyonu temsil etmek,

- b) Yürütme Kuruluna ve genel üye toplantısına başkanlık etmek,
- c) Komisyonun amacına göre tüm etkinliklerin ve çalışmaların hazırlanması ve yürütülmesini düzenlemek,
- d) İki yılda bir yapılacak genel kurul toplantısı, yürütme kurulu ve genel üye toplantılarının gündemini hazırlamak ve toplantıların yapılacağı il barolarının kurulları ile toplantı programını hazırlamak ve toplantıyı düzenlemek, Genel Kurula katılanların listesi ile toplantı tutanaklarını toplantıdan sonra Türkiye Barolar Birliğine göndermek
- e) Gerek gördüğünde organları olağanüstü toplantıya çağırmak.

MALİ HÜKÜMLER

KOMİSYONUN GELİR VE GİDERLERİ:

Madde:11- Komisyonun yürütme kurulu, genel üye toplantısı ve genel kurul toplantılarına katılan üyelerin giderleri kendi barolarınca karşılanır. Türkiye Barolar Birliği merkezindeki çalışmaları TBB sağlar. Yayın giderlerini ve tebligat giderlerini Türkiye Barolar Birliği denetleme yapabilir.

SON HÜKÜMLER

Madde:12- Bu yönerge hükümleri Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca yürütülür.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
KADIN HAKLARI HUKUKU KOMİSYONU
(TÜBAKKOM)

TÜBAKKOM
11. Dönem Çalışmalarından Görüntüler

TÜBAKKOM

